

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 540

Europiečiai ir jų kalbos

Ataskaita Darbas vietoje: 2024 m. rugsėjo-spaliu mėn.

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 540 „Europiečių ir jų kalbų“ 2023 m. rugsėjo-spalio mėn.

Apklausa, kurią Veriano Belgijos vardu atliko Verianas

Europos Komisijos prašymu Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros generalinis direktoratas (DG EAC)

Europos Komisijos Komunikacijos generalinio direktorato koordinuojama apklausa

(COMM GD Žiniasklaidos stebėsenos ir „Eurobarometro“ skyrius)

Projekto pavadinimas	Speciali „Eurobarometro“ apklausa „Europiečiai ir jų kalbos“
Kalbinė versija	LT
Katalogo numeris	NC-02–24–122-EN-N
ISBN	978–92–68–12045–3
DOI	10.2766/28257

© Sąjungos européenne, 2024 m.

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Crédit nuotrauka: Getty vaizdai

*Eūropo
Demokratio
Esperanto*

Pierre'o Dieumegardo parengtas dokumentas Europai [-demokratijai-Esperanto](#)

Šio „laikinojo“ dokumento tikslas – sudaryti sąlygas daugiau žmonių Europos Sąjungoje susipažinti su Europos Sąjungos parengtais dokumentais (kurie finansuojami iš jų mokesčių).

Jei nėra vertimų, piliečiai pašalinami iš diskusijų.

Šis dokumentas „Eurobarometras“ [egzistavo tik anglų kalba](#) pdf rinkmenoje. Iš pradinio failo sukūrėme „Liber Office“ programinės įrangos parengtą odt-failą mašininiam vertimui į kitas kalbas. Dabar rezultatai pateikiami [visomis oficialiosiomis kalbomis](#).

Pageidautina, kad svarbių dokumentų vertimą perimtų ES administracija. „Svarbūs dokumentai“ yra ne tik įstatymai ir kiti teisės aktai, bet ir svarbi informacija, reikalinga priimant pagrįstus sprendimus kartu.

Siekiant kartu aptarti mūsų bendrą ateitį ir sudaryti sąlygas patikimiems vertimams, tarptautinė kalba esperanto kalba būtų labai naudinga dėl jos paprastumo, tvarkingumo ir tikslumo.

Susisiekite su mumis:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:kontakt@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Turinys

IVADAS.....	4
SANTRAUKA.....	6
I. DAUGIAKALBYSTĖ ES.....	9
1. Europos piliečių gimtosios kalbos.....	10
2. Kitos kalbos, kuriomis kalbama.....	15
3. Sklandumas kitomis kalbomis nei gimtoji kalba.....	25
II. KALBŲ VARTOJIMAS SKIRTINGUOSE KONTEKSTUOSE.....	36
1. Kitų nei gimtoji kalba kalbų vartojimo dažnumas.....	37
2. Atvejai, kai kalbos yra reguliariai vartojamos.....	48
3. Žiniasklaidos parinktys.....	58
III. KALBŲ MOKYMOSI METODAI.....	61
1. Svarbiausios kalbos asmeniniam tobulėjimui.....	62
2. Svarbiausios kalbos vaikų vystymuisi.....	65
3. Naujos kalbos mokymosi privalumai.....	68
4. Paskatos mokytis naujos kalbos.....	75
5. Kliūtys mokytis naujų kalbų.....	80
6. Kaip europiečiai mokosi naujų kalbų įgūdžių.....	85
7. Mokymosi metodų efektyvumas.....	89
8. Mašininio vertimo internetu naudojimas.....	94
IV. CITIZENS POŽIŪRIS Į DAUGIAKALBYSTĘ.....	96
1. Be gimtosios kalbos kalbėti viena ar keliomis kalbomis.....	97
2. Mažumų kalbų apsauga.....	102
3. Kalbinių įgūdžių gerinimas kaip politikos prioritetas.....	105
IŠVADOS.....	108
1. Daugiakalbystė ES.....	109
2. Kalbų vartojimas skirtinguose kontekstuose.....	109
3. Kalbų mokymasis: motyvai ir metodai.....	109
4. Piliečių požiūris į daugiakalbystę.....	110
TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS.....	112
(Klausimynas čia nėra).....	117
(Duomenų PRIEDAI čia nėra).....	118
KOMENTARAI.....	119
Kaip įprasta, pranešimas spaudai yra labai teigiamas ir glostinantis Europos Sąjungos politikai.....	119
Tekstas, grafika ir lentelės dažnai yra per mažos skiriamosios gebos, kad būtų galima naudoti.....	119
Klaidos kenkia dokumento patikimumui.....	120
Iš ankstesnės ataskaitos pašalinti opūs klausimai.....	120
Priminimas apie 2012 m. ataskaitą.....	120
Kas naujo 2024 m. ataskaitoje.....	120

ĮVADAS

Europos Sąjungoje yra daugybė kalbų, apimančių 24 oficialiąsias kalbas, daugiau kaip 60 regioninių ir mažumų kalbų, kurios yra gimtosios regione, ir įvairių kalbų, kuriomis kalba imigrantai. Nors švietimo ir kalbos politika priklauso kiekvienos valstybės narės jurisdikcijai ir riboja tiesioginį ES vaidmenį, Sąjunga ir toliau siekia išsaugoti ir puoselėti turtingą kalbų įvairovę. Šis įsipareigojimas grindžiamas įsitikinimu, kad kultūrinis tapatumas, socialinė integracija ir sanglauda stiprinami pasitelkiant kalbą ir kad daugiakalbystė gali padidinti piliečių galimybes naudotis socialine ir ekonomine suvienytos Europos teikiama nauda. Kalbų mokėjimas yra būtinas judumui, bendradarbiavimui ir abipusiam supratimui tarpvalstybiniu mastu užtikrinti.

2019 m. Tarybos rekomendacija dėl visapusiško požiūrio į kalbų mokymą ir mokymąsi¹ yra pagrindinis kalbų mokymosi politikos dokumentas. Jame teigiama, kad kiekvienas Europos studentas turėtų turėti galimybę mokytis ne tik mokyklinio ugdymo kalbos, bet ir dviejų kalbų.

Rekomendacijoje pabrėžiama, kad svarbu visapusiškai išmokyti mokyklinio ugdymo kalbą kaip mokymosi ir mokymosi pasiekimų pagrindą, kartu vertinant kalbų įvairovę ir remiant kalbinį mokymą. Valstybėms narėms rekomenduojama skatinti novatorišką, įtraukią ir daugiakalbę pedagogiką naudojant Europos priemones ir platformas, pavyzdžiui, Europos mokyklinio ugdymo platformą (ESEP).

Pagrindinė Europos kalbų mokymosi skatinimo priemonė yra programa „Erasmus+“. Programa suteikia mokymo ir jaunimo judumo galimybių programos šalyse ir šalyse partnerėse. Ji taip pat finansuoja mokyklų bendradarbiavimo projektus, be kita ko, susijusius su kalbų mokymusi ir informuotumu apie kalbas.

Ši apklausa – tai būdas įvertinti, ar piliečiai sutinka su Europos daugiakalbystės tikslais ir ar jie daro pažangą šia kryptimi. Apklausoje nagrinėjamos europiečių kalbos žinios, apžvelgiami įgūdžiai, kalbų vartojimas ir požiūris į kalbas.

Nuo 2023 m. rugsėjo iki spalio mėn. Verianas visose 27 ES valstybėse narėse atliko apklausą, kurioje dalyvavo 26,523 respondentai nuo 15 metų amžiaus ir iš skirtingos demografinės kilmės jų gimtosiomis kalbomis, kuriuos užsakė Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros generalinis direktoratas (DG EAC).

Naudojama Komunikacijos generalinio direktorato (Žiniasklaidos stebėsenos ir „Eurobarometro“ skyriaus) atliktų „Eurobarometro“ apklausų metodika. Visose šalyse pokalbiai buvo rengiami akis į akį, be to, Čekijoje, Danijoje, Maltoje ir Suomijoje buvo rengiami pasibaigę pokalbiai. Prie šios ataskaitos pridedama techninė pastaba apie tai, kaip Verijos tinklo institutai rengė pokalbius. Taip pat įtraukiami pokalbio metodai ir pasitikėjimo intervalai. Apklausoje rezultatų analizė atlikta tiek ES, tiek atskirų šalių lygmenimis. Remiantis įvairiais socialiniais, demografiniais ir elgsenos duomenimis, pavyzdžiui,

amžiumi, švietimu, profesija, socialine padėtimi, interneto naudojimu, finansiniu stabilumu, urbanizacijos lygiais ir kalbų mokymosi veikla bei vartojamų užsienio kalbų skaičiumi, gauta papildomų įžvalgų. Kai tik buvo įmanoma, šios apklausoje rezultatai buvo lyginami su ankstesnės apklausoje šia tema, kuri buvo atlikta 2012 m. kaip „Eurobarometro“ apklausoje Nr. 77.1. dalis, rezultatais. Siekiant užtikrinti tikslų rezultatų palyginamumą, 2012 m. pateikti ES ir ES vidurkiai buvo perskaiciuoti siekiant atsižvelgti į JK pasitraukimą iš ES ir Kroatijos tapimą nare.

Pastaba. Šioje ataskaitoje šalys vadinamos oficialia santrumpa. Šioje ataskaitoje vartojamos santrumpos atitinka:

Belgija	BŪTI	Lietuva	LT
Bulgarija	BG	Liuksemburgas	LIU
Čekija	CZ	Vengrija	HU
Danija	DK	Malta	MT
Vokietija	DE	Nyderlandai	NL
Estija	EE	Austrija	AT
Airija	IE	Lenkija	PL
Graikija	EL	Portugalija	PT
Ispanija	ES	Rumunija	RO
Prancūzija	FR	Slovėnija	SI
Kroatija	HR	Slovakija	SK
Italija	IT	Suomija	FI
Kipro Respublika	CY*	Švedija	SE
Latvija	LV		

Kipras, kaip visuma, yra viena iš 27 ES valstybių narių. Tačiau *acquis communautaire* galiojimas buvo sustabdytas toje šalies dalyje, kurios Kipro Respublikos vyriausybė nekontroliuoja. Dėl praktinių priežasčių į „CY“ kategoriją ir ES 27 vidurkį įtraukiami tik Kipro Respublikos vyriausybės kontroliuojamoje šalies dalyje surengti pokalbiai.

¹ [2019 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendacija dėl visapusiško požiūrio į kalbų mokymą ir mokymąsi \(europa. eu\)](#)

SANTRAUKA

Piliečių požiūris į daugiakalbystę

- 86 proc. respondentų (nuo 2012 m. nepasikeitė) mano, kad kiekvienas Europos Sąjungoje turėtų mokėti bent vieną užsienio kalbą, o 69 proc. (-4) pritaria minčiai, kad asmenys ES turėtų kalbėti ne tik gimtąja kalba, bet ir daugiau nei viena kalba.
- Devyni iš dešimties 15–24 metų respondentų (90 proc., + 5) sutinka, kad europiečiai turėtų kalbėti bent viena papildoma kalba. Be to, 90 proc. (+ 1) respondentų, kurie studijavo sulaukę 20 metų, sutinka su šia perspektyva, t. y. daug daugiau, palyginti su mažiau išsilavinusiais respondentais.
- Trys ketvirtadaliai europiečių (76 proc., -2) sutinka, kad prioritetas turėtų būti teikiamas kalbos įgūdžių gerinimui kaip politikos tikslui, o 35 proc. (+ 1) reiškia tvirtą pritarimą.
- Jaunesni 15–24 m. respondentai (80 proc., + 2) yra dar labiau įsitikinę, kad kalbų įgūdžių gerinimas turėtų būti prioritetinis politikos tikslas. Panaši proporcija pastebima ir vyresniems nei 20 metų asmenims, kurie šią idėją palaiko (82 proc., =), palyginti su tais, kurie baigė mokyklą būdami 15 metų ar jaunesni.
- Daugiau kaip aštuoni iš dešimties (84 proc.) europiečių remia regioninių ir mažumų kalbų apsaugą.

Daugiakalbystė ES

- Maždaug šeši iš dešimties (59 proc.) europiečių gali bendrauti bent viena kita kalba nei gimtoji kalba, t. y. padidėjo nuo 56 proc. 2012 m. (+ 3 procentiniais punktais) ir 55 proc. 2005 m. Apie 28 proc. (+ 1) teigia galintys kalbėti bent dviem, 11 proc. (+ 1) – bent trimis kalbomis.
- Moterys, jaunesni asmenys ir asmenys, turintys aukštąjį išsilavinimą, labiau linkę į daugiakalbystę. Pažymėtina, kad 79 proc. (+ 5 nuo 2012 m.) 15–24 m. amžiaus asmenų gali kalbėti bent viena papildoma kalba nei gimtoji kalba (palyginti su 44 proc., + 6 iš 55 metų ir vyresnių asmenų), o 39 proc. (+ 2) gali kalbėti bent dviem kalbomis. Be to, nuo 2012 m. jis padidėjo 3 procentiniais punktais – 15 proc. iš jų gali kalbėti trimis papildomomis kalbomis. Be to, asmenys, einantys vadovaujamas pareigas arba priklausantys aukštesnei socialinei klasei, labiau linkę mokėti papildomas kalbas. Pavyzdžiui, 83 proc. (+ 6) vadovų gali kalbėti ne tik gimtąja kalba, bet ir viena kalba, 44 proc. (+ 6) gali kalbėti dviem papildomomis kalbomis, o 19 proc. (-1) moka tris kalbas.
- Labiausiai paplitusi anglų kalba – 47 proc. (+ 5) europiečių teigia, kad kalba pakankamai gerai, kad galėtų kalbėtis. Po to eina prancūzų (11 %, =) ir vokiečių (10 %, -2). Anglų kalbos įgūdžiai gerokai

išaugo, labiausiai padidėjo Ispanijoje (38 proc., + 16), Čekijoje (41 proc., + 14) ir Portugalijoje (41 proc., + 14).

- Reg, kuri vartoja labiausiai paplitusią gimtąją kalbą,² nenuostabu ir atitinka gyventojų skaičių, vokiečių kalba sudaro 19 proc., po jos eina prancūzų (15 proc.), italų (13 proc.), ispanų (9 proc.) ir lenkų (9 proc.). Europos lygmeniu 2 proc. respondentų atsakė, kad kalba papildoma kalba, kurią jie taip pat laiko gimtąja kalba.
- Tarp regioninių ar mažumų kalbų ES lygmeniu kaip gimtoji kalba dažniausiai vartojama katalonų kalba (šiek tiek mažiau nei 1 proc. visų Europos gyventojų). Tarp migracijos kalbų labiausiai paplitusios arabų ir turkų kalbos (abu šiek tiek mažiau nei 1 proc.).

Kalbos mokymosi motyvai ir metodai

- Tarp kitų kalbų, išskyrus gimtąją kalbą, anglų kalbos mokymasis išsiskiria 77 proc. (-1) mano, kad tai labai svarbu asmeniniam tobulėjimui, po jų eina vokiečių (14 proc., -3), prancūzų (13 proc., -1) ir ispanų (12 proc., =)³.
- Jaunesni respondentai (15–24 m.) labiau linkę matyti kalbų mokymosi naudą: per pastaruosius dvejus metus 18 proc. (=) pradėjo mokytis naujos kalbos, palyginti su tik 2 proc. (-1) 55 metų ir vyresnių respondentų.
- Apskritai aukštojo mokslo lygmenys yra susiję su tuo, kad svarbu rasti daugiakalbystę. Finansinis stabilumas ir aukštesnis socialinis statusas taip pat atitinka tokias kalbas kaip anglų, vokiečių ir prancūzų.
- Paklausę, kuri užsienio kalba yra svarbiausia, kad vaikai galėtų mokytis ateityje, europiečiai mano, kad anglų kalba (85 proc., -3) yra svarbiausia kalba. Kitos kalbos yra gana toli, o svarbiausia – vokiečių (13 %, -6), ispanų (13 %, =), prancūzų (12 %, -4) ir kinų (11 %, -2). Tarp valstybių narių esama didelių skirtumų, kurios kalbos yra svarbiausios. Jei dauguma šalių plačiai mini anglų kalbą (Nyderlandai ir Švedija), daugiausia – 96 proc., kitose šalyse, pvz., Slovėnijoje (55 proc.) arba Slovakijoje (45 proc.), taip pat daug dėmesio skiriama vokiečių kalbai.
- Pagrindinė naujos kalbos mokymosi nauda yra darbo galimybės užsienyje (51 proc.), gebėjimas suprasti žmones iš kitų kultūrų (45 proc.), geresnis darbas šalyje, kurioje jie gyvena (42 proc.), galimybė ją naudotis atostogaujant užsienyje (42 proc.) ir naudojimąsi ja darbe (įskaitant keliones į užsienį verslo reikalais (40 proc.).

2 Šie skaičiai atspindi gimtąją kalbą, taip pat antrąją gimtąją kalbą, kai nurodo respondentas (D48a.f.mtongues.ex.NNDK).

3 Šie skaičiai rodo, kad respondento gimtoji kalba yra svarbiausia jo asmeniniam tobulėjimui: kalbama tik apie kitas kalbas nei gimtoji.

- Kalbant apie kalbų mokymąsi, europiečiai daugiausia mokosi užsienio kalbos mokymdamiesi (47 proc.), po to žiūri televizijos kanalus ir (arba) klauso radijo (20 proc.) ir neoficialiai kalbasi su gimtąja kalba (17 proc.). Šiuo metu apie 20 proc. (– 1 proc. p., palyginti su 2012 m.) mokosi kalbos, o 9 proc. ketina pradėti mokytis kalbos (+ 1). 48 proc. (+ 3) neseniai neišmoko kalbos ir neketina pradėti nuo 2024 m. 21 % (=) niekada nėra išmokę kitos kalbos nei gimtoji kalba. Susidomėjimas mokytis kitos kalbos yra didesnis tarp vyrų ir jaunesnių žmonių.
- Jauniausio demografinio amžiaus (15–24 m.) respondentai dažniau nei vyresnioji karta (55 metų ir vyresni) teigia, kad išmoko patys mokymdamiesi internetu (27 proc., palyginti su 7 proc.), žiūrėdami televizorių/filmus ar klausydami radijo (34 proc., palyginti su 12 proc.). Be to, labiau tikėtina, kad jauni europiečiai mokėdavo pamokas „vienas su vienu“ mokytoja (6 proc., palyginti su 3 proc.), mokysis naudodamiesi neinternetine garso ir vaizdo medžiaga (13 proc., palyginti su 5 proc.) arba mokėsi kalbos kursuose šalyje, kurioje kalbama šia kalba (12 proc., palyginti su 7 proc.).
- Labiausiai tikėtina, kad europiečiai mano, jog nemokamos pamokos yra geriausia paskata mokytis arba tobulinti kalbų įgūdžius (27 proc., -2), po to jie turi galimybę mokytis šalyje, kurioje kalbama šia kalba (18 proc., =), jei vėliau buvo galimybė keliauti į užsienį (18 proc., + 2) ir jei už ją buvo sumokėta (17 proc., -1).
- Motyvacija vaidina svarbų vaidmenį mokantis kalbų. Beveik keturi iš dešimties respondentų (39 proc., + 3) teigia, kad motyvacijos stoka yra svarbi priežastis, dėl kurios jie neskatina mokytis papildomos kalbos, o 28 proc. (=) laiko apribojimus nurodo kaip kliūtį. Galimybė naudotis mašininu vertimu neatrodo svarbi priežastis mokytis kalbų (5 proc.). Apie 60 proc. respondentų teigia, kad jie retai arba niekada nesinaudoja mašininu vertimu.

Kalbų vartojimas skirtinguose kontekstuose

- 31 proc. europiečių, mokančių bent vieną papildomą kalbą, kuri nėra gimtoji kalba, kasdien vartoja pirmąją kitą kalbą (+ 8). Kasdien daugiausia kalbama anglų kalba (20 %, + 8), po jos eina vokiečių (4 %, =), prancūzų (3 %, + 1) ir ispanų (3 %, =). 46 % kalba angliškai „dažnai“ arba kasdien. 7 % vokiečių kalba dažnai arba kasdien (-1), 7 % prancūzų (+ 2) ir 5 % ispanų (=).
- Respondentai nurodė, kad atostogų užsienyje metu daugiausia vartoja pirmąją užsienio kalbą (50 proc., + 5), vėliau ją vartoja internetu (44 proc., + 9) ir pramogoms (39 proc., + 4), pavyzdžiui, žiūrėti filmus ir (arba) televiziją arba klausyti radijo. 35 proc. (+ 5) europiečių nurodė, kad bendrauja su draugais geriausia

kita kalba. 29 proc. teigia, kad juos naudoja naujienu skaitymui, 28 proc. (+ 3) – su darbu susijusiems pokalbiams.

- Kalbant apie žiniasklaidos priemonių vartojimą, dauguma (53 proc.) išreiškė pirmenybę subtitruotam turiniui, o ne užsienio filmams ir programoms; nuo 2012 m. šis skaičius padidėjo 11 procentinių punktų (42 proc.), o nuo 2005 m. – 16 proc.

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 540 „Europiečių ir jų kalbų“ 2023 m. rugsėjo-spalio mėn.

I. DAUGIAKALBYSTĖ ES

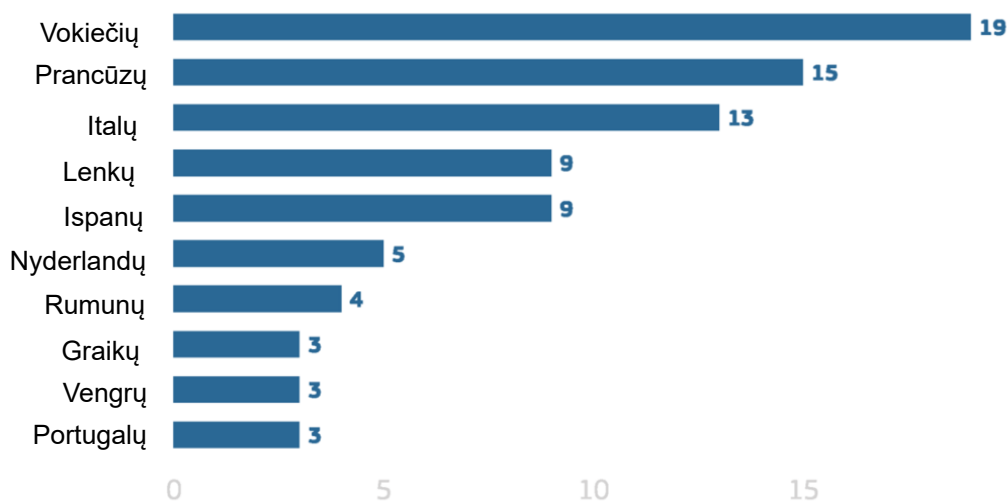

Šiame pradiniame pranešimo segmente apžvelgiame dabartinę kalbų įvairovės padėtį ES. Skyrius prasideda pagrindinėmis kalbomis, kurias europiečiai įvardija kaip gimtąsias kalbas. Tada jis pereina į papildomas kalbas, kuriomis europiečiai gali laisvai bendrauti, tiksliai nurodant kalbas, kurios plačiai žinomos visoje Europoje ir atskirose valstybėse narėse. Ataskaitoje apžvelgiamos bendrai vartojamos papildomos kalbos, prieš pradėdant nagrinėti papildomas kalbas, kuriomis europiečiai naudojami imlesnei veiklai, pvz., suprasti naujienų transliacijas, skaityti straipsnius ir kurti elektroninius laiškus, įvertinant savęs įvertintus kompetencijos lygius.

Apskritai vokiečių kalba yra labiausiai paplitusi kaip gimtoji kalba: beveik vienas iš penkių (19 proc.) europiečių teigia, kad tai yra jų gimtoji kalba, po jų eina prancūzų (15 proc.), italų (13 proc.), ispanų (9 proc.) ir lenkų (9 proc.). Nyderlandų kalba kaip gimtąja kalba kalba 5 proc. respondentų, o visomis kitomis kalbomis kalba mažiau nei 5 proc. dalyvių⁵.

Nuo ankstesnės ataskaitos, paskelbtos 2012 m. birželio mėn., įvyko du pakeitimai: 2013 m. liepos 1 d. Kroatija įstojo į Europos Sąjungą, o 2020 m. sausio 31 d. – Jungtinė Karalystė pasitraukė iš ES. Ypač pastarasis įvykis paveikė santykinį įvairių kalbų populiarumą bloke. Akivaizdu, kad labai sumažėjo anglų kalba kalbančių

D43afim tongues.ex.NNDK. Bendras motinos liežuvis (ES 27) (%)

● 2023 m. rugsėjo-

spalio mėn.

Bazė: 26129 (Visi respondentai, išskyrus tuos, kurie atsakė „Nežinau“ ir „Niekas“ į D48a)

1. Europos piliečių gimtosios kalbos

Labiausiai paplitusi gimtoji kalba yra vokiečių, prancūzų, italų, lenkų ir ispanų.

Apklausos dalyviai nustatė savo gimtąją kalbą⁴, t. y. gimtąją kalbą, kurią jie kalba su šeima, namuose ar bendruomenėje. Tada jų atsakymai buvo kataloguojami remiantis iš anksto nustatyto sąrašu, apimančiu 38 kalbas. Visos paminėtos papildomos kalbos buvo sugrupuotos į kategoriją „kita“. Jei nurodyta, kad asmenys turi daugiau nei vieną gimtąją kalbą, jie buvo suskaičiuoti ir integruoti į šį skirsnį.

Gimtųjų kalbų įvairovė Europoje yra labai plati ir atspindi platų demografinį pasiskirstymą visoje ES. Kalbų, kuriomis kalbama gimtąja kalba, dažnumas paprastai atitinka gyventojų pasiskirstymą ir imigracijos tendencijas Sąjungoje.

4 D48a. Pagalvokite apie kalbas, kuriomis kalbate, kokia kalba yra jūsų gimtoji kalba?

asmenų dalis – nuo 13 proc. 2012 m. iki 2 proc. 2023 m. Tikėtina, kad dėl šio pokyčio santykinė vokiečių ir prancūzų kalbų dalis padidėjo atitinkamai nuo 16 proc. iki 19 proc. ir nuo 12 proc. iki 15 proc. Mažesnių kalbų grupių pokytis yra mažiau matomas arba nereikšmingas.

5 Šio skirsnio rezultatai buvo perskaičiuoti taip, kad būtų atsižvelgta į pirmąją ir antrąją gimtąją kalbą, neįskaitant „Nežinau“ ir „None“ atsakymų: D48a.f.mtongues.ex.NNDK. Visas motinos liežuvis. Šie rezultatai turi būti aiškinami atsargiai, nes tam tikrų kalbų atveju yra mažai duomenų. Dėl papildomos informacijos apie klaidų, susijusių su imties dydžiu, dydį skaitytoji rekomenduojama susipažinti su šios ataskaitos pabaigoje pateiktomis techninėmis specifikacijomis.

Nacionaliniu lygmeniu matome, kad daugumai europiečių nenuostabu, kad jų gimtoji kalba yra viena iš oficialių šalies, kurioje jie gyvena, kalbų.

Labiausiai tikėtina, kad Vengrijoje ir Portugalijoje (99 proc. ir 98 proc.) respondentai kaip gimtąją kalbą vartos savo šalies oficialiąją kalbą, po jos eina Čekija (96 proc.), Graikija (95 proc.), Suomija, Švedija, Italija ir Danija (visos – 94 proc.). Latvijoje (72 proc.) ir Estijoje (73 proc.) mažiausiai vartojama oficialioji kalba. Abiejose šiose šalyse didelė dalis respondentų teigia, kad jų gimtoji kalba yra atitinkamai rusų (28 proc.) ir 25 proc. (25 proc.). Kitais atvejais, kaip ir Ispanijoje, kitos oficialios kalbos, pvz., katalonų (7 proc.), Galisų (4 proc.), paaiškintų santykinai mažą ispanų, kurių gimtoji kalba yra ispanų, skaičių (85 proc.).

Kitos šalys, kuriose palyginti didelė mažuma kalba neoficialia šalies kalba, yra Liuksemburgas, kur 19 proc. mini portugalų kalbą kaip savo gimtąją kalbą; Slovakijoje ir Rumunijoje atitinkamai 9 proc. ir 6 proc. respondentų nurodo vengrų kalbą kaip gimtąją kalbą.

Malta ir Danija yra vienintelės šalys, kuriose bent vienas iš dešimties turi dvi gimtąsias kalbas.

Respondentų taip pat buvo klausama, ar jie kalbėjo papildoma kalba, kurią jie taip pat laikė gimtąja⁶ kalba, kad respondentas galėtų nurodyti daugiau nei vieną gimtąją kalbą. Kadangi šis klausimas nebuvo užduotas

D48a. Pagalvokite apie kalbas, kuriomis kalbate, kokia kalba yra jūsų gimtoji kalba?	ES 27	AT	BŪ TI	BG	CZ	DK	DW	DE	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LIU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Vokiečių	19	84			1	1	86	88	95		1			1	1	1				7				84				1	1	1	1
Prancūzų	14	1	36								1		1	89	1					17	1		1		1						
Italų	13		1				1	1						1		92				3	1										
Ispanų	9		1				1	1			1		83	1		1				3											1
Lenkų	8		1				2	2	1		3								4	1				94							1
Nyderlandų	5		50			1	1													1			93								
Rumunų	4		1				1	1			1		1			1	1			1							89				
Graikų	3											94					90			1		1									
Vengrų	3	1									1										97		1				6		8		
Portugalų	3		1								1			1						19						97					
Bulgarų	2			85												1	1														
Čekų	2	1			93																		1						1		
Anglų	2	1	2	1	2	2	1	1	1	1	80	1	1	1	3	1	6	1		3	1	5	1	1	3		2	1	2	2	1
Švedų	2																													3	93
Katalonų	1												7	1																	
Kroatų	1	1					1	1			1				89								1					1			
Danų	1					92									1																
Suomių	1									1																				94	1
Lietuvių	1										1							1	91	1											
Slovakų	1				1						1																			85	
Slovėnų	1																										93				
Turkų	1	2		9			2	2	1			2											2								
Arabų			1			1	1	1					1	2						1			1								1
Galisijos													4																		
Latvių																		71													
Estų											72																				
Maltiečių																						91									
Romėnų				4																									1		
Serbų/ Bosnijos/ Juodkalnijos		1													2					2			1					3			
Airių/Gaelicų											4																				

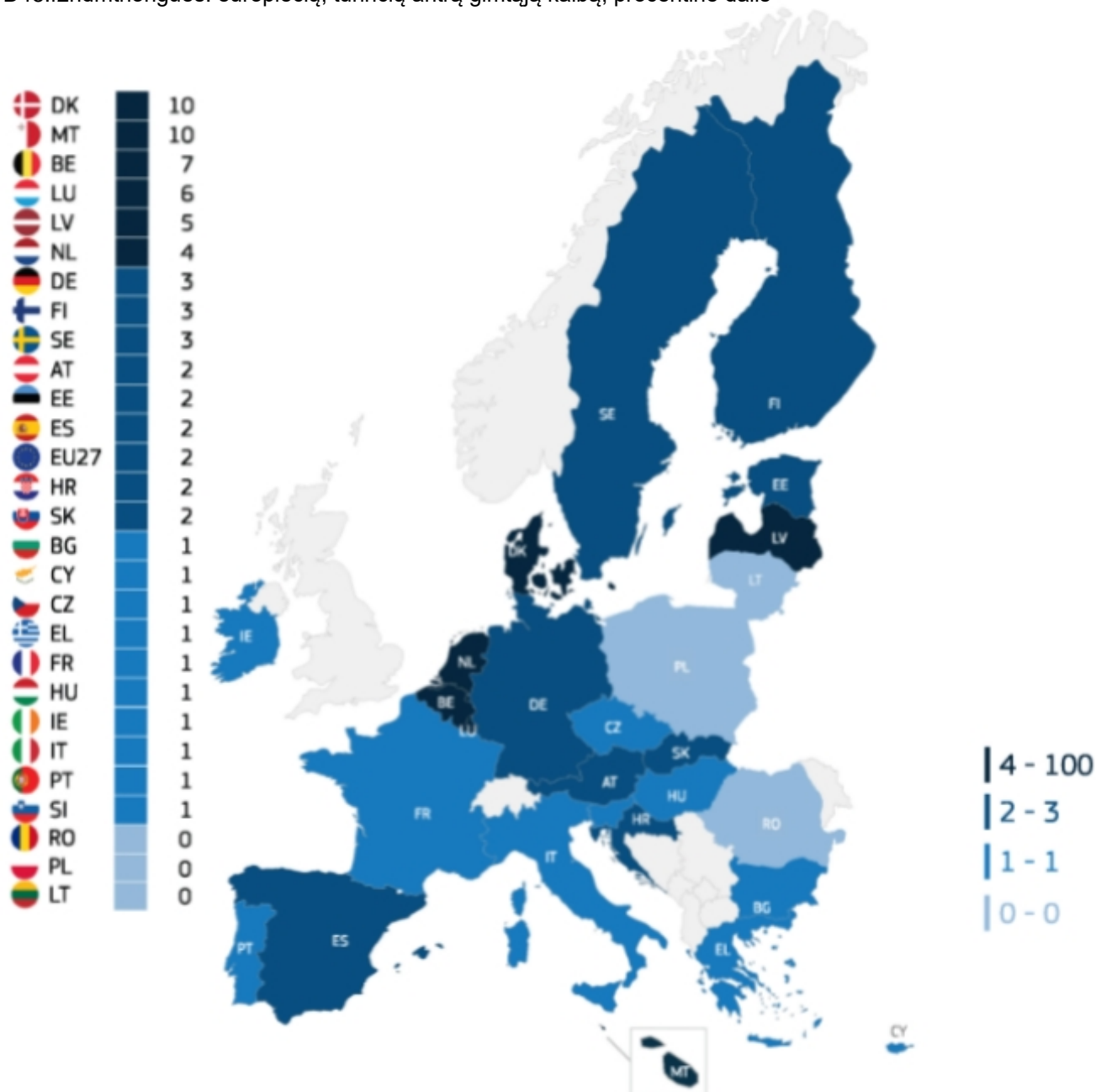
D48a.f.rntongues.ex.NNDK. Bendras motininės ligos kiekis (%)

ankstesnėse apklausose, toliau pateiktuose duomenyse nėra duomenų apie tendencijas.

Europos lygmeniu 2 proc. respondentų atsakė, kad kalba papildoma kalba, kurią jie taip pat laiko gimtąja kalba.

6 Q48f.rntongues. Ar jūsų gimtoji kalba ar gimtoji kalba?

D48.f2ndmthongues. europiečių, turinčių antrą gimtąją kalbą, procentinė dalis

antrąją gimtąją kalbą, palyginti su vyresnio amžiaus demografiniais asmenimis (55 m. ir vyresniais), o jų paplitimas yra atitinkamai 3 proc., palyginti su 1 proc.

Nacionaliniu lygmeniu yra tik dvi šalys, kuriose bent vienas iš dešimties respondentų teigia, kad jie kalba antrąją kalbą, kurią jie taip pat laiko gimtąja kalba: Malta (10 proc.) ir Danija (10 proc.), Belgija (7 proc.), Liuksemburgas (6 proc.), Latvija (5 proc.) ir Nyderlandai (4 proc.). Trijose šalyse (Rumunijoje, Lenkijoje ir Lietuvoje) mažiau nei 1 proc. gyventojų nurodo, kad turi antrą gimtąją kalbą.

Socialiniai ir demografiniai duomenys rodo, kad jaunesnio demografinio amžiaus (15–24 m.) asmenys dažniau moka

D48f_2ndmtongues is your... Iš viso antroji gimtoji kalba/gimtoji kalba? (ES PROC.)

(Antroji) gimtoji kalba

ES 27 2

Lytis

Vyras 2

Moteris 2

Amžius

15–24 3

25–39 2

40–54 2

55 + 1

Išsilavinimas (pabaiga)

15– 0

16–19 1

20+ 2

Vis dar studijuoja 4

Socialinė ir profesinė kategorija

Savarankiškai dirbantis asmuo 1

Vadovai 2

Kitos baltos apykaklės 2

Darbininkai 2

Namudiniai asmenys 0

Bedarbis 2

Išėjęs į pensiją 1

Studentai 4

Sunkumai apmokėti sąskaitas

Didžiąją laiko dalį 2

Laikas nuo laiko 2

Beveik niekada/niekada 2

Apsvarstykite priklausymą

Darbininkų klasė 2

Žemesnioji vidurinioji klasė 2

Vidurinė klasė 2

Vidurinioji klasė 3

Viršutinė klasė 1

Kalbos besimokančio asmens veikla

Labai aktyvus 3

Aktyvus 2

Neaktyvus 1

2. Kitos kalbos, kuriomis kalbama

Šiek tiek daugiau nei pusė visų europiečių teigia, kad be gimtosios kalbos moka bent vieną kitą kalbą.

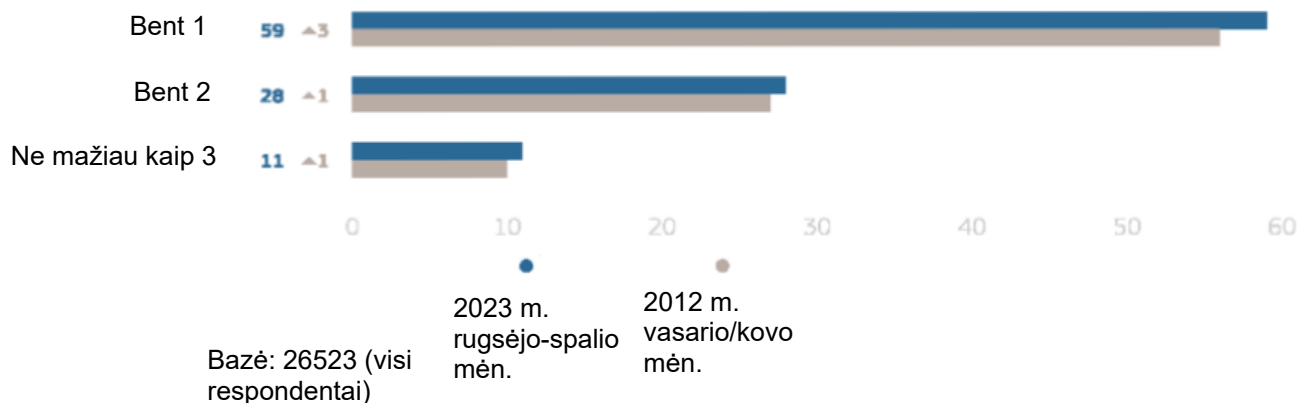
Respondentų buvo klausama, kiek kalbų jie galėjo kalbėti pakankamai gerai, kad galėtų surengti pokalbį, išskyrus jų (pirmąją) gimtąją kalbą⁷.

Dauguma europiečių (59 proc.) gali kalbėti bent viena papildoma kalba, šiek tiek daugiau nei ketvirtadalis (28 proc.) gali kalbėti bent dviem papildomomis kalbomis ir šiek tiek daugiau kaip vienas iš dešimties (11 proc.) – bent trimis. Kita vertus, šiek tiek daugiau nei trečdalis visų europiečių (39 proc.) negali pakankamai gerai kalbėti jokia papildoma kalba, kad galėtų surengti pokalbį.

Palyginti su 2012 m., padaugėjo respondentų, kurie, be savo (pirmosios) gimtosios kalbos, kalba bent viena kalba (56–59 proc.). Tai taip pat rodo nedidelį progresą, palyginti su 56 % lygiu 2005 m. Kalbant apie respondentus, kurie moka bent dvi ir tris kalbas, dabartiniai rezultatai yra panašūs į 2005 m. rezultatus – atitinkamai 28 proc. ir 11 proc.⁸.

Kalbant apie ilgalaikį ES tikslą, kad kiekvienas pilietis turėtų praktinių įgūdžių bent dviem papildomomis kalbomis, bent pusė valstybių narių gali tai padaryti tik devyniose valstybėse narėse, daugiausia Liuksemburge (91 proc., + 7 proc.), Nyderlanduose (74 proc., -3), Slovėnijoje (68 proc., + 1), Danijoje (63 proc., + 5) ir Latvijoje (64 proc., + 10), Maltoje (59 proc., =), Suomijoje (57 proc., + 9), Estijoje (56 proc., + 4) ir Belgijoje (56 proc., + 4). Respondentai, be gimtosios kalbos, mažiausiai linkę kalbėti bent dviem kalbomis: Lenkijoje (7 proc., -15 proc.), Rumunijoje (11 proc., -11), Vengrijoje (14 proc., + 1), Italijoje (16 proc., = 6), Portugalijoje (17 proc., + 3), Graikijoje, Airijoje ir Bulgarijoje (atitinkamai visos trys 18 proc., + 3, =, -1).

D4B paskyra. Kalbos, kuriomis kalbate pakankamai gerai, kad galėtumėte bendrauti – IŠ VISO (ES 27) (%)

Nacionaliniu lygmeniu matome daug skirtumų:

Septyniose šalyse bent devyni iš dešimties respondentų kalbasi bent viena papildoma kalba, daugiausia – Liuksemburge (99 proc., + 1), Nyderlanduose (97 proc., + 3) ir Švedijoje (97 proc., + 5). Šešiose šalyse mažiau nei pusė respondentų kalba daugiau nei gimtąją kalbą, o mažiausia dalis – Lenkijoje (33 proc., -17 proc.), Rumunijoje (34 proc., -14 proc.) ir Vengrijoje (38 proc., + 3).

⁷ Šio skirsnio rezultatai buvo perskaičiuoti siekiant susumuoti kalbų, kuriomis kalbėjo respondentai, išskyrus jų pirmąją gimtąją kalbą, skaičių (d48a).

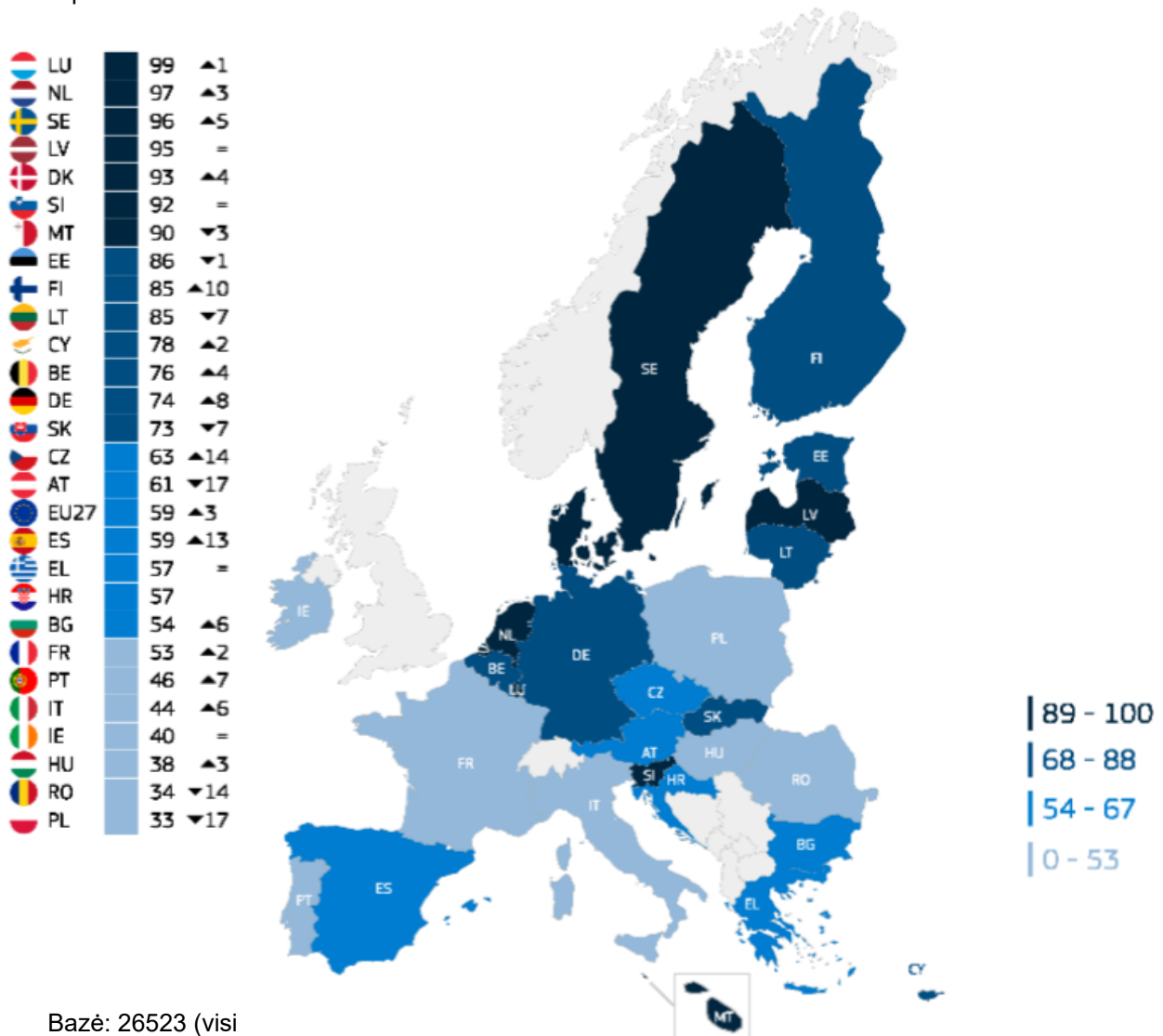
⁸ 2005 m. duomenys susiję su laikotarpiu, kai ES turėjo 25 nares.

Gebėjimas kalbėti bent trimis kalbomis yra labiau paplitęs ES šalyse – nuo 1 proc. Lenkijoje iki 76 proc. Liuksemburge. Tik vienoje šalyje dauguma respondentų gali kalbėti dar trimis kalbomis nei jų gimtoji kalba: Liuksemburge (76 proc., + 15), Nyderlanduose (42 proc., + 5), Slovėnijoje (41 proc., + 7) – daugiau kaip 4 iš dešimties respondentų, kurie gali kalbėti trimis kitomis kalbomis. Respondentai mažiausiai linkę kalbėti bent trimis kitomis kalbomis nei gimtoji kalba: Airijoje (5 proc., + 1), Graikijoje (4 proc., =), Portugalijoje (4 proc., =), Rumunijoje (3 proc., 5 proc.), Vengrijoje (3 proc., -1) ir Portugalijoje (1 proc., -6).

Ispanijoje (59 proc., + 13) ir Suomijoje (85 proc., + 10). Šešiose šalyse jis sumažėjo: Austrija (61 %, -17 %), Lenkija (33 %, -17 %), Rumunija (34 %, -14 %), Slovakija (73 %, -7 %), Malta (90 %, -3) ir Estija (86 %, -1). 16 šalių padaugėjo asmenų, mokančių dvi papildomas kalbas: Čekijoje (33 proc., + 11), Ispanijoje (28 proc., + 10), Latvijoje (64 proc., + 10) ir Suomijoje (57 proc., + 9). Labai sumažėjo Lenkijoje (7 proc., -15 proc.), Rumunijoje (11 proc., 11 proc.), Lietuvoje (45 proc., 7 proc.) ir Italijoje (16 proc., -6).

Palyginti su 2012 m. ir 2023 m., matome, kad 15-oje valstybių narių, be gimtosios kalbos, padaugėjo

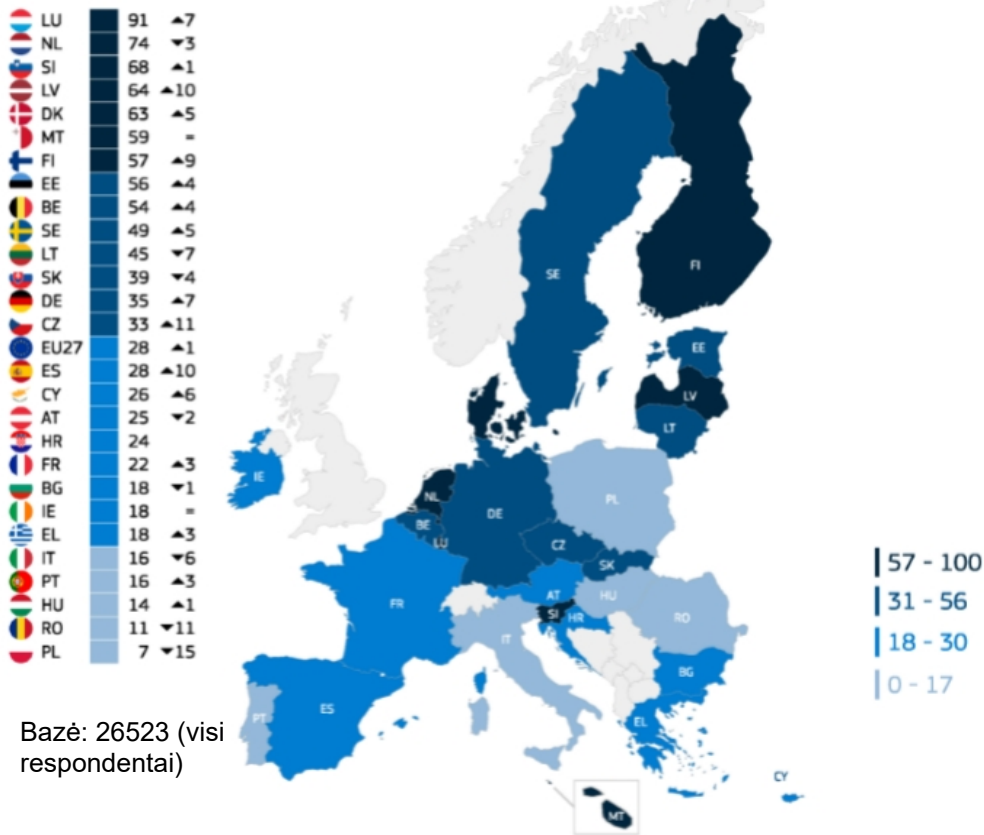
D48count. Papildomos kalbos, kuriomis mokate pakankamai gerai, kad galėtumėte kalbėtis – IŠ VISO – bent 1 proc.

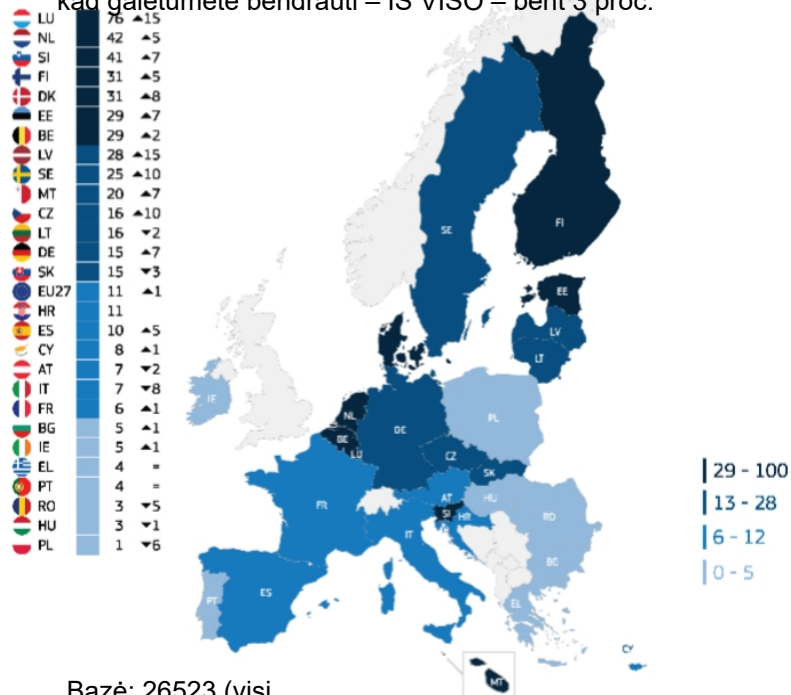
Bazė: 26523 (visi respondentai)

respondentų, daugiausia Čekijoje (63 proc., + 14),

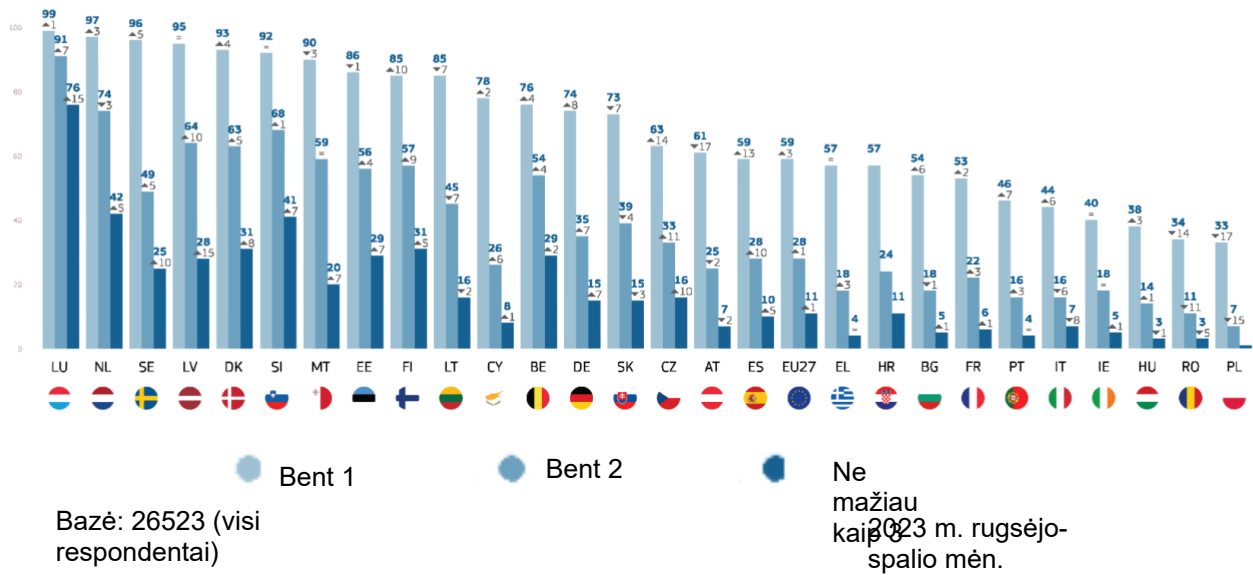
D4Bcount Papildomos kalbos, kuriomis kalbate pakankamai gerai Kad galėtumėte bendrauti – IŠ VISO – bent 2 [%]

D4B paskyra. Papildomos kalbos, kurias jūs kalbate pakankamai gerai, kad galėtumėte bendrauti – IŠ VISO – bent 3 proc.

D4B paskyra. Kalbos, kurias mokate pakankamai gerai, kad galėtumėte bendrauti – IŠ VISO (proc.)

Yra socialinių, demografinių ir elgesio skirtumų tarp tų, kurie kalba, ir tų, kurie nekalba jokia papildoma kalba pakankamai gerai, kad palaikytų pokalbį. Ryškiausi skirtumai yra susiję su amžiumi, galutinio išsilavinimo amžiumi, profesija, socialine padėtimi, interneto naudojimu ir gebėjimu apmokėti namų ūkio sąskaitas (turto matas).

suprasti bent dvi papildomas¹ kalbas, kad jose galėtų kalbėtis (atitinkamai 53 proc. ir 19 proc.)⁹.

- Vyrų yra labiau linkę nei moterys (62 proc., palyginti su 56 proc.) mokėti bent vieną papildomą kalbą pakankamai gerai, kad galėtų kalbėti pokalbiui, ir šiek tiek didesnė tikimybė kalbėti dviem (29 proc., palyginti su 27 proc.).
- Jaunesni žmonės, ypač 15–24 metų asmenys (79 proc.), dažniau nei vyresnio amžiaus žmonės, visų pirma vyresni nei 55 m. (44 proc.), moka vieną papildomą kalbą, o dvigubai dažniau moka dvi kalbas (39 proc., palyginti su 21 proc.). Atidžiau panagrinėjus 15–24 m. amžiaus jaunų europiečių kategoriją, matyti, kad laikui bėgant labai padidėjo jų gebėjimas mokėti vieną papildomą kalbą. Palyginti su 2005 m. (74 proc.) ir 2012 m. (74 proc.), padidėjimas 5 procentiniais punktais pastebimas. Šis padidėjimas laikui bėgant yra dar didesnis, kai kalbama apie 15–24 m. amžiaus europiečius, kurie gali kalbėti dviem papildomomis kalbomis. Jei 2005 m. ir 2012 m. 11 proc. ir 37 proc. 15–24 m. amžiaus respondentų galėtų kalbėti atitinkamai dviem papildomomis kalbomis, 2023 m. ši dalis padidėjo iki 39 proc.
- Respondentai, kurie baigė dieninį išsilavinimą būdami 20 metų ar vyresni, dažniau (80 proc.) nei 15 metų ar jaunesni (23 proc.) mokės vieną papildomą kalbą, kad galėtų kalbėtis. Tas pats pasakytina ir apie tuos, kurie kalba dviem papildomomis kalbomis (43 proc. ir 7 proc.). Studentai taip pat daugiausia moka papildomas kalbas: 85 proc. kalba bent vieną, 46 proc. – bent dvi ir 18 proc. – bent tris. Paprastai vadovų pareigas einantys asmenys moka bent vieną papildomą kalbą (83 proc.), ypač palyginti su namų šeimininkais (33 proc.), fiziniams darbuotojais (51 proc.) ir pensininkais (41 proc.). Tie, kurie atsiduria aukštai socialinėse kopėčiose, yra labiau linkę kalbėti bent viena kita kalba. Pavyzdžiui, tai pastebime su respondentais, kurie mano, kad priklauso aukštesnei viduriniajai klasei (87 proc.), palyginti su darbo grupe (40 proc.).
- Žmonės, kurie kasdien naudojami internetu, yra šešis kartus labiau linkę kalbėti dviem kitomis kalbomis, palyginti su tais, kurie niekada juo nesinaudoja (32 proc., palyginti su 5 proc.).
- Nenuostabu, kad yra ryšys tarp papildomų kalbų, kuriomis kalbama, skaičiaus ir to, kokių mastų žmonės mokosi naujų kalbų. Tačiau žmonės, kurie labai aktyviai mokosi naujų kalbų, taip pat yra daug labiau linkę nei tie, kurie yra neaktyvūs, kad galėtų pakankamai gerai

⁹ Skirtumas tarp aktyvių besimokančių asmenų nustatomas remiantis QB3 klausimu. Labai aktyvūs kalbų besimokantys respondentai yra tie respondentai, kurie per pastaruosius dvejus metus pradėjo arba toliau mokėsi naujos kalbos, o ne aktyvūs besimokantieji, kurie neseniai neišmoko naujos kalbos, bet ketina tai daryti, ir neaktyvūs besimokantieji, t. y. tie respondentai, kurie niekada nėra išmokę kitos kalbos nei gimtoji kalba ir neketina to daryti ateinančiais metais.

D48count Kalbos, kuriomis kalbate pakankamai gerai, kad galėtumėte kalbėtis – IŠ VISO (proc. – ES)

	Bent 1	Ne mažiau kaip 3	Ne mažiau kaip 3
ES 27	59	28	11
Lytis			
Vyras	62	29	12
Moteris	56	27	11
Amžius			
15–24	79	39	15
25–39	71	33	13
40–54	62	28	12
55 +	44	21	9
Išsilavinimas (pabaiga)			
15–	23	7	2
16–19	48	18	7
20+	80	43	19
Vis dar studijuoja	85	46	18
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	71	36	15
Vadovai	83	44	19
Kitos baltos apykaklės	67	27	11
Darbininkai	51	20	8
Namudiniai asmenys	33	14	5
Bedarbis	54	21	7
Išėjęs į pensiją	41	20	8
Studentai	85	46	18
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	45	18	8
Laikas nuo laiko	50	22	9
Beveik niekada/niekada	65	32	13
Apsvarstykite priklausymą			
Darbininkų klasė	40	16	6
Žemesnioji vidurinioji klasė	53	23	9
Vidurinė klasė	64	30	12
Vidurinioji klasė	87	53	25
Viršutinė klasė	84	59	31
Kalbos besimokančio asmens veikla			
Labai aktyvus	89	53	24
Aktyvus	72	36	16
Neaktyvus	49	19	7

Anglų kalba dominuoja kaip kalba, kuria gali kalbėti europiečiai.

Respondentų buvo klausama, kokia kita kalba (jei yra) jie kalba pakankamai gerai, kad galėtų bendrauti kaip pirmoji, antroji arba trečioji kita kalba¹⁰.

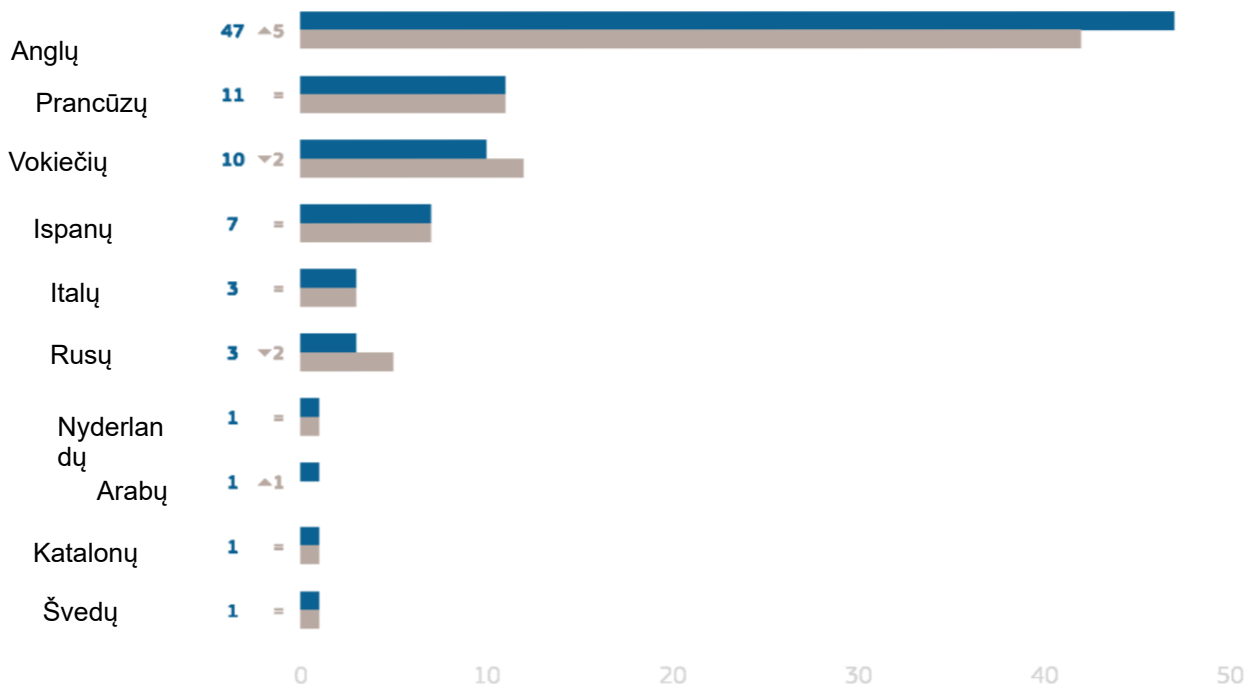
Tarp kalbų, kuriomis kalbama ne kaip (pirmoji) gimtoji kalba, anglų kalba dominuoja visose kitose kalbose. Beveik pusė europiečių (47 proc.) kalba šia kalba, t. y. šiek tiek daugiau (+ 5), palyginti su 2012 m. Po to daugiau nei vienas iš dešimties kalba prancūzų kalba (11 %, =), vokiškai (10 %, -2), ispaniškai (7 %, =), itališkai (3 %, =) ir rusiškai (3 %, -2).

Nacionaliniu lygmeniu anglų kalba yra plačiausiai vartojama kaip ne gimtoji kalba kiekvienoje ES valstybėje narėje, išskyrus Liuksemburgą. Tai antroji labiausiai paplitusi užsienio kalba. Labiausiai tikėtina, kad liuksemburgiečiai mini prancūzų kalbą (77 proc.), kuri yra oficiali šalies kalba, po jos eina anglų kalba (68 proc.) ir vokiečių kalba (59 proc.).

Respondentai Nyderlanduose (93 proc.), Švedijoje (90 proc.), Danijoje (87 proc.), Maltoje (86 proc.) ir Suomijoje (81 proc.) dažniausiai kalba anglų kalba kaip užsienio kalba. Respondentai mažiausiai tai sako Rumunijoje (25 proc.), Lenkijoje (27 proc.) ir Bulgarijoje (29 proc.). Belgijoje prancūzų kalba, kuri yra oficiali šalies kalba, yra antra dažniausiai vartojama kalba, išskyrus gimtąją kalbą (46 proc.). Olandų ir vokiečių kalbos, kurios taip pat yra oficialiosios kalbos, minimos atitinkamai 13 proc. ir 17 proc. Airijoje, kur anglų kalba yra oficiali kalba, airių ir gėjų kalba yra dažniausia kita nei gimtoji kalba, kuria respondantai gali kalbėti pakankamai gerai, kad galėtų surengti pokalbį (36 proc.), po to eina anglų (15 proc.) prancūzų (12 proc.) kalba.

Palyginti su 2012 m., visose ES valstybėse narėse anglų kalba iš esmės auga kaip pirmoji, antroji ar trečioji kita kalba, kuria respondantai kalba pakankamai gerai, kad galėtų kalbėtis, o didžiausias padidėjimas pastebimas Ispanijoje (38 proc., + 16 proc.), Čekijoje (41 proc., + 14) ir Portugalijoje (41 proc., + 14).

D48.otherlang. Ir kokią kitą kalbą, jei yra, jūs kalbate pakankamai gerai, kad galėtumėte bendrauti? Pirmoji, antroji ir trečioji kita kalba (ES 27)(proc.)

Bazė: 26523 (visi respondantai)

● 2023 m. rugsėjo-spalio mėn.

● 2012 m. vasario/kovo mėn.

¹⁰ D48.otherlang. Ir kokią kitą kalbą, jei yra, jūs kalbate pakankamai gerai, kad galėtumėte bendrauti? Pirmoji, antroji ir trečioji kita kalba. Rezultatai apibendrinti iš D48b, D48c ir D48d.

D48.otherlang. Ir kokią kitą kalbą, jei yra, jūs kalbate pakankamai gerai, kad galėtumėte bendrauti? – Pirmoji, antroji ir trečioji kita kalba (%)

	ES 27	AT	BŪ TI	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LI U	LV	MT	NL	PL	PT	RD	SE	SI	SK	
Anglų	47	54	58	29	73	41	65	87	58	51	38	81	40	41	30	15	33	44	68	54	86	93	27	41	25	90	61	38	
Prancūzų	11	9	46	3	9	4	16	11	2	6	12	4	7	4	2	12	9	3	77	3	13	27	1	12	7	12	2	2	
Vokiečių	10	7	17	5	7	19	11	49	14	7	3	18	6	15	13	7	3	12	59	18	4	61	5	1	2	25	33	19	
Ispanų	7	4	9	3	1	2	8	9	2	2	14	4	13	1	2	6	6	1	12	2	4	9	1	8	3	8	4	2	
Italų	3	8	5	1	3	2	4	1	1	3	4	2	5	8	2	1	3	1	7	1	51	1	1	1	3	2	13	2	
Rusų	3	1	1	14	4	14	3	0	50	2	0	4	0	1	2	1	1	62	0	66	1	0	5	0	1	1	2	14	
Nyderlandų	1	1	13	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	3	0	0	5	0	0	0	1	0	0	
Čekų	1	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	
Kroatų	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55	0	
Katalonų	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Slovakų	1	1	0	0	1	16	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	
Švedų	1	0	0	0	0	0	0	14	1	0	0	48	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	5	0	0	
Suomių	0	0	0	0	0	0	0	0	18	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
Bulgarų	0	0	0	12	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Latvių	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	23	0	0	0	0	0	0	0	0	
Airių/Galicų	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Rumunų	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	
Serbų/ Bosnijos/ Juodkalnijos	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	0

2023 m. rugsėjo-spalio mėn. bazė: 26523 (visi respondentai)

Kalbant apie vokiečių kalbą kaip užsienio kalbą, kurioje respondentai gali kalbėtis, matyti, kad labiausiai padaugėjo Kipre (7 proc., +5), Čekijoje (19 proc., +4) ir Latvijoje (18 proc., +4). Kita vertus, labiausiai sumažėjo vokiečių, kaip užsienio kalbos, skaičius Lenkijoje (5–14 proc.), Nyderlanduose (61 proc., -10) ir Liuksemburge (59 proc., -10). Labiausiai Ispanijos gyventojų padaugėjo Liuksemburge (12 proc., +7 proc.), Danijoje (9 proc., +5), Belgijoje (9 proc., +4) ir Vokietijoje (8 proc., +4 proc.). Didžiausias ispanų, kaip kitos kalbos, sumažėjimas pastebimas Italijoje (11 proc., -5), Portugalijoje (8 proc., -2) ir Rumunijoje (3 proc., -2).

Angliškai kalba pusė europiečių arba kaip gimtoji kalba, arba kaip kitakalba.¹¹

¹¹ Šiame skirsnyje rezultatai buvo perskaičiuoti taip, kad būtų atsižvelgta į visas kalbas, kuriomis kalbama, pridendant d48a, d48b, d48c ir d48d, išskyrus tas, kurios atsakė „Nežinau“ ir „Nieką“ prie D48a.

Šiame skyriuje nagrinėjama, kaip europiečiai moka kalbėti visomis savo kalbomis, įskaitant pirmąją ir antrąją gimtąsias kalbas, taip pat papildomas kalbas.

Anglų kalba yra labiausiai paplitusi europiečių kalba – 50 proc. (+6), po jų – vokiečių (29 proc., -1), prancūzų (25 proc., =), ispanų (17 proc., +1) ir italų (16 proc., -1).

Lenkai iš dalies atspindi Europos gyventojų pasiskirstymą (9 proc., -1), olandų (6 proc., =), rumunų (5 proc., -1) ir portugalų (3 proc.). Rusų kalba, kuri kai kuriose šalyse pripažįstama mažumos kalba, užima 9 vietą kaip šnekamąją kalbą su 4 % (-2).

Nacionaliniu lygmeniu, be Airijos (97 proc., -2), kurios oficialioji kalba yra anglų kalba, mes stebime tą patį modelį, kaip ir ankstesniame skirsnyje. Nyderlanduose (95 proc., +4) respondentų moka anglų kalbą, po jų – Švedija (91 proc., +3), Malta (91 proc., -1) ir Danija (90 proc., +4). Mažiau tikėtina, kad bus vartojama anglų kalba

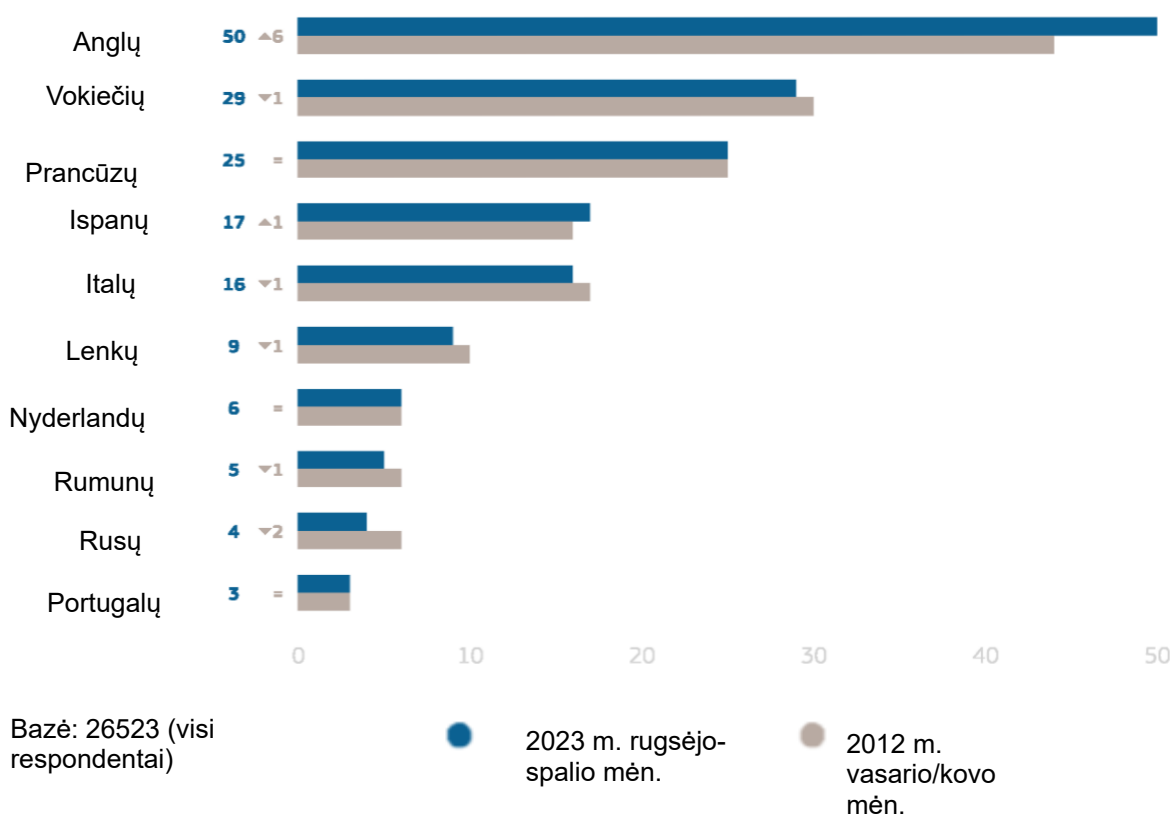
Rumunijoje (27 proc., -5 proc.), Lenkijoje (31 proc., -4 proc.) ir Vengrijoje (31 proc. + 11).

Vokiečių kalba Vokietija (98 %, + 1) ir Austrija (98 %, -1) yra pirmosios su panašiais skaičiais. Tarp šalių, kuriose ši kalba nėra oficiali kalba, pirmoji yra Nyderlandai (61 proc. – 12), po jų eina Danija (50 proc., + 2) ir Slovėnija (33 proc., – 9).

Prancūzų kalba, žinoma, pirmiausia vartojama šalyse, kuriose ji yra oficiali kalba, Prancūzijoje (97 proc., =), Liuksemburge (94 proc., -2) ir Belgijoje (83 proc., + 2). Iš šalių, kurių oficialioji kalba nėra oficiali, Nyderlandai yra pirmieji (27 proc. – 3 proc.), po jų eina Vokietija (16 proc., + 2) ir Portugalija (13 proc., – 3). Kai kalbama apie ispanų kalbą, Ispanija nenuostabu, kad ji yra pirmoji – 97 proc. (-1). Tarp šalių, kuriose ši kalba nėra oficialioji kalba, Liuksemburge (15 proc., + 9) pirmiausia eina Prancūzija (14 proc., =) ir Švedija (10 proc., + 4).

Galiausiai, italų kalba kalba 97 proc. respondentų Italijoje, kur tai yra oficiali kalba. Po jos eina Malta (52/0, -5), Slovėnija (13 %, -1) ir Liuksemburgas (10 %, -1).

D48.alllang. Pagalvokite apie kalbas, kuriomis kalbate, kokia kalba yra jūsų gimtoji kalba? Ir kokią kitą kalbą, jei yra, jūs kalbate pakankamai gerai, kad galėtumėte bendrauti? (ES 27) (%)

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 540 „Europiečių ir jų kalbų“ 2023 m. rugsėjo-spalio mėn.

D48.alllang. Pagalvokite apie kalbas, kuriomis kalbate, kokia kalba yra jūsų gimtoji kalba? Ir kokią kitą kalbą, jei yra, jūs kalbate pakankamai gerai, kad galėtumėte bendrauti?

	ES 27	BŪ TI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LIU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Anglų	50	61	30	43	90	66	59	97	52	39	42	45	34	80	55	45	71	31	91	95	59	31	42	27	62	40	82	91
Vokiečių	29	18	5	20	50	98	14	7	7	3	6	15	4	7	18	12	66	13	4	61	98	5	1	3	33	21	19	25
Prancūzų	25	83	3	5	11	16	2	13	6	13	97	4	10	9	3	3	94	2	13	27	11	1	13	7	2	2	4	12
Ispanų	17	10	3	3	9	8	2	7	2	97	14	1	6	1	2	1	15	2	4	9	4	1	9	3	4	2	4	10
Italų	16	7	1	2	1	4	1	2	3	4	5	8	97	3	1	1	10	2	52	1	9	1	1	3	13	2	2	3
Lenkų	9	1	0	4	0	2	1	3	0	0	0	0	0	0	3	14	1	0	0	0	0	97	0	0	0	2	0	1
Nyderlandų	6	63	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	4	1	0	98	1	0	0	0	0	0	0	1
Rumunų	5	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	2	0	0	1	0	1	0	0	0	0	95	0	0	0	0
Rusų	4	2	14	15	0	4	74	1	2	0	1	1	1	5	91	66	1	2	1	0	1	5	0	1	2	15	4	1
Kita	4	4	2	2	8	7	4	3	1	4	5	2	2	4	6	3	4	0	2	8	1	0	1	1	3	2	3	10
Čekų	3	0	0	97	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	25	0	0
Graikų	3	1	1	1	1	1	0	0	99	0	0	0	1	95	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Vengrų	3	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	99	0	0	1	0	0	7	1	18	0	0	
Portugalų	3	1	0	0	1	0	0	1	0	3	2	0	0	0	0	0	24	0	0	1	1	0	99	0	0	0	0	1
Švedų	3	0	0	0	14	0	2	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	52	98
Bulgarų	2	0	98	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Katalonų	2	0	0	0	0	0	0	0	0	18	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Danų	2	0	0	0	97	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Slovakų	2	0	0	17	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	95	0	0
Arabų	1	3	0	0	2	2	0	0	2	4	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	2
Kinų	1	0	0	1	1	1	0	1	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kroatų	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	96	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	56	1	0	0	
Suomių	1	0	0	0	0	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	98	2
Galisijos	1	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lietuvių	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	4	97	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Slovėnų	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	98	0	0	0
Turkų	1	1	10	0	0	3	0	0	3	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0
Albanų	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Baskų	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Estų	0	0	0	0	0	0	89	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Fryzų	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Friulian	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Airių/Gaelicų	0	0	0	0	0	0	0	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Japonų	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Kurdų	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Latvių	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	94	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Žema vokiečių kalba	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liuksemburgiečių	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	66	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Maltiečių	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	95	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oksitanų	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Romėnų	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0
Samių	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sardinijos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Serbų/Bosnijos/ Juodkalnijos	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	26	0	0	0
Ukrainiečių	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	4	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1
Jidiš	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3. Sklandumas kitomis kalbomis nei gimtoji kalba

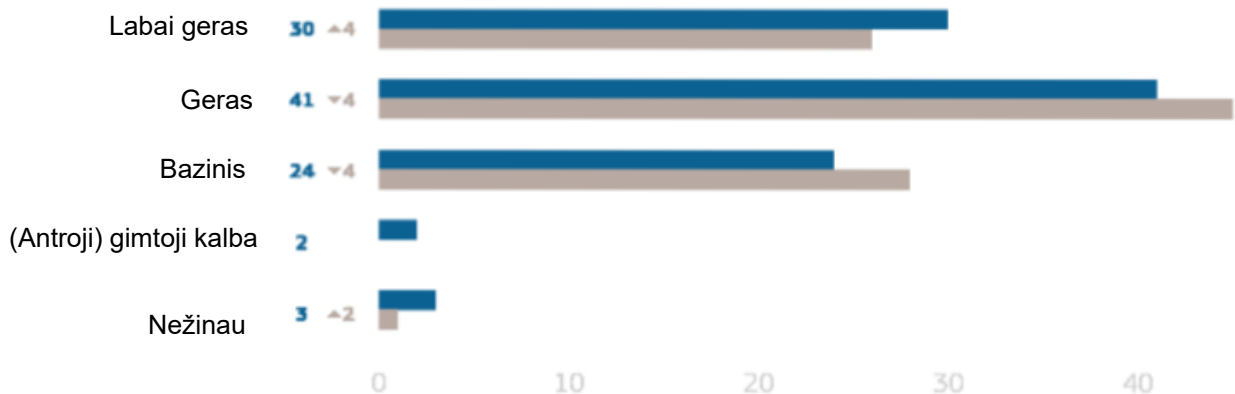
Dauguma europiečių, mokančių anglų, vokiečių, prancūzų ar ispanų kalbą kaip papildomas kalbas, mano turintys gana gerus įgūdžius.

Dėl kiekvienos papildomos kalbos, išskyrus gimtąją kalbą (iki trijų), kurią respondentas teigė gebantis kalbėti pakankamai gerai, kad galėtų kalbėti pokalbiui, jų buvo paprašyta įvertinti savo sugebėjimus naudojant paprastą trijų balų skalę – labai gerą, gerą, bazinį¹². Šiame skirsnyje daugiausia dėmesio skiriama europiečių gebėjimui kalbėti kitomis kalbomis nei jų pirmoji gimtoji kalba. Čia aptariami skaičiai susiję tik su respondентаis, kurie atitinkamai kalba pirmąja, antrąja ar trečiąja kalba, o ne gimtąja kalba.

Apskritai ES lygmeniu matome, kad trys iš dešimties (30 proc.) europiečių, kurie kalba bent viena kita kalba nei pirmoji gimtoji kalba, labai gerai vertina savo gebėjimą kalbėti pirmąja kita kalba, t. y. 4 procentiniais punktais daugiau. Keturi iš dešimties (41 proc.) vertina jį kaip gerą, šiek tiek mažiau (-4), palyginti su 2012 m., o vienas iš keturių (24 proc., -4) mano, kad jis yra pagrindinis.

Kalbant apie antrąją kitą europiečių kalbą, 16 proc. europiečių, kurie gali kalbėti bent dviem kitomis kalbomis nei gimtoji kalba, mano, kad jų lygis yra labai geras, t. y.

Q48f.1. Ar jūsų kalbos lygis yra labai geras, geras, paprastas, ar tai yra antroji gimtoji kalba/gimtoji kalba? Pirmoji kita kalba (ES 27) (%)

Bazė: 15725 (atsakovai, kurie kalba bent viena kita kalba nei gimtoji)

2023 m. rugsėjo-spalio mėn.

2012 m. vasario/kovo mėn.

šiek tiek daugiau (+ 3), palyginti su 2012 m. Daugiau nei trečdalis (37 %, -5) mano, kad gerai kalba, o keturi iš dešimties (42 % -1) mano, kad kalba baziniu lygiu.

Kalbant apie trečiąją kitą kalbą, vienas iš dešimties (11 proc. + 3) europiečių, kurie gali kalbėti, mano, kad jų lygis

yra labai geras, o 25 proc. –4) mano, kad jis yra geras ir daugiau nei pusė (54 %-1) mano, kad jis yra pagrindinis.

Žvelgiant į nacionalinį lygmenį, matome, kad trijose šalyse daugiau nei pusė respondentų labai gerai kalba savo pirmąja kita kalba: Liuksemburgas (63 proc.), Kipras (54 proc.) ir Malta (51 proc.). Respondentai mažiausiai tai sako Lenkijoje (12 proc.), Rumunijoje (13 proc.), Vengrijoje ir Portugalijoje (18 proc.). Daugiau nei pusė mano, kad jų pirmosios kitos kalbos lygis yra geras Italijoje (60 proc.) ir Lenkijoje (54 proc.).

Respondentai dažniausiai teigia, kad jų antrasis kitas kalbos lygis yra labai geras Liuksemburge (54 proc.), Ispanijoje (28 proc.) ir Kroatijoje (26 proc.). Mažiausiai tikėtina, kad tai bus daroma Rumunijoje (2 proc.), Lenkijoje (5 proc.) ir Estijoje (10 proc.). Labiausiai tikėtina, kad jis geras Italijoje (49 proc.), Portugalijoje (44 proc.), Čekijoje (43 proc.) ir Lenkijoje (64 proc.), Suomijoje (59 proc.) ir Rumunijoje (56 proc.).

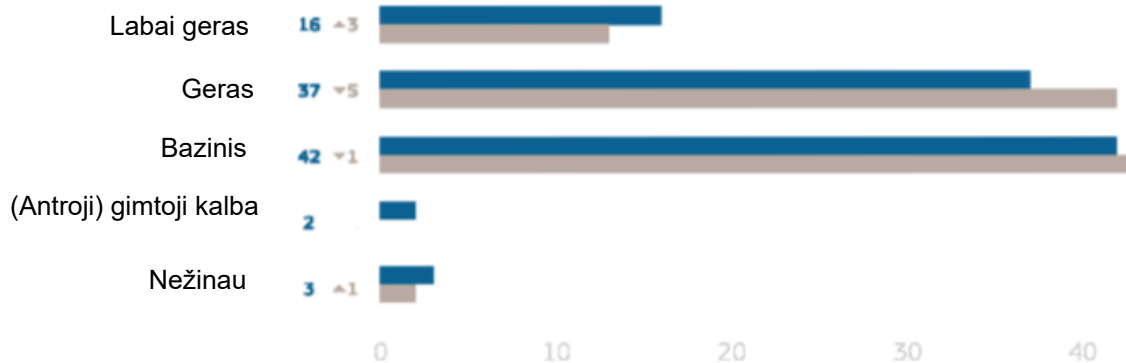
Respondentai dažniausiai teigia, kad jų trečias kitų kalbų lygis yra labai geras Liuksemburge (37 proc.), Graikijoje (35 proc.), Ispanijoje, Slovakijoje ir Slovėnijoje (22 proc.). Mažiausiai tikėtina, kad tai bus daroma Vengrijoje (3 proc.), Estijoje ir Suomijoje (po 4 proc.) ir Lenkijoje (5 proc.). Labiausiai tikėtina, kad tai gerai Kroatijoje (38

proc.), Lenkijoje (37 proc.) ir Italijoje (35 proc.).

Palyginti su 2012 m. ir 2023 m., septyniuose šalyse respondentai dabar labiau linkę sakyti, kad kalba savo pirmąja kita kalba gerai arba labai gerai. Didžiausias padidėjimas nustatytas Portugalijoje (66 proc., + 11), Airijoje (63 proc., + 8) ir Lenkijoje (66 proc., + 6), 18 valstybių narių, visų pirma Maltoje (75 proc., -11), Čekijoje (70 proc., -11), Danijoje (73 proc., -10) ir Latvijoje (73 proc., -9).

¹² D48f1, f2 ir f3 kiekvienai papildomai kalbai, nurodytai d48b, c ir Cl „ar jūsų (pirmoji/antroji/trečioji minėta papildoma kalba) yra labai gera, gera ar pagrindinė?“

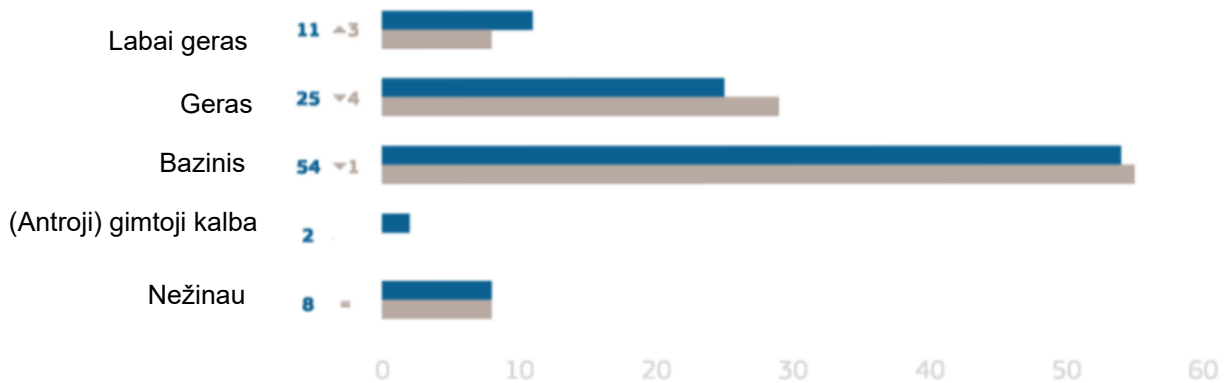
048f.2. Ar jūsų... lygis yra labai geras, geras, pagrindinis, ar tai yra antroji gimtoji/gimtoji kalba?:-Antroji kita kalba (ES-27) (%)

Bazė: 15725 (atsakovai, kurie kalba bent viena kita kalba nei gimtoji)

● 2023 m. rugsėjo-spalio mėn. ● 2012 m. vasario/kovo mėn.

Q48f.3. Ar jūsų kalbos lygis yra labai geras, geras, paprastas, ar tai yra antroji gimtoji kalba/gimtoji kalba? Trečioji kita kalba (ES 27) (%)

● 2023 m. rugsėjo-spalio mėn. ● 2012 m. vasario/kovo mėn.

demografinė analizė rodo, kad iš tų, kurie moka ne gimtąją kalbą, bet ir kitų kalbų:

Kalbant apie antrąją kitą kalbą, matyti, kad respondentų, kurie ja kalba geriau nei baziniu lygiu, dalis padidėjo aštuoniose šalyse, daugiausia Airijoje (56 proc., + 12), Italijoje (61 proc., + 11) ir Portugalijoje (56 proc., + 11). 16 šalių sumažėjo daugiausia Kipre (44 proc., -24 proc.), Rumunijoje (39 proc., -16), Slovakijoje (65 proc., -12) ir Čekijoje (61 proc., -12).

Palyginti su 2012 m. ir 2023 m., 11 šalių respondentai dabar labiau linkę sakyti, kad kalba savo trečiaja kita kalba gerai arba labai gerai, daugiausia Lenkijoje (42 proc., + 25 proc.), Italijoje (44 proc., + 18) ir Portugalijoje (44 proc., + 12) ir Rumunijoje (36 proc., + 12), o sumažėjimas užregistruotas 15 valstybių narių, visų pirma Danijoje (27 proc., -19) ir Austrijoje (32 proc., -19). Socialinė ir

- Jaunesni respondentai yra labiau linkę kalbėti savo pirmąją kita kalba labai gerai: beveik keturi iš dešimties (38 proc.) 15–24 metų amžiaus respondentų tai sako, palyginti su vienu iš keturių (24 proc.) tarp 55 metų ir vyresnių respondentų (14 procentinių punktų skirtumas). Tas pats pasakytina apie antrąją kitą kalbą (18 proc., palyginti su 13 proc.) ir trečiają kitą kalbą (15 proc., palyginti su 9 proc.). Vyresniosios kategorijos – 55 metų ir vyresni respondentai – dažniau (31 proc.) teigia, kad jų pirmosios kitos kalbos lygis yra bazinis, palyginti su 15–24 metų amžiaus respondентаis, jauniausiais demografiniais (14 proc.).
- Europiečiai, kurie lankė mokyklą anksčiau nei 20 metų, yra labiau linkę kalbėti savo pirmąją kita kalba labai

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 540 „Europiečių ir jų kalbų“ 2023 m. rugsėjo-spalio mėn.

gerai nei tie, kurie baigė mokyklą 15 m. ar jaunesni (35 proc., palyginti su 31 proc.). Tas pats pasakytina ir apie tuos, kurie kalba gerai (41 proc. ir 33 proc.). Geriau išsilavinusi grupė taip pat yra labiau linkusi gerai kalbėti antrąja kita kalba nei mažiau išsilavinusi grupė (42 proc., palyginti su 28 proc.). Tas pats pasakytina ir apie trečiąją kitą kalbą (29 proc., palyginti su 19 proc.).

- Iš socialinių ir profesinių kategorijų moksleiviai (41 proc.) ir vadovai (37 proc.) labai gerai moka pirmąją kitą kalbą, palyginti su pensininkais (23 proc.) ir fiziniais darbuotojais (22 proc.).
- Respondentai, kuriems niekada nekyla sunkumų apmokėti sąskaitas, yra labiau linkę (31 proc.) kalbėti savo pirmąją kita kalba labai gerai nei tie, kurie dažniausiai susiduria su tokiais sunkumais (23 proc.). Tas pats pasakytina ir apie tuos, kurie gerai kalba savo antrąja kalba (38 proc., palyginti su 32 proc.).

- Beveik pusė (49 proc.) asmenų, kurie save laiko priklausančiais aukštesnei klasei, teigia, kad kalba savo pirmąją kita kalba labai gerai, palyginti su 29 proc. vidurinėsios klasės ir 25 proc. dirbančiųjų.

Q48f_1 Ar jūsų lygis... labai geras, geras, pagrindinis, ar tai yra antroji gimtoji kalba/gimtoji kalba? Pirmoji kita kalba (proc. – ES)

	Labai geras	Geras	Bazinis	(Antroji) gimtoji kalba	Nežinau
ES 27	30	41	24	2	3
Lytis					
Vyras	30	41	23	2	4
Moteris	29	41	24	3	3
Amžius					
15–24	38	42	14	3	3
25–39	34	42	19	2	3
40–54	27	41	26	2	4
55 +	24	39	31	2	4
Išsilavinimas (pabaiga)					
15–	31	33	29	2	5
16–19	18	41	35	2	4
20+	35	41	19	2	3
Vis dar studijuoja	41	43	9	4	3
Socialinė ir profesinė kategorija					
Savarankiškai dirbantis asmuo	32	39	24	1	4
Vadovai	37	44	15	2	2
Kitos baltos apykaklės	25	45	24	3	3
Darbininkai	22	40	31	2	5
Namudiniai asmenys	31	35	31	1	2
Bedarbis	29	34	29	3	5
Išėjęs į pensiją	23	36	35	2	4
Studentai	41	43	9	4	3
Sunkumai apmokėti sąskaitas					
Didžiąją laiko dalį	23	39	30	3	5
Laikas nuo laiko	28	40	25	3	4
Beveik niekada/niekada	31	41	23	2	3
Apsvarstykite priklausymą					
Darbininkų klasė	25	35	32	3	5
Žemesnioji vidurinioji klasė	26	40	28	2	4
Vidurinė klasė	29	43	23	2	3
Vidurinioji klasė	43	41	12	2	2
Viršutinė klasė	49	37	9	1	4
Kalbos besimokančio asmens veikla					
Labai aktyvus	39	41	14	3	3
Aktyvus	29	42	23	3	3
Neaktyvus	24	41	29	2	4

Q48f_2 Ar jūsų lygis... labai geras, geras, pagrindinis, ar tai yra antroji gimtoji kalba/gimtoji kalba? Antroji kita kalba (proc. – ES)

	Labai geras	Geras	Bazinis	(Antroji) gimtoji kalba	Nežinau
ES 27	16	37	42	2	3
Lytis					
Vyras	15	37	43	1	4
Moteris	16	38	41	2	3
Amžius					
15–24	18	38	41	1	2
25–39	19	38	38	2	3
40–54	14	37	45	1	3
55 +	13	38	43	2	4
Išsilavinimas (pabaiga)					
15–	18	28	48	1	5
16–19	10	30	53	2	5
20+	18	42	37	1	2
Vis dar studijuoja	18	40	37	2	3
Socialinė ir profesinė kategorija					
Savarankiškai dirbantis asmuo	20	35	42	1	2
Vadovai	20	39	38	1	2
Kitos baltos apykaklės	12	40	44	0	4
Darbininkai	12	32	49	2	5
Namudiniai asmenys	9	40	50	1	0
Bedarbis	14	36	41	2	7
Išėjęs į pensiją	13	36	44	2	5
Studentai	18	40	37	2	3
Sunkumai apmokėti sąskaitas					
Didžiąją laiko dalį	15	32	48	2	3
Laikas nuo laiko	16	35	41	2	6
Beveik niekada/niekada	16	38	42	1	3
Apsvarstykite priklausymą					
Darbininkų klasė	16	31	45	3	5
Žemesnioji vidurinioji klasė	11	38	43	3	5
Vidurinė klasė	16	37	43	1	3
Vidurinioji klasė	18	43	36	2	1
Viršutinė klasė	25	41	29	0	5
Kalbos besimokančio asmens veikla					
Labai aktyvus	19	40	37	2	2
Aktyvus	14	36	45	1	4
Neaktyvus	13	36	46	1	4

Q48f_3 Ar jūsų lygis... labai geras, geras, pagrindinis, ar tai yra antroji gimtoji kalba/gimtoji kalba? Trečioji kita kalba (proc. – ES)

	Labai geras	Geras	Bazinis	(Antroji) gimtoji kalba	Nežinau
ES 27	16	37	42	2	3
Lytis					
Vyras	15	37	43	1	4
Moteris	16	38	41	2	3
Amžius					
15–24	18	38	41	1	2
25–39	19	38	38	2	3
40–54	14	37	45	1	3
55 +	13	38	43	2	4
Išsilavinimas (pabaiga)					
15–	18	28	48	1	5
16–19	10	30	53	2	5
20+	18	42	37	1	2
Vis dar studijuoja	18	40	37	2	3
Socialinė ir profesinė kategorija					
Savarankiškai dirbantis asmuo	20	35	42	1	2
Vadovai	20	39	38	1	2
Kitos baltos apykaklės	12	40	44	0	4
Darbininkai	12	32	49	2	5
Namudiniai asmenys	9	40	50	1	0
Bedarbis	14	36	41	2	7
Išėjęs į pensiją	13	36	44	2	5
Studentai	18	40	37	2	3
Sunkumai apmokėti sąskaitas					
Didžiąją laiko dalį	15	32	48	2	3
Laikas nuo laiko	16	35	41	2	6
Beveik niekada/niekada	16	38	42	1	3
Apsvarstykite priklausymą					
Darbininkų klasė	16	31	45	3	5
Žemesnioji vidurinioji klasė	11	38	43	3	5
Vidurinė klasė	16	37	43	1	3
Vidurinioji klasė	18	43	36	2	1
Viršutinė klasė	25	41	29	0	5
Kalbos besimokančio asmens veikla					
Labai aktyvus	19	40	37	2	2
Aktyvus	14	36	45	1	4
Neaktyvus	13	36	46	1	4

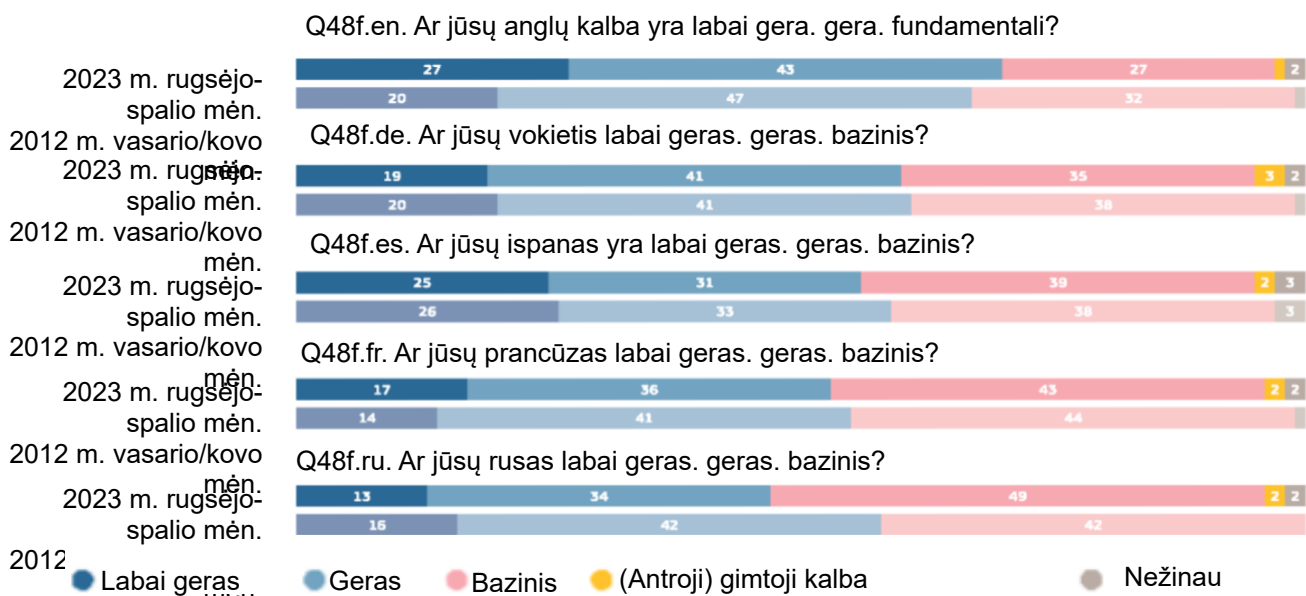
Dauguma europiečių, kurie moka penkias labiausiai paplitusias papildomas kalbas, jaučiasi įsitikinę savo kalbos įgūdžiais.

Šiame pirmame skirsnyje daugiausia dėmesio skiriama respondentų, kurie kalba penkiomis plačiausiai vartojamomis kalbomis Europoje, įgūdžiams: Anglų, prancūzų, vokiečių, ispanų ir šiek tiek mažiau rusų.

Kaip aptarta anksčiau, už kiekvieną kitą kalbą nei jų pirmoji gimtoji kalba, kurią respondentas teigė gebantis kalbėti pakankamai gerai, kad galėtų surengti pokalbį (iki trijų), jų buvo paprašyta įvertinti savo sugebėjimus naudojant paprastą trijų balų skalę – labai gerą, gerą, bazinį¹³.

Daugiau nei keturi iš dešimties respondentų, kurie kalba angliškai, mano, kad jų lygis yra geras (43 proc.), šiek tiek mažesnis (-4), palyginti su 2012 m., arba labai geras (27 proc., + 7), o dar vienas iš keturių (27 proc., -5) teigia, kad kalba baziniu lygmeniu.

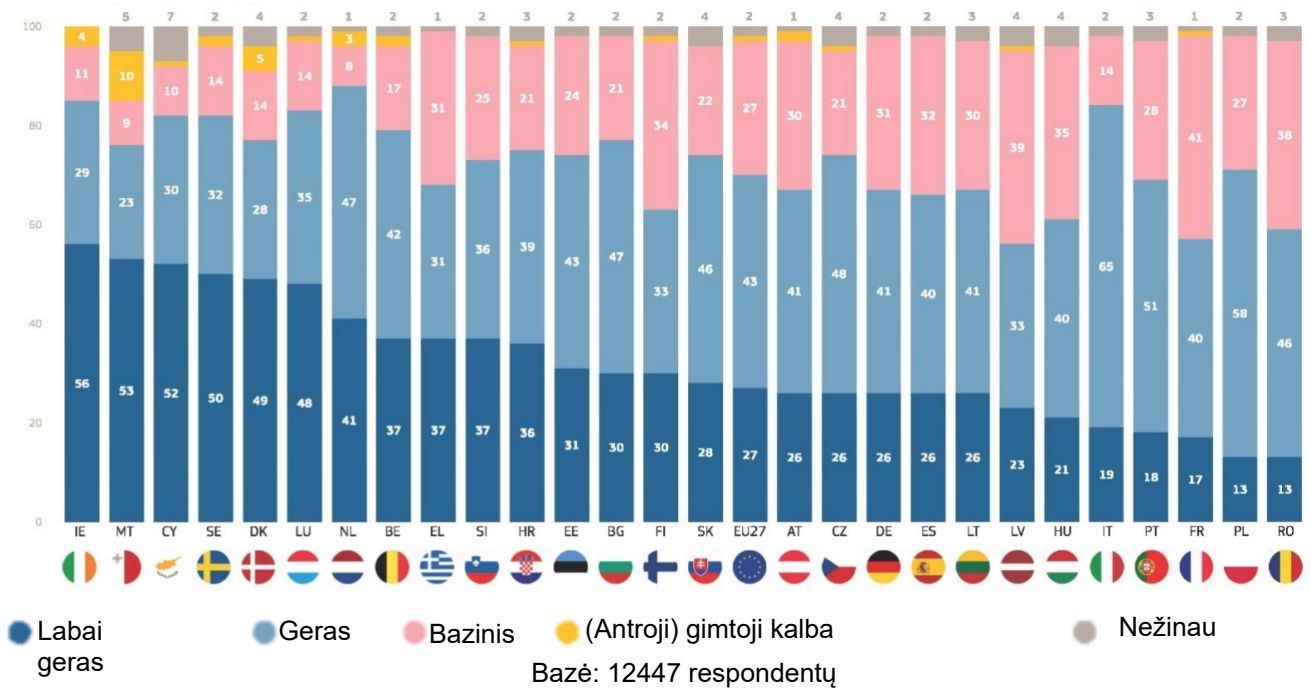
Tarp tų, kurie kalba prancūzų kalba kaip papildoma kalba nei gimtoji kalba, nedaugelis vertina savo gebėjimus kaip „labai gerus“ (17 proc., + 3), bet daugiausia kaip „bazinę“ (43 proc., -1). Beveik du trečdaliai tų, kurie kalba vokiškai (60 %, -1), sako, kad kalba gerai arba labai gerai, o 56 % (-3) tų, kurie kalba ispaniškai, turi gerą ar labai gerą lygį. Iš rusakalbių 47 % (-11) teigia turintys geresnius nei baziniai įgūdžiai.

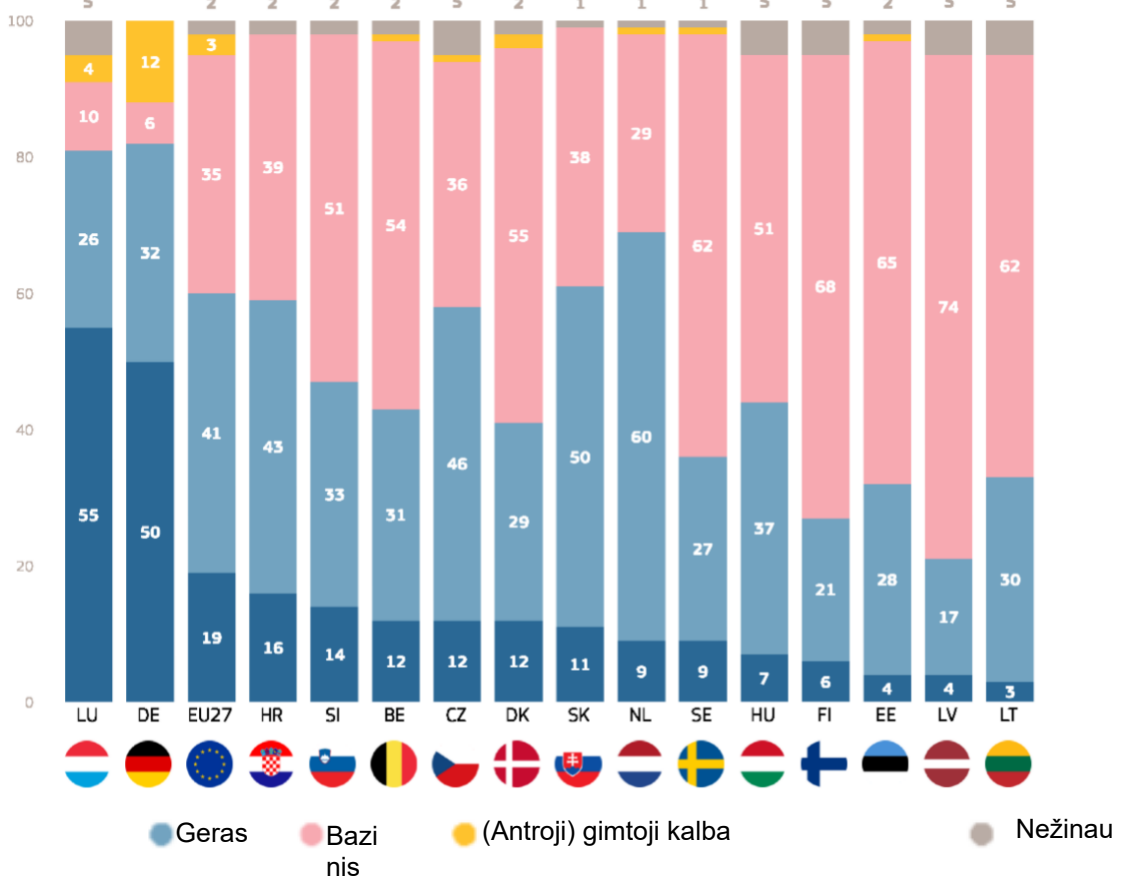
Bazė: skiriasi kalba, kuria kalbama. Anglų kalba: 12447; Prancūzų kalba: 2887; Vokiečių kalba: 2772; Ispanų kalba: 1931 M.; Rusų 2823

13 otherl.vl.vgood. Ar jūsų lygis yra labai geras? geras? pagrindinis?

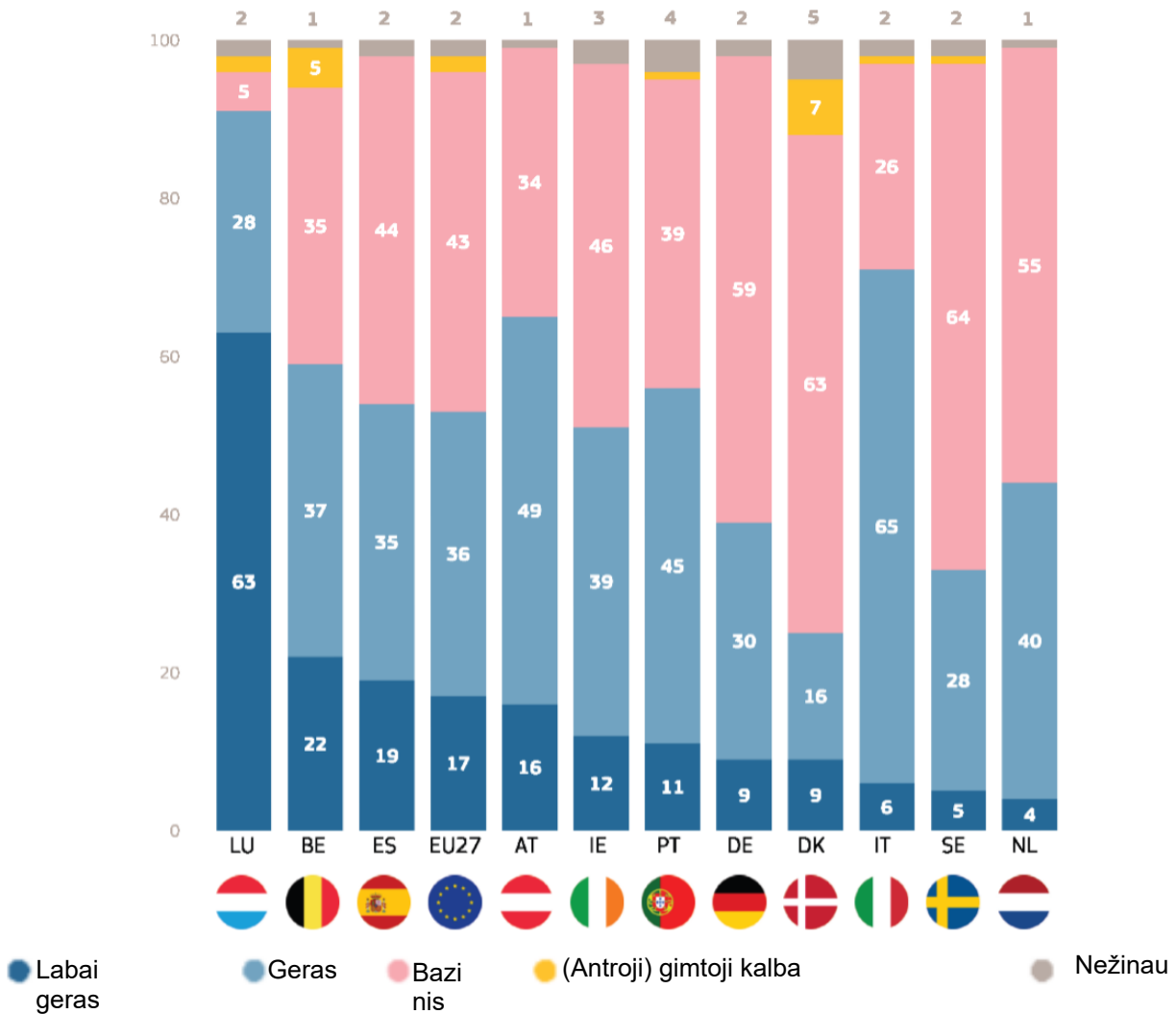
Q48f.en. Ar jūsų anglų kalba yra labai gera, gera, paprasta? (%)

Q48f.de. Ar jūsų vokiečių kalba yra labai gera, gera, pagrindinė? (%)

Q48f.fr. Ar jūsų prancūzai yra labai geri, geri, paprasti? (%)

Bazė: 2887 (atsakovai, kurie kalba prancūzų kalba kaip pirmoji, antroji arba trečioji kita kalba, išskyrus šalis, kuriose yra mažiau nei 100 respondentų)

Tarp visų užsienio kalbų išsiskiria anglų kalba, nes kalba europiečiai turi geriausiai įgūdžius.

Šis skyrius leis mums ištirti europiečių žinias, kad galėtume vartoti įvairias kalbas. Toliau aptariami skaičiai susiję tik su respondentais, kurie gali kalbėti bent viena kita kalba nei jų gimtoji kalba (59 proc.)¹⁴.

Apskritai matome, kad anglų kalba yra pirmoji kalba, kuria bet kuriuo lygmeniu kalba respondentai, kurie moka papildomą kalbą nei gimtoji kalba. Akivaizdu, kad tai atspindi faktą, kad anglų kalba yra pirmoji kita europiečių vartojama kalba. Pavyzdžiui, šiek tiek daugiau nei vienas iš penkių teigia, kad kalba labai gerai, o prancūzų, vokiečių ir ispanų – atitinkamai 3 proc.

Dauguma (55 proc.) respondentų teigia angliškai kalbantys labai gerai (21 proc., + 6 proc.) arba geru lygmeniu (34 proc.), t. y. šiek tiek mažiau (– 2 proc.) palyginti su 2012 m., o dar vienas iš penkių (21 proc., -3) teigė, kad kalba baziniu lygmeniu.

Iš tų, kurie kalba kita kalba, vienas iš dešimties respondentų (10 proc. -1) teigia, kad prancūzų kalba yra labai gera (3 proc.) arba gera (7 proc.). Su baziniu lygiu kalba 8 proc. (-1) tų pačių respondentų. Vokiečių kalba taip pat kalba 10 proc. (-3) respondentų, iš kurių 3 proc. teigia, kad jų lygis yra labai geras, o 7 proc. – geras. Be to, baziniu lygiu kalba 6 proc. respondentų (- 2).

Kalbant apie ispanų kalbą, pastebime tuos pačius skaičius kaip 2012 m. – 7 proc. respondentų teigė, kad kalba gerai arba labai gerai. Kita vertus, jis kalba baziniu lygiu 5 % (=). Galiausiai, italų kalba, kaip penktoji labiausiai vartojama kita kalba, gerai arba labai gerai vartojama tik 3 proc. (=) respondentų. Maža mažuma (2 %, =) kalba baziniu lygiu.

Nacionaliniu lygmeniu matome, kad penkiolikoje šalių dauguma europiečių, kurie gali kalbėti kita kalba nei jų pirmoji gimtoji kalba, mano, kad jie kalba angliškai geriau nei baziniu lygiu. Penkiose šalyse mažiausiai septynios iš dešimties mano, kad: Nyderlandai (84 proc.), Kipras (77 proc.), Švedija (76 proc.), Malta (72 proc.), Danija (71 proc.). Respondentai mažiausiai tai sako Latvijoje (31 proc.), Lietuvoje (35 proc.) ir Slovakijoje (39 proc.). Daugiau nei keturi iš dešimties teigia, kad anglų, kaip antrosios kalbos, lygis yra labai geras Maltoje (50 proc.), kur ji yra oficiali kalba, Kipre (49 proc.) ir Švedijoje (46 proc.).

14 Šio skirsnio rezultatai buvo apibendrinti iš Q48f_1, Q48f_2 ir Q48f_3 atsakymų, susijusių su respondentų pirmosios, antrosios ir trečiosios kitų kalbų, nei jų gimtoji kalba, lygiu.

Respondentai dažniausiai teigia, kad Liuksemburge (71 proc.) ir Belgijoje (35 proc.), kur ji yra oficiali kalba, jų prancūzų kalba yra geresnė už bazinį lygį, po jų eina Italija, Portugalija ir Airija (atitinkamai 15 proc.).

Rusijoje sumažėjo 14 šalių, visų pirma Bulgarijoje (19 proc., -23 proc.), Lietuvoje (55 proc., -16), Estijoje (39 proc., -10) ir Latvijoje (51 proc., -8).

Labiausiai tikėtina, kad jų vokiečių kalbos, kaip užsienio kalbos, lygis yra geresnis už pagrindinę Liuksemburge (48 proc.), kur ji yra oficiali kalba, Nyderlanduose (44 proc.), Danijoje (21 proc.) ir Slovėnijoje (17 proc.). Kalbant apie ispanų kalbą, respondentai labiausiai linkę vertinti savo įgūdžius kaip gerus arba labai gerus Ispanijoje, kur ispanų kalba yra oficiali kalba, Prancūzijoje (12 proc.) ir Portugalijoje (9 proc.). Ispanų kalba daugiausia vertinama Ispanijoje (34 proc.), šalyje, kurioje vartojamos kitos oficialios kalbos, Prancūzijoje (6 proc.) ir Airijoje (4 proc.).

Labiausiai tikėtina, kad italų kalba yra geresnė nei pagrindinė kaip antroji kalba Maltoje (36 proc.), Slovėnijoje ir Kroatijoje (9 proc.) ir Rumunijoje (6 proc.).

Kalbant apie rusų kalbą, didžiausia dalis žmonių, mokančių ją geriau nei baziniu lygiu kaip antroji kalba, randama Lietuvoje (55 proc.), Latvijoje (51 proc.) ir Estijoje (39 proc.), šalyse, kuriose yra didelė rusakalbių mažuma ir yra greta Rusijos. Didelė dalis respondentų, kurie gerai arba labai gerai kalba rusiškai, taip pat yra Bulgarijoje (19 proc.), Čekijoje (11 proc.) ir Slovakijoje (9 proc.).

Lyginant 2012 m. ir 2023 m., matome, kad 18 šalių respondentai, kurie gali kalbėti kita nei gimtąja kalba, yra labiau linkę gerai arba labai gerai kalbėti anglų kalba, o labiausiai – Portugalijoje (61 proc., + 21), Airijoje (30 proc., + 18), kur tai yra oficiali kalba, ir Ispanijoje (43 proc., + 14). Pastebimas didelis sumažėjimas Maltoje (72 proc., -10) ir Graikijoje (60 proc., -7).

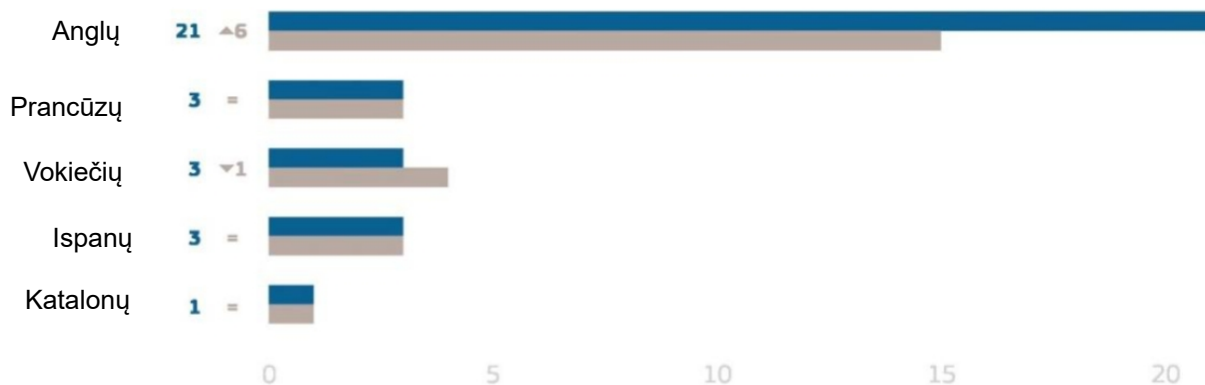
Prancūzai auga šešiose šalyse, visų pirma Prancūzijoje (12 proc., + 5), kur ji yra oficiali kalba, daugiausia Italijoje (15 proc., -9 proc.) ir Rumunijoje (9 proc., -8 proc.) ir Rumunijoje (9 proc., -8).

Penkiose šalyse respondentai šiek tiek dažniau nei 2012 m. teigia gerai arba labai gerai mokantys vokiečių kalbą, pavyzdžiui, Graikijoje (7 proc., + 2), tačiau daugumoje šalių ši dalis sumažėjo, visų pirma Liuksemburge (48 proc., -20), kur tai yra oficiali kalba, Vengrijoje (14 proc., -11) ir Nyderlanduose (44 proc., -11).

Palyginti su 2012 m., respondentai mažiau linkę sakyti, kad ispanų kalba yra gera arba labai gera kalba Ispanijoje (21 proc., -14 proc.), Portugalijoje (9 proc., -4 proc.) ir Rumunijoje (2 proc., -4), o kitose šalyse, pavyzdžiui, Liuksemburge (8 proc., + 3) ir Čekijoje (4 proc., + 3), šiek tiek padidėjo.

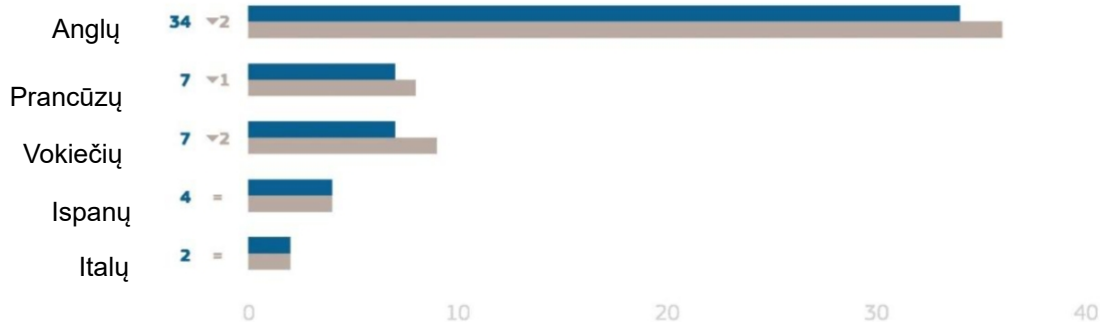
Su Italija susijusios proporcijos šiuo atžvilgiu išliko daugiau ar mažiau pastovios, išskyrus pastebimą sumažėjimą Maltoje (36 proc., -6 proc.) ir Rumunijoje (6 proc., -4).

otherl.lv.vgood. Ar jūsų lygis... labai geras? (ES 27) (%)

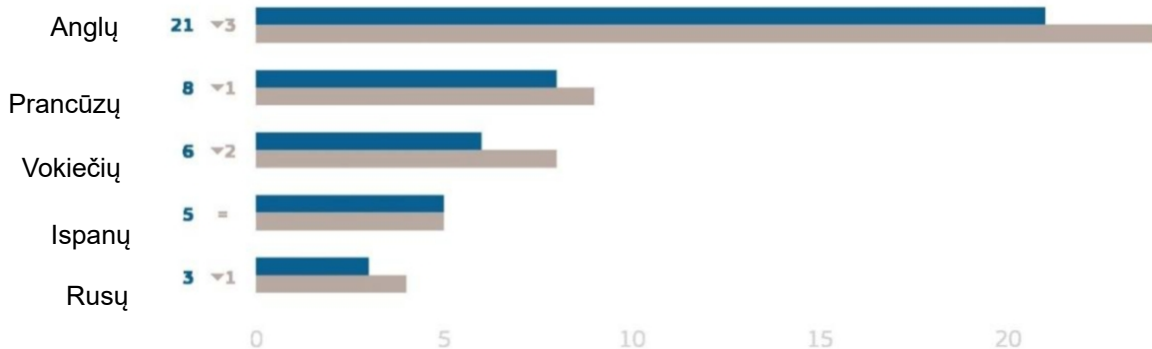
● 2023 m. rugsėjo-spalio mėn. ● 2012 m. vasario/kovo mėn.
 Bazė: 15725 (atsakovai, kurie kalba bent viena kita kalba nei gimtoji)

otherl.lv.good. Ar jūsų lygis... geras? (ES 27) (%)

● 2023 m. rugsėjo-spalio mėn. ● 2012 m. vasario/kovo mėn.
 Bazė: 15725 (atsakovai, kurie kalba bent viena kita kalba nei gimtoji)

otherl.lv.basic. Ar jūsų lygis... bazinis? (ES 27) (%)

● 2023 m. rugsėjo-spalio mėn. ● 2012 m. vasario/kovo mėn.
 Bazė: 15725 (atsakovai, kurie kalba bent viena kita kalba nei gimtoji)

II. KALBŲ VARTOJIMAS SKIRTINGUOSE KONTEKSTUOSE

Išnagrinėjus daugiakalbystės lygį Europoje, šiame pranešimo skyriuje apžvelgiama, kaip europiečiai vartoja papildomas kalbas, kurias jie pakankamai gerai supranta, kad galėtų surengti pokalbį. Tiksliau kalbant apie tai, kaip dažnai jie juos naudoja ir kam jie juos naudoja. Skyriaus pabaigoje pateikiamas skyrius apie žiniasklaidos naudojimą užsienio kalba.

1. Kitų nei gimtoji kalba kalbų vartojimo dažnumas

Trečdalis europiečių kasdien vartoja užsienio kalbas.

Respondentų buvo klausiami, kaip dažnai jie vartoja kiekvieną kitą kalbą, o ne gimtąją kalbą, kad galėtų kalbėti pakankamai gerai, kad galėtų surengti pokalbį (ne daugiau kaip trys kalbos)¹⁵.

Vienas iš trijų respondentų (31 proc.) vartoja pirmąją papildomą kalbą kiekvieną dieną arba beveik kiekvieną dieną, palyginti su 23 proc. 2012 m., panaši dalis (28

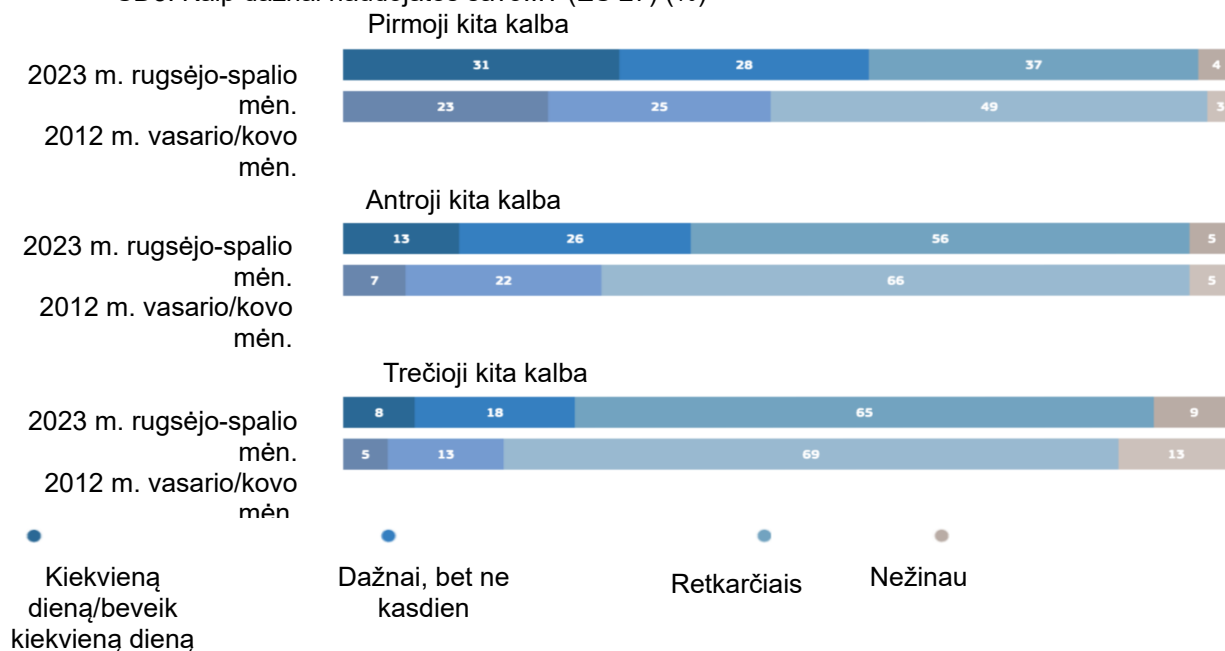
bet ne kasdien, o maždaug du trečdaliai (65 proc., -4) ją vartoja retkarčiais.

Yra plačiai paplitusios nacionalinės variacijos.

Kalbant apie pirmąją kalbą, išskyrus gimtąją kalbą, valstybės narės, kuriose ji dažniausiai vartojama kasdien arba beveik kiekvieną dieną, yra Liuksemburgas (70 proc.), Malta (63 proc.), Kipras (58 proc.), Švedija (52 proc.) ir Nyderlandai (50 proc.). Tai mažiausiai tikėtina Portugalijoje (12 proc.), Lenkijoje (14 proc.) ir Čekijoje bei Rumunijoje (po 15 proc.). Palyginimui, respondentai dažniausiai sako, kad vartoja antrą kitą kalbą kiekvieną dieną arba beveik kiekvieną dieną Liuksemburge (57 proc.), Kipre (25 proc.) ir Ispanijoje bei Latvijoje (abiejose 22 proc.), o prasčiausi rezultatai šiuo klausimu nustatyti Vengrijoje (5 proc.), Lenkijoje, Rumunijoje (po 6 proc.) ir Suomijoje (9 proc.).

Respondentai dažniausiai sako, kad vartoja pirmąją kitą kalbą dažnai, bet ne kasdien Portugalijoje ir Italijoje (po 41 proc.), Rumunijoje ir Kroatijoje (po 39 proc.) ir Austrijoje

SD3. Kaip dažnai naudojate savo...? (ES 27) (%)

proc., + 3) ją vartoja dažnai, o likusi dalis (37 proc., -12) ją vartoja retai.

Jei respondentai kalba antrąją kitą kalbą, jie yra daug mažiau linkę ją vartoti kiekvieną dieną arba beveik kiekvieną dieną (13 proc., +6), ir atitinkamai dažniau vartos ją dažnai, bet ne kasdien (26 proc., +4) ir tik retkarčiais (56 proc., -10). Be to, kasdien ją vartoja tik 8 proc. respondentų, kurie moka trečiąją papildomą kalbą, t. y. 3 procentiniais punktais daugiau, palyginti su 2012 m., maždaug vienas iš penkių (18 proc., +5) vartoja ją dažnai,

(34 proc.), o prasčiausi rezultatai – Airijoje (19 proc.), Švedijoje (20 proc.) ir Latvijoje (22 proc.).

Palyginti, respondentai dažniausiai sako, kad vartoja antrąją kitą kalbą dažnai, bet ne kasdien Kroatijoje (36 proc.), Estijoje (34 proc.) ir Graikijoje (33 proc.), o prasčiausi rezultatai šioje srityje buvo Lenkijoje (15 proc.), Kipre (17 proc.) ir Prancūzijoje (21 proc.).

Labiausiai tikėtina, kad retkarčiais bus vartojama pirmoji kita respondento kalba – Lenkija (52 proc.), Slovėnija (47 proc.) ir Vengrija (45 proc.). Respondentai mažiausiai linkę tai daryti Liuksemburge (7 proc.), Kipre (11 proc.) ir Maltoje (14 proc.).

15 SD31. Kaip dažnai naudojate savo...? Pirmoji kita kalba, antroji kita kalba, trečioji kita kalba.

Respondentai dažniausiai teigia, kad kartais vartoja antrą kitą kalbą Lenkijoje (75 proc.), Rumunijoje (64 proc.) ir Prancūzijoje (62 proc.).

Lyginant 2012 m. ir 2023 m. matome keletą reikšmingų pokyčių. Pavyzdžiui, 24 valstybėse narėse respondentai dažniau kalba pirmąja kita kalba kiekvieną dieną arba beveik kiekvieną dieną, daugiausia Kipre (58 proc., + 19), Airijoje (38 proc., + 16) ir Nyderlanduose (50 proc., + 19). Vienintelės šalys, kuriose šis rodiklis sumažėjo, yra Ispanija (39 proc., -5 proc.) ir Rumunija (15 proc., -5). 22 šalyse padaugėjo tų, kurie kasdien kalba antrąja kita kalba, ypač Bulgarijoje (16 proc., + 11), Slovakijoje (14 proc., + 9) ir Latvijoje (22 proc., + 8). Nedidelis sumažėjimas užfiksuotas Suomijoje (9 proc., -2 proc.) ir Vengrijoje (5 proc., -1). 17 valstybių narių asmenų, kurie sako, kad kalba savo trečiąja kita kalba, dalis kasdien didėjo – Graikijoje (14 proc., + 9), Italijoje (13 proc., + 9), Čekijoje (12 proc., + 8) ir Latvijoje (16 proc., + 7). Sumažėjimas pastebimas Maltoje (7 proc., -6 proc.), Airijoje (4 proc., 5 proc.), Danijoje (4 proc., 2 proc.) ir Slovakijoje (6 proc., -2 proc.).

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad:

- Vyrų šiek tiek dažniau nurodo, kad vartoja pirmąją kitą kalbą kiekvieną dieną nei moterys (32 proc., palyginti su 29 proc.). Tas pats pasakytina ir apie antrąją kitą kalbą (14 proc., palyginti su 12 proc.). Kalbant apie trečiąją kitą kalbą, moterys dažniau vartoja ją retkarčiais nei vyrai (67 proc., palyginti su 62 proc.).
- 15–24 m. respondentai dažniau (41 proc.) sako, kad vartoja pirmąją kitą kalbą kasdien nei 25–39 m. (36 proc.), 40–54 m. (29 proc.) ir 55 m. ir vyresni (22 proc.) respondentai. Tas pats pasakytina apie antrąją kitą kalbą (18 proc., 16 proc., 13 proc., 9 proc.) ir trečiąją kalbą (12 proc., 9 proc., 8 proc., 5 proc.). Priešingai, seniausios amžiaus grupės dažniau nei jauniausios vartoja pirmąją papildomą kalbą retkarčiais (50 proc., palyginti su 21 proc.). 15–24 m. respondentai taip pat dažniau teigia, kad dažnai vartoja pirmąją (35 proc.) ir antrąją kitą kalbą (32 proc.), palyginti su vyresniais 25–39 m. amžiaus (30 proc. ir 26 proc.), 40–54 m. (28 proc. ir 25 proc.) ir 55 ir daugiau (tiek pirmąja, tiek antrąja kita kalba) bendraamžiais.
- Respondentai, kurie baigė mokyklą 15 metų ar jaunesni, dažniau nurodo, kad vartoja pirmąją kitą kalbą, nei tie, kurie mokyklą baigė sulaukę 20 metų (42 proc., palyginti su 32 proc.). Tas pats pasakytina ir apie antrąją kitą kalbą (19 proc., palyginti su 14 proc.). Kalbant apie trečiąją kitą kalbą, ji yra atvirkščiai (7 proc., palyginti su 4 proc.).
- Studentai (42 proc.) ir vadovai (38 proc.) dažniausiai kasdien vartoja savo pirmąją kitą kalbą, palyginti su namų ūkio darbuotojais (31 proc.), fiziniiais darbuotojais (29 proc.), kitais darbuotojais (28 proc.) ir pensininkais (20 proc.). Kalbant apie antrąją kalbą, labiausiai tikėtina, kad bedarbiai (21 proc.) ją vartos kasdien arba beveik kasdien, palyginti su vadovais (15 proc.), fiziniiais darbuotojais (12 proc.), namudininkais ir pensininkais (abiem atvejais – 8 proc.). Trečiąją kalbą kasdien dažniausiai vartoja studentai (12 proc.), palyginti su vadovais, darbininkais, namų ūkio darbuotojais (8 proc. visų) ir kitais darbuotojais (6 proc.) ir pensininkais (5 proc.).
- Respondentai, kurie mano, kad priklauso aukštesnei klasei, yra labiau linkę (44 proc.) kasdien vartoti pirmąją kitą kalbą nei tie, kurie susiję su darbo klase (34 proc.), viduriniąja klase (29 proc.) arba žemesniąja viduriniąja klase (27 proc.). Antrąja kita kalba dažniausiai kalbama kasdien arba beveik kas antrą dieną aukštesniosios vidurinės klasės (16 proc.) ir mažiausiai vidurinėsios klasės (13 proc.) ir žemesniosios vidurinės klasės (12 proc.).

SD3_1 Kaip dažnai naudojate? ..? Pirmoji kita kalba (proc. – ES)

	Kiekvieną dieną/beveik kiekvieną dieną	Dažnai, bet ne kasdien	Retkarčiais	Nežinau
ES 27	31	28	37	4
Lytis				
Vyras	32	29	35	4
Moteris	29	28	39	4
Amžius				
15–24	41	35	21	3
25–39	36	30	30	4
40–54	29	28	39	4
55 +	22	22	50	6
Išsilavinimas (pabaiga)				
15–	42	13	38	7
15–19	22	24	48	6
20+	32	31	34	3
Vis dar studijuoja	42	37	18	3
Socialinė ir profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantis asmuo	27	33	36	4
Vadovai	38	30	30	2
Kitos baltos apykaklės	28	30	38	4
Darbininkai	29	25	41	5
Namudiniai asmenys	31	21	46	2
Bedarbis	32	23	39	6
Išėjęs į pensiją	20	20	54	6
Studentai	42	37	18	3
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	34	24	35	7
Laikas nuo laiko	29	30	36	5
Beveik niekada/niekada	31	28	37	4
Apsvarstykite priklausymą				
Darbininkų klasė	34	21	39	6
Žemesnioji vidurinioji klasė	27	29	39	5
Vidurinė klasė	29	29	38	4
Vidurinioji klasė	39	31	28	2
Viršutinė klasė	44	33	19	4

SD3_2 Kaip dažnai naudojate savo...? Antroji kita kalba (proc. – ES)

	Kiekvieną dieną/beveik kiekvieną dieną	Dažnai, bet ne kasdien	Retkarčiais	Nežinau
ES 27	13	26	56	5
Lytis				
Vyras	14	27	54	5
Moteris	12	25	57	6
Amžius				
15–24	18	32	46	4
25–39	16	26	54	4
40–54	13	25	57	5
55 +	9	22	62	7
Išsilavinimas (pabaiga)				
15–	19	19	52	10
15–19	8	22	61	9
20+	14	25	57	4
Vis dar studijuoja	18	34	44	4
Socialinė ir profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantis asmuo	13	26	57	4
Vadovai	15	27	55	3
Kitos baltos apykaklės	12	26	58	4
Darbininkai	12	24	57	7
Namudiniai asmenys	8	22	60	10
Bedarbis	21	19	52	8
Išėjęs į pensiją	8	20	64	8
Studentai	18	34	44	4
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	14	25	56	5
Laikas nuo laiko	16	28	48	8
Beveik niekada/niekada	12	25	58	5
Apsvarstykite priklausymą				
Darbininkų klasė	15	27	50	8
Žemesnioji vidurinioji klasė	12	23	60	5
Vidurinė klasė	13	26	56	5
Vidurinioji klasė	16	27	55	2
Viršutinė klasė	13	26	53	8

SD3_3 Kaip dažnai naudojate savo...? Trečioji kita kalba (proc. – ES)

	Kiekvieną dieną/beveik kiekvieną dieną	Dažnai, bet ne kasdien	Retkarčiais	Nežinau
ES 27	8	18	65	9
Lytis				
Vyras	9	20	62	9
Moteris	7	16	67	10
Amžius				
15–24	12	24	57	7
25–39	9	19	63	9
40–54	8	19	64	9
55 +	5	14	71	10
Išsilavinimas (pabaiga)				
15–	4	10	71	15
15–19	9	20	59	12
20+	7	17	69	7
Vis dar studijuoja	12	20	61	7
Socialinė ir profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantis asmuo	10	14	67	9
Vadovai	8	17	68	7
Kitos baltos apykaklės	6	24	62	8
Darbininkai	8	20	59	13
Namudiniai asmenys	8	17	64	11
Bedarbis	10	11	68	11
Išėjęs į pensiją	5	14	70	11
Studentai	12	20	61	7
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	12	11	72	5
Laikas nuo laiko	9	29	53	9
Beveik niekada/niekada	7	15	68	10
Apsvarstykite priklausymą				
Darbininkų klasė	7	20	59	14
Žemesnioji vidurinioji klasė	8	17	63	12
Vidurinė klasė	8	17	66	9
Vidurinioji klasė	9	16	70	5
Viršutinė klasė	12	29	57	2

Kas ketvirtas europietis, kuris moka anglų kalbą, tai daro kiekvieną dieną.

Šiame skirsnyje daugiausia dėmesio skiriama Europos gyventojų penkių plačiausiai vartojamų kalbų vartojimo dažnumui: Anglų, prancūzų, vokiečių, ispanų ir šiek tiek mažiau rusų.

Visoje ES matome, kad kas ketvirtas (25 proc.) respondentų, vartojančių anglų kalbą kaip antrąją, trečiąją ar ketvirtąją kalbą, ją vartoja kiekvieną dieną arba beveik kiekvieną dieną, t. y. gerokai daugiau (+ 9), palyginti su 2012 m. Trečdalis (33 %, + 4) jį naudoja dažnai, bet ne kasdien. Beveik keturi iš dešimties (39 proc., -14) kartais vartoja anglų kalbą.

Vokiškai kalbantys respondentai kasdien ją naudoja 25 proc. (+ 6) europiečių, 19 proc. (=) ją vartoja dažnai, bet ne kasdien, o daugiau kaip pusė (53 proc., -5) – retkarčiais.

Iš respondentų, kurie kalba prancūzų kalba kaip papildoma kalba, 15 proc. vartoja ją kasdien (+ 5), 20 proc. dažnai, bet ne kasdien (+ 4), o šeši iš dešimties ją vartoja retkarčiais (60, -9).

Kalbant apie Ispanijos naudotojus, 23 proc. vartotojų ją naudoja kasdien (=), o 20 proc. (+ 3) dažnai, bet ne kasdien. Galiausiai 53 % jį naudoja retkarčiais, o tai labai nuosekliai, palyginti su 2012 m. (- 1).

Didžioji dauguma respondentų, galinčių kalbėti rusų kalba, kaip viena iš kitų kalbų nei jų gimtoji kalba, ją vartoja retkarčiais (61 proc., -10). Vienas iš dešimties (10 %, + 2) jį naudoja kasdien, o 18 % (+ 5) dažnai, bet ne kiekvieną dieną.

2023 m.
2023 m. rugsėjo-spalio mėn.
2023 m. vasario/kovo mėn.
2023 m.
2023 m. rugsėjo-spalio mėn.
2023 m. vasario/kovo mėn.
2023 m.
2023 m. rugsėjo-spalio mėn.
2023 m. vasario/kovo mėn.
2023 m.
2023 m. rugsėjo-spalio mėn.
2023 m. vasario/kovo mėn.

SD3.lt. Kaip dažnai vartojate savo anglų kalbą?

SD3.de. Kaip dažnai vartojate savo vokiečius?

SD3.es. Kaip dažnai vartojate ispanų kalbą?

SD3.fr. Kaip dažnai vartojate prancūzus?

S03.ru. Kaip dažnai naudojate rusiškais?

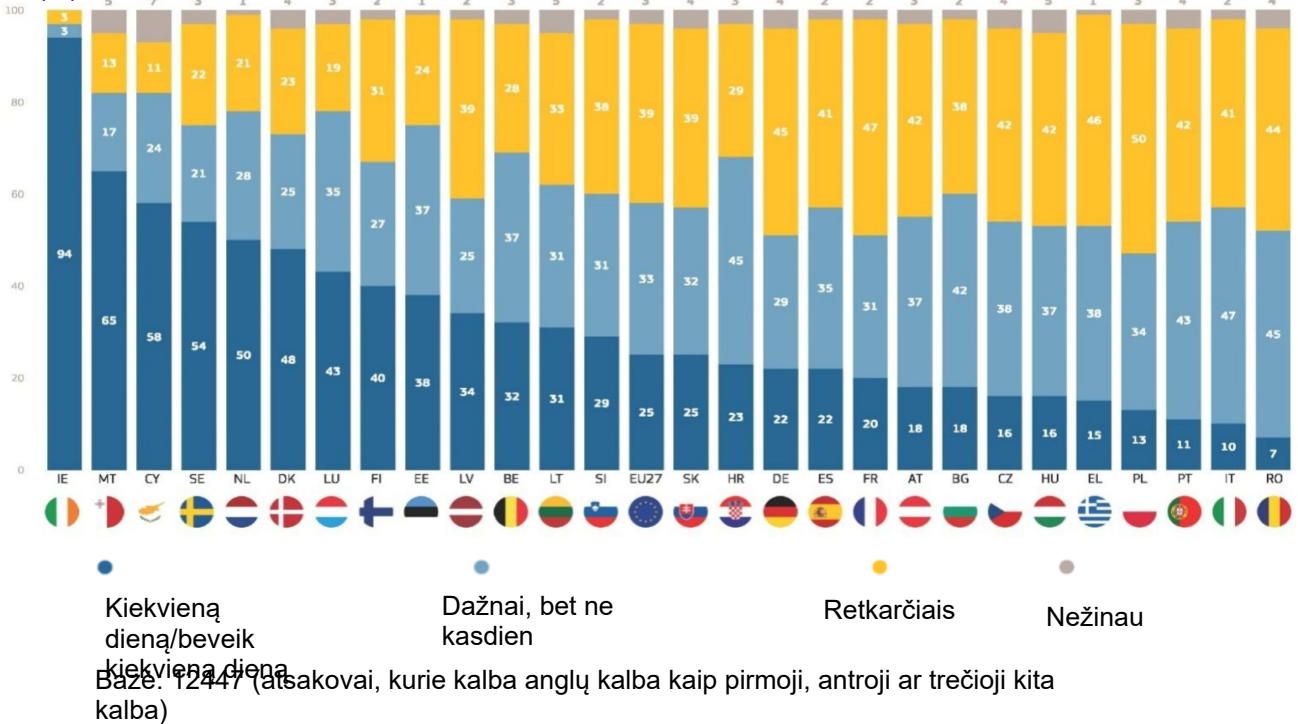
● Kiekvieną dieną/beveik kiekvieną dieną

● Dažnai, bet ne kasdien

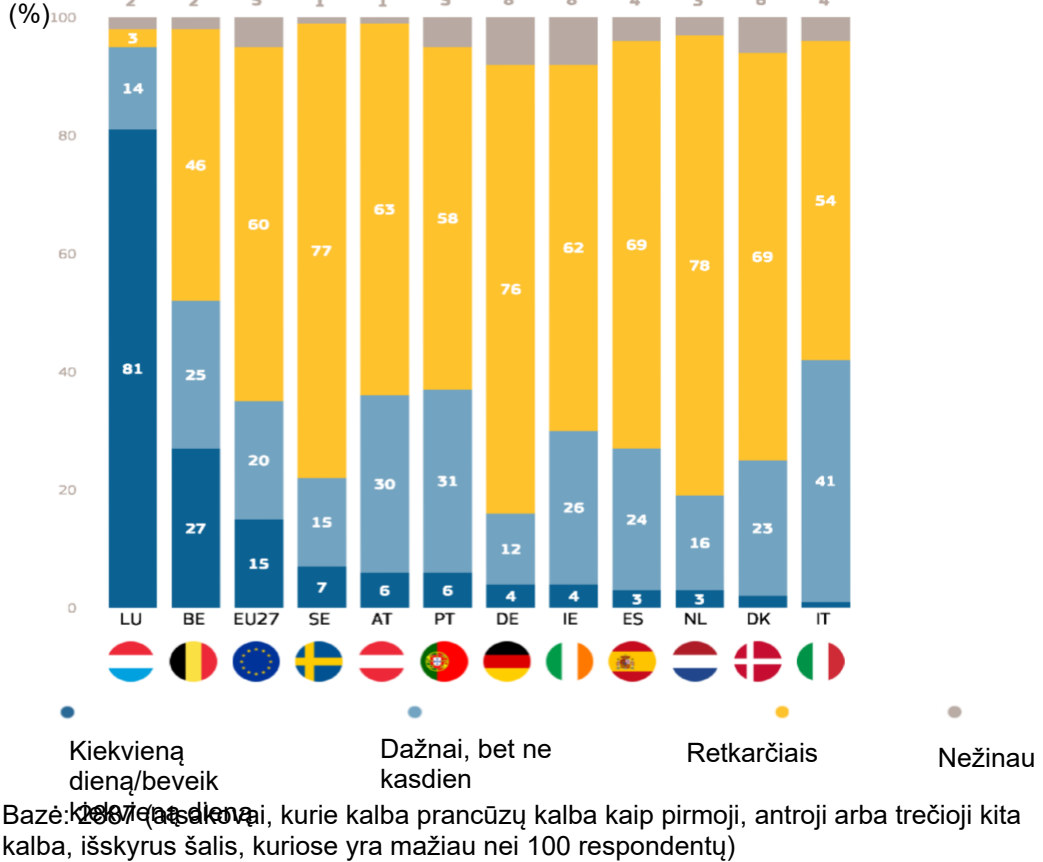
● Retkarčiais

● Nežinau

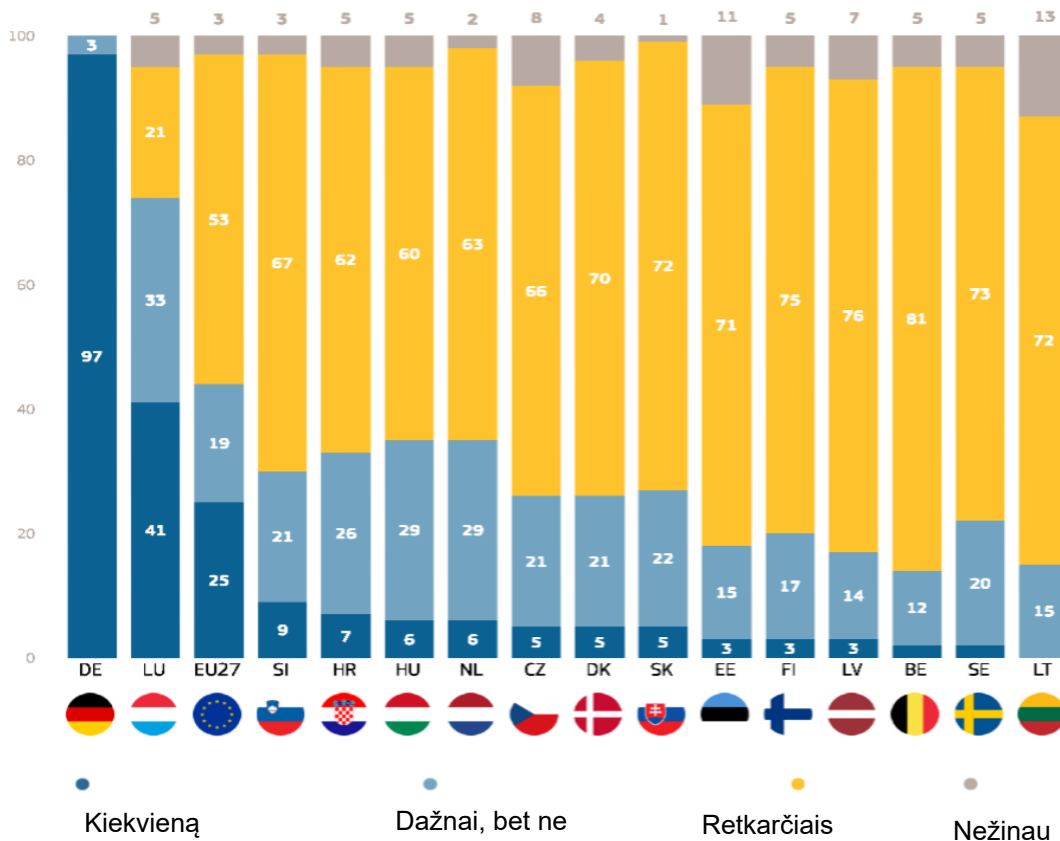
SD3.lt. Kaip dažnai vartojate savo anglų kalbą? (%)

SD3.fr. Kaip dažnai vartojate prancūzus? (%)

SD3.de. Kaip dažnai vartojate savo vokiečius? (%)

Bazė: 2772 (atsakovai, mokantys vokiečių kalbą kaip pirmąją, antrąją arba trečiąją kitą kalbą, išskyrus šalis, kuriose yra mažiau nei 100 respondentų)

Vienas iš penkių europiečių kasdien vartoja ne gimtąją kalbą, o kitą kalbą.

Tarp respondentų, kurie gali kalbėti bent viena kita kalba nei gimtoji kalba ir kasdien ją kalbėti, dažniausiai kalbama anglų kalba (20 proc.), palyginti su 2012 m., šis skaičius gerokai padidėjo (+ 8). Vienas iš keturių (26 proc., + 4) dažnai vartoja anglų kalbą, bet ne kasdien. Trys iš dešimties (31 %, -9) jį naudoja retkarčiais.

4 % (=) respondentų, kurie kalba bent viena kita kalba nei gimtoji kalba, kalba kasdien, 3 % (-1) ją vartoja dažnai, bet ne kasdien, o vienas iš dešimties (9 %, -4) jį vartoja retkarčiais.

Prancūzų kalba kasdien vartojama 3 proc., t. y. šiek tiek daugiau, palyginti su 2012 m. (+ 1), o dar 4 proc. (+ 1) reiškia, kad jie ją vartoja dažnai, bet ne kasdien. Šiek tiek daugiau nei vienas iš dešimties (11 %, -3) naudoti jį retkarčiais.

Panaši nedidelė respondentų dalis kasdien vartoja ispanų kalbą (3 %, =), palyginti su 2 % (=), kurie ją vartoja dažnai,

bet ne kiekvieną dieną, ir 7 % (=), kurie kartais tai daro. Rusų kalba yra atitinkamai 1 % (=), 1 %, (=) ir 3 % (-3).

Nacionaliniu lygmeniu matome, kad trijose šalyse bent pusė respondentų, kurie gali kalbėti kita nei gimtoji kalba, kasdien vartoja anglų kalbą: Maltoje (62 proc.), kur ji yra oficiali kalba, Kipre (55 proc.) ir Švedijoje (50 proc.). Labiausiai tikėtina, kad jie jį vartoja dažnai, bet ne kasdien Portugalijoje (38 proc.), Italijoje (35 proc.) ir Austrijoje (33 proc.). Respondentai retkarčiais juo naudojasi Lenkijoje (41 proc.), Vokietijoje (40 proc.) ir Portugalijoje (38 proc.).

Labiausiai tikėtina, kad vokiečių kalba kasdien vartojama Liuksemburge (24 proc.), Vokietijoje (14 proc.) ir Austrijoje (11 proc.), kur ji yra oficiali kalba, o mažiau nei 5 proc. – kitur. Vienas iš penkių (20 proc.) Liuksemburge jį naudoja dažnai, bet ne kasdien, o didelė dalis respondentų teigia, kad tas pats yra Nyderlanduose (18 proc.) ir Danijoje (11 proc.). 15 šalių retkarčiais juo naudojasi daugiau kaip vienas iš dešimties respondentų, daugiausia Slovėnijoje (24 proc.), Slovakijoje (19 proc.), Švedijoje (18 proc.) ir Belgijoje (18 proc.), kur tai yra oficiali kalba.

Respondentai, kurie gali kalbėti bent viena kita kalba nei gimtoji kalba, dažniausiai vartoja ispanų kalbą kiekvieną dieną Ispanijoje (20 proc.), kur ji yra oficiali kalba, po jos eina Airija, Italija ir Liuksemburgas (visi 2 proc.). Labiausiai tikėtina, kad jis bus naudojamas dažnai, bet ne kasdien Portugalijoje (6 proc.) ir Prancūzijoje (5 proc.), o kartais Prancūzijoje (18 proc.) ir Portugalijoje (10 proc.).

Labiausiai tikėtina, kad prancūzų kalba kasdien vartojama Liuksemburge (63 proc.), Belgijoje (16 proc.) ir Prancūzijoje (12 proc.), kur ji yra oficiali kalba, dažnai, bet ne kasdien, Belgijoje (15 proc.) ir Liuksemburge (11 proc.), kur ji yra oficiali kalba, taip pat Italijoje (9 proc.), Airijoje ir Portugalijoje (8 proc.). Dažniausiai jis vartojamas kaip antroji, trečioji ar ketvirtoji kalba Belgijoje (27 proc.), Nyderlanduose (22 proc.) ir Airijoje (18 proc.).

Vertinant 2012–2023 m. raidą, matyti, kad anglų kalba daro pažangą visose ES valstybėse narėse, išskyrus Rumuniją, kur dabar 5 proc. (-6) respondentų kasdien vartoja anglų kalbą. Tačiau didžiausias padidėjimas šiuo atžvilgiu pastebimas Airijoje (33 proc., +21), Nyderlanduose (48 proc., +21) ir Kipre (55 proc., +20). Dažnai, bet ne kasdien, Portugalijoje (38 proc., +20), Rumunijoje (32 proc., +14), Italijoje (35 proc., +12), Ispanijoje (23 proc., +10), Liuksemburge (24 proc., +10) ir Vengrijoje (29 proc., +10) vartojimas didėja daugiausia. Šis padidėjimas susijęs su tuo, kad retkarčiais naudojimas mažėja daugumoje šalių, visų pirma Italijoje (31 proc., -25 proc.), Kipre (10 proc., -24 proc.) ir Austrijoje (37 proc., -20%).

Kalbant apie vokiečių kalbą, matome, kad Liuksemburge kasdienis vartojimas gerokai mažėja (24 proc., -7). Kadangi retkarčiais kalbama palyginti dažniau, matyti, kad šio lygio pokyčiai gerokai sumažėjo Lenkijoje (11 proc., -14 proc.), Vengrijoje (20 proc., -14 proc.), Nyderlanduose (39 proc., -12 proc.) ir Slovėnijoje (24 proc., -6 proc.) ir Švedijoje (18 proc., -6%).

Kalbant apie prancūzų kalbos vartojimą, daugiausia pasikeitimų pasitaiko retkarčiais vartojamų produktų, kurie šiek tiek didėja Čekijoje (4 proc., +3), Maltoje (11 proc., +2) ir Švedijoje (10 proc., +2), tačiau gerokai sumažėja Italijoje (12 proc., -19 proc.), Portugalijoje (16 proc., -17 proc.) ir Rumunijoje (13 proc., -15 proc.).

Retkarčiais vartojamas ispanų kalbos vartojimas Belgijoje šiek tiek padidėja (8 proc., +4), o Italijoje (6 proc., -12 proc.) ir Portugalijoje (10 proc., -10 proc.) gerokai sumažėja. Taip pat galime pastebėti, kad retkarčiais kai kuriose šalyse smarkiai mažėja Rusijos vartojimas, pavyzdžiui: Bulgarija (17 proc., -18 proc.), Lenkija (11 proc., -17 proc.) ir Lietuva (40 proc., -10 proc.).

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad:

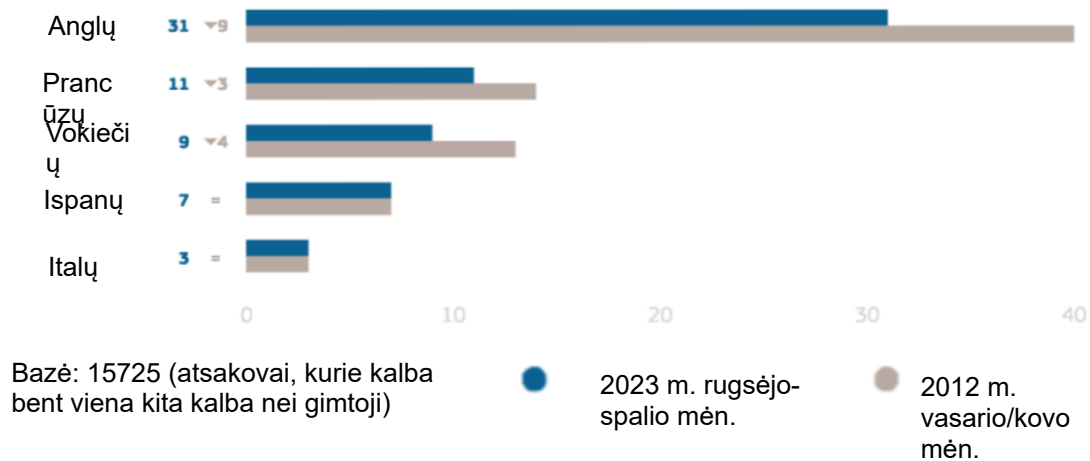
- Vyrų dažniau nei moterų vartoja anglų kalbą kaip pirmąją, antrąją ir trečiąją kitą kalbą kiekvieną dieną (22

proc., palyginti su 17 proc.), o moterų dažniau ją vartoja retkarčiais (34 proc. ir 29 proc.). Moterų taip pat šiek tiek dažniau nei vyrų vartoja prancūzų kalbą (12 proc., palyginti su 10 proc.).

- Jaunesni respondentai dažniau kasdien vartoja anglų kalbą – kas trečias (33 proc.) 15–24 m. amžiaus respondentas, palyginti su 26 proc. 25–39 m. amžiaus respondentų ir 9 proc. 55 metų ir vyresnių respondentų. Priešingai, vyresnio amžiaus respondentai dažniau ji naudoja retkarčiais; 39 proc. 55 metų ir vyresnių žmonių, palyginti su 19 proc. jauniausių demografinių grupių. Vokiečių kalba laikosi to paties modelio (13 proc., palyginti su 7 proc.), kaip ir prancūzų (13 proc., palyginti su 10 proc.).
- Tie, kurie liko mokykloje iki 20 metų amžiaus, yra labiau linkę vartoti anglų kalbą kiekvieną dieną nei tie, kurie baigė mokyklą iki 15 metų amžiaus (25 proc., palyginti su 4 proc.). Vokiečių kalba kaip antroji, trečioji ir ketvirtoji kalba yra atvirkščiai (4 proc., palyginti su 11 proc.). Be to, labiau tikėtina, kad ispaniškai kasdien kalbės tie, kurie mokyklos nebaigė, palyginti su geriau išsilavinusiais demografiniais rodikliais (8 proc., palyginti su 3 proc.).
- Žvelgdami į socialines ir profesines kategorijas, matome, kad anglų kalbą kasdien vartoja studentai (35 proc.) ir vadovai (30 proc.), palyginti su 18 proc. savarankiškai dirbančių asmenų ir tik 6 proc. namų ūkio darbuotojų. Namų ūkio darbuotojai, priešingai, yra daug labiau linkę (7 proc.) kasdien kalbėti ispanų kalba kaip antrą, trečią ar ketvirtąją kalbą nei vadovai (2 proc.).
- Tie, kurie niekada neturi sunkumų apmokėti sąskaitas, yra daug labiau linkę (22 proc.) kalbėti angliškai kaip antrą, trečią ir ketvirtąją kalbą kasdien nei tie, kurie dažniausiai susiduria su tokiais sunkumais (12 proc.). Kita vertus, antroji grupė labiau nei pirmoji kasdien moka vokiečių kalbą (7 proc., palyginti su 4 proc.), prancūzų (6 proc. ir 3 proc.) ir ispanų (5 proc., palyginti su 3 proc.).
- Beveik keturi iš dešimties (37 proc.) asmenų, kurie save laiko priklausančiais aukštesnei klasei, kasdien kalba anglų kalba kaip antrą, trečią ir ketvirtą kalbą, palyginti su maždaug kas penkta (19 proc.) viduriniąja klase ir viena iš dešimties (11 proc.) tarp dirbančiųjų. Prancūzų kalba dažniau vartojama dažnai, bet ne kasdien, kai kalbama apie aukštesnę klasę (7 proc.), palyginti su darbininkų klase (2 proc.).
- Anglų kalbos, kaip antrosios, trečiosios ir ketvirtosios kalbos, taip pat labiau tikėtina, kad kasdien kalba „labai aktyvūs“ kalbos besimokantys asmenys (34 proc.), palyginti su tais, kurie yra tiesiog „aktyvūs“ (22 proc.) arba visai neaktyvūs (12 proc.). Kalbant apie vokiečių,

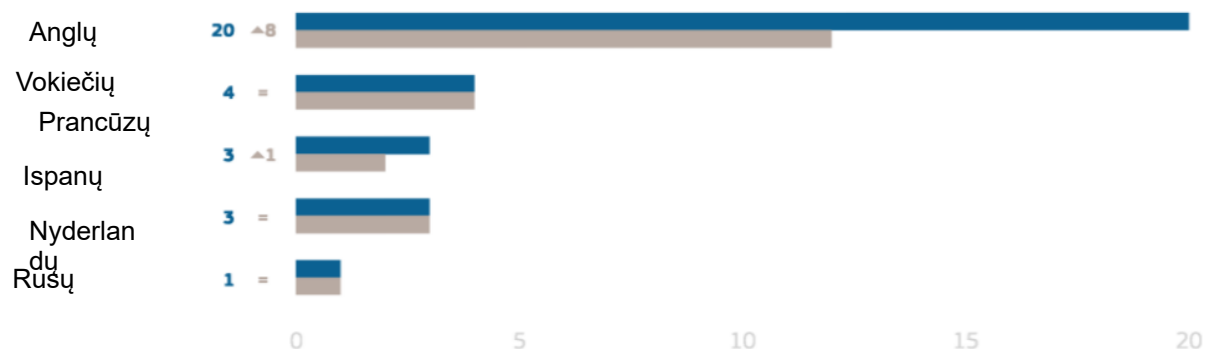
prancūzų ar ispanų, tarp šių grupių beveik nėra jokio skirtumo¹⁶.

SD3.T3. Kaip dažnai naudojātės savo... – Retkarčiais (ES 27) (%)

¹⁶ Labai aktyvūs kalbų besimokantys respondentai yra tie respondentai, kurie pradėjo arba toliau mokėsi naujos kalbos per pastaruosius dvejus metus, o ne aktyvūs besimokantieji, kurie neseniai neišmoko naujos kalbos, bet ketina tai daryti, ir neaktyvūs besimokantieji, t. y. tie respondentai, kurie niekada nemokėjo jokios kitos kalbos, išskyrus gimtąją kalbą, ir neketina to daryti ateinančiais metais.

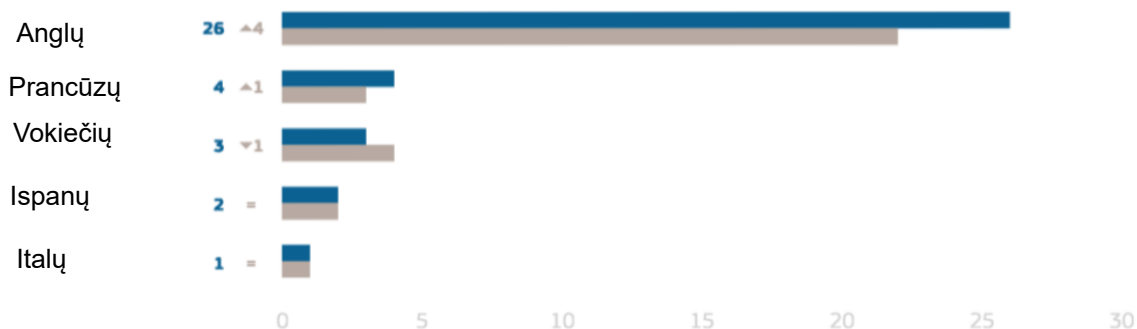
SD3.T1. Kaip dažnai naudojātės savo... – Kiekvieną dieną\beveik kiekvieną dieną (ES 27) (%)

Bazė: 15725 (atsakovai, kurie kalba bent viena kita kalba nei gimtoji)

● 2023 m. rugsėjo-spalio mėn. ● 2012 m. vasario/kovo mėn.

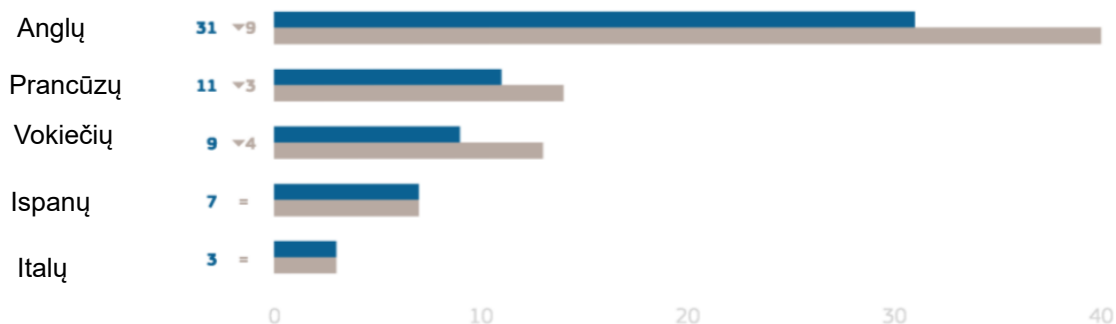
SD3.T2. Kaip dažnai naudojātės savo... – Dažnai, bet ne kasdien (ES 27) (%)

Bazė: 15725 (atsakovai, kurie kalba bent viena kita kalba nei gimtoji)

● 2023 m. rugsėjo-spalio mėn. ● 2012 m. vasario/kovo mėn.

SD3.T3. Kaip dažnai naudojātės savo... – Retkarčiais (ES 27) (%)

Bazė: 15725 (atsakovai, kurie kalba bent viena kita kalba nei gimtoji)

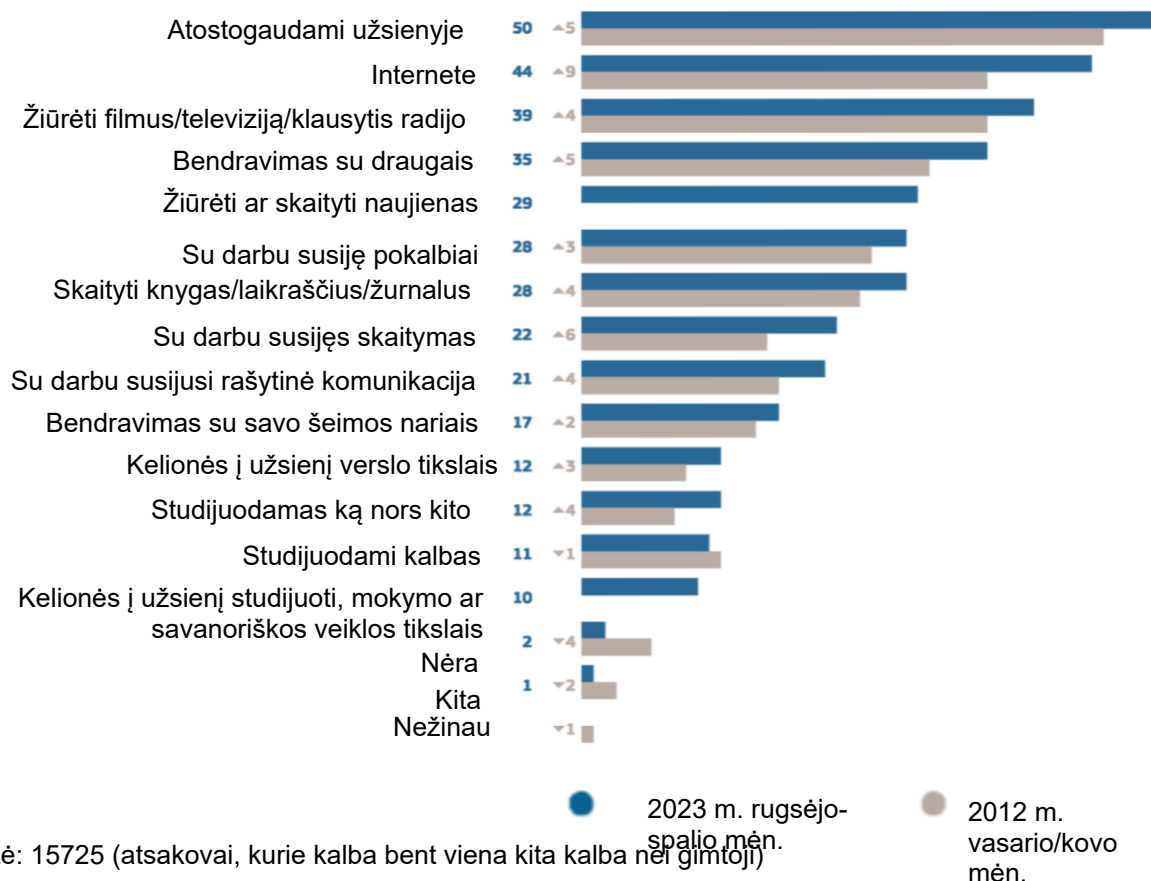
● 2023 m. rugsėjo-spalio mėn. ● 2012 m. vasario/kovo mėn.

2. Atvejai, kai kalbos yra reguliariai vartojamos

Dauguma europiečių savo pirmąją kitą kalbą reguliariai vartoja atostogų užsienyje metu.

Respondentai, kurie gali kalbėti bent viena kita kalba nei gimtoji kalba, dažniausiai reguliariai vartoja savo pirmąją kitą kalbą atostogų užsienyje metu, o pusė (50 proc.) tai sako, palyginti su 45 proc., kurie tai pasakė 2012 m.

SD4a. Kada reguliariai naudojate...? Pirmoji kita kalba (ES 27) (%)

Bazė: 15725 (atsakovai, kurie kalba bent viena kita kalba nei gimtoji)

Šiame skirsnyje daugiausia dėmesio skiriama tam, kaip europiečiai vartoja kitas kalbas, kuriomis jie gali kalbėti. Respondentams, kurie kalbėjo kita kalba nei gimtoji kalba, buvo įteikta kortelė su įvairiomis situacijomis ir jie, reguliariai vartodami kiekvieną iš jų, paprašė ne daugiau kaip trijų papildomų kalbų, kuriomis galėtų kalbėti¹⁷. Respondentai galėjo paminėti tiek daug atvejų, kiek jiems buvo taikoma.

Palyginti su 2012 m., bendra rezultatų apžvalga rodo, kad kalbų, kurios nėra gimtoji kalba, vartojimas padidėjo beveik visuose respondentams pateiktuose scenarijuose. Ši bendra tendencija taikoma ir pirmosios, ir antrosios kitos kalbos vartojimui. Duomenys apie trečiosios kitos kalbos vartojimą pirmą kartą buvo surinkti dabartinės bangos metu.

Antroji ir trečioji kalbos taip pat dažniausiai vartojamos atostogų užsienyje metu (atitinkamai 45 proc. ir 43 proc.).

Daugiau nei keturi iš dešimties (44 proc., + 9) reguliariai vartoja savo pirmąją kitą kalbą internete, o daugiau kaip vienas iš keturių (27 proc., + 6) taip vartoja antrąją kitą kalbą, o vienas iš penkių (19 proc.) – trečią.

Beveik keturi iš dešimties (39 proc., + 4) respondentų, kurie gali kalbėti bent viena kita kalba nei gimtoji kalba, reguliariai vartoja savo pirmąją kitą kalbą žiūrėdami filmus/televiziją ar klausydamiesi radijo, palyginti su 23 proc. (+ 1) respondentų, kurie taip vartoja antrąją kitą kalbą, tarp tų, kurie kalba bent dviem kitomis kalbomis, ir 18 proc. trečios kalbos.

Daugiau nei trys iš dešimties (35 %, + 5) reguliariai bendrauja su draugais pirmąja kita kalba. Kalbant apie antrąją kitą kalbą, ji yra 27 proc. (+ 5), o trečia – 23 proc.

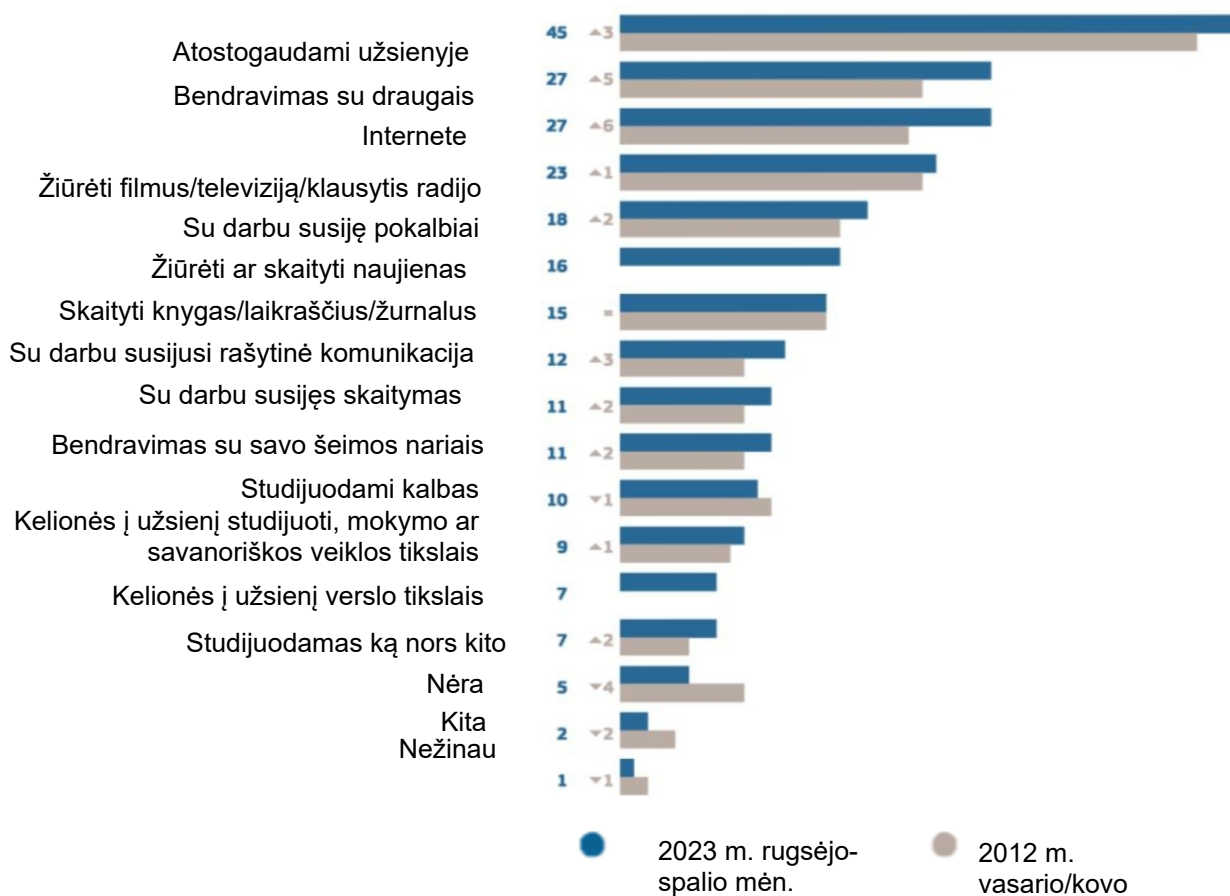
¹⁷ SD4a. Kada reguliariai naudojate...? Pirmoji kita kalba; SD4b. Kada reguliariai naudojate...? Antroji kita kalba; SD4c. Kada reguliariai naudojate...? Trečioji kita kalba

Beveik trys iš dešimties (29 proc.) vartoja savo pirmąją kitą kalbą, žiūrėdami ar skaitydami naujienas¹⁸. Kalbant apie antrąją kitą kalbą, ji yra 16 proc., o trečioji – 10 proc.

Knygų, laikraščių ar žurnalų skaitymas pirmąja kita respondento kalba reguliariai atliekamas 28 proc. (+ 4), antrąja kita kalba – 15 proc. (=), o trečia – 13 proc.

18 Šis klausimas 2012 m. nebuvo užduotas.

SD4b Kada reguliariai naudojate? Antroji kita kalba (ES 27) (%)

Bazė: 7406 (atsakovai, mokantys ne mažiau kaip dvi kalbas, išskyrus savo gimtąją kalbą).

Respondentai, kurie gali kalbėti bent viena kita kalba nei gimtoji kalba, yra labiau linkę (28 proc., + 3) reguliariai vartoti savo pirmąją kitą kalbą pokalbiuose darbe. Antrąją kitą kalbą vartojama 18 proc. (+ 2) tų, kurie gali kalbėti bent dviem kitomis kalbomis, o trečiąją kitą kalbą vartoja 12 proc. tų, kurie gali kalbėti bent trimis kalbomis. Su darbu susijęs skaitymas yra 22 proc. (+ 6), 11 proc. (+ 2), 8 proc. ir su darbu susijusios rašytinės komunikacijos 21 proc. (+ 4), 12 proc. (+ 3) ir 8 proc.

Beveik penki iš dešimties (17 proc., + 2) reguliariai vartoja pirmąją kitą kalbą bendraudami su šeimos nariais. Antrosios ir trečiosios kalbos – 11 proc. (+ 2).

Kitos galimybės: Studijuodami ne tik kalbas, bet ir kitus dalykus: 12 % (+ 4), 7 % (+ 2) ir 7 %; keliaudami į užsienį verslo reikalais: 12 % (+ 3), 9 % (+ 1) ir 7 %; kalbų mokymasis: 11 % (-1), 10 % (-1) ir 10 %; kelionės į užsienį mokytis mokymo ar savanoriškos veiklos tikslais: 10 %, 7 % ir 5 %¹⁹.

Nacionaliniu lygmeniu yra didelių skirtumų.

¹⁹ Šis klausimas 2012 m. nebuvo užduotas.

Pirmoji kita kalba atostogaujant užsienyje yra dažniausiai minimas būdas jas vartoti 13 valstybių narių.

Šalys, kuriose respondentai dažniausiai teigia, kad šioje situacijoje reguliariai vartoja pirmąją kitą kalbą, yra Danija (74 proc.), Švedija (70 proc.) ir Nyderlandai (68 proc.). Mažiausiai respondentų yra Latvija (16 proc.), Kroatija (22 proc.), Ispanija (25 proc.) ir Lietuva (30 proc.).

Labiausiai tikėtina, kad respondentai internetu reguliariai vartos pirmąją kitą kalbą: Švedija (69 proc.), Graikija ir Malta (po 68 proc.) ir Danija (62 proc.). Airijos respondentai mažiausiai minėjo interneto naudojimą (28 proc.).

Labiausiai tikėtina, kad žiūrėdami filmus ir (arba) televiziją ar klausydami radijo respondentai reguliariai vartos pirmąją kitą kalbą: Malta (75 proc.), Švedija (73 proc.) ir Nyderlandai (63 proc.). Pirmosios kitos kalbos mažiausiai vartojamos Lenkijoje (22 proc.), Italijoje (24 proc.) ir Austrijoje (29 proc.).

Dažniausiai pirmąją kitą kalbą bendraujama Liuksemburge (63 proc.), Maltoje (53 proc.) ir Švedijoje (49 proc.). Šis būdas reguliariai vartoti kitas kalbas mažiausiai paplitęs Lenkijoje (22 proc.).

Respondentai labiausiai linkę žiūrėti ar skaityti naujienas Švedijoje (52 proc.), Liuksemburge (50 proc.) ir Danijoje (42 proc.), o mažiausiai – Lenkijoje (17 proc.), Portugalijoje ir Kipre (abiejose 20 proc.) ir Italijoje (22 proc.).

Dauguma respondentų Maltoje (64 proc.) ir Švedijoje (55 proc.) skaito savo pirmąją kitą kalbą skaitydami knygas, laikraščius ir žurnalus. Respondentai mažiausiai tai mini Lenkijoje (11 proc.), Bulgarijoje (15 proc.) ir Vengrijoje (17 proc.).

Dažniausia pirmoji kita kalba darbe (akis į akį arba telefonu) vartojama Liuksemburge ir Kipre (po 49 proc.), taip pat Maltoje (46 proc.), Nyderlanduose, Estijoje ir Švedijoje (42 proc.).

Su darbu susijusiam skaitymui dažniausiai vartojama pirmoji kita kalba Maltoje (43 proc.), Švedijoje (42 proc.) ir Liuksemburge (40 proc.), Italijoje (13 proc.), Čekijoje (15 proc.) ir Kroatijoje, Austrijoje, Lenkijoje, Rumunijoje ir

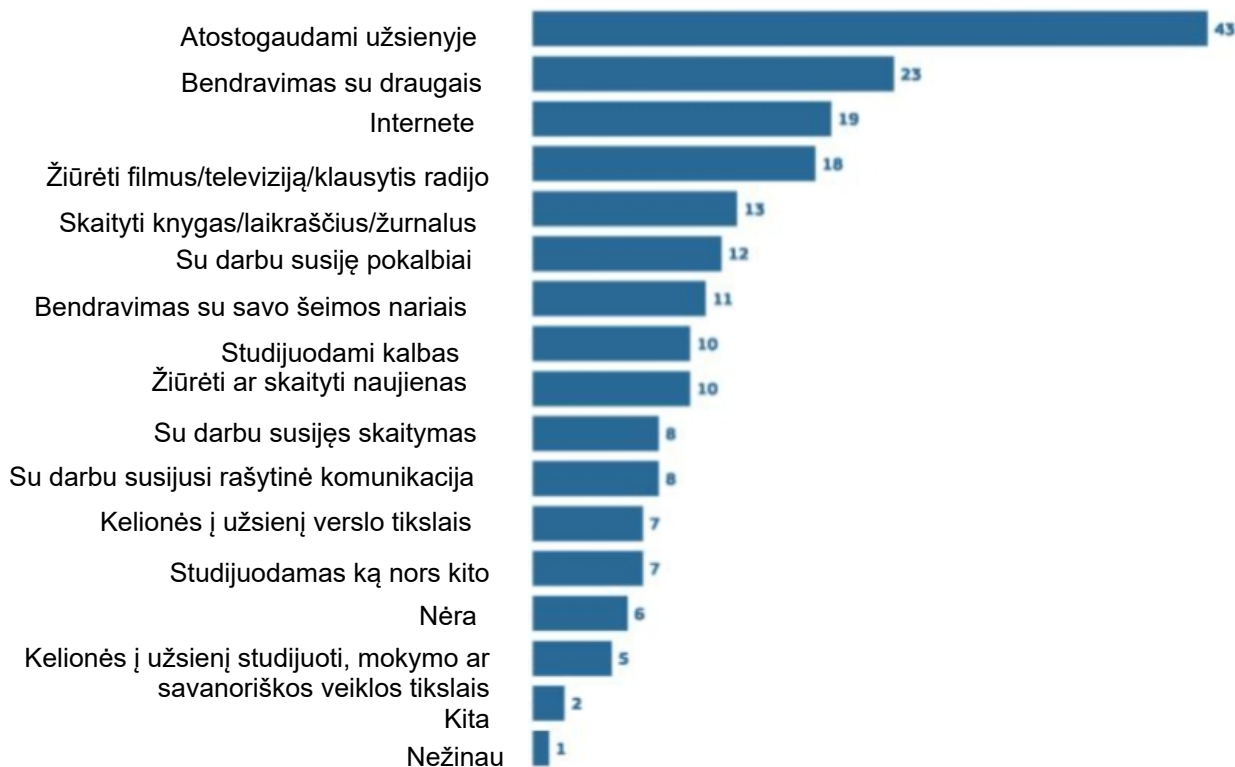
Su darbu susijusi rašytinė komunikacija dažniausiai minima Maltoje (43 proc.), Švedijoje (38 proc.) ir Kipre (36 proc.), o prasčiausi rezultatai nustatyti Graikijoje (14 proc.), Rumunijoje ir Lenkijoje (15 proc.), Čekijoje ir Vengrijoje (abiejose – 16 proc.).

Maltos (33 proc.), Liuksemburgo (32 proc.) ir Ispanijos (27 proc.) respondentai dažniausiai mini pirmąją kitą kalbą bendraudami su šeimos nariais. Mažiausiai tikėtina, kad tai bus paminėta kaip būdas, kuriuo kitos kalbos yra reguliariai vartojamos Lenkijoje (6 proc.), Estijoje (8 proc.), Čekijoje, Lietuvoje ir Slovėnijoje (9 proc. visų).

Respondentai dažniausiai sako, kad studijuoja kitą kalbą Maltoje (31 proc.), Švedijoje (24 proc.) ir Estijoje bei Vokietijoje (abiejose šalyse – 16 proc.), o prasčiausi – Prancūzijoje (6 proc.), Bulgarijoje (7 proc.), Belgijoje ir Vengrijoje (8 proc.).

Kelionė į užsienį verslo tikslais dažniausiai minima kaip pirmosios kitos kalbos vartojimo kontekstas Maltoje (24

SD4c. Kada reguliariai naudojate...? Trečioji kita kalba (ES 27) (%)

Bazė: 3038 (atsakovai, mokantys ne mažiau kaip tris kalbas, išskyrus savo gimtąją kalbą) Slovėnijoje (16 proc.).

proc.), Italijoje (19 proc.), Liuksemburge ir Danijoje (18 proc.). Respondentai iš Danijos ir Ispanijos (7 proc.), Belgijos (9 proc.) ir Latvijos, Vengrijos ir Slovakijos (visos 11 proc.) šiuo būdu mažiausiai cituoja kitą kalbą vartojimą.

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 540 „Europiečių ir jų kalbų“ 2023 m. rugsėjo-spalio mėn.

Maltos (25 proc.), Lenkijos (2 proc.) ir Airijos (19 proc.) respondentai dažniausiai cituoja reguliarių kitos kalbos vartojimą mokantis kalbą. Mažai tikėtina, kad Kipre (3 proc.), Nyderlanduose ir Austrijoje (po 5 proc.) ir Danijoje (6 proc.) bus vartojamos skirtingos nei gimtosios kalbos kalbos.

SD4a. Kada reguliariai naudojate...? Pirmoji kita kalba

Bazė: 15725 (atsakovai, kurie kalba bent viena kita kalba nei gimtoji)

	ES 27	BŪ TI	BG	CZ	DK	D- W	DE	D-E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LIU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Atostogaudami užsienyje	50	49	33	55	74	54	55	58	33	33	49	25	51	22	52	44	16	30	41	48	67	68	65	53	47	37	61	44	57	70	
Internete	44	44	44	42	62	41	42	47	43	28	68	34	42	47	38	54	40	34	47	40	68	57	49	39	43	49	45	38	61	69	
Žiūrėti filmus\ TV\ klausytis radijo	39	49	39	37	65	33	32	25	46	30	53	30	42	46	24	49	59	56	46	30	75	63	29	22	38	33	52	50	56	73	
Bendravimas su draugais	35	35	36	28	38	34	32	23	37	45	36	43	35	32	33	40	43	37	63	24	53	34	35	22	43	30	33	45	32	49	
Žiūrėti ar skaityti naujienas	29	30	26	26	42	27	26	16	31	29	30	34	25	29	22	20	36	30	50	25	62	40	26	17	20	21	34	30	38	52	
Su darbu susiję pokalbiai	28	30	22	20	41	27	25	18	42	24	20	31	25	21	26	49	37	23	49	26	46	42	27	21	33	21	25	21	41	42	
Knygų skaitymas\ laikraščiai\ žurnalai	28	28	15	20	45	31	29	17	23	27	25	31	27	22	19	25	27	18	48	17	64	41	30	11	18	15	25	30	34	55	
Su darbu susijęs skaitymas	22	27	21	15	36	18	17	12	27	22	16	21	28	16	13	33	23	20	40	22	43	38	16	16	19	16	16	19	32	42	
Su darbu susijusi rašytinė komunikacija	21	23	18	16	34	23	22	14	22	19	14	19	20	15	16	36	19	17	37	16	43	32	26	15	19	15	17	18	31	38	
Bendravimas su savo šeimos nariais	17	24	12	9	18	15	15	11	8	31	9	27	21	15	12	10	15	9	32	12	33	16	18	6	11	14	9	16	11	18	
Kelionės į užsienį verslo tikslais	12	9	13	14	18	7	7	6	12	12	13	7	12	13	19	17	11	17	18	11	24	16	13	17	14	12	14	11	13	16	
Studijuodamas ką nors kito	12	8	7	13	13	17	16	13	16	17	11	10	6	10	11	10	15	9	12	8	31	11	9	14	9	11	14	11	11	24	
Studijuodami kalbas	11	7	9	14	6	10	9	8	11	19	7	11	11	10	15	3	10	9	12	15	25	5	5	21	9	10	13	11	9		
Kelionės į užsienį studijuoti, mokymo ar savanoriškos veiklos tikslais	10	14	9	5	13	8	7	3	9	13	14	7	12	8	15	10	8	9	9	10	15	17	7	11	11	10	8	8	2	10	
Nėra	2	0	3	3	1	3	4	9	1	3	1	2	2	1	1	2	1	7	0	2	1	0	4	1	2	1	1	3	2		
Kita	1	0	2	1	0	1	1	2	4	1	1	1	1	0	0	1	2	4	1	0	1	0	1	0	1	3	1	1	1		
Nežinau	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	

Respondentai dažniausiai teigia, kad keliaudami į užsienį studijų, mokymo ar savanoriškos veiklos tikslais vartoja savo pirmąją kitą kalbą Nyderlanduose (17 proc.), Maltoje ir Italijoje (15 proc.), Graikijoje ir Belgijoje (abiejose šalyse – 14 proc.), o prasčiausi rezultatai šiuo klausimu nustatyti Suomijoje (2 proc.), Čekijoje (5 proc.), Vokietijoje, Ispanijoje ir Austrijoje (7 proc. visų).

Palyginti su 2012 m. ir 2023 m., kai kurie reikšmingi pokyčiai matyti valstybių narių lygmeniu. Pavyzdžiui, 18 šalių respondentai dažniau vartoja savo pirmąją kitą kalbą atostogaudami užsienyje, o labiausiai padaugėjo Maltoje (67 proc., + 25), Lenkijoje (53 proc., + 24) ir Slovakijoje (44 proc., + 18). Jis šiek tiek sumažėjo Liuksemburge (41 %, -8 %), Danijoje (74 %, -4), Švedijoje (70 %, -2), Suomijoje (57 %, -2), Kipre (44 %, -2) ir Vokietijoje (55 %, -2). Taip pat pastebimas žymus respondentų pirmosios kitos kalbos vartojimo internete padidėjimas 24 valstybėse narėse, visų pirma Portugalijoje (43 proc., + 21), Maltoje (68 proc., + 19) ir Graikijoje (68 proc., + 18). Danija yra vienintelė šalis, kurioje šis rodiklis sumažėjo (62 proc., -5). Nors bendravimas su šeimos nariais apskritai išliko daugiau ar mažiau pastovus, respondentai dabar iš esmės labiau linkę vartoti savo pirmąją kitą kalbą Austrijoje (18 proc., + 11), Maltoje (33 proc., + 10) ir Rumunijoje (14 proc., + 9). Kalbant apie antrąją kitą kalbą, pažymėtina,

kad 2012–2023 m. 17 valstybių narių respondentai dažniau ja naudojasi bendraudami su draugais, o labiausiai padidėjo Italijoje (29 proc., + 16), Graikijoje (39 proc., + 16), Airijoje (29 proc., + 13), Maltoje (27 proc., + 10) ir Austrijoje (38 proc., + 10).

Socialinės ir demografinės bei elgsenos grupės, turinčios didesnę tikimybę reguliariai vartoti papildomas kalbas šiais skirtingais būdais, visų pirma yra šios:

- Vyrai, pirmą papildomą kalbą vartoję internete (47 proc., palyginti su 41 proc. moterų) ir su darbu susijusį skaitymą (25 proc., palyginti su 18 proc. moterų). Kalbant apie antrąją kitą kalbą, santykinė proporcija yra panaši: vyrai ją dažniau naudoja su darbu susijusiems pokalbiams nei moterims (21 proc., palyginti su 14 proc.), nors moterys ją vartoja daugiau nei vyrai filmams, televizijai ir (arba) radijo klausymuisi (22 proc. VS 24 proc.).
- 15–24 m. amžiaus asmenys, ypač palyginti su 55 metų ir vyresniais, vartoja pirmąją papildomą kalbą internete (atitinkamai 62 proc. ir 30 proc.); kalbų studijos (29 proc., palyginti su 4 proc.); ir studijuoti kažką kito (26 proc., palyginti su 5 proc.). Kita vertus, 55 metų ir vyresni asmenys atostogų užsienyje metu dažniau vartoja antrąją kitą kalbą nei 15–24 m. asmenys (48

proc., palyginti su 41 proc.). Tas pats pasakytina ir apie jų trečiąją kitą kalbą (52 proc., palyginti su 30 proc.). Jaunesni 15–24 metų amžiaus respondentai taip pat dažniau vartoja pirmąją (49 proc.) ir antrąją (28 proc.) kitą kalbą žiūrėdami filmus, televiziją ir (arba) klausydamiesi radijo nei vyresni 25–39 m. (42 proc. ir 21 proc.), 40–54 m. (36 proc. ir 19 proc.) ir 55+ (33 proc. ir 25 proc.) bendraamžiai. Panaši tendencija pastebima ir kalbant apie pirmosios ir antrosios kitų kalbų vartojimą keliaujant į užsienį studijuoti, mokymo ar savanoriškos veiklos tikslais. Jaunesni 15–24 m. respondentai iš tikrųjų dažniau vartoja pirmąją (16 proc.) ir antrąją (15 proc.) kitą kalbą nei 25–39 m. (12 proc. ir 7 proc.), 40–54 m. (9 proc. ir 5 proc.) ir 55+ (6 proc. ir 5 proc.).

- 25–54 metų amžiaus asmenys, palyginti su jaunesniais nei 25 metų ir vyresniais nei 55 metų amžiaus asmenimis, už tai, kad savo pirmąją papildomą kalbą vartoja pokalbiuose darbe (atitinkamai 37–38 proc., palyginti su 19 proc. ir 17 proc.); skaitymas darbe (28–29 proc., palyginti su 18 proc. ir 13 proc.); su darbu susijusios rašytinės komunikacijos rašymas (27–29 proc., palyginti su 15 proc. ir 12 proc.); ir kelionės į užsienį verslo reikalais (15–17 proc., palyginti su 7 proc. ir 8 proc.).

Tie, kurie baigė dieninį išsilavinimą vyresniems nei 20 metų asmenims, palyginti su 15 metų ar jaunesniais, už tai, kad per atostogas užsienyje vartojo pirmąją papildomą kalbą (atitinkamai 58 proc., palyginti su 23 proc.); internetu (48 proc., palyginti su 21 proc.); knygų skaitymas (31 proc., palyginti su 26 proc.); pokalbiai darbe (37 proc., palyginti su 16 proc.); su darbu susijusios rašytinės komunikacijos rašymas (30 proc., palyginti su 10 proc.); skaitymas darbe (31 proc., palyginti su 8 proc.); žiūrėti filmus/televiziją/klausyti radijo (41 %, palyginti su 35 %); ir kelionės į užsienį verslo reikalais (17 proc., palyginti su 3 proc.). Šios proporcijos panašios į antrąją kitą kalbą, kurią ilgiausio mokymosi laikotarpiu mokantys asmenys dažniau naudojami atostogomis nei tie, kurie baigė mokyklą 15 metų ar jaunesni (50 proc., palyginti su 32 proc.). Trečia kalba yra 51 % VS 26 %.

Tie, kurie baigė 15 metų dieninį išsilavinimą, palyginti su 20 metų ir vyresniais, už tai, kad bendraudami su šeimos nariais vartojo papildomas kalbas: 40 proc., palyginti su 15 proc. pirmąją kita kalba, 17 proc., palyginti su 11 proc. antrąją kalba, ir 14 proc., palyginti su 10 proc. trečia kalba.

- Bedarbiai, ypač palyginti su vadovais ir (arba) kitais darbuotojais, naudodamiesi pirmąją papildomą kalbą bendraudami su draugais (41 proc., palyginti su 30 proc.), ypač palyginti su savarankiškai dirbančiais asmenimis, pirmąją papildomą kalbą žiūrėdami filmus ir (arba) televiziją arba klausydamiesi radijo (52 proc. ir 45 proc., palyginti su 31 proc.).

Tie, kurie dažniausiai patiria finansinių sunkumų, palyginti su tais, kurie niekada nesusiduria su tokiais sunkumais, dėl to, kad naudoja savo pirmąją kitą kalbą naujienoms žiūrėti ar skaityti (35 proc., palyginti su 28 proc.).

Kitos grupės, kurios labiau linkusios vartoti papildomas kalbas šioje veikloje, yra labai aktyvūs kalbų besimokantys asmenys, ypač palyginti su neaktyviais asmenimis: vartoti pirmąją papildomą kalbą internete (54 proc., palyginti su 39 proc.); žiūrėti filmus/televiziją arba klausyti radijo (46 proc., palyginti su 36 proc.); skaityti knygas, laikraščius, žurnalus (36 proc., palyginti su 24 proc.); bendravimas su draugais (41 %, palyginti su 33 %); kalbų mokymasis (23 proc., palyginti su 4 proc.); studijuoti ką nors kita (20 %, palyginti su 7 %); su darbu susijusi rašytinė komunikacija (26 proc., palyginti su 19 proc.); ir skaitymas darbe (28 proc., palyginti su 19 proc.)²⁰.

²⁰ Labai aktyvūs kalbų besimokantys asmenys yra tie respondentai, kurie per pastaruosius dvejus metus pradėjo arba toliau mokėsi naujos kalbos, o ne aktyvūs besimokantieji, kurie neseniai neišmoko naujos kalbos, bet ketina tai daryti, ir neaktyvūs besimokantieji, t. y. tie respondentai, kurie niekada nėra išmokę kitos kalbos nei gimtoji kalba ir neketina to daryti ateinančiais metais.

SD4a Kada jūs reguliariai naudojate...? Pirmoji kita kalba (proc. – ES)

	Su darbu susiję pokalbiai	Su darbu susijęs skaitymas	Su darbu susijusi rašytinė komunikacija	Kelionės į užsienį verslo tikslais	Kelionės į užsienį studijuoti, mokymo ar savanoriškos veiklos tikslais	Studijuodami kalbas	Studijuodamas ką nors kito	Bendravimas su savo šeimos nariais	Bendravimas su draugais	Atostogaudami užsienyje	Žiūrėti filmus\ televiziją\ klausymąs į radiją	Knygų skaitymas\ laikraščiai\ žurnalai	Žiūrėti ar skaityti naujienas	Interne te	Kita	Nėra	Nežinau
ES 27	28	22	21	12	10	11	12	17	35	50	39	28	29	44	1	2	0
Lytis																	
Vyras	31	25	24	15	10	10	12	15	35	50	39	28	30	47	1	2	0
Moteris	26	18	19	9	11	11	12	18	35	51	39	28	27	41	1	3	0
Amžius																	
15–24	19	18	15	7	16	29	26	14	42	51	49	36	35	62	0	1	0
25–39	37	29	29	15	12	10	14	15	36	51	42	29	30	53	1	1	0
40–54	38	28	27	17	9	7	9	16	31	51	36	25	26	41	1	2	0
55 +	17	13	12	8	6	4	5	19	34	49	33	24	26	30	2	4	0
Išsilavinimas (pabaiga)																	
15–	16	8	10	3	2	3	5	40	52	23	35	26	34	21	2	6	0
16–19	24	15	15	9	6	6	7	16	30	46	31	19	23	35	1	4	0
20+	37	31	30	17	12	8	10	15	34	58	41	31	29	48	1	1	0
Vis dar studijuoja	15	17	15	7	19	32	32	14	44	51	52	42	38	63	1	1	0
Socialinė ir profesinė kategorija																	
Savarankiškai dirbantis asmuo	40	31	31	25	12	6	8	10	32	54	31	24	26	43	0	1	0
Vadovai	47	40	40	22	13	9	11	13	30	59	41	31	29	50	0	1	0
Kitos baltos apykaklės	35	26	26	14	9	9	11	14	30	57	38	24	27	47	0	1	0
Darbininkai	33	20	18	8	7	6	9	20	35	42	36	21	25	38	1	2	0
Namudiniai asmenys	10	10	11	5	6	9	8	34	42	41	45	28	30	45	1	2	1
Bedarbis	17	14	12	6	7	9	8	23	41	36	34	25	26	45	2	4	0
Išėjęs į pensiją	7	5	5	4	5	3	4	20	36	47	34	25	27	27	2	5	0
Studentai	15	17	15	7	19	32	32	14	44	51	52	42	38	63	1	1	0
Sunkumai apmokėti sąskaitas																	
Didžiąją laiko dalį	24	15	16	8	9	9	11	23	41	39	44	28	35	42	1	3	0
Laikas nuo laiko	26	19	19	12	12	12	12	18	37	44	37	27	28	42	1	3	0
Beveik niekada/niekada	30	24	23	12	10	10	12	16	34	54	39	28	28	45	1	2	0
Apsvarstykite priklausymą																	
Darbininkų klasė	25	16	15	5	5	7	8	24	40	32	35	25	30	34	1	4	0
Žemesnioji vidurinioji klasė	22	15	14	7	8	10	13	15	35	47	39	28	30	47	1	2	0
Vidurinė klasė	28	22	22	13	11	11	12	16	33	54	38	28	26	44	1	2	0
Vidurinioji klasė	41	36	33	22	15	10	14	13	36	61	45	34	33	53	0	1	0
Viršutinė klasė	42	45	41	26	18	12	17	9	33	67	37	31	32	48	0	0	0
Kalbos besimokančio asmens veikla																	
Labai aktyvus	33	28	26	14	15	23	20	17	41	52	46	36	34	54	0	1	0
Aktyvus	30	22	22	15	13	10	14	13	33	52	39	28	28	46	0	1	0
Neaktyvus	25	19	19	11	7	4	7	17	33	50	36	24	26	39	1	3	0

SD4b Kada reguliariai naudojate? Antroji kita kalba (proc. – ES)

	Su darbu susiję pokalbiai	Su darbu susijęs skaitymas	Su darbu susijusi rašytinė komunikacija	Kelionės užsienį verslo tikslais	Kelionės užsienį mokymo ar savanoriškos veiklos tikslais	Studijuojami kalbas	Studijuojamas kitas	Bendravimas su savo šeimoniais	Bendravimas su draugais	Atostogaudami užsienyje	Žiūrėti filmus\ televizijos\ klausymąs į radiją	Knygų skaitymas\ laikraščiai\ žurnalai	Žiūrėti ar skaityti naujienas	Internetu	Kita	Nėra	Nežinau
ES 27	18	11	12	9	7	10	7	11	27	45	23	15	16	27	2	5	1
Lytis																	
Vyras	21	13	14	10	7	9	7	11	26	45	22	15	17	29	2	4	0
Moteris	14	10	9	8	7	11	7	11	27	45	24	16	15	25	2	6	1
Amžius																	
15–24	11	9	9	5	15	27	18	10	29	41	28	18	16	38	1	4	1
25–39	22	15	15	11	7	9	6	14	30	43	21	14	18	30	2	4	0
40–54	25	14	16	11	5	6	4	10	23	47	19	13	13	23	2	5	1
55 +	12	7	7	8	5	5	3	10	25	48	25	17	16	21	3	8	1
Išsilavinimas (pabaiga)																	
15–	8	4	6	3	3	3	2	17	34	32	20	10	13	22	3	9	3
16–19	17	8	9	7	4	5	4	11	22	40	17	11	13	24	2	7	1
20+	21	15	15	12	6	7	5	11	27	50	24	16	17	25	2	4	1
Vis dar studijuoja	10	8	8	6	16	29	19	12	32	41	30	22	18	39	1	4	0
Socialinė ir profesinė kategorija																	
Savarankiškai dirbantis asmuo	25	16	16	16	6	7	5	10	27	49	20	13	14	25	1	3	1
Vadovai	27	18	19	14	7	8	5	10	27	50	22	16	17	28	2	4	0
Kitos baltos apykaklės	24	17	19	12	6	7	6	11	22	50	20	14	13	24	1	3	1
Darbininkai	21	10	11	6	4	7	4	11	24	39	19	9	13	23	2	6	1
Namudiniai asmenys	5	1	6	5	4	5	2	18	24	32	27	12	11	26	1	9	1
Bedarbis	9	6	4	4	7	4	6	16	33	26	21	14	19	29	8	4	0
Išėjęs į pensiją	4	3	3	5	4	4	2	12	25	47	23	17	16	21	3	9	1
Studentai	10	8	8	6	16	29	19	12	32	41	30	22	18	39	1	4	0
Sunkumai apmokėti sąskaitas																	
Didžiąją laiko dalį	15	8	7	8	7	11	8	11	32	40	23	14	13	30	1	5	1
Laikas nuo laiko	14	11	12	9	8	10	8	13	29	38	22	16	18	27	2	6	1
Beveik niekada/niekada	19	12	12	9	7	10	6	11	25	47	23	15	15	27	2	5	1
Apsvarstykite priklausymą																	
Darbininkų klasė	16	9	10	5	4	7	5	15	27	29	20	13	17	25	4	10	0
Žemesnioji vidurinioji klasė	13	7	9	6	5	11	6	12	27	42	21	17	16	29	3	4	1
Vidurinė klasė	18	12	13	10	8	11	7	10	25	47	24	15	16	27	2	4	1
Vidurinioji klasė	21	16	14	13	10	10	6	11	31	55	24	16	13	26	1	4	0
Viršutinė klasė	22	14	8	12	4	13	5	11	18	50	14	18	14	27	3	6	0
Kalbos besimokančio asmens veikla																	
Labai aktyvus	20	14	14	10	10	19	11	11	32	45	27	21	18	33	2	3	0
Aktyvus	18	12	13	9	8	8	6	12	23	41	21	17	17	30	1	4	0
Neaktyvus	16	9	10	8	4	4	3	11	24	46	21	11	14	22	3	7	1

SD4c Kada jūs reguliariai naudojate...? Trečioji kita kalba
(proc. – ES)

	Su darbu susiję pokalbiai	Su darbu susijęs skaitymas	Su darbu susijusi rašytinė komunikacija	Kelionės į užsienį verslo tikslais	Kelionės į užsienį studijuoti, mokymo ar savanoriškos veiklos tikslais	Studijų dami kalbas	Studijų dami ką nors kito	Bendravimas su savo šeimos nariais	Bendravimas su draugais	Atostogaudami užsienyje	Žiūrėti filmus\ televiziją \ klausymąs radiją	Knygų skaitymas laikraščiai \ žurnalai	Žiūrėti ar skaityti naujienas	Internetu	Kita	Nėra	Nežinau
ES 27	12	8	8	7	5	10	7	11	23	43	18	13	10	19	2	6	1
Lytis																	
Vyras	14	8	11	9	7	8	8	11	22	43	15	13	11	20	2	8	0
Moteris	10	8	6	5	4	11	6	11	24	45	20	13	9	18	2	5	1
Amžius																	
15–24	9	4	5	3	7	25	16	12	23	30	18	14	8	23	3	6	1
25–39	14	12	10	11	8	9	7	8	21	40	17	13	10	21	2	6	1
40–54	15	10	13	9	4	8	4	14	23	45	15	9	8	18	1	4	1
55 +	9	5	4	5	4	4	4	11	24	52	20	15	13	16	2	8	1
Išsilavinimas (pabaiga)																	
15–	6	3	3	5	2	5	6	14	22	26	13	6	10	15	0	12	7
16–19	13	7	9	7	4	6	7	12	21	39	13	11	8	16	1	9	1
20+	13	10	9	8	5	7	4	10	24	51	19	13	12	19	2	5	1
Vis dar studijuoja	7	6	4	4	8	26	17	12	23	31	22	14	8	24	4	7	0
Socialinė ir profesinė kategorija																	
Savarankiškai dirbantis asmuo	16	14	15	13	5	2	5	9	21	44	17	10	12	29	2	3	0
Vadovai	16	10	10	10	6	6	3	12	22	51	15	16	10	17	1	4	1
Kitos baltos apykaklės	16	14	14	8	4	10	7	10	24	43	17	10	9	21	1	5	1
Darbininkai	15	9	9	4	5	9	4	10	20	39	14	9	7	14	3	8	1
Namudiniai asmenys	7	0	1	4	0	2	13	4	13	44	13	10	4	8	0	10	2
Bedarbis	12	10	8	15	7	11	18	11	36	28	13	11	20	18	3	3	1
Išėjęs į pensiją	5	2	2	4	4	4	4	12	25	50	21	15	13	15	3	9	2
Studentai	7	6	4	4	8	26	17	12	23	31	22	14	8	24	4	7	0
Sunkumai apmokėti sąskaitas																	
Didžiąją laiko dalį	14	4	2	7	3	5	6	16	30	37	14	12	11	24	2	2	0
Laikas nuo laiko	11	9	12	9	8	16	11	13	23	32	17	15	9	21	2	8	0
Beveik niekada/niekada	12	8	8	7	5	8	5	10	22	48	18	12	10	18	2	6	1
Apsvarstykite priklausymą																	
Darbininkų klasė	16	7	7	7	4	11	8	15	25	28	10	8	8	17	4	9	2
Žemesnioji vidurinioji klasė	14	7	6	6	6	10	9	9	32	40	21	14	15	20	2	10	0
Vidurinė klasė	11	9	9	7	5	10	7	12	20	44	19	13	9	21	2	5	1
Vidurinioji klasė	10	9	8	9	6	7	5	9	21	53	17	15	9	15	1	4	1
Viršutinė klasė	14	12	11	6	10	6	1	9	21	49	16	15	14	8	5	2	0
Kalbos besimokančio asmens veikla																	
Labai aktyvus	12	9	9	8	8	17	10	13	25	43	20	16	11	20	1	3	1
Aktyvus	10	9	11	9	6	8	8	11	21	46	21	13	9	20	2	5	0
Neaktyvus	12	7	7	5	3	3	4	9	22	43	14	10	10	17	3	10	1

3. Žiniasklaidos parinktys

Dauguma europiečių pirmenybę teikia subtitrams, o ne užsienio filmams ir programoms.

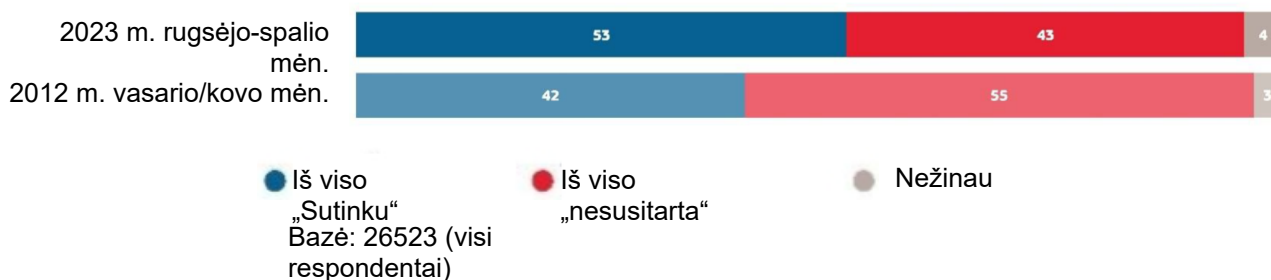
ES lygmeniu daugiau nei pusė (53 proc.) respondentų nori žiūrėti užsienio filmus ir programas su subtitrais, o ne pavadinti. Tai yra 11 ir 16 procentinių punktų padidėjimas, palyginti su 2012 m. (42 proc.) ir 2005 m. (37 proc.), kur pirmenybė buvo teikiama pavadintiems filmams. Trys iš dešimties (29 proc., + 5, palyginti su 2012 m.) visiškai pritaria šiam teiginiui²¹. Vienas iš keturių (24 proc., + 4) linkęs sutikti, o 16 proc. (-3) – nesutikti. Šiek tiek daugiau nei vienas iš keturių (27 %, -9) visiškai nesutinka.

Nacionaliniu lygmeniu matome pastebimus skirtumus tarp ES valstybių narių.

18 valstybių narių daugiau nei pusė respondentų teigia,

- Jaunesni respondentai linkę teikti pirmenybę subtitrams, o ne programoms ir filmams: du trečdaliai (65 proc.) 15–24 m. amžiaus respondentų tai sako, po jų eina šeši iš dešimties (59 proc.) 25–39 metų amžiaus asmenų, 53 proc. 40–54 m. amžiaus asmenų ir 44 proc. 55 metų ir vyresnių asmenų.
- Svarbus vaidmuo tenka švietimui: daugiau kaip šeši iš dešimties (63 proc.) asmenų, kurie lankė mokyklą vyresniems nei 20 metų amžiaus, teigė, kad nori subtitruoti, o ne programoms, palyginti su 36 proc. tų, kurie baigė mokyklą 15 metų ar jaunesni.
- Labiausiai tikėtina, kad vadovai (63 proc.) pritarą siūlomam teiginiui, palyginti su 50 proc. fizinio darbo darbuotojų, 47 proc. bedarbių ir 40 proc. namų ūkio darbuotojų.
- Tie, kurie niekada neturi finansinių sunkumų, yra labiau

QB7. Nurodykite, ar sutinkate su kiekvienu iš šių teiginių. (ES 27) (%) Norite žiūrėti užsienio filmus ir programas su subtitrais, o ne pavadinti

kad jie mieliau žiūri užsienio filmus ir programas su subtitrais, o ne praminė. Penkiose šalyse mažiausiai devynios iš dešimties taip sako: Švedija ir Suomija (po 95 proc.), Nyderlandai (93 proc.), Kipras ir Danija (po 90 proc.). Respondentai mažiausiai tai sako Vokietijoje 34 proc., Austrijoje (36 proc.) ir Slovakijoje (38 proc.).

Daugiau kaip aštuoni iš dešimties labai pirmenybę teikia subtitrams, o ne programavimui Švedijoje (89 proc.) ir Suomijoje bei Nyderlanduose (po 82 proc.).

18-oje valstybių narių respondentai labiau nei 2012 m. labiau linkę žiūrėti užsienio filmus ir programas su subtitrais, o ne pravardžius, o labiausiai – Maltoje (59 proc., + 26 proc.), Liuksemburge (73 proc., + 24) ir Čekijoje (39 proc., + 18). Vienintelės šalys, kuriose šios proporcijos šiek tiek sumažėjo, nors ir nuo labai aukšto lygio, yra Estija (65 proc., -6), Danija (90 proc., -3), Belgija (70 proc., -1), Slovėnija (85 proc., -1) ir Švedija (95 proc., -1).

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad:

linkę (53 proc.) teikti pirmenybę subtitrams, o ne programoms, kurios dažniausiai susiduria su tokiais sunkumais (47 proc.).

- Labiausiai tikėtina, kad europiečiai, kurie mano, kad priklauso aukštesnei viduriniajai klasei (69 proc.), pritarą siūlomam teiginiui, po jų eina aukštesnioji klasė (64 proc.), vidurinioji klasė (56 proc.), apatinė vidurinioji klasė (49 proc.) ir darbo klasė (42 proc.).
- Daugiau nei pusė (56 proc.) kasdien internetu besinaudojančių asmenų teigia, kad jie mieliau naudojami subtitrais, o ne vadinamosiomis programomis, palyginti su vienu iš trijų (32 proc.) tų, kurie niekada nesinaudoja internetu.

21 QB7.3. Nurodykite, ar sutinkate su kiekvienu iš šių teiginių.

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 540 „Europiečių ir jų kalbų“ 2023 m. rugsėjo-spalio mėn.

KB7.3 Prašome pasakyti, kiek sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių. Norite žiūrėti užsienio filmus ir programas su subtitrais, o ne pavadinti (proc. – ES)

	Visiškai sutinku	Linkęs sutikti	Linkęs nesutikti	Visiškai nesutinku	Nežinau	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „nesusitarta“
ES 27	29	24	16	27	4	53	43
Lytis							
Vyras	29	24	16	27	4	53	43
Moteris	29	23	16	28	4	52	44
Amžius							
15–24	38	27	16	17	2	65	33
25–39	34	25	17	21	3	59	38
40–54	29	24	18	27	2	53	45
55 +	23	21	15	35	6	44	50
Išsilavinimas (pabaiga)							
15–	17	19	12	44	8	36	56
16–19	23	23	18	32	4	46	50
20+	39	24	15	19	3	63	34
Vis dar studijuoja	40	28	16	14	2	68	30
Socialinė ir profesinė kategorija							
Savarankiškai dirbantis asmuo	34	25	18	21	2	59	39
Vadovai	38	25	16	20	1	63	36
Kitos baltos apykaklės	33	26	17	21	3	59	38
Darbininkai	26	24	17	29	4	50	46
Namudiniai asmenys	20	20	16	35	9	40	51
Bedarbis	26	21	13	34	6	47	47
Išėjęs į pensiją	23	19	14	38	6	42	52
Studentai	40	28	16	14	2	68	30
Sunkumai apmokėti sąskaitas							
Didžiąją laiko dalį	24	23	16	31	6	47	47
Laikas nuo laiko	27	26	17	26	4	53	43
Beveik niekada/niekada	31	22	16	28	3	53	44
Apsvarstykite priklausymą							
Darbininkų klasė	23	19	14	38	6	42	52
Žemesnioji vidurinioji klasė	23	26	17	30	4	49	47
Vidurinė klasė	31	25	17	24	3	56	41
Vidurinioji klasė	47	22	14	15	2	69	29
Viršutinė klasė	49	15	20	16	0	64	36

III. KALBŲ MOKYMOSI METODAI

1. Svarbiausios kalbos asmeniniam tobulėjimui

Šiame skyriuje nagrinėjamas europiečių požiūris į tas kalbas, kurios, jų nuomone, yra naudingiausios, visų pirma jų asmeniniam tobulėjimui, o vėliau – vaikams, kad jie galėtų mokytis savo ateičiai.

Dauguma europiečių mano, kad anglų kalba yra naudingiausia jų asmeniniam tobulėjimui.

Respondentų buvo paprašyta nurodyti dvi kalbas, išskyrus jų gimtąją kalbą, kurios, jų manymu, yra naudingiausios jų asmeniniam tobulėjimui²².

Labiau tikėtina, kad anglų kalba bus naudinga asmeniniam tobulėjimui nei bet kuri kita kalba (77 proc., + 1 proc. punktas, palyginti su 2012 m.)²³.

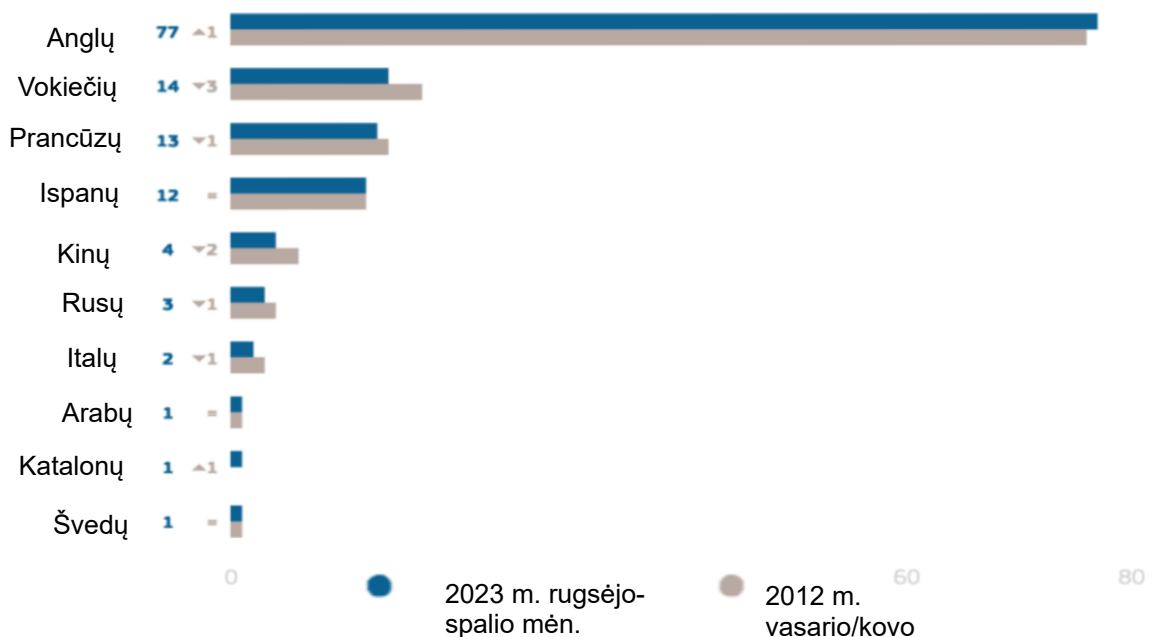
Mažiau nei vienas iš penkių europiečių mini vokiečių kalbą (14 proc., -3), prancūzų (13 proc., -1), ispanų (12 proc., =); po jų eina kinai (4 %, - 2), rusai (3 %, -1) ir italai (2 %, -1).

Daugiau kaip 1 proc. respondentų nemini jokios kitos

Nacionaliniu lygmeniu beveik visi Nyderlandų (96 proc.), Švedijos (95 proc.), Danijos, Maltos ir Suomijos (visi 91 proc.) respondentai mano, kad anglų kalba, išskyrus gimtąją kalbą, yra naudingiausia asmeniniam tobulėjimui. Šalys, kuriose respondentai mažiausiai nurodo anglų kalbą kaip naudingiausią, išskyrus Airiją (17 proc.), kurioje ji yra nacionalinė kalba, Vengriją (61 proc.), Bulgariją (57 proc.) ir Liuksemburgą (46 proc.).

Nuomonė, kad vokiečių kalba yra viena iš naudingiausių kalbų asmeniniam tobulėjimui, daugiausia paplitusi Slovėnijoje (49 proc.), Danijoje (43 proc.) ir Kroatijoje (39 proc.). Tai mažiausiai paplitusi nuomonė Portugalijoje (1 proc.), Maltoje (3 proc.) ir Belgijoje (5 proc.).

QB1a. Galvojate apie kitas kalbas nei jūsų gimtoji kalba, kurios, jūsų nuomone, yra naudingiausios jūsų asmeniniam tobulėjimui? (NERODYKITE EKRAVO – NEPERSKAITYKITE – NE DAUGIAU KAIP 2 ATSAKYMAI) (ES 27) (%)

Bazė: 22671 (atsakovai, kurie nurodė, kad kita nei gimtoji kalba yra labiausiai naudinga asmeniniam tobulėjimui)

kalbos²⁴.

22 QB1a. Galvojate apie kitas kalbas nei jūsų gimtoji kalba, kurios, jūsų nuomone, yra naudingiausios jūsų asmeniniam tobulėjimui?

23 Palygintisu ankstesne ataskaita, nes pirminis klausimas buvo peržiūrėtas, kad būtų atkreiptas dėmesys į kitas kalbas nei gimtoji.

24 Atsižvelgiant į mažą imties dydį, kalbų, kuriose rodomos nedidelės proporcijos, rezultatai turėtų būti aiškinami atsargiai.

QB1a. Galvojate apie kitas kalbas nei jūsų gimtoji kalba, kurios, jūsų nuomone, yra naudingiausios jūsų asmeniniam tobulėjimui? (NERODYKITE EKFRANO – NEPERSKAITYKITE – NE DAUGIAU KAIP 2 ATSAKYMAI)

Bazė: 22671 (atsakovai, kurie nurodė, kad kita nei gimtoji kalba yra labiausiai naudinga asmeniniam tobulėjimui)

	ES 27	AT	BŪ TI	BG	CZ	DK	D0W	DE	D0E	EE	IE	EL	ES	FI	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LIU	HU	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK
Anglų	77	67	79	57	67	91	83	81	73	76	17	78	76	91	79	76	76	90	78	65	46	61	91	96	73	65	62	95	82	69
Vokiečių	14	6	5	14	30	43	11	9	3	11	15	23	8	18	8	39	8	11	19	15	34	27	3	38	21	1	11	20	49	35
Prancūzų	13	11	40	5	5	7	22	20	13	4	26	9	16	6	5	5	14	11	5	5	62	4	3	11	5	20	13	10	1	5
Ispanų	12	5	9	5	4	14	12	11	7	7	28	4	13	9	28	1	12	3	4	4	3	2	5	21	4	10	4	13	4	3
Kinų	4	2	4	1	1	2	3	3	2	3	4	3	7	2	5	0	11	1	1	0	0	1	1	5	1	1	2	2	1	1
Rusų	3	2	0	10	7	0	2	3	6	32	1	3	0	6	0	1	3	19	38	40	0	2	0	0	3	0	1	0	2	7
Italų	2	9	3	2	1	1	1	1	2	1	2	4	1	1	3	8	4	1	1	1	2	3	50	1	1	0	2	2	11	1
Arabų	1	1	2	1	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	3	0	3	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	5	0	0
Katalonų	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nyderlandų	1	1	17	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	1	0	0
Japonų	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Lenkų	1	0	0	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	5	0	0	0	1	3	0	0	0	0	0
Švedų	1	0	0	0	0	5	0	0	1	1	0	0	0	36	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	5	0	0
Estų	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Valstybės narės, kuriose labiausiai tikėtina, kad respondentai mano, jog prancūzų kalba yra svarbi jų asmeniniam tobulėjimui, išskyrus Liuksemburgą (62 proc.) ir Belgiją (40 proc.), kur ji yra oficiali kalba, yra Airija (26 proc.), Vokietija, Portugalija (po 20 proc.) ir Ispanija (16 proc.). Mažiausiai tikėtina, kad jis bus laikomas naudingu Slovėnijoje (1 proc.), Maltoje (3 proc.) ir Estijoje bei Vengrijoje (abiejose šalyse – 4 proc.).

Airijos, Prancūzijos (28 proc.) ir Nyderlandų (21 proc.) respondentai dažniau nei bet kurioje kitoje valstybėje narėje mano, kad ispanų kalba yra svarbi asmeniniam tobulėjimui, o respondentai Kroatijoje (1 proc.), Vengrijoje (2 proc.) ir Kipre, Liuksemburge ir Slovakijoje (visose 3 proc.) taip galvoja.

Kinų kalba laikoma viena iš naudingiausių kalbų asmeniniam tobulėjimui daugiausia Italijoje (11 proc.), Ispanijoje (7 proc.), Prancūzijoje ir Nyderlanduose (po 5 proc.).

Nuomonė, kad rusų kalba yra viena iš naudingiausių kalbų asmeniniam tobulėjimui, labiausiai paplitusi Lietuvoje (40 proc.), Latvijoje (38 proc.) ir Estijoje (32 proc.).

Respondentai labiausiai linkę manyti, kad italų kalba yra viena iš naudingiausių kalbų asmeniniam tobulėjimui artimoje geografinėje kaimynystėje Maltoje (50 proc.), Slovėnijoje (11 proc.), Austrijoje (9 proc.) ir Kroatijoje (8 proc.).

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad:

- Vyrai šiek tiek dažniau nei moterys (78 proc., palyginti su 76 proc.) mano, kad anglų kalba yra viena iš naudingiausių kalbų asmeniniam tobulėjimui.
- Jaunesni žmonės, ypač 15–24 metų asmenys, palyginti su vyresniais nei 55 metų amžiaus asmenimis, labiau linkę paminėti anglų kalbą (90 proc., palyginti su 66 proc.) ir ispanų kalbą (17 proc., palyginti su 10 proc.) kaip labiausiai naudingą kalbą asmeniniam tobulėjimui.
- Tie, kurie baigė dieninį išsilavinimą vyresniems nei 20 metų asmenims, ypač palyginti su tais, kurie baigė 15 ar mažiau metų, dažniau mini anglų kalbą (86 proc., palyginti su 50 proc.), vokiečių (17 proc. ir 8 proc.), ispanų (16 proc. ir 7 proc.) ir prancūzų (14 proc. ir 11 proc.).
- Studentai dažniau nei bet kuri kita grupė mini anglų kalbą (92 proc., palyginti su 62 proc. pensininkų). Ispanų kalbą daugiausia mini studentai (18 proc.) ir vadovai (17 proc.), palyginti su, pvz., fiziniais darbuotojais (10 proc.) ir pensininkais (9 proc.). Vadovai ir kiti darbuotojai labiau nei bet kuri kita grupė mini vokiečių kalbą (17 proc. ir 18 proc., palyginti su 12 proc. namų ūkių darbuotojų).
- Respondentai, kuriems niekada nekyla sunkumų apmokėti sąskaitas, yra daug labiau linkę manyti, kad

anglų kalba yra naudinga saviugdai nei tie, kurie dažniausiai susiduria su tokiomis problemomis (80 proc., palyginti su 64 proc.).

- Respondentai, kurių socialinėse kopėčiose yra aukštai, ypač tie, kurie save laiko aukštesniaja klase, palyginti su darbininkų klasės nariais, dažniau mini anglų kalbą (88 proc. ir 63 proc.), vokiečių kalbą (19 proc. ir 11 proc.) ir prancūzų kalbą (atitinkamai 17 proc. ir 10 proc.). Skirtumas ne toks ryškus, kalbant apie ispanų

Kitos grupės, kurios labiau linkusios paminėti šių kalbų naudingumą, yra labai aktyvios kalbos besimokantys asmenys, ypač palyginti su neaktyviais asmenimis.²⁵ Jie labiau linkę paminėti anglų kalbą (89 proc., palyginti su 72 proc.), vokiečių kalbą (17 proc., palyginti su 13 proc.) ir prancūzų kalbą (15 proc., palyginti su 12 proc.) kaip naudingus asmeniniam tobulėjimui.

QB1a Mąstant apie kitas kalbas nei jūsų gimtoji kalba, kurios dvi kalbos, jūsų nuomone, yra naudingiausios jūsų asmeniniam tobulėjimui? (NERODYKITE EKRANO – NEPERSKAITYKITE – NE DAUGIAU KAIP 2 ATSAKYMAI)

	Kinų	Anglų	Prancūzų	Vokiečių	Italų	Rusų	Ispanų
ES 27	4	77	13	14	2	3	12
Lytis							
Vyras	5	78	12	15	2	2	12
Moteris	4	76	13	13	3	3	13
Amžius							
15–24	6	90	14	14	2	2	17
25–39	5	84	13	16	3	2	14
40–54	5	80	11	15	3	3	12
55 +	3	66	13	12	2	3	10
Išsilavinimas (pabaiga)							
15–	2	50	11	8	2	2	7
16–19	3	73	11	13	2	3	10
20+	5	86	14	17	3	3	16
Vis dar studijuoja	8	92	16	14	2	2	18
Socialinė ir profesinė kategorija							
Savarankiškai dirbantis asmuo	3	78	11	14	4	3	15
Vadovai	6	89	14	17	3	2	17
Kitos baltos apykaklės	4	83	12	18	2	2	14
Darbininkai	4	75	12	13	3	3	10
Namudiniai asmenys	3	66	9	12	2	1	10
Bedarbis	6	72	12	13	1	3	12
Išėjęs į pensiją	2	62	12	11	2	3	9
Studentai	8	92	16	14	2	2	18
Sunkumai apmokėti sąskaitas							
Didžiąją laiko dalį	3	64	12	12	3	4	10
Laikas nuo laiko	5	72	12	12	2	3	11
Beveik niekada/niekada	4	80	13	15	2	3	13
Apsvarstykite priklausymą							
Darbininkų klasė	3	63	10	11	2	3	10
Žemesnioji vidurinioji klasė	5	74	11	12	2	3	11
Vidurinė klasė	4	81	14	15	2	3	13
Vidurinioji klasė	6	89	15	18	4	2	17
Viršutinė klasė	1	88	17	10	6	2	13
Kalbos besimokančio asmens veikla							
Labai aktyvus	7	89	15	17	3	3	17
Aktyvus	5	81	13	14	3	3	15
Neaktyvus	3	72	12	13	2	2	11

kalbą (13 proc., palyginti su 10 proc.).

²⁵ Labai aktyvūs kalbų besimokantys respondentai yra tie respondentai, kurie pradėjo arba toliau mokėsi naujos kalbos per pastaruosius dvejus metus, o ne aktyvūs besimokantieji, kurie neseniai neišmoko naujos kalbos, bet ketina tai daryti, ir neaktyvūs besimokantieji, t. y. tie respondentai, kurie niekada nemokėjo jokios kitos kalbos, išskyrus gimtąją kalbą, ir neketina to daryti ateinančiais metais.

2. Svarbiausios kalbos vaikų vystymuisi

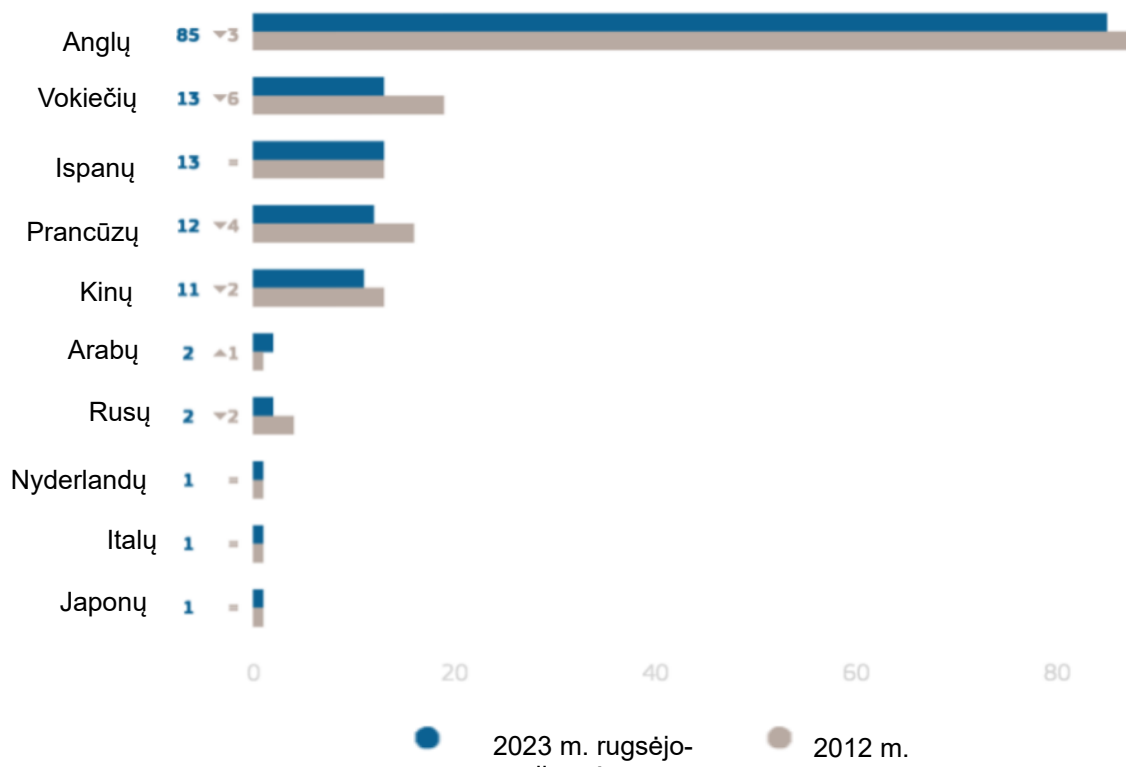
Dauguma europiečių mano, kad anglų kalba yra naudingiausia kalba vaikams.

Respondentų taip pat buvo paprašyta nurodyti dvi kalbas, išskyrus jų gimtąją kalbą, kurios, jų manymu, yra

Apskritai beveik visi europiečiai mano, kad kalbos mokymasis yra svarbus vaiko ateičiai, o 5 proc. (+ 3) teigia nemanantys, kad jokios kalbos yra naudingos.

Nacionaliniu lygmeniu daugiau kaip devyni iš dešimties respondentų Nyderlanduose, Švedijoje (po 96 proc.),

QB1b. Ar vaikai mokosi dėl savo ateities? (NERODYKITE EKRANO – NEPERSKAITYKITE – NE DAUGIAU KAIP 2 ATSAKYMAI) (ES 27) (%)

Bazė: 25639 (atsakovai, kurie nurodė, kad jų vaikams naudingiausia kalba yra kita nei gimtoji kalba)

naudingiausios vaikams mokytis ateičiai²⁶.

Anglų kalba vėlgi laikoma naudingiausia kalba. Daugiau nei trys ketvirtadaliai europiečių (85 proc., -3 procentiniais punktais, palyginti su 2012 m.) mano, kad vaikams naudingiausia kalba yra daug didesnė nei ta, kuri mano, kad ji yra svarbi jų asmeniniam tobulėjimui (77 proc.).

Maždaug vienas iš šešių europiečių mini vokiečių kalbą (13 proc., -6) kaip naudingiausią kalbą vaikams, taip pat ispanų (13 proc., =), prancūzų (12 proc., -4) ir kinų (11 proc., -2). Išskyrus arabų ir rusų kalbas (atitinkamai 2 proc., + 1 ir -2), daugiau kaip 1 proc. respondentų nemini jokios kitos kalbos.²⁷

Graikijoje, Suomijoje (po 94 proc.) ir Slovėnijoje (93 proc.) mano, kad anglų kalba yra viena iš dviejų naudingiausių kalbų, kurias vaikai gali mokytis ateityje.

Šalys, kuriose respondentai mažiausiai nurodo anglų kalbą kaip naudingą, yra Liuksemburgas (73 proc.), Rumunija (74 proc.) ir Austrija (79 proc.). Airija yra speciali išimtis (13 proc.), kur anglų kalba yra nacionalinė kalba, o respondentai, kurie nurodo anglų kalbą, yra kilę iš kitų kalbinių bendruomenių nei anglakalbiai.

Šalys, kuriose labiausiai paplitusi nuomonė, kad vokiečių kalba yra naudinga vaikams mokytis, apima Slovėniją (55 proc.), Slovakiją (45 proc.) ir Graikiją (40 proc.). Respondentai mažiausiai apie tai galvoja Maltoje (1 proc.), Belgijoje ir Portugalijoje (po 4 proc.) ir Italijoje (6 proc.). Vokietija (6 proc.) ir Austrija (3 proc.) yra išimtis, nes šių šalių oficialioji kalba yra vokiečių kalba. Šiose šalyse vokiškai kalbantys respondentai yra kilę iš kitų kalbinių

26 QB1b. Ar vaikai mokosi dėl savo ateities? (NERODYKITE EKRANO – NEPERSKAITYKITE – NE DAUGIAU KAIP 2 ATSAKYMAI).

27 Atsižvelgiant į mažą imties dydį, kalbų, kuriose rodomos nedidelės proporcijos, rezultatai turėtų būti aiškinami atsargiai.

bendruomenių, išskyrus vokiškai kalbančias bendruomenes.

Labiausiai tikėtina, kad ispanų kalbos bus laikomos vaikų ateičiai naudingomis kalbomis Airijoje (35 proc.), Nyderlanduose (29 proc.), Švedijoje (24 proc.) ir Prancūzijoje (23 proc.), o prasčiausi rezultatai šiuo atžvilgiu nustatyti Kroatijoje (2 proc.), Vengrijoje (3 proc.) ir Rumunijoje, Lenkijoje, Maltoje, Lietuvoje ir Kipre (visose 4 proc.). 4 proc. Ispanijos respondentų, kurie mano, kad ispanų kalba yra viena iš naudingiausių kalbų savo vaikams, yra kilę iš kitų kalbinių bendruomenių nei ispaniškai kalbančios bendruomenės.

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad:

- Moterys šiek tiek dažniau nei vyrai (14 proc., palyginti su 12 proc.) mano, kad ispanų kalba yra viena iš naudingiausių kalbų vaikams mokytis ateityje.
- Jaunesni žmonės, ypač 15–24 metų asmenys, palyginti su vyresniais nei 55 metų amžiaus asmenimis, šiek tiek dažniau mini anglų kalbą (87 proc., palyginti su 85 proc.), ispanų (15 proc., palyginti su 13 proc.) ir kinų (11 proc., palyginti su 9 proc.), kaip labiausiai naudingas kalbas vaikams, kad jie galėtų mokytis ateityje, bet ne prancūzų kalba (11 proc., palyginti su 14 proc.).

QB1b. Ar vaikai mokosi dėl savo ateities? (NERODYKITE EKRANO – NEPERSKAITYKITE – NE DAUGIAU KAIP 2 ATSAKYMAI)

Bazė: 25639 (atsakovai, kurie nurodė, kad jų vaikams naudingiausia kalba yra kita nei gimtoji kalba)

	ES 27	BŪ TI	BG	CZ	DK	D0W	DE	D0E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LIU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Anglų	85	85	81	89	90	87	88	90	86	13	94	87	86	88	82	91	90	91	73	84	91	96	79	83	89	74	93	89	94	96
Vokiečių	13	4	20	31	30	6	6	3	12	22	40	9	10	38	6	12	27	23	19	35	1	19	3	19	4	18	55	45	20	10
Ispanų	13	9	7	5	18	16	15	10	8	35	5	4	23	2	12	4	6	4	5	3	4	29	9	4	9	4	5	7	12	24
Prancūzų	12	34	5	9	6	22	21	15	6	31	13	16	2	5	10	16	11	8	38	4	5	7	14	4	28	24	5	9	9	6
Kinų	11	9	2	3	15	7	6	6	6	10	13	18	17	2	17	4	3	3	7	2	2	15	3	1	6	2	5	4	5	12
Arabų	2	3	0	0	2	2	2	1	1	0	1	1	4	0	4	2	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	5
Rusų	2	1	7	5	0	2	2	5	21	1	3	0	1	0	4	17	25	18	0	3	0	0	3	1	0	1	2	9	4	0
Nyderlandų	1	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Italų	1	0	3	0	0	1	1	1	1	2	3	0	2	5	1	1	1	2	1	1	30	0	9	1	0	2	9	1	0	0
Švedų	1	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29	3
Estų	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Labiausiai tikėtina, kad respondentai mano, jog prancūzų kalba yra svarbi kalba vaikams ateityje: Airija (31 proc.), Portugalija (28 proc.), Rumunija (24 proc.) ir Vokietija (21 proc.). Mažiausiai tikėtina, kad ji bus laikoma naudinga kalba Vengrijoje ir Lenkijoje (4 proc.), Bulgarijoje, Kroatijoje, Slovėnijoje ir Maltoje (visose 5 proc.). Liuksemburgas (38 proc.), Belgija (34 proc.) turi būti laikomas išimtimi, nes prancūzų kalba yra viena iš oficialiųjų kalbų šiose šalyse. Prancūzijoje (2 proc.) respondentai, nurodę prancūzų kalbą, yra kilę iš kitų kalbinių bendruomenių, išskyrus prancūzakalbės bendruomenės.

Respondentai labiausiai linkę manyti, kad kinų kalba yra naudinga vaikams mokytis Ispanijoje (18 proc.), Prancūzijoje ir Italijoje (po 17 proc.), Nyderlanduose ir Danijoje (15 proc.).

Italijoje aukšti balai gauti Maltoje (30 proc.) ir Austrijoje (9 proc.).

- Tie, kurie baigė dieninį išsilavinimą vyresniems nei 20 metų amžiaus asmenims, ypač palyginti su tais, kurie baigė 15 ar mažiau metų, dažniau mini anglų kalbą (88 proc., palyginti su 81 proc.), vokiečių kalbą (14 proc., palyginti su 10 proc.), ispanų (16 proc. ir 7 proc.), kinų (15 proc. ir 5 proc.) ir mažiau linkę kalbėti apie prancūzų kalbą (11 proc., palyginti su 17 proc.).
- Studentai, vadovai, kiti darbuotojai, savarankiškai dirbantys asmenys ir bedarbiai dažniau kalba apie anglų kalbą (87 proc., palyginti su 81 proc. namų gyventojų). Be to, labiausiai tikėtina, kad vadovai (15 proc.) mini kinų kalbą, palyginti su 7 proc. namų ūkių darbuotojų.
- Respondentai, kurie niekada neturi sunkumų apmokėti sąskaitas, yra daug labiau linkę manyti, kad anglų kalba yra naudinga vaikams mokytis ateityje nei tie, kurie dažniausiai susiduria su tokiomis problemomis (88 proc., palyginti su 82 proc.), taip pat ispanų (14 proc. ir 9 proc.) ir kinų (11 proc., palyginti su 9 proc.).

Respondentai, kurie mano, kad priklauso aukštesnei viduriniajai klasei, palyginti su dirbančiųjų klasės nariais, dažniau kalba apie anglų kalbą (87 proc., palyginti su 83 proc.), ispanų (18 proc. ir 8 proc.) ir kinų (17 proc. ir 8 proc.).

Kitos grupės, kurios labiau linkusios paminėti šių kalbų naudingumą, yra labai aktyvios kalbos besimokantys asmenys, ypač palyginti su neaktyviais asmenimis. Labiau tikėtina, kad anglų kalba (88 proc., palyginti su 85 proc.), kinų kalba (15 proc., palyginti su 9 proc.) ir ispanų kalba (17 proc., palyginti su 11 proc.) yra naudingos vaikams, kad jie galėtų mokytis ateityje²⁸.

QB1b Ir vaikams mokytis dėl savo ateities? (NERODOMAS EKRAVAS – DO NĖRA PERSKAITYTA – NEDAUGIAU KAIP 2 ATSAKYMAI) (PROC. – ES)

	Kinų	Anglų	Prancūzų	Vokiečių	Italų	Rusų	Ispanų
ES 27	11	85	12	13	1	2	13
Lytis							
Vyras	12	86	12	14	1	2	12
Moteris	9	85	12	13	1	2	14
Amžius							
15–24	11	87	11	14	2	2	15
25–39	11	86	11	14	2	2	12
40–54	12	86	12	14	1	2	12
55 +	9	85	14	12	1	2	13
Išsilavinimas (pabaiga)							
15–	5	81	17	10	1	2	7
16–19	8	85	12	13	2	3	12
20+	15	88	11	14	1	2	16
Vis dar studijuoja	13	87	12	13	1	2	15
Socialinė ir profesinė kategorija							
Savarankiškai dirbantis asmuo	11	87	11	13	1	3	14
Vadovai	15	87	12	13	1	2	16
Kitos baltos apykaklės	12	87	11	15	2	2	13
Darbininkai	9	84	13	13	1	3	10
Namudiniai asmenys	7	81	12	14	2	2	9
Bedarbis	14	87	9	14	1	2	9
Išėjęs į pensiją	8	84	14	12	1	2	13
Studentai	13	87	12	13	1	2	15
Sunkumai apmokėti sąskaitas							
Didžiąją laiko dalį	9	82	13	12	2	3	9
Laikas nuo laiko	10	81	11	14	1	3	11
Beveik niekada/niekada	11	88	13	13	1	2	14
Apsvarstykite priklausymą							
Darbininkų klasė	8	83	13	13	2	2	8
Žemesnioji vidurinioji klasė	11	83	10	13	1	4	12
Vidurinė klasė	11	87	13	14	1	2	14
Vidurinioji klasė	17	87	12	12	2	2	18
Viršutinė klasė	8	85	12	17	2	0	18
Kalbos besimokančio asmens veikla							
Labai aktyvus	15	88	11	14	1	3	17
Aktyvus	14	82	12	14	2	3	12
Neaktyvus	9	85	13	13	1	2	11

ir neaktyvus besimokančioji, t. y. tie respondentai, kurie niekada nemokėjo jokios kitos kalbos, išskyrus gimtąją kalbą, ir neketina to daryti ateinančiais metais.

3. Naujos kalbos mokymosi privalumai

Dauguma europiečių mano, kad pagrindinis naujos kalbos mokymosi privalumas yra gebėjimas dirbti kitoje šalyje.

Respondentams buvo pateiktas galimų naujos kalbos mokymosi privalumų sąrašas ir paklausė, kokie, jų manymu, yra pagrindiniai naujos kalbos mokymosi privalumai. Jei respondentai paminėjo daugiau nei vieną pranašumą, kiekvienas iš jų buvo užregistruotas²⁹.

Maždaug keturi iš dešimties (42 proc.) nurodė, kad galimybė gauti geresnį darbą savo šalyje, atostogų užsienyje naudojimas (42 proc.), naudojimas juo darbe (įskaitant keliones į užsienį verslo reikalais (40 proc.) ir susitikimas su žmonėmis iš kitų šalių (38 proc.) yra naujos kalbos mokymosi privalumai.

Šiek tiek daugiau nei trečdalis respondentų mano, kad naujos kalbos mokymasis padėtų jiems mokytis kitoje šalyje (37 proc.) arba asmeniniam pasitenkinimui (34

QB2. Kokie, jūsų nuomone, yra pagrindiniai naujos kalbos mokymosi privalumai...? (GALIMI KELI ATSAKYMAI) (ES 27) (%)

● 2023 m. rugsėjo-spalio mėn.

Labiausiai tikėtina, kad europiečiai mano, jog pagrindinis naujos kalbos mokymosi privalumas yra tai, kad jis suteikia galimybę dirbti kitoje šalyje, nes pusė respondentų (51 proc.) laikosi tokio požiūrio, o tai kartu su naujai nustatyta galimybe mokytis ar savanoriauti kitoje šalyje (20 proc.) yra labai svarbi motyvacija mokytis kalbų. Po to seka 45 proc., kurie nurodo, kad sugeba suprasti žmones iš kitų kultūrų³⁰.

²⁹ QB2. „Jūsų nuomone, kokie yra pagrindiniai naujos kalbos mokymosi privalumai?“

³⁰ Palyginimas su ankstesnės bangos rezultatais išlaikomas siekiant išsamumo. Tačiau esminius dabartinių rezultatų nukrypimus nuo ankstesnės bangos rezultatų reikia vertinti atsargiai, nes klausimas dabar apima naujas atsakymo galimybes, kurios nebuvo įtrauktos į 2012 m. klausimo formulavimą.

proc.).

Vienas iš keturių respondentų mano, kad galimybė naudotis internetu (25 proc.) yra kalbos mokymosi nauda, o vienas iš penkių (20 proc.) nurodo galimybę mokytis arba savanoriauti kitoje šalyje.

Mažesnę dalis mano, kad pagrindiniai naujos kalbos mokymosi privalumai yra labiau europietiški (15 proc.) ir išlaikomos šeimoje vartojamos kalbos žinios (13 proc.).

Nacionaliniu lygmeniu 17-oje valstybių narių bent pusė respondentų teigia, kad darbas kitoje šalyje yra privalumas mokantis naują kalbą. Didžiausias rodiklis užfiksuotas Graikijoje (84 proc.), Lietuvoje (75 proc.), Slovakijoje (67 proc.) ir Portugalijoje (64 proc.). Respondentai mažiausiai

tai sako Nyderlanduose (33 proc.), Belgijoje (39 proc.) ir Maltoje (40 proc.).

Galimybė suprasti kitų kultūrų žmones plačiausiai minima kaip priežastis mokytis Švedijoje (69 proc.) ir Danijoje (67 proc.). Tai dažniausiai minimas pranašumas šiose šalyse, taip pat Maltoje (63 proc.), Nyderlanduose (57 proc.), Austrijoje (54 proc.), Liuksemburge (53 proc.) ir Vokietijoje (48 proc.). Respondentai Rumunijoje (27 proc.), Lenkijoje (31 proc.) ir Kipre (36 proc.) mažiausiai galvoja.

Galimybė atostogauti užsienyje yra dažniausia priežastis mokytis papildomos kalbos Prancūzijoje (48 proc.), o daugiausia – Maltoje (61 proc.), Slovakijoje (59 proc.) ir Austrijoje (58 proc.), o mažiausia – Kroatijoje (28 proc.) ir Bulgarijoje, Lenkijoje ir Ispanijoje (31 proc.).

Nė vienoje ES šalyje dažniausiai nenurodomas joks kitas pranašumas. Tačiau dauguma kai kurių valstybių narių respondentų mano, kad kai kurie iš šių privalumų yra pagrindinė nauda mokantis naujos kalbos.

Naudojimasis darbu yra daugumos nuomonė dviejose

QB2. Kokie, jūsų nuomone, yra pagrindiniai naujos kalbos mokymosi privalumai?(MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE) (%)

	ES 27	BŪ TI	BG	CZ	DK	D0W	DE	D0E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LI U	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Gebėti dirbti kitoje šalyje	51	39	51	60	55	45	45	45	56	58	84	61	48	49	51	48	60	75	47	58	40	33	49	50	64	45	58	67	60	50
Gebėti suprasti žmones iš kitų kultūrų	45	42	41	50	67	48	48	48	52	44	64	49	45	48	40	36	41	55	53	39	63	57	54	31	44	27	53	54	54	69
Naudotis atostogomis užsienyje	42	41	31	44	48	44	46	55	51	42	62	31	48	28	40	39	41	57	45	40	61	46	58	31	34	34	49	59	45	39
Norėdami gauti geresnį darbą (mūsų šalis)	42	46	43	29	32	40	38	33	51	37	82	58	29	36	47	55	47	60	50	49	31	24	45	41	46	36	46	54	44	30
Naudoti darbe (įskaitant keliones į užsienį verslo reikalais)	40	41	31	43	44	42	42	41	45	37	58	41	38	27	40	42	41	48	45	45	36	50	48	27	26	23	45	43	60	53
Susitikti su žmonėmis iš kitų šalių	38	35	38	35	54	41	42	43	42	38	64	37	40	37	31	27	44	54	47	29	53	38	42	32	44	27	42	50	40	49
Gebėti studijuoti kitoje šalyje	37	30	30	46	38	37	37	36	45	39	73	41	34	25	32	34	50	61	40	39	22	27	35	32	45	29	44	56	48	41
Asmeniniam pasitenkinimui	34	36	34	30	35	32	30	23	32	33	40	40	31	31	39	40	34	39	43	28	57	27	29	35	30	32	43	30	29	44
Galimybė naudotis internetu	25	24	30	25	31	23	26	38	41	18	49	18	19	35	22	39	30	47	22	27	46	26	37	20	24	30	44	29	32	28
Gebėti mokytis ar savanoriauti kitoje šalyje	20	20	8	13	31	23	24	29	34	23	26	20	17	18	16	7	26	41	23	25	14	24	32	14	12	16	26	17	25	22
Pasijusti europietiškesniu	15	10	21	11	16	17	16	10	19	20	26	11	9	19	19	11	23	42	21	23	36	8	21	22	11	18	19	24	8	11
Norėdami išlaikyti kalbos, kuria kalba jūsų šeima, žinias	13	17	8	7	15	15	14	10	11	21	15	13	14	7	14	9	15	26	27	15	19	11	22	12	7	11	14	10	6	20
Nėra	1	1	3	2	0	1	1	2	1	1	0	1	2	4	2	3	0	1	0	2	1	1	3	1	5	2	1	0	0	0
Nežinau	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	0	1	2	1	1	0	1	1	0	0	2	0	1	1	2	2	1	1	1	0
Kita	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0

Rugsėjis/spalis 23 d.

Bazė: 26523 (visi respondentai)

Labiausiai tikėtina, kad darbotę perspektyvas savo šalyje gerinsiu Graikijoje (82 proc.), taip pat Lietuvoje (60 proc.), Ispanijoje (58 proc.) ir Slovakijoje (54 proc.). Tai dažniausiai minima priežastis Kipre (55 proc.) ir Belgijoje (46 proc.). Nyderlandų (24 proc.), Prancūzijos ir Čekijos (po 29 proc.) ir Švedijos (30 proc.) respondentai mažiausiai mano, kad tai yra pagrindinis naujos kalbos mokymosi privalumas.

valstybėse narėse: Suomija (60 proc.) ir Graikija (58 proc.). Respondentai Rumunijoje (23 proc.) mažiausiai mano, kad tai yra naujos kalbos mokymosi privalumas.

Keturių valstybių narių dauguma laikosi nuomonės, kad susitikimas su žmonėmis iš kitų šalių: Graikija (64 proc.), Danija ir Lietuva (po 54 proc.) ir Malta (53 proc.). Tai mažiausiai paplitusi nuomonė Rumunijoje (27 %).

Galimybė studijuoti kitoje šalyje daugiausia minima Graikijoje (73 proc.), Lietuvoje (61 proc.) ir Slovakijoje (56

proc.), mažiausiai Maltoje (22 proc.) ir Kroatijoje (25 proc.).

Labiausiai tikėtina, kad asmeninį pasitenkinimą paminės Maltos respondentai (57 proc.), o mažiausiai – Nyderlanduose (27 proc.) ir Vengrijoje (28 proc.).

Kalbant apie tuos pranašumus, kai tik mažuma respondentų kiekvienoje valstybėje narėje mano, kad tai yra svarbi nauda 0f mokantis naujos kalbos, labiausiai tikėtina, kad Graikijoje (49 proc.) bus paminėta galimybė naudotis internetu (49 proc.), ir mažiausiai tikėtina, kad Lenkijoje bus laikomasi nuomonės (20 proc.); galimybė mokytis ar savanoriauti kitoje šalyje yra plačiausiai minima Lietuvoje (41 proc.), mažiausiai paminėta Kipre (7 proc.), Lietuvoje – 42 proc., o Nyderlanduose (8 proc.) – daugiau

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad:

- Vyrai šiek tiek dažniau nei moterys cituoja kalbą darbe, pavyzdžiui, keliaudami į užsienį verslo reikalais (41 proc., palyginti su 38 proc.).
- Jaunesni demografiniai rodikliai apskritai yra geresni už visus minėtus naujos kalbos mokymosi pranašumus. Pavyzdžiui, 15–24 m. asmenys, palyginti su 55 metų ir vyresniais, dažniau nurodo galimybę dirbti kitoje šalyje (58 proc., palyginti su 47 proc.) arba susitikti su žmonėmis iš kitų šalių (45 proc., palyginti su 35 proc.).

Jūsų nuomone, kokie yra pagrindiniai naujos kalbos mokymosi privalumai?(MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE)(proc. – ES)

	Naudotis atostogomis užsienyje	Naudoti darbe (įskaitant keliones į užsienį verslo reikalais)	Gebėti studijuoti kitoje šalyje	Gebėti dirbti kitoje šalyje	Gebėti mokytis ar savanoriauti kitoje šalyje	Norėdami gauti geresnį darbą (mūsų šalis)	Asmeniniam pasitenkinimui	Norėdami išlaikyti kalbos, kuria kalba jūsų šeima, žinias	Susitikti su žmonėmis iš kitų šalių	Gebėti suprasti žmones iš kitų kultūrų	Pasijusti europietiškesniu	Galimybė naudotis internetu	Kita	Nėra	Nežinau
ES 27	42	40	37	51	20	42	34	13	38	45	15	25	0	1	1
Lytis															
Vyras	42	41	36	52	19	41	33	13	39	46	16	26	0	2	1
Moterys	42	38	38	51	20	42	34	14	37	45	15	23	0	1	1
Amžius															
15–24	47	44	51	58	26	46	34	17	45	51	15	30	0	0	0
25–39	42	44	38	54	20	43	34	14	40	49	16	29	0	1	0
40–54	43	41	34	52	20	44	36	14	39	44	15	23	0	1	1
55+	40	35	33	47	17	39	32	12	35	42	15	22	0	3	2
Išsilavinimas (pabaiga)															
15–	33	31	33	51	16	44	29	11	30	36	12	19	0	5	3
16–19	42	36	32	49	18	41	32	12	35	40	15	24	0	1	1
20+	46	47	40	53	21	42	37	15	43	53	16	26	0	0	0
Vis dar studijuoja	45	47	54	57	28	45	35	17	47	56	16	31	0	0	0
Socialinė ir profesinė kategorija															
Savarankiškai dirbantis asmuo	39	46	34	55	18	41	33	11	39	45	16	24	0	1	0
Vadovai	47	49	39	53	24	42	38	15	43	55	18	25	0	0	0
Kitos baltos apykaklės	46	42	35	51	19	46	37	13	40	48	18	25	0	1	0
Darbininkai	40	36	35	51	19	43	32	14	37	41	14	25	0	2	1
Namudiniai asmenys	34	30	33	48	17	42	33	14	31	37	14	26	0	3	3
Bedarbis	39	37	32	49	15	44	34	13	37	42	12	26	0	3	2
Išėjęs į pensiją	40	34	34	48	17	37	31	12	34	41	15	21	0	3	2
Studentai	45	47	54	57	28	45	35	17	47	56	16	31	0	0	0
Sunkumai apmokėti sąskaitas															
Didžiąją laiko dalį	35	37	36	55	17	45	30	14	37	41	14	23	0	4	1
Laikas nuo laiko	39	36	33	50	18	43	33	14	37	41	16	25	0	2	1
Beveik niekada/niekada	44	42	38	51	21	41	35	13	39	48	15	25	0	1	1
Apsvarstykite priklausymą															
Darbininkų klasė	38	35	35	53	18	45	32	13	36	41	14	23	0	3	2
Žemesnioji vidurinioji klasė	38	35	35	47	16	39	31	13	38	41	13	23	0	2	1
Vidurinė klasė	44	42	37	51	21	42	35	14	39	47	16	26	0	1	1
Vidurinioji klasė	46	52	41	53	25	40	34	15	41	54	19	26	0	0	0
Viršutinė klasė	48	44	43	49	19	37	35	13	37	47	12	29	0	0	0

europinių balų, plačiausiai minimas ir Lietuvoje (26 proc.), mažiausiai minimas Suomijoje (6 proc.).

- Tie, kurie baigė dieninį išsilavinimą vyresniems nei 20 metų amžiaus asmenims, palyginti su tais, kurie baigė 15 metų ar mažiau, taip pat yra geresni už visus minėtus pranašumus mokytis naujos kalbos, pavyzdžiui, sugebėti suprasti žmones iš kitų kultūrų (53 proc., palyginti su 36 proc.) arba jaustis labiau europiečiais (16 proc., palyginti su 12 proc.).
- Labiausiai tikėtina, kad studentai (57 proc.) gali dirbti kitoje šalyje, ypač lyginant su darbininkais ir baltaisiais apykaklėmis (abiems atvejais 51 proc.), taip pat su namų ūkio asmenimis (48 proc.). Labiau tikėtina, kad vadovai (55 proc.) sugebės suprasti kitų kultūrų žmones, palyginti su savarankiškai dirbančiais asmenimis (45 proc.) ir namų ūkio asmenimis (37 proc.). Studentai, labiau nei bet kuri kita profesinė grupė, mąstymo privalumai yra gebėjimas studijuoti kitoje šalyje (54 proc.), ypač palyginti su pensininkais (34 proc.), namų ūkio asmenimis (33 proc.) ir bedarbiais (32 proc.).

Tie, kurie „beveik niekada“ susiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas, ypač palyginti su tais, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais, mano, kad pranašumas yra naudojimas atostogomis užsienyje (44 proc., palyginti su 35 proc.).

Respondentai, kurie mano, kad priklauso aukštesnei viduriniajai klasei, yra labiausiai linkę (54 proc.) nurodyti, kad jie gali suprasti kitų kultūrų žmones kaip priežastį mokytis papildomos kalbos, ypač palyginti su dirbančiųjų arba žemesniosios vidurinės klasės asmenimis (abiems atvejais 41 proc.). Priešingai, su darbininkų klase susiję asmenys yra daug labiau linkę (45 proc.) nurodyti, kad jų šalyje darbo vieta yra geresnė nei žemesnės vidurinės klasės (39 proc.) arba aukštesnės klasės (37 proc.).

Aktyvių kalbų besimokantys asmenys, ypač tie, kurie yra labai aktyvūs, dažniau nei neaktyvūs nurodo visas priežastis kaip privalumus mokytis naujos kalbos. Šie privalumai, kai yra didžiausias santykinis skirtumas tarp aktyvių besimokančių asmenų ir neaktyvių asmenų, turinčių nuomonę, yra šie: gebėjimas studijuoti kitoje šalyje (atitinkamai 46 proc. ir 35 proc.); jį naudoti darbe (49 proc., palyginti su 37 proc.); susitikti su žmonėmis iš kitų šalių (45 proc., palyginti su 36 proc.); suprasti žmones iš kitų kultūrų (57 proc., palyginti su 42 proc.); asmeninis pasitenkinimas (40 proc., palyginti su 32 proc.); naudojimas internetu (29 proc., palyginti su 24 proc.); šeimos kalbos žinių išlaikymas (17 proc., palyginti su 12 proc.)³¹.

31 Labai aktyvūs kalbų besimokantys respondentai yra tie respondentai, kurie pradėjo arba toliau mokėsi naujos kalbos per pastaruosius dvejus metus, o ne aktyvūs besimokantieji, kurie neseniai neišmoko naujos kalbos, bet ketina tai daryti, ir neaktyvūs besimokantieji, t. y. tie respondentai, kurie niekada nemokėjo jokios kitos kalbos, išskyrus gimtąją kalbą, ir neketina to daryti ateinančiais metais.

Vienas iš keturių europiečių šiuo metu mokosi kalbos arba ketina pradėti dirbti ateinančiais metais.

Respondentų taip pat buvo klausama apie jų požiūrį į naujos kalbos mokymąsi³².

Beveik pusė respondentų (48 proc., + 3) teigia, kad neseniai neišmoko kalbos ir neketina pradėti dirbti ateinančiais metais. Vienas iš penkių (21 %, =) sako, kad niekada nėra išmokęs jokios kitos kalbos, išskyrus gimtąją kalbą. Maždaug vienas iš septynių (14 %, -1) ir toliau mokėsi kalbą per pastaruosius dvejus metus, o beveik vienas iš dešimties (9 %, + 1) neseniai neišmoko kalbos, bet ketina pradėti mokytis ateinančiais metais. Mažuma (6 %, =) per pastaruosius dvejus metus pradėjo mokytis naujos kalbos.

32 3KB. Kuri iš toliau nurodytų situacijų taikoma jums?

Nacionaliniu lygmeniu matome, kad 15-oje šalių daugiau nei pusė respondentų teigia, kad neseniai neišmoko kalbos ir neketina pradėti dirbti ateinančiais metais, o geriausi rezultatai užfiksuoti Maltoje (69 proc.), Lietuvoje (66 proc.) ir Danijoje (60 proc.). Mažiausiai tikėtina, kad tai bus daroma Kipre ir Airijoje (po 32 proc.), Liuksemburge ir Ispanijoje (po 38 proc.) ir Rumunijoje (40 proc.).

Respondentai dažniausiai teigia, kad niekada nėra išmokę jokios kitos kalbos, išskyrus gimtąją kalbą Rumunijoje (40 proc.), Airijoje (38 proc.) ir Portugalijoje (33 proc.), o prasčiausi rezultatai šiuo klausimu nustatyti Švedijoje (2 proc.), Danijoje, Nyderlanduose ir Liuksemburge (3 proc. visų) ir Slovėnijoje (4 proc.).

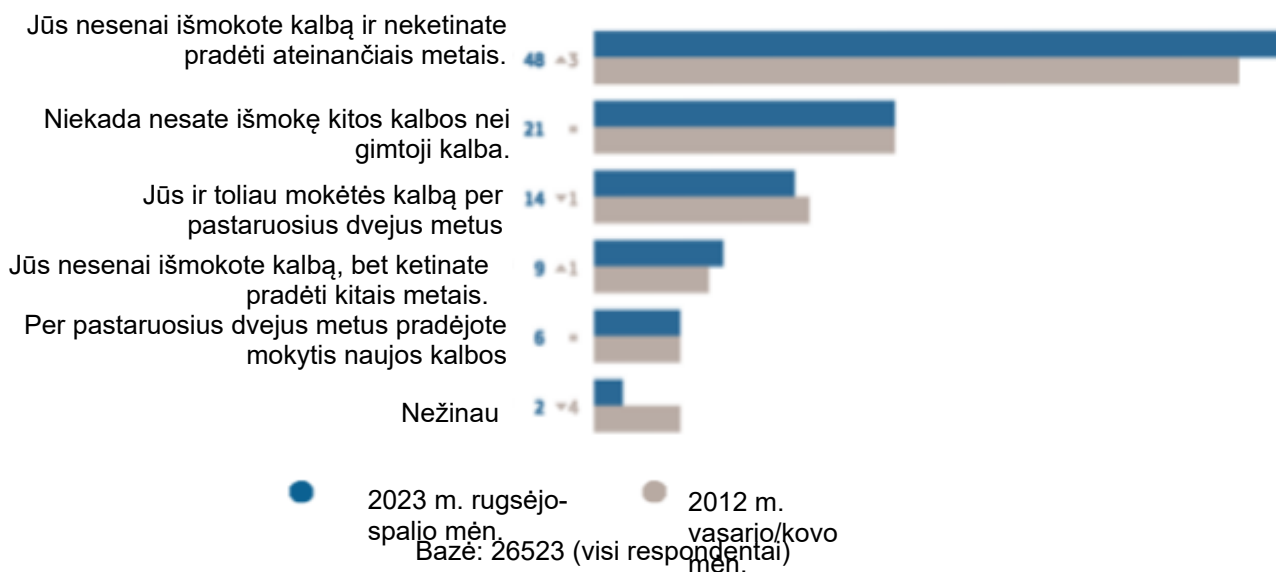
Kipre beveik trys iš dešimties (29 proc.) teigia, kad per pastaruosius dvejus metus toliau mokėsi kalbos, po to seka Suomija (24 proc.) ir Švedija (22 proc.). Tai mažiausiai tikėtina Maltoje (7 proc.), Portugalijoje ir Graikijoje (po 8 proc.) ir Kroatijoje (10 proc.). Labiausiai tikėtina, kad respondentai neseniai išmoko kalbos, tačiau ateinančiais metais ketina pradėti mokytis Liuksemburge (21 proc.), Lenkijoje ir Estijoje (po 15 proc.), Vengrijoje, Austrijoje ir Belgijoje (13 proc.). Mažiausiai tikėtina, kad apie tai kalbama Graikijoje (5 proc.), Ispanijoje (6 proc.) ir Bulgarijoje, Airijoje, Prancūzijoje, Lietuvoje ir Rumunijoje (7 proc. visų).

Didžiausia tikimybė, kad per pastaruosius dvejus metus jie pradėjo mokytis naujos kalbos, yra Liuksemburge (17 proc.), Nyderlanduose (14 proc.), Belgijoje (13 proc.), Švedijoje (11 proc.) ir Latvijoje (10 proc.), o visos kitos valstybės narės šiuo atžvilgiu vertinamos mažiau nei viena iš dešimties.

Lyginant 2012 m. ir 2023 m., matome įdomių pokyčių šalies lygmeniu. 16-oje valstybių narių respondentai dažniau teigia, kad neseniai neišmoko kalbos ir neketina

pradėti dirbti ateinančiais metais. Didžiausias padidėjimas užfiksuotas Portugalijoje (49 proc., + 15), Lietuvoje (66 proc., + 11) ir Ispanijoje (38 proc., + 10). Iš devynių šalių, kuriose šios proporcijos sumažėjo, labiausiai pastebimas Kipras (32 proc., -26 proc.), Airija (32 proc., -15 proc.) ir Liuksemburgas (66 proc., -11). Labiausiai padaugėjo respondentų, kurie teigia, kad niekada nėra išmokę kitos kalbos nei gimtoji kalba: Rumunija (40 proc., + 28 proc.), Airija (38 proc., + 11) ir Lenkija (18 proc., + 11), o Portugalijoje (33 proc., -15 proc.) ir Ispanijoje (30 proc., -11) užregistruotas didelis sumažėjimas. Penkiose šalyse respondentai dažniau teigia, kad per pastaruosius dvejus metus toliau mokėsi kalbos; labiausiai pastebimi yra šie: Kipre (29 %, + 15 %), Ispanijoje (19 %, + 7), Rumunijoje (7 %, -8), Latvijoje (16 %, -8), Lietuvoje (14 %, -5) ir Lenkijoje (13 %, -5). Lenkijoje (15 proc., + 7 proc.) ir Italijoje (13 proc., + 5 proc.) ir Italijoje (13 proc., + 5 proc.) gerokai padidėjo respondentų, kurie neseniai neišmoko kalbos, bet ketina pradėti dirbti ateinančiais metais, dalis. Respondentai dažniau teigia, kad per pastaruosius dvejus metus pradėjo mokytis naujos kalbos Nyderlanduose (14 proc., + 7), Belgijoje (13 proc., + 4), Švedijoje (11 proc., + 4), Maltoje (6 proc., + 3), Airijoje (8 proc., + 2) ir Graikijoje (3 proc., + 1).

QB3. Kuri iš toliau nurodytų situacijų taikoma jums? (ES 27) (%)

QB3. Kuri iš toliau nurodytų situacijų taikoma jums?

	ES 27	BŪ TI	BG	CZ	DK	D- W	DE	D-E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LIU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Per pastaruosius dvejus metus pradėjote mokytis naujos kalbos	6	13	3	8	9	9	7	3	7	8	3	6	7	4	3	7	10	4	17	3	6	14	6	3	3	3	8	3	7	11
Jūs ir toliau mokėtės kalbą per pastaruosius dvejus metus	14	15	11	13	15	12	12	12	18	11	8	19	14	10	13	29	16	14	19	11	7	16	14	13	8	7	16	19	24	22
Jūs neseniai išmokote kalbą, bet ketinate pradėti kitais metais.	9	13	7	8	12	9	8	5	15	7	5	6	7	12	13	9	11	7	21	13	8	11	13	15	5	7	12	9	10	9
Jūs neseniai išmokote kalbą ir neketinate pradėti ateinančiais metais.	48	45	53	56	60	49	51	57	52	32	59	38	50	58	41	32	54	66	38	45	69	53	45	50	49	40	59	58	51	54
Niekada nesate išmokę kitos kalbos nei gimtoji kalba.	21	11	23	14	3	20	20	20	6	38	24	30	18	13	29	16	7	7	3	26	7	3	21	18	33	40	4	10	5	2
Nežinau	2	3	3	1	1	1	2	3	2	4	1	1	4	3	1	7	2	2	2	2	3	3	1	1	2	3	1	1	3	2

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad:

- Moterys šiek tiek dažniau nei vyrai (23 proc., palyginti su 20 proc.) teigia, kad niekada nėra išmokę kitos kalbos nei jūsų gimtoji kalba.
- Vyresnio amžiaus respondentai labiau linkę mokytis kalbų nei jauni. Pavyzdžiui, pusė (50 proc.) 55 metų ir vyresnių žmonių teigia, kad neseniai neišmoko kalbos ir neketina pradėti dirbti ateinančiais metais, palyginti su 22 proc. 15–24 m. amžiaus žmonių. Tas pats pasakytina ir apie tuos, kurie sako, kad niekada nėra išmokę kitos kalbos nei jūsų gimtoji kalba (35 proc., palyginti su 6 proc.). Per pastaruosius dvejus metus beveik kas penktas (18 proc.) 15–24 m. amžiaus asmenų pradėjo mokytis naujos kalbos, palyginti su 2 proc. 55 metų ir vyresnių žmonių.
- Daugiau nei pusė (54 proc.) tų, kurie mokykloje lankė vyresnius nei 20 metų, dažniau teigia, kad neseniai neišmoko kalbos ir neketina pradėti dirbti ateinančiais metais, palyginti su vienu iš trijų (32 proc.) iš 15 metų ar jaunesnių mokyklos nebaigusių asmenų. Priešingai, geriau išsilavinusi grupė yra septynis kartus didesnė tikimybė, kad per pastaruosius dvejus metus pradės mokytis naujos kalbos nei mažiau išsilavinę bendraamžiai (7 proc., palyginti su 1 proc.).
- Labiausiai tikėtina, kad kiti darbuotojai (14 proc.) neseniai neišmoko kalbos, tačiau ketina pradėti dirbti ateinančiais metais, palyginti su savarankiškai

- dirbančiais asmenimis (12 proc.), fiziniams darbuotojais ir studentais (po 10 proc.), bedarbiais (8 proc.), namų ūkio asmenimis (5 proc.) ir pensininkais (4 proc.).
- Respondentai, kuriems dažniausiai sunku apmokėti sąskaitas, yra labiau linkę (34 proc.) pasakyti, kad niekada nėra išmokę kitos kalbos nei gimtoji kalba, nei tie, kurie niekada nesusiduria su tokiomis problemomis (18 proc.).
- Kas ketvirtas (26 proc.) iš tų, kurie mano, kad priklauso aukštesnei klasei, teigia, kad per pastaruosius dvejus metus toliau mokėsi kalbos, palyginti su 15 proc. vidurinėsios klasės ir 8 proc. dirbančiųjų.

QB3 Kuris iš toliau nurodytų atvejų jums tinka? (PROC. – ES)

	Per pastaruosius dvejus metus pradėjote mokytis naujos kalbos	Jūs ir toliau mokėtės kalbą per pastaruosius dvejus metus	Jūs neseniai išmokote kalbą, bet ketinate pradėti kitais metais.	Jūs neseniai išmokote kalbą ir neketinate pradėti ateinančiais metais.	Niekada nesate išmokę kitos kalbos nei gimtoji kalba.	Nežinau
ES 27	6	14	9	48	21	2
Lytis						
Vyras	6	15	9	48	20	2
Moteris	6	13	9	47	23	2
Amžius						
15–24	18	42	11	22	6	1
25–39	8	18	14	48	10	2
40–54	4	10	10	58	16	2
55 +	2	5	6	50	35	2
Išsilavinimas (pabaiga)						
15–	1	2	3	32	60	2
16–19	3	6	9	56	24	2
20+	7	17	12	54	8	2
Vis dar studijuoja	22	49	10	16	2	1
Socialinė ir profesinė kategorija						
Savarankiškai dirbantis asmuo	6	13	12	53	14	2
Vadovai	8	18	13	54	6	1
Kitos baltos apykaklės	6	12	14	56	11	1
Darbininkai	4	8	10	53	23	2
Namudiniai asmenys	3	3	5	44	42	3
Bedarbis	5	14	8	45	26	2
Išėjęs į pensiją	2	5	4	48	39	2
Studentai	22	49	10	16	2	1
Sunkumai apmokėti sąskaitas						
Didžiąją laiko dalį	5	8	7	44	34	2
Laikas nuo laiko	6	11	11	44	26	2
Beveik niekada/niekada	6	15	9	50	18	2
Apsvarstykite priklausymą						
Darbininkų klasė	4	8	5	45	36	2
Žemesnioji vidurinioji klasė	6	11	9	46	26	2
Vidurinė klasė	6	15	11	50	16	2
Vidurinioji klasė	10	22	12	49	5	2
Viršutinė klasė	6	26	10	50	8	0

4. Paskatos mokytis naujos kalbos

Respondentams buvo pateiktas sąrašas priežasčių, kurios galėtų paskatinti ką nors mokytis kalbos, ir paklausė, dėl kokių priežasčių jie labiau linkę mokytis kalbos arba patobulinti savo turimus įgūdžius vienoje iš jų. Jei respondentai paminėjo daugiau nei vieną priežastį, kurią jie paminėjo, buvo užregistruota³³.

33 6KB. „Kuris iš toliau nurodytų dalykų, jei tokių yra, žymiai labiau padidintų tikimybę mokytis kalbos arba patobulinti savo įgūdžius?“

Europiečiai greičiausiai mano, kad nemokamos pamokos yra geriausia paskata mokytis arba tobulinti kalbų įgūdžius, o po to – judumo perspektyvos.

Dažniausiai minima priežastis, dėl kurios europiečiai labiau linkę mokytis arba tobulinti kalbos įgūdžius, yra nemokamos pamokos. Daugiau kaip ketvirtadalis europiečių (27 proc., -2 procentiniais punktais, palyginti su 2012 m.) teigia, kad tai paskatintų juos atlikti 50 proc. Beveik penktadalis europiečių teigia, kad jie būtų skatinami, jei vėliau būtų galimybė keliauti į užsienį (18 proc., +2) arba jei jie turėtų galimybę mokytis šalyje, kurioje kalbama šia kalba (18 proc., =).

Kitos respondentų nurodytos bendros paskatos yra tai, ar jiems už tai buvo sumokėta (17 proc., -1), arba jei jie galėtų rasti kursą, atitinkantį jų tvarkaraštį (17 proc., +1), jei dėl to atsirastų paaukštinimas ir (arba) geresnės karjeros perspektyvos (16 proc., -2) arba jei būtų galimybė dirbti užsienyje vėliau (16 proc., =).

Šiek tiek mažesnė dalis nurodo savo darbdavį, suteikiantį laiko pamokoms (13 %, -2), gerų internetinių programėlių ar kursų (11 %, +1) arba gerų kursų neinternetinėje žiniasklaidoje (pvz., televizijoje ar radijuje) prieinamumą (7 %, =).

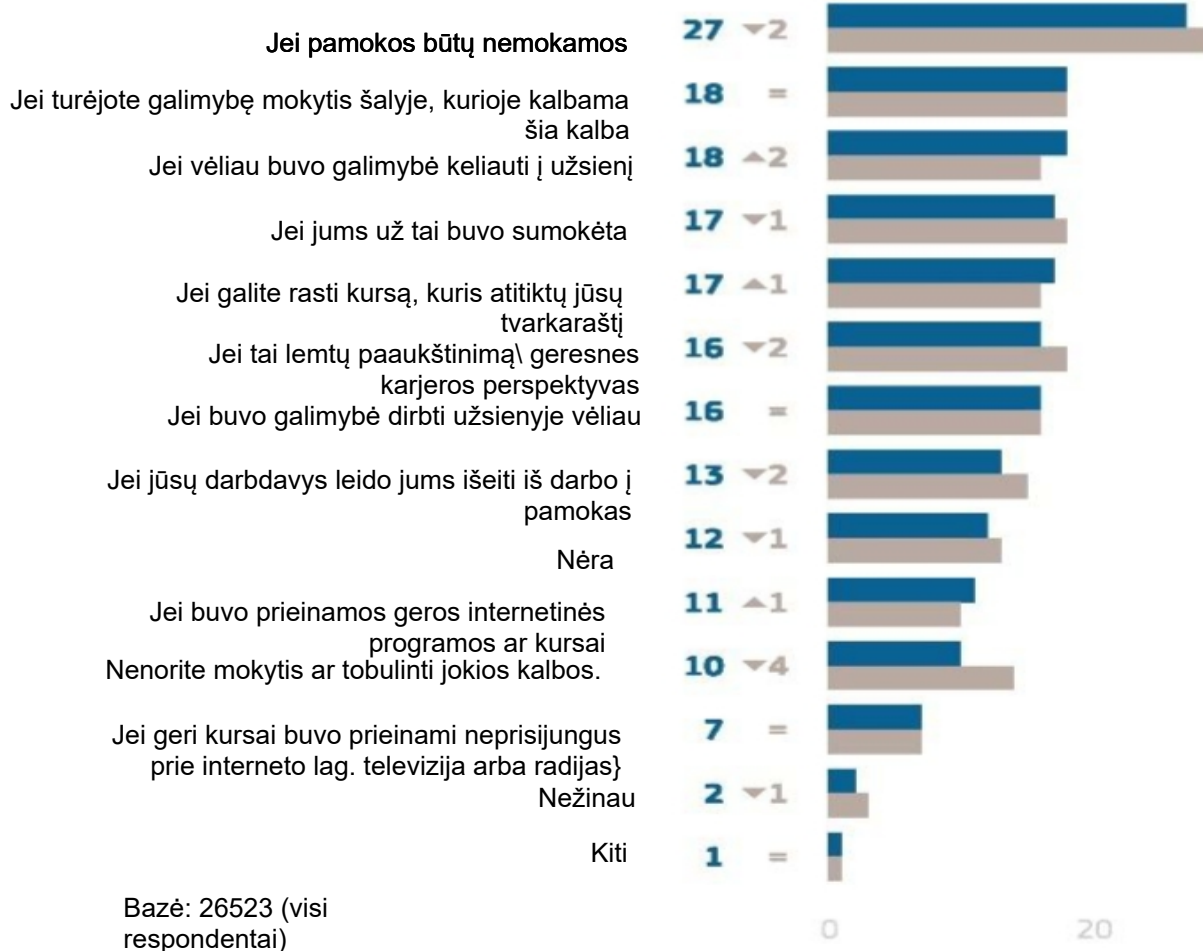
Vienas iš dešimties respondentų (10 proc., -4) teigia, kad jie nenori mokytis ar tobulinti jokios kalbos, o vienas iš devynių (12 proc., -1) respondentų neprognozuoja, kad nė viena iš priežasčių nepadidintų jų mokymosi ar kalbinių įgūdžių tobulinimo tikimybės.

Nacionaliniu lygmeniu matome, kad šalys, kuriose respondentai dažniausiai teigia, kad nemokamos pamokos paskatintų juos mokytis kalbos arba tobulinti įgūdžius, yra Kipras (44 proc.), Graikija (42 proc.) ir Liuksemburgas (34 proc.). Suomija mažiausiai tikėtina, kad tokios nuomonės laikysis visos ES valstybės narės (13 proc.).

Tikėtina, kad kelionės į užsienį vėlesniame etape perspektyva bus paminėta kaip tai, kas paskatintų mokymąsi Graikijoje (30 proc.), Prancūzijoje (27 proc.) ir Slovakijoje (25 proc.), ir mažiausiai tikėtina, kad tokia padėtis bus Portugalijoje ir Ispanijoje (12 proc.), Kipre (13 proc.), Maltoje ir Vokietijoje (abiejose šalyse – 14 proc.).

Labiausiai tikėtina, kad Švedijos respondentai (40 proc.) mano, kad mokytis kalbos toje šalyje, kurioje kalbama, paskatintų juos, o Portugalijoje (11 proc.) – mažiausiai.

QB6. Kuris iš toliau nurodytų dalykų, jei tokių yra, leistų jums žymiai labiau tikėtina, kad išmoksitė kalbą arba patobulinsitė savo įgūdžius? (GALIMI KELI ATSAKYMAI) (ES 27) (%)

QB6. Kuris iš toliau nurodytų dalykų, jei tokių yra, leistų jums žymiai labiau tikėtina, kad išmoksite kalbą arba patobulinsite savo įgūdžius? (GALIMI KELI ATSAKYMAI)

	ES 27	BŪ TI	BG	CZ	DK	D-W	DE	D-E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LIU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Jei pamokos būtų nemokamos	27	27	27	31	29	31	30	26	29	33	42	21	23	27	31	44	31	32	34	19	23	22	22	26	19	27	26	24	13	20
Jei turėtote galimybę mokytis šalyje, kurioje kalbama šia kalba	18	19	14	21	26	20	20	20	26	20	21	11	21	17	17	14	12	17	18	15	15	27	23	13	11	15	19	25	28	40
Jei vėliau buvo galimybė keliauti į užsienį	18	19	22	16	21	13	14	16	21	19	30	12	27	12	17	13	17	22	20	15	14	24	19	15	12	18	19	25	18	19
Jei jums už tai buvo sumokėta	17	21	18	21	18	14	14	15	27	23	29	14	15	27	15	26	15	16	21	14	18	19	16	13	18	23	22	18	20	30
Jei galite rasti kursą, kuris atitiktų jūsų tvarkaraštį	17	24	14	12	27	23	23	20	23	18	20	13	12	16	17	23	14	13	27	14	20	18	19	13	9	13	17	16	18	28
Jei tai lemtų paaugštiniam geresnės karjeros perspektyvas	16	17	16	22	21	14	14	14	24	15	31	17	11	21	12	32	21	21	21	12	11	22	19	16	10	19	24	23	20	23
Jei buvo galimybė dirbti užsienyje vėliau	16	13	23	21	25	12	12	12	20	18	33	13	15	16	12	22	15	24	15	19	12	27	17	14	12	21	24	28	25	24
Jei jūsų darbdavys leido jums išeiti iš darbo į pamokas	13	23	8	21	19	14	14	14	22	14	18	10	11	12	9	22	12	14	30	13	13	16	17	9	10	13	13	17	16	29
Nėra	12	9	9	10	8	15	15	15	7	14	11	14	14	12	10	13	12	9	7	17	13	7	16	7	22	11	8	6	8	6
Jei buvo prieinamos geros internetinės programos ar kursai	11	14	8	8	14	15	15	14	13	14	14	7	9	12	11	17	10	13	15	10	14	15	13	11	6	9	11	9	14	17
Nenorite mokytis ar tobulinti jokios kalbos.	10	6	13	6	5	7	9	18	9	8	10	19	9	8	11	5	6	19	3	10	24	4	11	7	18	8	10	8	5	2
Jei geri kursai buvo prieinami neprisijungus prie interneto (pvz., per televiziją ar radiją)	7	11	4	4	7	5	5	6	8	9	7	4	8	10	9	9	6	6	6	8	8	6	12	10	5	9	5	6	7	7
Nežinau	2	1	3	3	4	1	1	1	4	2	1	2	4	1	2	0	4	1	2	3	2	1	3	6	4	2	0	2	4	1
Kita	1	2	0	1	4	1	1	0	2	0	1	2	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1

Bazė: 26523 (visi respondentai)

Labiausiai paplitusios nuomonės, kad mokant už tai gerokai padidėtų tikimybė mokytis arba tobulinti kalbų įgūdžius, yra Švedija (30 proc.), Graikija (29 proc.) ir Estija (27 proc.). Mažiausiai tikėtina, kad tai paskatins respondentus mokytis Lenkijoje (13 proc.) ir Ispanijoje bei Vengrijoje (po 14 proc.).

Labiausiai tikėtina, kad Danijoje ir Liuksemburge (27 proc.) ir Portugalijoje (9 proc.), Prancūzijoje ir Čekijoje (po 12 proc.) bus nurodyta, kad šis kursas atitinka asmeninį tvarkaraštį. Tikėjimas, kad geresnės karjeros perspektyvos labai pagerintų mokymosi galimybes, yra stipriausias Kipre (32 proc.), Graikijoje (31 proc.), Slovėnijoje (24 proc.) ir silpniausiuose Portugalijoje (10 proc.).

Galimybė dirbti užsienyje vėliau dažniausiai minima kaip priežastis, kuri paskatintų respondentus mokytis Graikijoje (33 proc.), Slovakijoje (28 proc.) ir Nyderlanduose (27 proc.). Mažiausiai minima Italijoje, Portugalijoje ir Maltoje (12 proc. visų) ir Belgijoje bei Ispanijoje (po 13 proc.).

Valstybėse narėse nuomonės dėl darbdavio atleidimo nuo darbo labiau skiriasi: labiausiai tikėtina, kad Liuksemburge esantys respondentai (30 proc.) ir Bulgarijos (8 proc.) respondentai mano, kad dėl to gerokai padidėtų jų mokymosi tikimybė.

Gerų kursų prieinamumas Internet arba televizijoje ar radijuje yra dvi priežastys, rodančios mažiausiai skirtumą tarp šalių. Labiausiai tikėtina, kad Švedijos respondentai (17 proc.) mano, kad geros programėlės ar interneto kursai paskatintų mokymąsi, o Portugalijoje (6 proc.) – mažiausiai.

Austrijos (12 proc.) ir Belgijos (11 proc.) respondentai dažniausiai cituoja gerus televizijos ar radijo kursus, o Bulgarijoje, Čekijoje ir Ispanijoje (4 proc.) – mažiausiai.

Šalys, kuriose respondentai yra ypač nemotyvuoti mokytis kalbos ar tobulinti esamus įgūdžius, yra Malta (24 proc.) ir Lietuva bei Ispanija (po 19 proc.), kuriose maždaug kas ketvirtas ir vienas iš penkių spontaniškai teigia nenorintys

mokyti ar tobulinti jokios kalbos. Palyginus 2012 m. ir 2023 m. rezultatus, matyti, kad penkiose valstybėse narėse, kuriose pamokos nemokamos, respondentai yra labiau linkę mokyti kalbos arba tobulinti savo įgūdžius, visų pirma Liuksemburge (34 proc., + 9) ir Italijoje (31 proc., + 6), ypač Lenkijoje (26 proc., -14), Estijoje (29 proc., -13) ir Ispanijoje (21 proc., -13) 18 šalių, kuriose šios proporcijos sumažėjo. 11 šalių vis dažniau minima galimybė mokyti šalyje, kurioje kalbama šia kalba, o didžiausias padidėjimas pastebimas Graikijoje (21 proc., + 8) ir Maltoje (15 proc., + 6), o Liuksemburge užregistruotas didelis sumažėjimas (18 proc., -12 proc.). Taip pat užfiksuotas žymus padidėjimas, susijęs su galimybe vėliau keliauti į užsienį Graikijoje (30 proc., + 12), Italijoje (17 proc., + 9) ir Slovakijoje (25 proc., + 8), už jas mokama Graikijoje (29 proc., + 9), Estijoje (27 proc., + 8), Portugalijoje (18 proc., + 5) ir Švedijoje (30 proc., + 5), o Kipre (23 proc., + 10), Estijoje (23 proc., + 7) ir Belgijoje (24 proc., + 5) rasti jų tvarkaraštį atitinkantys kursai.

Kalbant apie likusias priežastis, 2012–2023 m. įvyko palyginti nedideli pokyčiai, tačiau keletas dalykų išsiskiria. Geresnės karjeros perspektyvos vis dažniau minimos Graikijoje (31 proc., + 14) ir Kipre (32 proc., + 8); tas pats pasakytina apie darbo užsienyje perspektyvą vėlesniame etape; Atitinkamai 33 % (+ 10) ir 22 % (+ 9). Respondentai šiek tiek labiau linkę sakyti, kad jei jų darbdavys leistų jiems išeiti iš darbo pamokoms, būtų gerokai didesnė tikimybė, kad jie išmoks kalbą arba patobulins savo įgūdžius, susijusius su laisvalaikio pamokoms Portugalijoje (10 proc., + 5), o gerų internetinių programėlių ar kursų prieinamumas vis dažniau minimas Nyderlanduose (15 proc., + 6) ir Vokietijoje (15 proc., + 5).

Respondentai iš esmės labiau linkę teigti, kad nenori mokyti ar tobulinti kalbos Lietuvoje (19 proc., + 12) ir Estijoje (9 proc., + 6), o didesnė dalis respondentų teigia, kad dėl nieko jie nelabai linkę mokyti kalbos ar tobulinti savo įgūdžių, registruotų Vengrijoje (17 proc., + 11), Austrijoje (16 proc., + 7) ir Portugalijoje (22 proc., + 7).

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad:

Moterys dažniau nei vyrai sako, kad išmoktų kalbą arba tobulintų savo įgūdžius, jei būtų laisvos (28 proc., palyginti su 24 proc.).

Jaunesni respondentai, ypač 15–24 metų amžiaus asmenys, palyginti su vyresniais nei 55 metų amžiaus asmenimis, kaip būtų galima tikėtis per visą gyvenimą prieš juos, dažniau nurodo kiekvieną priežastį, dėl kurios gerokai padidėtų tikimybė mokyti ar tobulinti bet kurią kalbą. Pavyzdžiui, jaunesnioji grupė išmoktų kalbą arba tobulintų savo įgūdžius, jei vėliau būtų galimybė dirbti užsienyje (29 proc., palyginti su 7 proc.), jei dėl to būtų užtikrintos geresnės karjeros perspektyvos ir (arba)

paaukštinimas (23 proc., palyginti su 7 proc.), jei už juos būtų mokama (25 proc., palyginti su 10 proc.), arba jei būtų gerų programėlių ar interneto kursų (17 proc., palyginti su 7 proc.).

20 m. ir vyresnių kaip 20 metų amžiaus dieninį išsilavinimą baigę respondentai, ypač palyginti su 15 metų ar jaunesniais, dažniau mini gerų interneto kursų prieinamumą (13 proc., palyginti su 4 proc.), galimybę mokyti šalyje, kurioje kalbama šia kalba (24 proc., palyginti su 7 proc.), darbdavys, leidžiantis mokyti pamokų (18 proc., palyginti su 5 proc.), arba rasti asmeninį tvarkaraštį atitinkantį kursą (21 proc., palyginti su 7 proc.).

Kalbant apie socialines ir profesines kategorijas, studentai dažniau nei bet kuri kita grupė, ypač palyginti su pensininkais, atkreipia dėmesį į gerų programėlių ar kursų prieinamumą internete (19 proc., palyginti su 5 proc.); jei pagerės karjeros perspektyvos (24 proc., palyginti su 5 proc.); galimybė mokyti šalyje, kurioje kalbama šia kalba (33 proc., palyginti su 12 proc.); jei buvo galimybė keliauti į užsienį (32 proc., palyginti su 13 proc.); ir jei būtų galimybė dirbti užsienyje (30 proc., palyginti su 6 proc.). Labiausiai tikėtina, kad studentai (22 proc.) už tai mokės, ypač palyginti su vadovais (17 proc.) ir pensininkais (8 proc.). Studentai (25 proc.) kartu su vadovais (23 proc.) dažniausiai mini jų asmeninį tvarkaraštį atitinkantį kursą, palyginti su 8 proc. pensininkų.

Tie, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas, ypač palyginti su tais, kurie „beveik niekada“ kovoja, yra, nenuostabu, labiau linkę sakyti, kad jie būtų skatinami mokyti, jei jiems būtų mokama už jas (21 proc., palyginti su 15 proc.), ir jei pamokos būtų nemokamos (27 proc., palyginti su 24 proc.).

Respondentai, kurie yra aukšti socialinėse kopėčiose, pavyzdžiui, tie, kurie save laiko priklausančiais aukštesnei klasei, labiau linkę (22 proc.) paminėti, kad ras kursą, atitinkantį asmeninį tvarkaraštį, nei tie, kurie priklauso darbo klasei (12 proc.). Tas pats pasakytina apie galimybę mokyti šalyje, kurioje kalbama šia kalba (25 proc., palyginti su 12 proc.), jų darbdavys suteikia jiems laiko mokyti (18 proc., palyginti su 10 proc.) ir gerų interneto kursų prieinamumą (15 proc., palyginti su 8 proc.).

Nenuostabu, kad aktyvūs kalbų besimokantys asmenys, ypač labai aktyvūs kalbų besimokantys asmenys, palyginti su tais, kurie yra neaktyvūs, labiau linkę paminėti kiekvieną iš priežasčių. Didžiausi santykiniai skirtumai susiję su galimybe mokyti šalyje, kurioje kalbama šia kalba (atitinkamai 33 proc. ir 13 proc.), gerų interneto kursų prieinamumu (18 proc., palyginti su 8 proc.), galimybe vėliau dirbti užsienyje (27 proc., palyginti su 12 proc.) ir galimybe vėliau keliauti į užsienį (29 proc., palyginti su 14 proc.).

QB6 Kuris iš toliau nurodytų dalykų, jei tokių yra, leistų jums žymiai labiau tikėtina, kad išmoksite kalbą arba patobulinsite savo įgūdžius? (GALIMI KELI ATSAKYMAI) (PROC. – ES)

	Jeigu jums už tai buvo sumokėta	Jeigu jūsų darbdavys leido jums išeiti iš darbo į pamokas	Jeigu pamokos būtų nemokamos	Jeigu geri kursai buvo prieinami neprisijungus prie interneto (pvz., per televiziją ar radiją)	Jeigu buvo prieinamos geros internetinės programos ar kursai	Jeigu galite rasti kursą, kuris atitiktų jūsų tvarkaraštį	Jeigu tai lemtų paaukštinti mažeresnes karjeros perspektyvas	Jeigu turėtote galimybę mokytis šalyje, kurioje kalbama šia kalba	Jeigu vėliau buvo galimybė keliauti į užsienį	Jeigu buvo galimybė dirbti užsienyje vėliau	Kita	Nenorite mokytis ar tobulinti jokios kalbos.	Nėra	Nežinau
ES 27	17	13	27	7	11	17	16	18	18	16	1	10	12	2
Lytis														
Vyras	18	13	24	7	11	16	18	19	19	17	1	9	12	2
Moteris	15	12	28	7	12	17	14	18	17	14	1	11	12	3
Amžius														
15–24	25	15	35	11	17	22	23	32	31	29	1	2	4	2
25–39	21	20	31	8	16	22	22	21	20	21	1	4	5	2
40–54	19	17	29	7	12	19	20	17	17	18	1	6	8	2
55+	10	6	20	6	7	11	7	14	14	7	1	18	20	3
Išsilavinimas (pabaiga)														
15–	11	5	20	4	4	7	5	7	7	5	0	28	25	3
16–19	16	11	27	6	11	15	13	14	16	13	1	10	13	2
20+	18	18	25	8	13	21	21	24	22	20	1	4	8	2
Vis dar studijuoja	22	15	38	13	19	25	24	33	32	30	1	1	3	1
Socialinė ir profesinė kategorija														
Savarankiškai dirbantis asmuo	16	8	26	6	12	21	17	22	19	18	1	6	8	2
Vadovai	17	22	24	8	15	23	25	24	20	21	0	3	7	1
Kitos baltos apykaklės	21	22	32	7	15	21	23	20	20	22	1	3	5	2
Darbininkai	20	16	28	7	11	18	16	15	16	15	1	8	9	3
Namudiniai asmenys	15	6	27	5	8	11	8	9	11	9	1	21	17	3
Bedarbis	21	9	34	5	8	12	14	16	17	15	1	13	11	1
Išėjęs į pensiją	8	3	19	6	5	8	5	12	13	6	1	20	24	4
Studentai	22	15	38	13	19	25	24	33	32	30	1	1	3	1
Sunkumai apmokėti sąskaitas														
Didžiąją laiko dalį	21	13	27	5	8	13	14	14	16	16	0	14	13	2
Laikas nuo laiko	19	13	31	8	11	18	15	16	18	15	0	9	11	2
Beveik niekada/niekada	15	13	24	7	12	17	16	20	18	16	1	10	12	3
Apsvarstykite priklausymą														
Darbininkų klasė	15	10	24	5	8	12	12	12	12	12	1	19	18	3
Žemesnioji vidurinioji klasė	19	11	29	6	10	14	14	16	17	14	1	10	12	2
Vidurinė klasė	17	14	28	8	13	19	17	20	21	17	1	7	9	2
Vidurinioji klasė	16	18	23	9	16	20	20	31	21	23	1	2	9	1
Viršutinė klasė	9	18	26	11	15	22	22	25	12	21	0	3	10	0
Kalbos besimokančio asmens veikla														
Labai aktyvus	19	19	33	11	18	25	23	33	29	27	1	1	3	1
Aktyvus	19	19	31	12	19	27	20	26	23	19	1	1	4	1
Neaktyvus	16	10	24	6	8	13	13	13	14	12	1	14	15	3

5. Kliūtys mokytis naujų kalbų

Respondentų buvo klausiama apie įvairias priežastis, dėl kurių jie gali neskatinti mokytis papildomos kalbos³⁴.

Svarbiausios naujų kalbų mokymosi kliūtys yra motyvacijos ir laiko trūkumas.

Maždaug keturi iš dešimties respondentų (39 proc., + 3 procentiniais punktais, palyginti su 2012 m.) teigia, kad jie nėra pakankamai motyvuoti mokytis naujos kalbos. Beveik

³⁴ QB5. Aš perskaitysiu įvairių priežasčių sąrašą, kuris gali atgrasyti žmones mokytis kitos kalbos. Kurios iš šių priežasčių, jei yra, būtų taikomos jums? (GALIMI KELI ATSAKYMAI):

trys iš dešimties (28 proc., =) teigia neturintys laiko tinkamai mokytis, o vienas iš keturių (25 proc., + 4) teigia, kad kalba nėra gerai. Vienam iš penkių (20 proc., -6) respondentų naujos kalbos mokymasis yra per brangus, o 17 proc. (+ 1) respondentų teigia, kad jie neturi pakankamai galimybių vartoti kalbą su ja kalbančiais žmonėmis. Vienas iš dešimties (10 proc., + 2) nurodo prastus mokymo metodus (knygas, neinternetinę garso ir vaizdo medžiagą ir t. t.), o mažesnę dalis respondentų teigia, kad jie negauna pakankamai kalbos televizijoje, radijuje, laikraščiuose ir t. t. (7 %, + 2), sunku rasti informacijos apie tai, kas prieinama (5 %, + 1), artimiausia vieta, kur jie galėtų išmokti kalbą, yra per toli (5 %, -1), nėra kursų kalba, kurią norite išmokti (5 %, + 2), nėra kursų jūsų žinių lygiui (5 %, + 1), jie praeityje turėjo neigiamą patirtį (5 %, + 3) arba kad dėl internetinių vertimo priemonių prieinamumo naujų kalbų mokymasis tampa nereikalingas (5 %). Vienas iš dešimties (10 %, -5) nemini nė vieno iš pirmiau minėtų dalykų. Galimybė naudotis internetinėmis vertimo raštu priemonėmis šioje „Eurobarometro“ apklausoje buvo nauja galimybė, nes per pastaruosius kelerius metus jų prieinamumas tapo apibendrintas, tačiau atrodo, kad tai nėra svarbi priežastis europiečiams mokytis kalbų.

Ispanijoje (8 proc.), Portugalijoje (9 proc.), Bulgarijoje, Lietuvoje ir Lenkijoje (11 proc. visų).

Nacionaliniu lygmeniu matome, kad motyvacijos trūkumas yra svarbiausia priežastis kiekvienoje valstybėje narėje, išskyrus Kiprą, kur dažniausiai minima priežastis yra laiko trūkumas. Keturiuose šalyse daugiau nei pusė respondentų teigia, kad jie nepakankamai motyvuoti: Švedija (56 proc.), Latvija (53 proc.), Malta (52 proc.) ir Graikija (51 proc.). Mažiausiai tikėtina, kad tai bus daroma Lenkijoje (27 proc.), Kipre (30 proc.) ir Bulgarijoje (31 proc.).

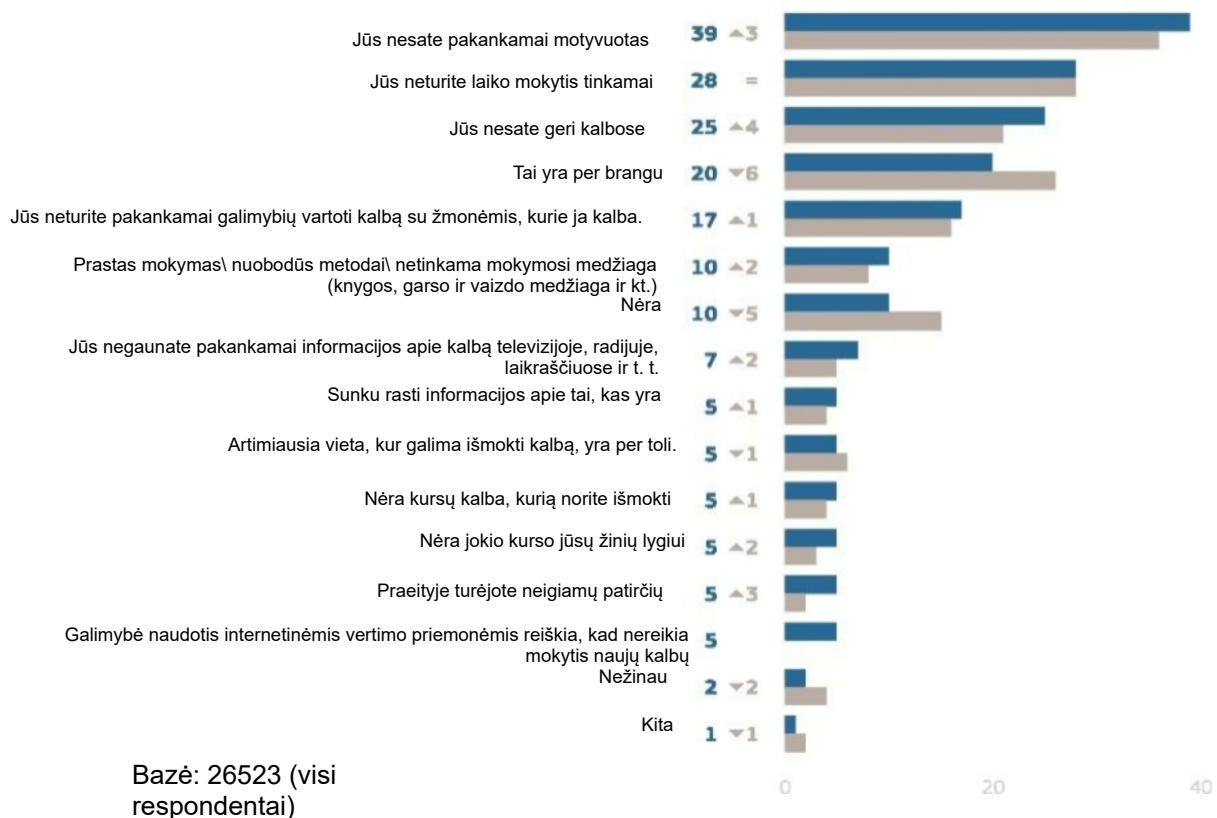
Kipre (48 proc.) dažniausiai minima priežastis, dėl kurios negalima tinkamai mokytis; tokia pati respondentų dalis nurodė Maltoje (48 proc.), Graikijoje (41 proc.) ir Švedijoje (39 proc.). Respondentai mažiausiai tai sako Čekijoje (23 proc.) ir Lietuvoje bei Rumunijoje (po 25 proc.).

Respondentai dažniausiai teigia, kad jie prastai kalba čekų, Austrijos ir Slovakijos (32 proc.), Bulgarijos (30 proc.) ir Belgijos bei Vengrijos (po 29 proc.) kalbomis. Šiuo atžvilgiu prasčiausi rezultatai nustatyti Portugalijoje (11 proc.), Kipre (15 proc.) ir Maltoje (16 proc.).

Penkiose šalyse daugiau nei vienas iš keturių teigia, kad tai yra per brangu: Graikija (41 proc.), Kipras (34 proc.), Estija (27 proc.) ir Vengrija bei Austrija (po 26 proc.) – prasčiausi rezultatai – Suomijoje (4 proc.), Maltoje (5 proc.) ir Švedijoje (7 proc.).

Labiausiai tikėtina, kad respondentai neturi pakankamai galimybių vartoti kalbą su ja kalbančiais žmonėmis Prancūzijoje (25 proc.), Švedijoje (24 proc.) ir Suomijoje (23 proc.). Mažiausiai tikėtina, kad apie tai kalbama

QB5. Aš perskaitysiu įvairių priežasčių sąrašą, kuris gali atgrasyti žmones mokytis kitos kalbos. Kokios iš šių priežasčių būtų taikomos jums?(MU.LTIPLE ANSWERS POSSIBLE) (EU27) {%}

Bazė: 26523 (visi respondentai)

2023 m. rugsėjo-spalio mėn.

2012 m. vasario/kovo mėn.

QB5. Aš perskaitysiu įvairių priežasčių sąrašą, kuris gali atgrasyti žmones mokytis kitos kalbos. Kokios iš šių priežasčių būtų taikomos jums?(MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE)

	ES 27	BŪT I	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LIU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Jūs nesate pakankamai motyvuotas	39	39	31	46	49	43	38	38	51	38	40	39	35	30	53	44	40	34	52	46	37	27	45	28	49	40	41	56
Jūs neturite laiko mokytis tinkamai	28	33	27	23	34	33	32	30	41	26	18	32	26	48	30	25	34	27	48	37	31	23	23	25	27	30	30	39
Jūs nesate geri kalbose	25	29	30	32	19	29	24	27	21	21	21	17	25	15	23	24	20	29	16	28	32	24	11	20	27	32	24	15
Tai yra per brangu	20	14	25	25	17	20	27	20	41	19	14	18	27	34	13	23	20	26	5	15	26	25	13	18	18	20	4	7
Jūs neturite pakankamai galimybių vartoti kalbą su žmonėmis, kurie ja kalba.	17	23	11	20	18	19	22	14	18	8	25	14	14	13	15	11	21	11	14	16	19	11	9	16	15	14	23	24
Prastas mokymas\ nuobodūs metodai\ netinkama mokymosi medžiaga (knygos, garso ir vaizdo medžiaga ir kt.)	10	12	3	6	10	11	11	10	7	8	14	7	9	8	9	7	7	5	5	9	11	8	3	7	8	11	17	11
Nėra	10	7	12	7	6	14	8	11	6	13	9	12	8	11	5	12	3	12	9	12	12	6	15	11	8	6	9	6
Jūs negaunate pakankamai informacijos apie kalbą televizijoje, radijuje, laikraščiuose ir t. t.	7	7	3	6	6	7	6	8	5	2	11	6	7	6	6	5	5	6	8	7	11	7	3	10	5	8	7	22
Sunku rasti informacijos apie tai, kas yra	5	4	2	2	6	6	6	7	3	3	3	5	7	5	3	3	4	6	3	3	9	7	3	6	2	6	3	5
Artimiausia vieta, kur galima išmokti kalbą, yra per toli.	5	7	3	2	6	8	10	7	4	2	4	6	6	5	5	4	7	5	3	3	10	6	4	6	4	6	4	6
Nėra kursų kalba, kurią norite išmokti	5	5	2	2	6	6	8	6	1	2	3	4	6	4	4	5	6	8	5	2	9	7	2	6	2	4	5	7
Nėra jokio kurso jūsų žinių lygiui	5	5	3	3	5	7	7	8	3	2	3	5	6	6	4	6	6	5	5	2	8	4	2	8	2	6	6	7
Praeityje turėjote neigiamų patirčių	5	4	4	8	6	5	8	6	4	3	6	5	5	3	6	4	5	7	2	3	7	6	2	6	5	7	6	5
Galimybė naudotis internetinėmis vertimo priemonėmis reiškia, kad nereikia mokytis naujų kalbų	5	8	4	4	6	5	7	5	3	2	3	4	5	4	3	3	5	5	4	11	9	6	4	5	3	6	4	7
Nežinau	2	1	3	2	3	1	2	2	1	2	3	1	1	0%	1	2	1	2	2	1	2	4	3	2	0%	2	3	1
Kita	1	2	1	0%	3	1	4	1	3	2	2	1	1	0%	1	3	2	1	0%	1	2	0%	2	1	2	0%	1	1

Bazė: 26523 (visi respondentai)

Septyniose šalyse daugiau nei vienas iš dešimties nurodo prastus mokymo metodus\ nepakankamą mokymosi medžiagą (knygas, neinternetinę garso ir vaizdo medžiagą ir t. t.), o aukščiausi rezultatai užfiksuoti Suomijoje (17 proc.), Prancūzijoje (14 proc.) ir Belgijoje (12 proc.).

Švedijoje (22 proc.), Prancūzijoje ir Austrijoje (abiejose šalyse – 11 proc.) ir Rumunijoje (10 proc.), sunku rasti informacijos apie tai, kas prieinama Austrijoje (9 proc.), Airijoje, Lenkijoje ir Italijoje (7 proc. visų), artimiausioje vietoje, kur galėtumėte išmokti kalbą, Estijoje (10 proc.), Austrijoje (9 proc.) ir Estijoje (8 proc.) ir Estijoje (8 proc.), Austrijoje, Airijoje ir Rumunijoje (8 proc.) trūksta žinių, o praeityje Estijoje ir Čekijoje (abiejose 8 proc.), Austrijoje ir Slovakijoje (abi šalys – 7 proc.).

Respondentai dažniausiai teigia, kad dėl galimybės naudotis internetinėmis vertimo priemonėmis Nyderlanduose nereikia mokytis naujų kalbų (11 proc.).

Mažiausiai tikėtina, kad tai bus daroma Maltoje ir Portugalijoje (abiejose šalyse – 2 proc.).

12-oje šalių daugiau kaip vienas iš dešimties respondentų teigia, kad nėra jokios priežasties, dėl kurios jie neskatintų mokytis papildomos kalbos, o aukščiausi rezultatai užfiksuoti Portugalijoje (15 proc.), Vokietijoje (14 proc.) ir Ispanijoje (13 proc.).

Kai kuriose šalyse nuo 2012 m. pastebimai pasikeitė nuomonė ir ryškiausi požūriai į motyvaciją, laiką, kainą ir kalbinius gebėjimus.

Šalys, kuriose respondantai yra ypač linkę manyti, kad nėra pakankamai motyvuoti mokytis kokios nors kalbos, yra Malta (52 proc., + 23), Portugalija (45 proc., + 21) ir Estija (38 proc., + 13).

Tik vienoje valstybėje narėje pastebimai sumažėjo motyvacijos trūkumas kaip priežastis atgrasyti nuo bet kurios kalbos mokymosi, t. y. Austrija (37 proc., -7).

Kai kuriose šalyse, visų pirma Graikijoje (41 proc., + 14), Kipre (48 proc., + 13) ir Nyderlanduose (37 proc., + 10), respondentų, kurie laiko stoką kaip kliūtį, gerokai

QB5 aš perskaitysiu įvairių priežasčių sąrašą, kuris gali atgrasyti žmones mokytis kitos kalbos. Kokios iš šių priežasčių būtų taikomos jums?(MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE)(proc. – ES)

	Sunku rasti informacijos apie tai, kas yra	Artimiausia vieta, kur galima išmolti kalbą, yra per toli.	Tai yra per brangu	Nėra kursų kalba, kurią norite išmolti	Nėra jokio kurso jūsų žinių lygiui	Jūs neturite laiko mokytis tinkamai	Jūs nesate gerai kalbose	Jūs nesate pakankamai motyvuotas	Jūs negaunate pakankamai informacijos apie kalbą televizijoje, radijuje, laikraščiuose ir t. t.	Jūs neturite pakankamai galimybių naudoti kalbą su žmonėmis, kurie ją kalba.	Prasti mokymo metodai netinkama mokymosi medžiaga (knygos, garso ir vaizdo medžiaga ir kt.)	Praeityje turėjote neįgiamų patirčių	Galimybė naudotis internetinėmis vertimo priemonėmis reiškia, kad nereikia mokytis naujų kalbų	Kita	Nėra	Nežinau
ES 27	5	5	20	5	5	28	25	39	7	17	10	5	5	1	10	2
Lytis																
Vyras	5	5	17	5	5	29	24	40	8	17	10	5	5	2	9	2
Moteris	5	6	23	5	5	26	25	38	7	17	9	5	4	1	11	2
Amžius																
15–24	6	6	25	6	6	31	22	40	10	19	17	7	7	1	9	1
25–39	6	7	23	5	4	36	21	37	9	19	11	6	6	1	7	1
40–54	5	5	21	4	5	35	26	39	7	17	10	5	5	1	7	1
55 +	4	5	16	4	4	18	27	40	6	15	6	4	3	2	15	3
Išsilavinimas (pabaiga)																
15–	4	4	16	3	4	15	29	40	4	10	3	2	2	3	19	3
16–19	5	5	22	5	5	26	27	40	7	15	7	5	5	1	9	2
20+	4	6	18	5	4	33	21	38	8	20	13	5	6	1	9	2
Vis dar studijuoja	6	7	27	6	7	33	19	38	10	21	19	7	7	1	9	1
Socialinė ir profesinė kategorija																
Savarankiškai dirbantis asmuo	3	6	21	6	6	36	23	37	6	16	8	4	4	1	7	1
Vadovai	5	5	18	5	4	39	22	38	9	20	14	6	6	1	8	0
Kitos baltos apykaklės	7	7	23	5	5	35	24	39	8	17	10	6	7	0	7	1
Darbininkai	5	6	21	5	5	30	25	39	7	16	9	5	5	1	7	2
Namudiniai asmenys	5	5	20	4	5	22	29	36	6	12	4	4	3	4	12	1
Bedarbis	3	4	25	5	5	19	27	42	7	16	8	4	5	1	7	4
Išėjęs į pensiją	3	5	15	4	4	13	27	40	5	15	6	4	3	2	17	3
Studentai	6	7	27	6	7	33	19	38	10	21	19	7	7	1	9	1
Sunkumai apmokėti sąskaitas																
Didžiąją laiko dalį	5	5	25	4	5	23	28	41	5	15	8	4	5	2	9	3
Laikas nuo laiko	7	7	23	6	6	26	24	37	7	16	10	6	6	1	9	2
Beveik niekada/niekada	4	5	18	5	4	29	24	40	8	17	10	5	5	1	11	2
Apsvarstykite priklausymą																
Darbininkų klasė	4	5	19	4	5	22	29	40	5	13	6	4	3	2	13	3
Žemesnioji vidurinioji klasė	5	5	22	5	5	27	23	39	6	16	10	6	4	2	9	2
Vidurinė klasė	5	6	20	5	5	29	24	39	8	18	11	5	5	1	10	1
Vidurinioji klasė	6	6	16	4	4	36	21	39	9	20	14	5	6	1	9	1
Viršutinė klasė	6	5	23	10	7	41	23	32	9	17	13	4	12	3	3	1

padaugėjo. Tačiau pastebimai sumažėjo respondentų,

manančių, kad jie neskaitina mokytis kalbos, dalis, nes jie neturi laiko tinkamai mokytis. Šalis, kurioje respondentai yra mažiau linkę manyti, kad tai yra priežastis nei 2012 m., yra Prancūzija (18 proc., -13 proc.).

Kalbant apie išlaidas ir kalbos mokymosi išlaidas, atgrasančias žmones nuo to daryti, kai kurie nacionaliniai respondentai labai sumažėjo, daugiausia Bulgarijoje (25 proc., -21 proc.), Vengrijoje (26 proc., -18 proc.), Latvijoje (13 proc., -16 proc.) ir Slovakijoje (20 proc., -16 proc.). Tarp šalių, kuriose šis požiūris šiuo metu yra šiek tiek labiau paplitęs nei 2012 m., yra Liuksemburgas (20 proc., + 5) ir Austrija (26 proc., + 4).

Nuomonę, kad prastas kalbų mokėjimas trukdo mokytis papildomos kalbos, iš esmės lemia didesnė respondentų dalis, palyginti su 2012 m. daugumoje šalių. Tai ypač paplitusi Bulgarijoje (30 proc., + 10), Nyderlanduose (28 proc., + 12 proc.), Latvijoje (23 proc., + 10) ir Liuksemburge (20 proc., + 10).

Dėl kitų priežasčių, dėl kurių atgrasomas kalbų mokymasis, ryškiausi nacionalinės nuomonės pokyčiai yra Belgijoje (23 proc., + 9 proc.), Estijoje (22 proc., + 7) ir Graikijoje (18 proc., + 6), kuriose vyrauja nuomonė, kad nėra pakankamai galimybių ja naudotis su ja kalbančiais asmenimis; Estijoje, kur plačiau paplitęs prastas mokymo ir (arba) skolinimosi metodas ir (arba) netinkama mokymosi medžiaga (11 proc., + 6 proc.); Švedijoje ir Maltoje labiau paplitęs požiūris į kalbą žiniasklaidoje (atitinkamai 22 proc., 8 proc. ir 8 proc., + 6 proc.).

Galiausiai, šiuo metu respondentai Lietuvoje šiek tiek labiau linkę nei 2012 m. spontaniškai pasakyti, kad nėra viena iš priežasčių neatgrasytų jų nuo mokymosi (12 proc., + 6). Priešingai, Portugalijoje (15 proc., -18 proc.), Italijoje (8 proc., -13 proc.) ir Estijoje (8 proc., 12 proc.) labai mažiau tikėtina, kad jie nepasakys, jog nėra viena iš priežasčių jų neatgrasys.

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad:

- Lyginant moterų ir vyrų atsakymus, kalbos mokymasis yra per brangus (23 proc., palyginti su 17 proc.).
- 25–54 metų amžiaus respondentai, labiausiai linkę dirbti, dažniau teigia neturintys laiko tinkamai studijuoti (35–36 proc.), palyginti su 15–24 m. (31 proc.) ir 55 metų bei vyresniais (18 proc.) respondентаis. Jauniausi demografiniai rodikliai taip pat yra labiau linkę (25 proc.) teigti, kad tai yra per brangu, palyginti su 40–54 m. (21 proc.) ir 55 metų ir vyresniais (16 proc.) gyventojais. 15–24 metų amžiaus asmenys taip pat nurodo prastus mokymo metodus (knygas, neinternetinę garso ir vaizdo medžiagą ir t. t.) (17 proc.), palyginti su 6 proc. 55 metų ir vyresnių žmonių.
- Respondentai, kurie baigė mokyklą 15 metų ar jaunesni, dažniau (29 proc.) teigia, kad kalba prastai,

nei tie, kurie mokėsi vyresniems nei 20 metų amžiaus asmenims (21 proc.). Jūs neturite pakankamai galimybių vartoti kalbą su ja kalbančiais žmonėmis, kuriuos nurodo pastaroji grupė (20 proc.), palyginti su jų mažiau išsilavinusiais bendraamžiais (10 proc.).

- Kalbant apie įvairias socialines ir profesines kategorijas, labiausiai tikėtina, kad bedarbiai (42 proc.) yra nemotyvuoti, palyginti, pavyzdžiui, su savarankiškai dirbančiais asmenimis (37 proc.). Labiausiai tikėtina, kad studentai neturi pakankamai galimybių vartoti kalbą su ja kalbančiais žmonėmis (21 proc.), palyginti su pensininkais (15 proc.) ir namų šeimininkais (12 proc.). Labiausiai tikėtina, kad tai yra per brangu (27 proc.), palyginti su bedarbiais (25 proc.), vadovais (18 proc.) ir pensininkais (15 proc.).
- Tie, kurie save laiko darbininkų klasės dalimi, yra labiau linkę (40 proc.) pasakyti, kad nėra pakankamai motyvuoti nei aukštesniosios klasės asmenys (32 proc.). Darbo klasės respondentai taip pat dažniau teigia, kad jie nėra geri kalbų (29 proc.), palyginti su 24 proc. vidurinėsios klasės ir 21 proc. aukštesniosios vidurinės klasės respondentų.

6. Kaip europiečiai mokosi naujų kalbų įgūdžių

Šiame skyriuje nagrinėjami būdai, kuriais europiečiai kada nors išmoko užsienio kalbą, ir, remiantis jų naudojamais metodais, kurie, jų nuomone, yra veiksmingiausias užsienio kalbos mokymosi būdas.

Labiausiai paplitęs būdas mokytis užsienio kalbų yra mokykloje. Beveik pusė europiečių (47 proc.) taip išmoko kalbą. Mokymasis žiūrėti televizorių, filmus ar klausytis radijo žymiai išaugo.

Respondentai buvo supažindinti su įvairiais užsienio kalbos mokymosi būdais ir paklausė, kuo jie kada nors naudojosi. Respondentai galėjo paminėti tiek daug būdų, kurie jiems buvo taikomi³⁵.

Labiausiai paplitęs būdas, kurį europiečiai naudoja užsienio kalbos mokymuisi, yra kalbos pamokos mokykloje, universitete arba profesinis rengimas ir mokymas. Beveik pusė respondentų (47 proc.) nurodo, kad taip išmoko užsienio kalbos. Vienas iš penkių (20 proc.) moko save žiūrėdami televizorių, filmus ar klausydami radijo.

Visi kiti mokymosi būdai yra paminėti daug mažesnėmis žmonių proporcijomis. Maždaug vienas iš šešių europiečių teigia, kad išmoko užsienio kalbą neoficialiai kalbėdamasis su gimtąja kalba (17 proc.), mokydamasis skaitydami knygas (15 proc.) arba naudodamiesi internetinėmis

programėlėmis ar kursais (15 proc.) arba dažnai ar ilgai keliaudami į šalį, kurioje kalbama šia kalba (14 proc.).

Maždaug vienas iš dešimties naudoja grupines kalbos pamokas kartu su mokytoju už mokyklos ribų (12 proc.), kalbos kursais šalyje, kurioje kalbama šia kalba (9 proc.), nuo vienos iki vienos pamokos su mokytoju asmeniškai (8 proc.) arba patys mokomi naudojant bet kokią neprisijungusią garso ir vaizdo medžiagą (8 proc.).

Nedidelė dalis nurodo studijas užsienyje (per mobilumą mokykloje ir (arba) universitetuose į šalį, kurioje kalbama šia kalba, pvz., pagal programą „Erasmus+“) (6 proc.) arba vieną internetinę pamoką su mokytoju (5 proc.)³⁶.

Penktadalis (19 proc.) europiečių teigia, kad jie nesinaudojo nė vienu iš užsienio kalbos mokymosi metodų.

QB4a. Skaitysiu keletą būdų, kaip išmokti užsienio kalbą. Papasakokite, kuriuo iš šių būdų jūs kada nors pasinaudojote. (GALIMI KELI ATSAKYMAI)

³⁵ Q4a. „Susipažinsiu su keliais užsienio kalbos mokymosi būdais. Papasakokite, kuriuo iš šių būdų jūs kada nors pasinaudojote. (GALIMI KELI ATSAKYMAI)“

³⁶ Šis klausimas 2012 m. nebuvo užduotas.

Iš nacionalinės analizės matyti, kad skirtingose valstybėse narėse esama didelių skirtumų.

Portugalija (32 proc.) ir Airija (31 proc.) išsiskiria kaip šalys, kuriose labai didelė dalis respondentų spontaniškai teigia, kad niekada nesinaudojo kokiais nors užsienio kalbos mokymosi metodais (pranešta „Nėra“). Kitos šalys, kuriose gana didelė dalis respondentų spontaniškai teigė niekada nenaudojusios nė vieno metodo, yra Ispanija ir Bulgarija (po 28 proc.), Graikija (26 proc.), Italija (25 proc.) ir Vengrija bei Rumunija (po 24 proc.).

Kalbos mokymasis per mokyklines pamokas yra labiausiai paplitęs metodas, kuriuo naudojasi kiekvienos valstybės narės respondentai. Šalys, kuriose respondentai dažniausiai lanko mokyklas, yra Lietuva (74 proc.), Švedija ir Danija (po 73 proc.) ir Suomija (70 proc.). Jį mini tik mažuma: Airija (29 proc.), Bulgarija (31 proc.), Portugalija (36 proc.), Italija (38 proc.), Lenkija ir Rumunija (po 44 proc.), Kipras (47 proc.), Belgija ir Kroatija (po 48 proc.) ir Austrija ir Graikija (po 49 proc.).

Labiausiai tikėtina, kad respondentai patys mokysis žiūrėdami televizorių, filmus, klausydamiesi radijo Švedijoje ir Maltoje (po 54 proc.), Suomijoje (47 proc.) ir Nyderlanduose (46 proc.). Mažiausiai tikėtina, kad jie tai cituos Graikijoje (8 proc.), Austrijoje (11 proc.) ir Bulgarijoje bei Airijoje (po 12 proc.).

Kalbos mokymasis neformaliai bendraujant su gimtąja kalba dažniausiai minimas kaip būdas, kuriuo naudojosi Švedijos (42 proc.), Suomijos (35 proc.) ir Nyderlandų (34 proc.) respondentai.

Su tuo susijusios šios trys šalys taip pat turi didžiausią respondentų, kurie teigia, kad išmoko ilgus arba dažnus vizitus į šalį, kurioje kalbama šia kalba, procentą – Švedijoje (32 proc.), Suomijoje (23 proc.) ir Nyderlanduose (27 proc.).

Švedija (44 proc.) išsiskiria iš likusios ES pagal tai, kad skaito knygas, po to 30 proc. Suomijoje ir Nyderlanduose, o 28 proc. Liuksemburge teigia, kad taip išmoko. Respondentai mažiausiai tai sako Graikijoje (5 proc.), Rumunijoje ir Italijoje (po 8 proc.) ir Bulgarijoje (9 proc.).

Respondentai labiausiai linkę patys mokytis naudodamiesi internetinėmis programėlėmis ar kursais Švedijoje ir Nyderlanduose (po 36 proc.), Liuksemburge (25 proc.) ir Suomijoje (23 proc.), o prasčiausi rezultatai nustatyti Graikijoje (4 proc.), Portugalijoje (5 proc.) ir Bulgarijoje (6 proc.).

Kalbant apie kitus mokymosi metodus, kuriuos visi naudojo maždaug vienas iš aštuonių ar mažiau europiečių, Švedija išsiskiria kaip šalis, kurioje labai daug

respondentų teigia, kad patys mokėsi ilgų ar dažnų vizitų į šalį, kurioje kalbama šia kalba (32 proc.), ir per pokalbių su gimtąja kalba pamokas (20 proc.). Be to, tikėtina, kad kalbos kursus šalyje, kurioje kalbama šia kalba, jie mokėsi maždaug du kartus dažniau nei visi europiečiai (19 proc., palyginti su ES vidurkiu – 9 proc.).

Kipras išsiskiria kaip šalis, kurioje naudojama viena pamoka su mokytoju asmeniškai (31 proc.), palyginti su ES vidurkiu, kuris yra 8 proc., o viena internetinė pamoka su mokytoju yra nurodyta didelė Liuksemburgo respondentų dalis (22 proc.), palyginti su ES vidurkiu, kuris yra 5 proc.

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 540 „Europiečių ir jų kalbų“ 2023 m. rugsėjo-spalio mėn.

QB4a. Skaitysiu keletą būdų, kaip išmolti užsienio kalbą. Papasakokite, kurio iš šių būdų jūs kada nors pasinaudojote. (GALIMI KELI ATSAKYMAI)

	ES 27	BŪ TI	BG	CZ	DK	D0 W	DE	D0 E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LIU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Kalbų pamokos mokykloje, universitete arba per profesinį rengimą ir mokymą	47	48	31	50	73	42	43	48	60	29	49	43	51	48	38	47	55	74	39	45	52	69	49	44	36	44	68	50	70	73
Grupinės kalbos pamokos su mokytoju už mokyklos ribų	12	15	10	17	11	13	12	9	20	4	49	12	6	8	8	33	9	8	23	15	16	13	20	10	10	7	9	22	14	19
Nuo vienos iki vienos pamokos su mokytoju asmeniškai	8	8	8	12	5	5	5	5	11	8	16	13	4	10	11	31	13	11	18	13	12	7	5	10	3	6	6	15	4	10
Pokalbių pamokos su gimtąja kalba	11	28	7	15	8	11	10	6	16	12	6	9	11	6	12	10	17	15	21	6	17	13	13	10	6	5	10	17	17	20
Neformalus pokalbis su gimtąja kalba	17	23	13	17	27	22	21	14	32	16	12	14	15	15	16	12	25	25	30	9	21	34	20	9	12	7	25	21	35	42
Ilgi arba dažni vizitai į šalį, kurioje kalbama šia kalba	14	16	9	15	27	19	18	14	18	6	6	8	17	9	11	7	9	15	19	7	11	27	15	11	7	6	17	19	23	32
Kalbos kursai šalyje, kurioje kalbama šia kalba	9	12	4	7	13	12	11	8	15	6	4	4	15	4	9	9	10	7	13	8	8	7	12	8	3	3	6	14	10	19
Studijos užsienyje (mokyklos/universitetų judumo į šalį, kurioje kalbama šia kalba, pvz., pagal programą „Erasmus+“)	6	8	3	5	9	8	8	6	8	5	3	7	5	4	7	11	8	3	11	4	6	7	8	7	3	2	7	10	11	14
Mokykite save skaitydami knygas	15	22	9	19	16	20	18	12	21	10	5	12	12	10	8	15	18	16	28	10	25	30	12	12	8	8	22	23	30	44
Mokykite save naudodami bet kokią neprisijungusią garso ir vaizdo medžiagą	8	11	4	10	7	11	10	8	12	6	1	6	8	5	4	8	12	9	15	7	12	14	9	11	3	11	8	13	16	14
Išmokyti save žiūrėti televizorių, filmus, klausytis radijo	20	38	12	24	36	17	16	13	39	12	8	14	25	23	13	19	34	30	34	15	54	46	11	13	16	16	41	25	47	54
Mokykitės patys naudodami internetines programėles ar kursus	15	22	6	19	19	16	16	15	23	14	4	11	19	10	7	9	18	17	25	11	17	36	12	12	5	10	22	15	23	36
1 į vieną internetinę pamoką su mokytoju	5	7	4	10	3	2	3	4	6	8	4	5	6	6	6	9	6	5	22	6	11	4	5	6	3	3	6	12	2	2
Kita	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Nėra	19	7	28	13	4	21	21	22	5	31	26	28	17	12	25	10	5	8	1	24	9	2	21	12	32	24	4	6	4	1
Nežinau	1	0	2	2	2	2	1	1	2	1	0	0	2	1	1	0	1	1	1	1	2	0	1	2	3	1	0	3	1	0
Bazė: 26523 (visi respondentai)																														

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad:

- Nenuostabu, kad 15–24 metų vaikai labiau linkę naudoti visus metodus, ypač palyginti su 55 metų ir vyresniais. Jauniausio demografinio amžiaus respondentai yra daug labiau linkę sakyti, kad išmoko: mokytis internetu (27 proc., palyginti su 7 proc.); žiūrėti televizorių/filmus arba klausytis radijo (34 %, palyginti su 12 %); „vienas į vieną“ pamokas su mokytoju (6 proc., palyginti su 3 proc.); mokytis naudotis neinternetine garso ir vaizdo medžiaga (13 proc., palyginti su 5 proc.); ir kalbos kursų naudojimas šalyje, kurioje kalbama šia kalba (12 proc., palyginti su 7 proc.).

Tie, kurie baigė savo dieninį išsilavinimą vyresniems nei 20 metų, taip pat turi stipresnę tendenciją naudoti visus metodus, ypač lyginant su tais, kurie baigiasi 15 ar mažiau. Jie ypač linkę pasakyti, kad išmoko: žiūrėti televizorių/filmus arba klausytis radijo (28 %, palyginti su 6 %); naudojant neprisijungusias garso ir vaizdo medžiagas (13 proc., palyginti su 2 proc.); mokytis per internetines programėles ar kursus (21 proc., palyginti su 2 proc.) ir skaityti knygas (22 proc., palyginti su 4 proc.); kalbos kursų naudojimas šalyje, kurioje kalbama šia kalba (14 proc., palyginti su 3 proc.); ir naudojant pokalbių pamokas su gimtąja kalba (15 % palyginti su 4 %).

Iš įvairių socialinių ir profesinių kategorijų mokiniai yra daug labiau linkę nei bet kuri kita profesinė grupė, ypač palyginti su pensininkais, mokytis kalbos mokykloje (68 proc., palyginti su 36 proc.). Jie taip pat labiausiai linkę mokytis internetu (30 proc., palyginti su 6 proc.) ir mokytis užsienio kalbų žiūrėdami televizorių/filmus arba klausydamiesi radijo (37 proc. VS 11 proc.).

Labiau tikėtina, kad respondentai, kurie beveik niekada arba niekada susiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas, ypač palyginti su tais, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais: kalbų pamokos mokykloje, universitete arba per profesinį rengimą ir mokymą (51 proc., palyginti su 39 proc.), savarankiškas mokymas naudojant garso ir vaizdo medžiagą (atitinkamai 9 proc. ir 5 proc.); ilgi arba dažni vizitai į šalį, kurioje kalbama šia kalba (17 proc., palyginti su 8 proc.); savarankiškas mokymas skaitydamas knygas (17 proc., palyginti su 8 proc.); neoficialiai kalbėti su gimtąja kalba (19 proc., palyginti su 13 proc.); savarankiškas mokymas žiūrint televizorių ir (arba) filmus arba klausantis radijo (22 proc., palyginti su 14 proc.); ir kalbos kursai šalyje, kurioje kalbama šia kalba (8 proc., palyginti su 3 proc.).

Respondentai, kurie mano, kad priklauso aukštesnei viduriniajai klasei, yra labiau linkę mokytis kalbų mokykloje, universitete arba profesinio rengimo ir mokymo įstaigose, palyginti su darbo klase (59 proc. ir 39 proc.). Tas pats pasakytina ir apie „mokymą save skaityti knygas“ (26 proc., palyginti su 8 proc.).

Žmonės, kurie aktyviai mokosi kalbų, ir ypač tie, kurie yra labai aktyvūs, kaip tikimasi, yra labiau linkę nei tie, kurie yra neaktyvūs, pasakyti, kad jie naudojo kiekvieną iš skirtingų metodų kaip kalbos mokymosi būdą. Ši tendencija labiausiai pastebima: savarankiškas mokymas internetu (37 proc., palyginti su 7 proc.); savarankiškas mokymas naudojant neprisijungusias garso ir vaizdo medžiagas (18 proc., palyginti su 5 proc.); savarankiškas mokymas skaitant knygas (28 proc., palyginti su 10 proc.); savarankiškas mokymas žiūrint televizorių ir (arba) filmus arba klausantis radijo (37 proc., palyginti su 14 proc.); pokalbių pamokos su gimtąja kalba (20 %, palyginti su 8 %); ir neoficialiai kalbėti su gimtąja kalba (29 proc., palyginti su 14 proc.)³⁷.

Respondentų, kurie studijavo užsienyje pagal tokias judumo programas, kaip „Erasmus“, kartų atotrūkis yra didesnis nei dvigubai didesnis nei jauniausios (15–24 m.) kategorijos respondentų skaičius, palyginti su seniausiu (55 metų ir vyresniu) respondentų skaičiumi (10 proc., palyginti su 4 proc.). Taip pat pažymėtina, kad asmenys, identifikuojami kaip priklausantys aukštesnei klasei (14 proc.) ir aukštesniajai viduriniajai klasei (14 proc.), yra labiausiai linkę dalyvauti, priešingai nei tie, kurie priklauso darbo klasei (3 proc.) ir žemesniajai viduriniajai klasei (6 proc.).

37 Labai aktyvūs kalbų besimokantys respondentai yra tie respondentai, kurie pradėjo arba toliau mokėsi naujos kalbos per pastaruosius dvejus metus, o ne aktyvūs besimokantieji, kurie neseniai neišmoko naujos kalbos, bet ketina tai daryti, ir neaktyvūs besimokantieji, t. y. tie respondentai, kurie niekada nemokėjo jokios kitos kalbos, išskyrus gimtąją kalbą, ir neketina to daryti ateinančiais metais.

7. Mokymosi metodų efektyvumas

QB4a. Skaitysiu keletą būdų, kaip išmokti užsienio kalbą. Papasakokite, kuriuo iš šių būdų jūs kada nors pasinaudojote. (GALIMI KELI ATSAKYMAI)

	Kalbų pamokos mokykloje, universitete arba per profesinį rengimą ir mokymą	Grupinės kalbos pamokos su mokytoju už mokyklos ribų	Nuo vienos iki vienos pamokos su mokytoju asmeniškai	Pokalbiai su gimtakai	Kalbėjimas su gimtakai	Ilgai arba dažnai vizitai į šalį, kurioje kalbama šia kalba	Kalbos kursai šalyje, kurioje kalbama šia kalba	Studijos užsienyje (mokyklos/universiteto mobilumo į šalį, kurioje kalbama šia kalba, pvz., pagal programą „Erasmus +“)	Mokykite save skaitydami knygas	Mokykite save naudodami bet kokią neprisijungusią garso ir vaizdo medžiagą	Išmokyti save žiūrėti televizorių, filmus, klausytis radijo	Mokykite save naudodami internetines programas ar kursais	1 į vieną internetinę pamoką su mokytoju	Kita	Nėra	Nežinau
ES 27	47	12	8	11	17	14	9	6	15	8	21	16	5	0	19	1
Lytis																
Vyras	47	11	8	12	19	15	9	7	15	9	21	16	5	0	17	1
Moteris	46	12	8	11	16	13	10	6	14	8	19	14	5	1	21	1
Amžius																
15–24	62	14	11	15	22	15	12	10	23	13	34	27	6	1	3	1
25–39	49	13	10	14	21	17	11	9	17	10	28	21	6	0	10	1
40–54	49	14	9	12	18	15	10	7	15	9	19	15	6	0	14	1
55 +	39	9	6	7	13	12	7	4	10	5	12	7	3	1	32	2
Išsilavinimas (pabaiga)																
15–	19	5	4	4	8	6	3	2	4	2	6	2	2	0	56	2
16–19	43	9	6	8	13	10	6	3	9	6	14	10	4	1	22	1
20+	58	17	11	15	24	22	14	11	22	13	28	21	7	0	5	1
Vis dar studijuoja	68	16	12	18	25	19	13	11	27	13	37	30	5	0	2	1
Socialinė ir profesinė kategorija																
Savarankiškai dirbantis asmuo	47	15	11	15	22	17	12	9	16	10	22	16	6	0	10	1
Vadovai	57	16	11	16	25	23	14	13	23	14	29	24	9	0	6	0
Kitos baltos apykaklės	50	15	10	12	20	15	11	6	16	10	22	17	6	0	11	1
Darbininkai	45	10	7	10	14	11	8	4	10	7	18	13	5	1	19	1
Namudiniai asmenys	31	1	7	7	7	7	4	3	7	3	9	7	3	0	42	1
Bedarbis	41	8	6	8	12	8	7	4	11	6	17	12	3	0	24	3
Išėjęs į pensiją	36	8	5	6	13	11	6	4	9	4	11	6	3	1	35	2
Studentai	68	16	12	18	25	19	13	11	27	13	37	30	5	0	2	1
Sunkumai apmokėti sąskaitas																
Didžiąją laiko dalį	39	10	5	8	13	8	7	3	8	5	14	9	5	0	29	2
Laikas nuo laiko	40	11	9	11	15	10	8	5	12	8	17	12	5	1	23	1
Beveik niekada/niekada	51	12	8	12	19	17	10	8	17	9	22	17	5	0	16	1
Apsvarstykite priklausymą																
Darbininkų klasė	39	7	5	8	11	8	5	3	8	5	13	9	3	1	32	32
Žemesnioji vidurinioji klasė	44	10	6	10	16	12	8	6	12	8	17	12	5	0	23	2
Vidurinė klasė	48	13	10	12	19	16	11	7	16	9	22	16	6	0	15	1
Vidurinioji klasė	59	19	12	15	29	25	16	14	26	12	30	25	7	0	5	0
Viršutinė klasė	49	10	19	29	28	28	18	14	33	16	24	24	7	0	3	2
Kalbos besimokančio asmens veikla																
Labai aktyvus	55	19	13	20	29	24	17	12	28	18	37	37	8	0	0	0
Aktyvus	46	14	14	14	22	18	13	10	21	14	27	24	8	0	3	1
Neaktyvus	45	9	6	8	14	11	7	4	10	5	14	7	4	1	27	1

Respondentų taip pat buvo paprašyta apsvarstyti, kuris metodas, kurį jie kada nors naudojo užsienio kalbos mokymuisi, buvo veiksmingiausias³⁸.

Europiečiai mano, kad kalbos pamokos mokykloje yra veiksmingiausias būdas mokytis užsienio kalbos.

Labiausiai tikėtina, kad europiečiai mano, jog kalbos pamokos mokykloje yra veiksmingiausias būdas išmokti užsienio kalbą, ir tik šiek tiek daugiau nei trečdalis (34 proc.) tai sako.

Tai rodo, kad mokyklos pamokos yra labiausiai paplitęs būdas, kuriuo europiečiai išmoko kalbą.

Šiek tiek mažiau nei vienas iš dešimties respondentų (9 proc.) neoficialiai kalbasi su gimtąja kalba kaip veiksmingiausiu būdu, kuriuo jie išmoko kalbą, po to ilgus arba dažnus vizitus į šalį, kurioje kalbama šia kalba, (8 proc.), grupines kalbos pamokas su mokytoju už mokyklos ribų (7 proc.), mokydami save žiūrėdami televizorių, filmus, klausydami radijo (7 proc.) ir pokalbių su gimtąja kalba pamokas (6 proc.) ir po vieną internetinę pamoką su mokytoju (2 proc.).

Manoma, kad visi kiti mokymosi būdai yra veiksmingiausias būdas, kurį naudoja vienas iš dvidešimties ar mažiau europiečių, mokydamasis pats, naudodamas bet kokią neinternetinę garso ir vaizdo medžiagą (2 proc.), mažiausiai tikėtina, kad bus laikomas veiksmingiausiu būdu, kuris buvo naudojamas.

Nacionaliniu lygmeniu matome, kad respondentai

proc.), Danijoje ir Slovėnijoje (po 44 proc.) ir Kroatijoje (43 proc.). Mažiausiai tikėtina, kad taip manys Graikijoje (13 proc.), Liuksemburge (18 proc.) ir Kipre (22 proc.).

Neoficialiai kalbėtis su gimtąja kalba labiausiai tikėtina Estijoje (15 proc.), Latvijoje ir Liuksemburge (14 proc.), Airijoje ir Suomijoje (po 13 proc.).

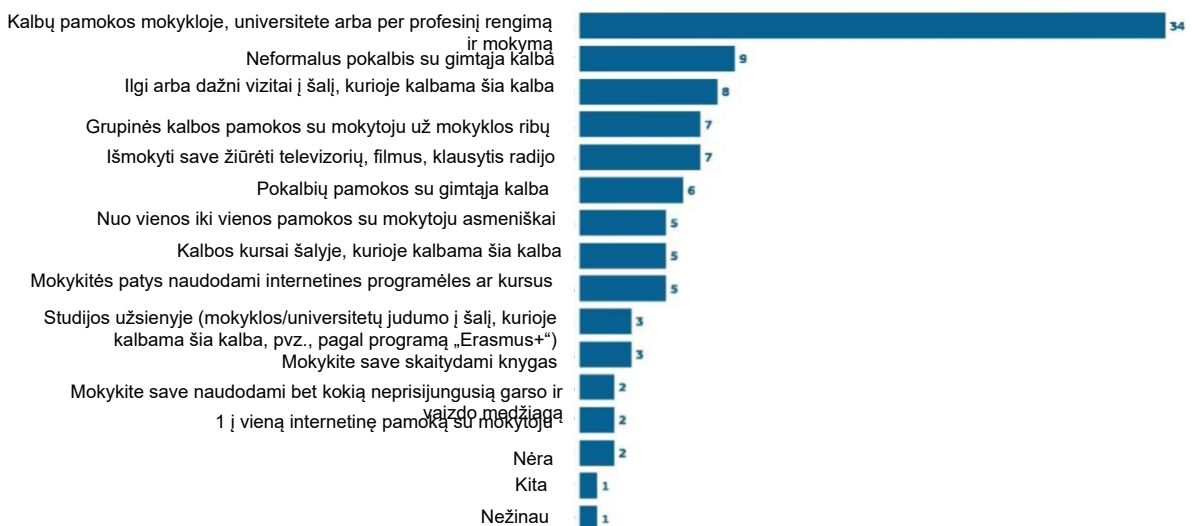
Daugiau nei vienas iš dešimties respondentų tą patį mano apie ilgus ar dažnus apsilankymus šalyje, kurioje kalbama šia kalba: Švedija ir Danija (13 proc.), Nyderlandai (12 proc.), Suomija ir Prancūzija (po 11 proc.).

Graikija išsiskiria grupinėmis kalbų pamokomis, kuriose mokytojas yra ne mokykloje: beveik pusė (47 proc.) tai vertina kaip veiksmingą metodą, po jos eina Kipras (24 proc.), Austrija (12 proc.), Liuksemburgas ir Portugalija (abiejose šalyse – 11 proc.), o nė viena kita šalis nėra didesnė nei 10 proc.

Malta yra vienintelė šalis, kurioje daugiau nei vienas iš penkių (22 proc.) cituoja save, žiūrėdamas televizorių, filmus, klausydamas radijo. Kipras yra vienintelė šalis, kurioje daugiau nei vienas iš penkių (21 proc.) nurodo vieną pamoką su mokytoju asmeniškai.

Iš likusių metodų nė vienoje šalyje nėra daugiau kaip 10 proc. balų, išskyrus Liuksemburgą, kuriame 11 proc. mano, kad viena internetinė pamoka yra veiksminga, o mokytojas yra veiksmingas.

QB4b. Kuris iš jų buvo efektyviausias?

Bazė: 21133 (atsakovai, kurie bent vieną iš mokymosi metodų taikė QB4a)

labiausiai tikėtina, jog kalbos pamokos mokykloje, universitete arba profesinio rengimo ir mokymo įstaigose yra veiksmingos Lietuvoje (50 proc.), Rumunijoje (45

38 Q4b. Kokių būdu radote efektyviausią?

QB4b. Kuris iš jų buvo efektyviausias?

	ES 27	BŪ TI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LIU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Kalbų pamokos mokykloje, universitete arba per profesinį rengimą ir mokymą	34	26	33	30	44	34	24	28	13	37	31	43	33	22	29	50	18	36	36	36	33	30	37	45	44	29	38	37
Grupinės kalbos pamokos su mokytoju už mokyklos ribų	7	8	7	6	3	6	9	2	47	9	3	5	4	24	5	3	11	8	6	4	12	7	11	6	3	8	5	4
Nuo vienos iki vienos pamokos su mokytoju asmeniškai	5	3	7	7	1	2	5	6	17	8	3	8	8	21	7	6	7	10	5	2	2	7	2	5	3	6	1	2
Pokalbių pamokos su gimtąja kalba	6	11	5	8	2	5	6	8	3	5	6	3	10	5	8	6	6	3	4	3	6	7	4	4	4	7	5	3
Neformalus pokalbis su gimtąja kalba	9	8	10	8	8	12	15	13	6	10	8	9	10	5	14	11	14	4	5	10	8	4	9	5	10	8	13	10
Ilgai arba dažni vizitai į šalį, kurioje kalbama šia kalba	8	7	8	8	13	10	10	5	2	5	11	4	9	2	5	6	8	6	1	12	8	7	6	4	6	8	11	13
Kalbos kursai šalyje, kurioje kalbama šia kalba	5	6	3	3	4	5	5	3	1	1	9	2	6	3	3	2	4	6	3	2	6	5	2	2	2	5	3	5
Studijos užsienyje (mokyklos/universiteto judumo į šalį, kurioje kalbama šia kalba, pvz., pagal programą „Erasmus+“)	3	3	2	3	4	4	3	4	2	5	1	2	4	4	3	1	4	2	2	3	5	4	3	1	3	3	3	4
Mokykite save skaitydami knygas	3	3	3	4	1	4	2	5	1	3	1	2	2	3	2	1	4	3	2	2	3	5	3	2	3	5	2	4
Mokykite save naudodami bet kokią neprisijungusią garso ir vaizdo medžiagą	2	3	4	3	1	3	2	3	1	1	1	2	1	3	2	1	2	2	2	2	3	4	1	6	1	2	1	1
Išmokyti save žiūrėti televizorių, filmus, klausytis radijo	7	11	7	7	6	4	8	6	1	6	9	9	6	4	11	5	5	8	22	13	2	5	10	10	11	4	8	10
Mokykitės patys naudodami internetines programėles ar kursus	5	7	3	4	5	5	4	8	1	4	8	4	4	1	4	3	4	3	7	8	5	5	2	5	5	2	6	6
1 į vieną internetinę pamoką su mokytoju	2	2	3	4	1	1	2	5	1	1	2	3	2	2	3	1	11	3	3	1	1	3	2	2	2	6	1	1
Kita	1	1	1	2	4	2	1	1	0	2	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	4	1	2	2	1	0
Nėra	2	1	3	1	1	2	2	2	3	3	4	2	1	1	2	1	1	3	1	0	4	2	3	2	0	1	1	0
Nežinau	1	0	1	2	2	1	2	1	1	0	2	1	0	0	1	2	0	2	0	1	1	4	1	0	1	4	1	0
Bazė: 21133 (atsakovai, kurie bent vieną iš mokymosi metodų taikė QB4a)																												

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad:

- Šiek tiek didesnė tikimybė, kad kalbos pamokos mokykloje, universitete arba profesinio rengimo ir mokymo įstaigose yra veiksmingos nei vyrų (35 proc., palyginti su 32 proc.).

- 55 metų ir vyresni respondentai yra labiau linkę (38 proc.) taip galvoti nei 15–24 m. (34 proc.), 40–54 m. (33 proc.) ir 25–39 m. (28 proc.) respondentai. Labiausiai tikėtina, kad jauniausia demografinė grupė (11 proc.) galvoja, kad mokyti save žiūrėti televizorių, filmus,

klausytis radijo yra veiksminga, palyginti su 5 proc. tarp 40 metų ir vyresnių žmonių.

- Daugiau nei vienas iš trijų (35 proc.) asmenų, kurie mokėsi mokykloje iki 15 metų amžiaus, mano, kad kalbos pamokos mokykloje yra veiksmingos, palyginti su 29 proc. tų, kurie baigė mokyklą nuo 20 metų ir vyresni. Palyginti su mažiau išsilavinusiais bendraamžiais (6 proc.), pastaroji grupė (11 proc.) yra labiau įsitikinusi, kad ilgi arba dažni vizitai į šalį, kurioje kalbama šia kalba, yra veiksmingi.
- Labiausiai tikėtina, kad namų ūkio darbuotojai (41 proc.) mano, kad kalbos pamokos mokykloje yra veiksmingos, palyginti su 35 proc. darbininkų, 29 proc. vadovų ir savarankiškai dirbančių asmenų. Labiau tikėtina, kad vadovai (12 proc.) bus įsitikinę ilgu ar dažnu vizitu į šalį, kurioje kalbama šia kalba, palyginti su darbininkais ir namų ūkio darbuotojais (abiem atvejais – 7 proc.).
- Tie, kurie mano, kad priklauso darbo klasei, yra labiau linkę (40 proc.) manyti, kad kalbos pamokos mokykloje yra veiksmingos, palyginti su 32 proc. vidurinėsios klasės ir 28 proc. aukštesniosios klasės.
- Žmonės, kurie aktyviai mokosi kalbų, ypač tie, kurie yra labai aktyvūs, rečiau nei tie, kurie yra neaktyvūs, teigia, kad kalbos pamokos mokykloje, universitete arba profesinio rengimo ir mokymo įstaigose yra veiksmingos (23 proc., palyginti su 40 proc.).
- Atsižvelgiant į tai, kas buvo nurodyta ankstesniame klausime, jauniausia (15–24 m.) amžiaus grupė du kartus dažniau nei seniausia kategorija (55 metų ir vyresni) gali rasti tokias judumo programas kaip „Erasmus“. Taip pat pastebime, kad šių programų veiksmingumas didėja, nes pradinio ugdymo respondentų išsilavinimo lygis yra žemiausias (3 proc.), o doktorantų lygmuo – aukščiausias (9 proc.).

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 540 „Europiečių ir jų kalbų“ 2023 m. rugsėjo-spalio mėn.

QB4b Kurį radote efektyviausią? (PROC. – ES)

	Kalbų pamokos mokykloje, universite te arba per profesinį rengimą ir mokymą	Grupinė s kalbos pamokos su mokytoju už mokyklos ribų	Nuo vienos iki vienos pamokos su mokyto ju asmeniš kai	Pokalbių pamokos su gimtąja kalba	Neformalus pokalbis su gimtąja kalba	Ilgai arba dažni vizitai į šalį, kurioje kalbama šia kalba	Kalbos kursai šalyje, kurioje kalbama šia kalba	Studijos užsienyje (mokyklos/universit etų judumo į šalį, kurioje kalbama šia kalba, pvz., pagal programą „Erasmus +“)	Mokykite save skaitydami knygas	Mokykite save naudodami bet kokią neprisijung usią garso ir vaizdo medžiagą	Išmokyti save žiūrėti televizorių, filmus, klausytis radijo	Mokykitės patys naudodami internetines programėles ar kursus	1 į vieną internetinę pamoką su mokyto ju	Kita	Nėra	Nežinau
ES 27	34	7	5	6	9	8	5	3	3	2	7	5	2	1	2	1
Lytis																
Vyras	32	6	5	6	10	9	4	4	3	2	7	6	2	1	2	1
Moteris	35	7	5	6	9	8	5	3	3	2	6	5	2	1	2	1
Amžius																
15–24	34	6	5	5	8	7	5	4	2	2	11	6	2	1	1	1
25–39	28	6	6	7	10	8	6	4	3	2	9	6	2	1	2	0
40–54	33	7	6	6	9	9	5	3	3	2	5	6	2	1	2	1
55 +	38	7	5	5	9	9	4	2	3	2	5	3	2	1	3	2
Išsilavinimas (pabaiga)																
15–	35	7	3	6	11	6	4	2	4	1	7	3	2	1	6	2
16–19	38	6	5	5	9	7	4	2	3	2	6	5	2	1	3	2
20+	29	7	6	6	9	11	6	5	3	2	6	5	2	1	1	1
Vis dar studijuoja	35	6	5	6	8	8	5	5	2	2	10	5	1	1	0	1
Socialinė ir profesinė kategorija																
Savarankiškai dirbantis asmuo	29	6	6	6	9	10	5	4	3	2	7	6	2	1	1	1
Vadovai	29	5	7	6	9	12	7	6	2	2	5	6	2	1	1	1
Kitos baltos apykaklės	31	9	6	6	10	8	5	2	3	3	7	4	2	1	1	2
Darbininkai	35	6	5	6	9	7	4	2	3	2	8	6	2	1	3	1
Namudiniai asmenys	41	6	5	5	5	7	4	1	5	1	6	6	2	1	4	1
Bedarbis	32	6	4	5	10	8	4	2	2	3	9	6	3	1	4	1
Išėjęs į pensiją	38	6	4	5	10	9	4	2	3	1	5	3	2	2	4	2
Studentai	35	6	5	6	8	8	5	5	2	2	10	5	1	1	0	1
Sunkumai apmokėti sąskaitas																
Didžiąją laiko dalį	33	8	5	6	10	5	5	2	4	2	8	3	4	0	4	1
Laikas nuo laiko	32	7	6	7	8	7	5	2	3	3	8	6	2	1	2	1
Beveik niekada/niekada	34	6	5	5	9	10	5	4	3	2	6	5	2	1	2	1
Apsvarstykite priklausymą																
Darbininkų klasė	40	6	4	5	9	6	3	2	3	2	7	4	1	1	5	2
Žemesnioji vidurinioji klasė	34	6	4	6	10	8	4	3	3	2	7	5	3	1	3	1
Vidurinė klasė	32	7	6	6	9	9	5	3	3	2	7	6	2	1	1	1
Vidurinioji klasė	29	7	6	5	11	12	6	6	2	2	5	5	2	1	0	1
Viršutinė klasė	28	4	8	13	9	10	9	3	3	1	5	5	1	0	0	1
Kalbos besimokančio asmens veikla																
Labai aktyvus	23	6	6	7	11	10	6	5	3	3	7	9	2	1	0	1
Aktyvus	21	7	8	6	10	8	6	3	4	3	10	8	3	1	1	1
Neaktyvus	40	7	4	5	8	8	4	3	3	1	6	3	2	1	3	2

8. Mašininio vertimo internetu naudojimas

Dauguma europiečių retai arba niekada nesinaudoja mašininio vertimu.

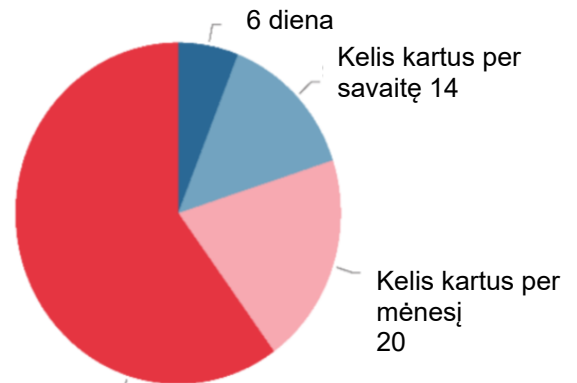
Respondentų buvo klausama, kaip dažnai jie naudoja internetinius automatinius vertimus³⁹.

Šeši iš dešimties (60 proc.) respondentų teigia, kad jie retai arba niekada nenaudoja mašininio vertimo. Vienas iš penkių (20 %) jį naudoja kelis kartus per mėnesį, o vienas iš septynių (14 %) jį naudoja kelis kartus per savaitę. Maža mažuma (6 %) jį naudoja kasdien. Tačiau yra didelių skirtumų tarp šalių.

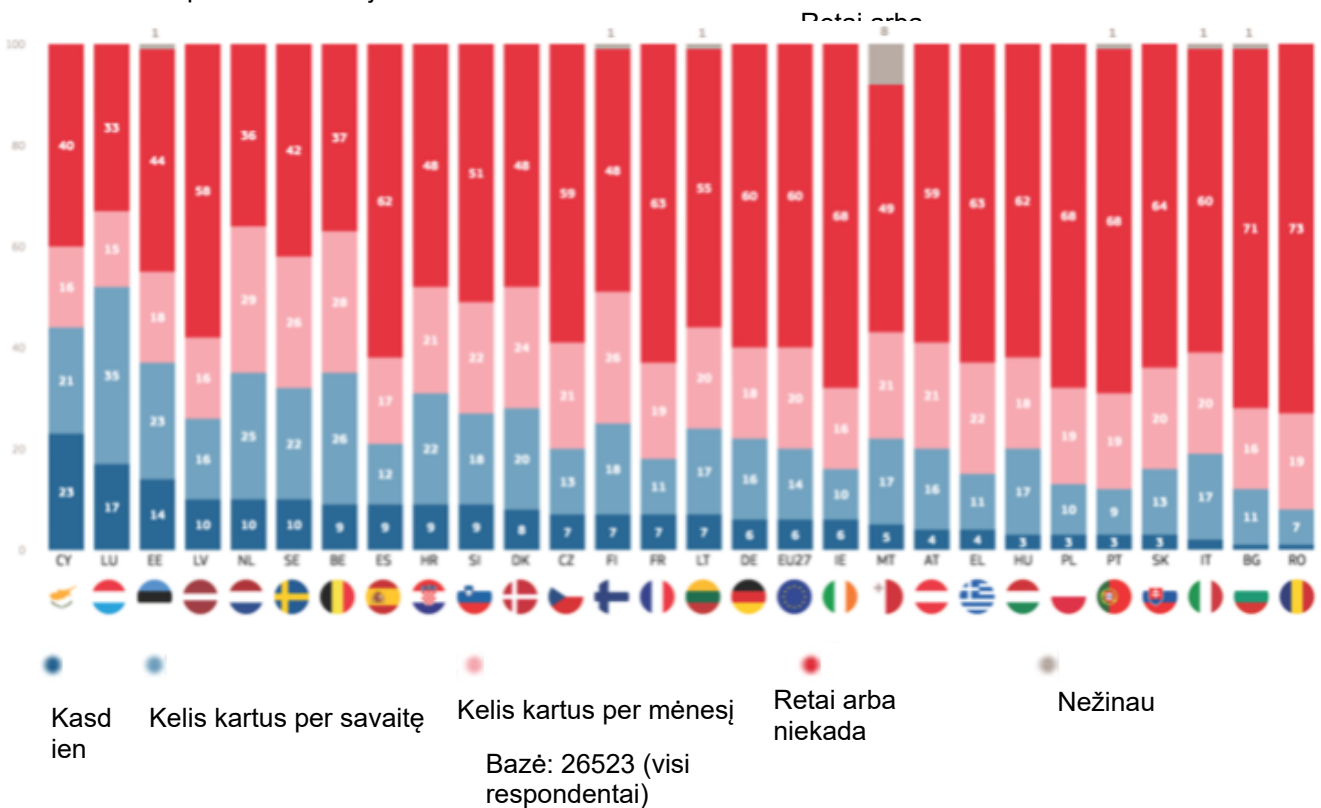
17-oje šalių daugiau nei pusė respondentų teigia niekada nesinaudojantis mašininio vertimu, o didžiausia dalis – Rumunijoje (73 proc.), Bulgarijoje (71 proc.), Airijoje, Portugalijoje ir Lenkijoje (68 proc. visų) ir Slovakijoje (64 proc.). Prasčiausi rezultatai šiuo atžvilgiu nustatyti Liuksemburge (33 proc.), Nyderlanduose (36 proc.) ir

Liuksemburgas išsiskiria daugiau nei vienu iš trijų (35 proc.) teiginiu, kad jis kelis kartus per savaitę naudoja automatinį vertimą, po jo seka Belgija (26 proc.) ir Nyderlandai (25 proc.).

8 QB. Kaip dažnai naudojate mašininio vertimo internetu? (ES 27) (%)

8 QB. Kaip dažnai naudojate mašininio vertimo internetu?

Belgijoje (37 proc.).

Respondentai dažniausiai kelis kartus per mėnesį naudojami mašininio vertimu Nyderlanduose (29 proc.), Belgijoje (28 proc.) ir Švedijoje bei Suomijoje (po 26 proc.).

Kipras yra vienintelė šalis, kurioje daugiau nei vienas iš penkių (23 proc.) teigia kasdien naudojantis mašininio vertimu, po jo eina Liuksemburgas (17 proc.), Estija (14 proc.), Latvija, Nyderlandai ir Švedija (10 proc. visų). Mažiausiai tikėtina, kad tai bus daroma Bulgarijoje ir Rumunijoje (po 1 proc.), Italijoje (2 proc.), Vengrijoje, Lenkijoje, Portugalijoje ir Slovakijoje (3 proc.).

39 B8KLAUSIMAS. Kaip dažnai naudojate mašininio vertimo internetu?

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad:

- Moterys dažniau nei vyrai sako, kad retai arba niekada nesinaudoja mašininio vertimu (62 proc., palyginti su 57 proc.).
- Jaunesni respondentai dažniau naudoja automatinius vertimus kasdien: tai sako kas dešimtas (11 proc.) 15–24 m. amžiaus respondentų, palyginti su 5 proc. 40–54 m. amžiaus asmenų ir 2 proc. 55 metų ir vyresnių respondentų.
- Svarbus vaidmuo tenka švietimo lygmenims. Pavyzdžiui, tie, kurie baigė mokyklą nuo 20 metų amžiaus, yra labiau linkę (27 %) naudotis mašininio vertimu kelis kartus per mėnesį, palyginti su tais, kurie baigė mokyklą 15 metų ar jaunesni (5 %). Tas pats pasakytina ir apie tuos, kurie jį naudoja kelis kartus per savaitę (19 proc., palyginti su 4 proc.) arba kasdien (8 proc., palyginti su 1 proc.).
- Mokiniai (12 proc.) ir vadovai (10 proc.) dažniausiai kasdien naudojami mašininio vertimu, palyginti su fiziniais darbuotojais (5 proc.), namų ūkio darbuotojais (3 proc.) ir pensininkais (2 proc.).
- Respondentai, kurie mano, kad priklauso aukštesnei klasei, yra labiausiai linkę (43 proc.) naudoti automatinius vertimus kelis kartus per mėnesį, palyginti su viduriniąja klase (22 proc.) ir darbo klase (12 proc.).
- Respondentai iš didelių miestų (7 proc.) dažniau naudoja internetinius automatinius vertimus kasdien nei respondentai iš mažų miestų (5 proc.) ir kaimo vietovių (4 proc.). Be to, jie taip pat dažniau naudoja internetinius automatinius vertimus kelis kartus per savaitę (17 proc.) nei respondentai iš mažų miestų (15 proc.) ir kaimo vietovių (11 proc.).
- Aktyvių kalbų besimokantys asmenys kasdien naudojami mašininio mokymu, palyginti su tais, kurie yra neaktyvūs (13 proc., palyginti su 3 proc.)⁴⁰.

QB8 Kaip dažnai naudojate internetinius automatinius vertimus? (% – ES)

	Kasdien	Kelis kartus per savaitę	Kelis kartus per mėnesį	Retai arba niekada	Nežinau
ES 27	6	14	20	60	0
Lytis					
Vyras	6	15	21	57	1
Moteris	5	13	19	62	1
Amžius					
15–24	11	25	28	36	0
25–39	9	20	26	45	0
40–54	5	16	23	56	0
55 +	2	7	12	78	1
Išsilavinimas (pabaiga)					
15–	1	4	5	89	1
16–19	4	11	17	68	0
20+	8	19	27	46	0
Vis dar studijuoja	12	29	30	29	0
Socialinė ir profesinė kategorija					
Savarankiškai dirbantis asmuo	6	19	26	49	0
Vadovai	10	21	30	39	0
Kitos baltos apykaklės	6	18	25	51	0
Darbininkai	5	12	20	63	0
Namudiniai asmenys	3	8	10	78	1
Bedarbis	7	11	17	65	0
Išėjęs į pensiją	2	5	8	84	1
Studentai	12	29	30	29	0
Sunkumai apmokėti sąskaitas					
Didžiąją laiko dalį	5	12	14	68	1
Laikas nuo laiko	5	16	18	61	0
Beveik niekada/niekada	6	14	22	58	0
Apsvarstykite priklausymą					
Darbininkų klasė	3	8	12	76	1
Žemesnioji vidurinioji klasė	6	14	19	60	1
Vidurinė klasė	6	16	22	56	0
Vidurinioji klasė	10	23	27	40	0
Viršutinė klasė	9	14	43	34	0
Subjektyvi urbanizacija					
Kaimo kaimas	4	11	18	66	1
Mažas/ Vidutinio dydžio miestas	5	15	21	58	1
Didelis miestas	7	17	21	55	0
Kalbos besimokančio asmens veikla					
Labai aktyvus	13	28	28	31	0
Aktyvus	8	27	29	36	0
Neaktyvus	3	9	17	71	0

40 Labai aktyvūs kalbų besimokantys respondentai yra tie respondentai, kurie pradėjo arba toliau mokėsi naujos kalbos per pastaruosius dvejus metus, o ne aktyvūs besimokantieji, kurie neseniai neišmoko naujos kalbos, bet ketina tai daryti, ir neaktyvūs besimokantieji, t. y. tie respondentai, kurie niekada nemokėjo jokios kitos kalbos, išskyrus gimtąją kalbą, ir neketina to daryti ateinančiais metais.

IV. CITIZENS POŽIŪRIS Į DAUGIAKALBYSTĘ

Šiame skyriuje nagrinėjamas europiečių požiūris į įvairius klausimus, susijusius su papildomų kalbų mokymusi ir vartojimu. Visų pirma, pirmame skyriuje apžvelgiama, kokių mastu europiečiai mano, kad ES žmonės turėtų mokėti ne gimtąją, o kitas kalbas. Antrame skyriuje aptariama, ar reikėtų saugoti regionines ir mažumų kalbas. Paskutiniame skyriuje aptariama, ar kalbų įgūdžių gerinimas turėtų būti politikos prioritetas.

1. Be gimtosios kalbos kalbėti viena ar keliomis kalbomis;

Didžioji dauguma europiečių mano, kad visi ES piliečiai turėtų kalbėti ne tik gimtąja kalba, bet ir bent viena kalba, o dauguma žmonių turėtų kalbėti ne tik gimtąja kalba, bet ir daugiau nei viena kalba.

Europiečiai iš esmės sutaria, kad visi ES piliečiai turėtų turėti galimybę kalbėti ne tik gimtąja kalba, bet ir bent viena kalba⁴¹.

nei požiūris, kad europiečiai turėtų kalbėti ne tik gimtąja kalba, bet ir bent viena kalba. Skirtumai daugiausia susiję tik su tais, kurie linkę nesutikti (20 proc., + 2), o ne visiškai nesutaria (8 proc., + 2). Apskritai respondentai iš esmės pritaria ES vizijai, kad ES piliečiai, be gimtosios kalbos, turėtų mokėti bent vieną kalbą, ir yra mažai įrodymų, kad ši vizija labai nepitaria.

Nacionaliniu lygmeniu matome, kad 11 valstybių narių daugiau kaip devynios iš dešimties sutinka, kad visi ES piliečiai, be gimtosios kalbos, turėtų galėti kalbėti bent viena kalba, beveik vieningai – Kipre (99 proc.), Liuksemburge (98 proc.) ir Graikijoje (97 proc.). Trylikoje šalių daugiau kaip pusė visiškai pritaria šiam teiginiui, o aukščiausi rezultatai užfiksuoti Liuksemburge (77 proc.), Graikijoje (75 proc.) ir Latvijoje (72 proc.). Kalbant apie tuos, kurie visiškai sutinka ir sutinka, prasčiausi balai vertinami Rumunijoje (78 proc.), Čekijoje ir Bulgarijoje (po 80 proc.) ir Suomijoje (81 proc.).

QB7. Nurodykite, ar sutinkate su kiekvienu iš šių teiginių. (ES 27) (%)

Visi ES piliečiai turėtų turėti galimybę be gimtosios kalbos kalbėti bent viena kalba.

QB7. Nurodykite, ar sutinkate su kiekvienu iš šių teiginių. (ES 27) (%)

Kiekvienas ES gyventojas turėtų mokėti ne tik savo gimtąją kalbą, bet ir daugiau nei vieną kalbą.

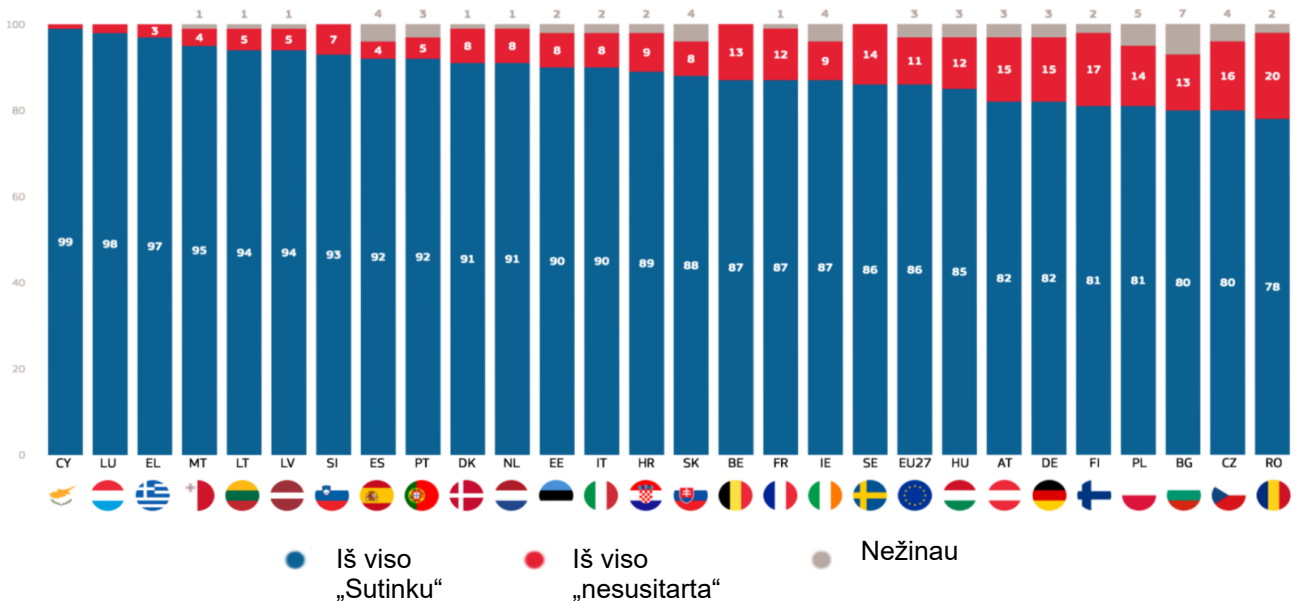
Daugiau kaip keturi iš penkių europiečių (86 proc., tiek pat kaip 2012 m.) sutinka, kad be gimtosios kalbos turėtų būti galima kalbėti bent viena kalba, o beveik pusė (48 proc., + 2) visiškai sutinka. Maždaug vienas iš dešimties (11 proc., =) europiečių nesutinka su šiuo požiūriu, tik 3 proc. teigė, kad „visiškai nesutinka“.

Beveik septyni iš dešimties europiečių (69 proc., -4) sutinka, kad ES žmonės, be gimtosios kalbos, turėtų galėti kalbėti daugiau nei viena kalba, o trečdalis (32 proc., -2) teigė, kad „visiškai pritaria“ šiam požiūriui. Visiško nepritarimo šiam požiūriui lygis (28 proc., + 4) yra didesnis

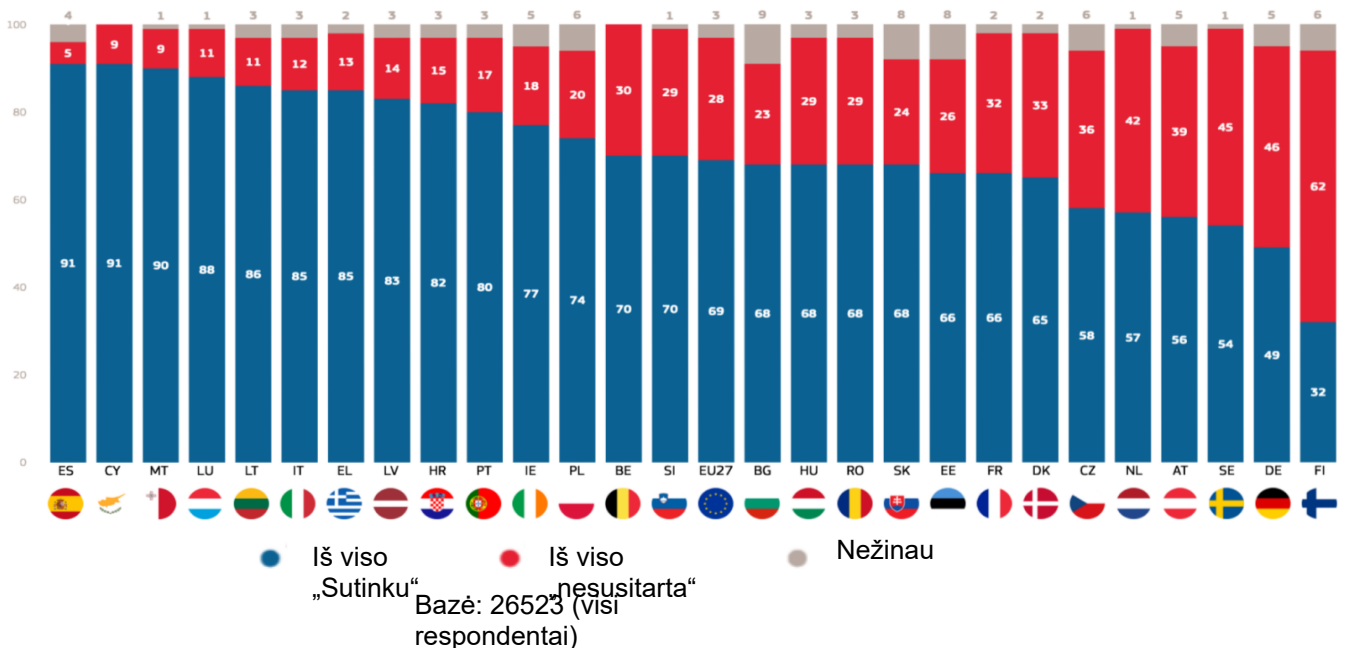
Dauguma respondentų sutinka, kad ES žmonės kiekvienoje valstybėje narėje, išskyrus Suomiją (32 proc.) ir Vokietiją (49 proc.), turėtų galėti kalbėti ne tik gimtąja kalba, bet ir daugiau nei viena kalba. Aukščiausi rezultatai nustatyti Kipre ir Ispanijoje (po 91 proc.), Maltoje (90 proc.) ir Liuksemburge (88 proc.).

41 7KLAUSIMAS. „Prašome pasakyti, kiek sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių.“

QB7.1. Nurodykite, ar sutinkate su kiekvienu iš šių teiginių. – Kiekvienas ES asmuo turėtų turėti galimybę be gimtosios kalbos kalbėti bent viena kalba (proc.).

QB7.2. Nurodykite, kiek sutinkate su kiekvienu iš šių teiginių, ar nesutinkate su šiais teiginiais. – Kiekvienas ES be gimtosios kalbos turėtų galėti kalbėti daugiau nei viena kalba (proc.).

Palyginti su 2012 m. ir 2023 m., matome, kad 17 šalių respondentai labiau linkę sutikti su tuo, kad visi ES piliečiai turėtų turėti galimybę kalbėti ne tik gimtąja kalba, bet ir bent viena kalba. Didžiausias padidėjimas nustatytas Airijoje (87 proc., + 9), Portugalijoje (92 proc., + 9), Bulgarijoje (80 proc., + 7) ir Lietuvoje (94 proc., + 6). Dar didesnis padidėjimas pastebimas tarp tų, kurie visiškai pritaria šiam teiginiui, visų pirma Maltoje (76 proc., + 27), Graikijoje (75 proc., + 24) ir Bulgarijoje (45 proc., + 18).

Respondentai labiau linkę sutikti, kad dešimtyje šalių, be gimtosios kalbos, visi ES galėtų kalbėti daugiau nei viena kalba, o labiausiai – Airijoje (77 proc., + 21 proc.), Kipre (91 proc., + 15) ir Maltoje (90 proc., + 15). Staigus nuosmukis pastebimas Nyderlanduose (57 proc., -24 proc.), Švedijoje (54 proc., -17 proc.) ir Estijoje (66 proc., -16).

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad:

- Jaunesni respondentai, ypač 15–24 m. amžiaus respondentai, labiau linkę (90 proc., + 5 proc.) sutikti, kad visi ES gyventojai, be gimtosios kalbos, galėtų kalbėti bent viena kalba, palyginti su 49 proc. 25–39 metų amžiaus respondentų, 47 proc. 40–54 m. ir 46 proc. 55 metų ir vyresnių respondentų. 15–24 m. respondentai šiek tiek dažniau (71 proc.) sutinka, kad ES žmonės turėtų mokėti daugiau nei vieną kalbą, palyginti su 67 proc. 55 metų ir vyresnių respondentų.
- Tie, kurie mokėsi mokykloje iki 20 metų amžiaus, yra labiau linkę (90 proc.) sutikti, kad visi ES gyventojai turėtų turėti galimybę kalbėti ne tik gimtąja kalba, bet ir bent viena kalba, palyginti su tais, kurie baigė mokyklą 15 metų ar jaunesni (79 proc.). Tas pats pasakytina apie gebėjimą kalbėti daugiau nei viena kalba, o labiausiai išsilavinusi grupė labiau linkusi visiškai sutikti (35 proc.), palyginti su mažiau išsilavinusiais bendraamžiais (31 proc.).
- Labiausiai tikėtina, kad studentai (93 proc.) sutiks, kad visi ES piliečiai, be gimtosios kalbos, galėtų kalbėti bent viena kalba, ypač palyginti su bedarbiais respondентаis ir namų ūkio asmenimis (abu – 82 proc.). Labiausiai tikėtina, kad savarankiškai dirbantys asmenys (74 proc.) sutinka, kad ES žmonės turėtų mokėti daugiau nei vieną kalbą, palyginti su bedarbiais (64 proc.) ir į pensiją išėjusiais respondентаis (65 proc.).
- Tie, kuriems niekada nekylo sunkumų apmokėti sąskaitas, yra labiau linkę (88 proc.) sutikti, kad visi ES piliečiai, be motinos, galėtų kalbėti bent viena kalba nei tie, kuriems dažniausiai sunku (81 proc.).
- Tie, kurie mano, kad priklauso aukštesnei viduriniajai klasei, labiausiai linkę (93 proc.) sutikti, kad kiekvienas ES gyventojas galėtų kalbėti bent viena papildoma kalba, palyginti su 81 proc. dirbančiųjų. Su aukštesniąja klase susiję asmenys (79 proc.) labiau linkę sutikti, kad ES žmonės galėtų kalbėti daugiau nei viena kalba, palyginti su 70 proc. vidurinėsios klasės ir 68 proc. dirbančiųjų.

KB7.1 Prašome pasakyti, kiek sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių. Visi ES piliečiai turėtų turėti galimybę kalbėti bent viena kalba, be gimtosios kalbos (proc. – ES).

	Visiškai sutinku	Linkęs sutikti	Linkęs nesutikti	Visiškai nesutinku	Nežinau	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „nesusitarta“
ES 27	48	38	8	3	3	86	11
Lytis							
Vyras	48	39	8	3	2	87	11
Moteris	47	39	8	3	3	86	11
Amžius							
15–24	55	35	6	3	1	90	9
25–39	49	38	9	3	1	87	12
40–54	47	40	8	3	2	87	11
55 +	46	39	8	3	4	85	11
Išsilavinimas (pabaiga)							
15–	39	40	9	5	7	79	14
16–19	40	44	10	3	3	84	13
20+	58	32	6	3	1	90	9
Vis dar studijuoja	59	34	5	2	0	93	7
Socialinė ir profesinė kategorija							
Savarankiškai dirbantis asmuo	51	38	7	3	1	89	10
Vadovai	57	34	6	2	1	91	8
Kitos baltos apykaklės	48	40	8	2	2	88	10
Darbininkai	41	43	10	4	2	84	14
Namudiniai asmenys	42	40	9	3	6	82	12
Bedarbis	42	40	10	4	4	82	14
Išėjęs į pensiją	46	38	8	4	4	84	12
Studentai	59	34	5	2	0	93	7
Sunkumai apmokėti sąskaitas							
Didžiąją laiko dalį	46	35	10	5	4	81	15
Laikas nuo laiko	42	43	10	3	2	85	13
Beveik niekada/niekada	51	37	7	3	2	88	10
Apsvarstykite priklausymą							
Darbininkų klasė	44	37	9	4	6	81	13
Žemesnioji vidurinioji klasė	44	42	8	4	2	86	12
Vidurinė klasė	48	40	8	3	1	88	11
Vidurinioji klasė	62	31	4	2	1	93	6
Viršutinė klasė	61	28	6	4	1	89	10

KB7.2 Prašome pasakyti, kiek sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių. Be gimtosios kalbos, visi ES gyventojai turėtų mokėti daugiau nei vieną kalbą (proc. – ES).

	Visiškai sutinku	Linkęs sutikti	Linkęs nesutikti	Visiškai nesutinku	Nežinau	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „nesusitarta“
ES 27	32	37	20	8	3	69	28
Lytis							
Vyras	32	36	21	8	3	68	29
Moteris	33	37	19	7	4	70	26
Amžius							
15–24	34	37	18	8	3	71	26
25–39	34	36	20	8	2	70	28
40–54	33	37	20	7	3	70	27
55 +	30	37	20	8	5	67	28
Išsilavinimas (pabaiga)							
15–	31	36	17	9	7	67	26
16–19	30	37	21	8	4	67	29
20+	35	36	20	7	2	71	27
Vis dar studijuoja	36	37	18	7	2	73	25
Socialinė ir profesinė kategorija							
Savarankiškai dirbantis asmuo	36	38	18	6	2	74	24
Vadovai	33	37	22	7	1	70	29
Kitos baltos apykaklės	34	36	20	8	2	70	28
Darbininkai	32	38	19	8	3	70	27
Namudiniai asmenys	33	36	16	7	8	69	23
Bedarbis	30	34	21	11	4	64	32
Išėjęs į pensiją	29	36	20	9	6	65	29
Studentai	36	37	18	7	2	73	25
Sunkumai apmokėti sąskaitas							
Didžiąją laiko dalį	33	33	18	11	5	66	29
Laikas nuo laiko	33	38	19	7	3	71	26
Beveik niekada/niekada	32	36	21	8	3	68	29
Apsvarstykite priklausymą							
Darbininkų klasė	33	35	17	9	6	68	26
Žemesnioji vidurinioji klasė	28	39	21	8	4	67	29
Vidurinė klasė	34	36	21	7	2	70	28
Vidurinioji klasė	31	37	21	9	2	68	30
Viršutinė klasė	36	43	15	6	0	79	21

2. Mažumų kalbų apsauga

Dauguma europiečių sutinka, kad reikėtų saugoti regionines ir mažumų kalbas.

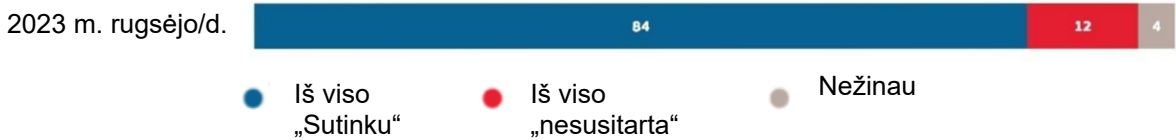
Respondentų buvo klausiama, ar reikėtų apsaugoti regionines ir mažumų kalbas.

Daugiau kaip aštuoni iš dešimties (84 proc.) sutinka, kad regioninės ir mažumų kalbos turėtų būti saugomos,

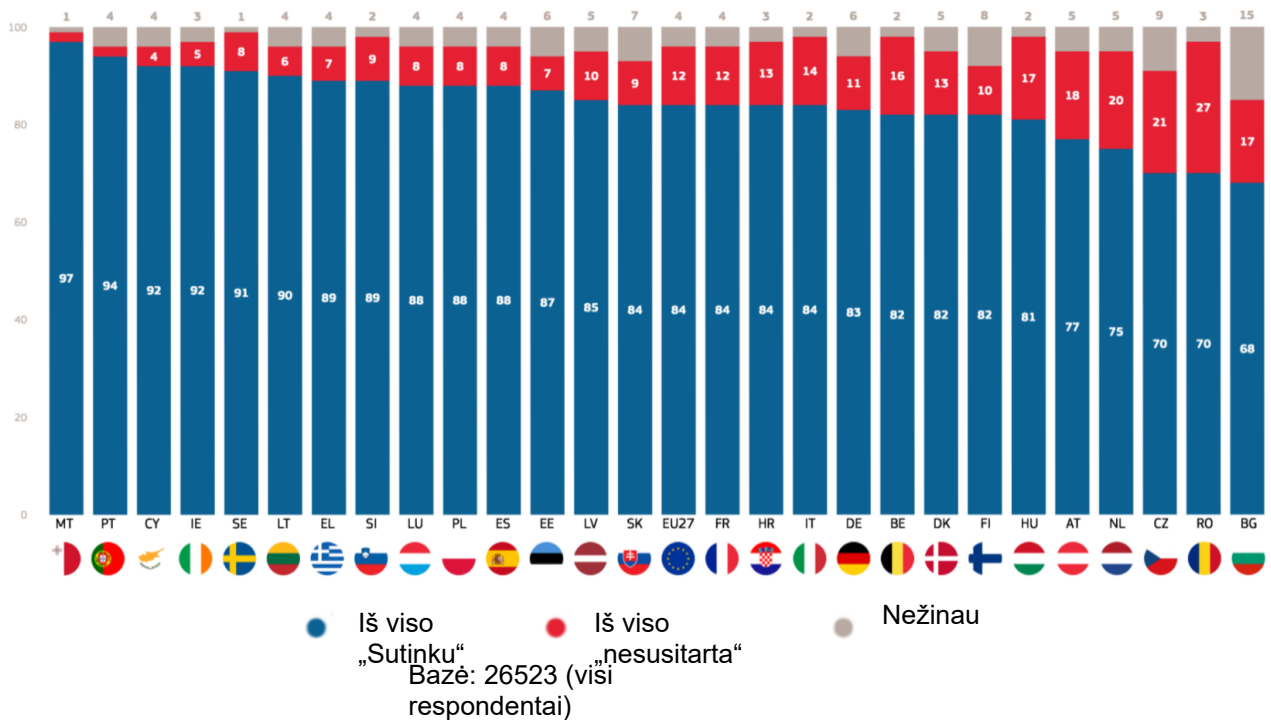
daugiau kaip keturios iš dešimties (43 proc.) visiškai sutinka, o 41 proc. sutinka. Šiek tiek daugiau nei vienas iš dešimties (12 %) nesutinka.

Nacionaliniu lygmeniu penkiose šalyse daugiau kaip devynios iš dešimties sutinka, kad reikėtų apsaugoti regionines ir mažumų kalbas: Malta (97 proc.), Portugalija (94 proc.), Kipras ir Airija (po 92 proc.) ir Švedija (91 proc.). Respondentai mažiausiai taip galvoja Bulgarijoje (68 proc.), Čekijoje ir Rumunijoje (po 70 proc.) ir Nyderlanduose (75 proc.). Daugiau nei pusė valstybių narių visiškai sutinka, ypač Maltoje (74 proc.), Švedijoje (71 proc.) ir Slovėnijoje (70 proc.).

QB7. Nurodykite, ar sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių (ES 27) (%)
Regioninės ir mažumų kalbos turėtų būti saugomos.

QB7.4. Nurodykite, kiek sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių:
–Regioninės ir mažumų kalbos turėtų būti apsaugotos (%)

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad:

- 25–54 metų amžiaus respondentai šiek tiek dažniau (84–85 proc.) sutinka, kad reikėtų apsaugoti regionines ir mažumų kalbas, palyginti su 15–24 m. ir 55 m. ir vyresniais asmenimis (abiem atvejais 82 proc.).
- Beveik devyni iš dešimties (87 proc.) iš tų, kurie lankė mokyklą sulaukę 20 metų, pritaria siūlomam teiginiui, palyginti su aštuoniais iš dešimties (80 proc.) iš 15 m. ar jaunesnių mokyklos baigusių asmenų.
- Labiausiai tikėtina, kad vadovai (88 proc.) sutiks, kad regioninės ir mažumų kalbos būtų apsaugotos, palyginti su savarankiškai dirbančiais asmenimis, kitais darbuotojais ir studentais (84 proc.), bedarbiais (80 proc.) ir namų ūkio asmenimis (77 proc.).
- Tie, kurie niekada neturi finansinių sunkumų, yra labiau linkę (85 proc.) pritarti siūlomam pareiškimui nei tie, kurie dažniausiai susiduria su tokiais klausimais (78 proc.).
- Labai aktyvūs kalbų besimokantys asmenys, t. y. respondentai, kurie per pastaruosius dvejus metus pradėjo arba toliau mokėsi naujos kalbos, labiau linkę pritarti siūlomam teiginiui (87 proc.), nei tie, kurie yra neaktyvūs (82 proc.), t. y. respondentai, kurie niekada nėra išmokę kitos kalbos nei gimtoji kalba ir neketina tai padaryti netrukus.

Klausimas. Pasakykite, kiek sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš toliau nurodytų teiginių Regioninės ir mažumų kalbos turėtų būti apsaugotos (proc. – ES)							
	Visiškai sutinku	Linkęs sutikti	Linkęs nesutikti	Visiškai nesutinku	Nežinau	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „nesusitarta“
ES 27	43	41	9	3	4	84	12
Lytis							
Vyras	41	42	9	4	4	83	13
Moteris	43	40	9	3	5	83	12
Amžius							
15–24	42	40	10	3	5	82	13
25–39	42	43	9	3	3	85	12
40–54	43	41	10	3	3	84	13
55 +	42	40	8	4	6	82	12
Išsilavinimas (pabaiga)							
15–	39	41	9	4	7	80	13
16–19	38	43	10	4	5	81	14
20+	49	38	8	2	3	87	10
Vis dar studijuoja	44	49	9	3	4	84	12
Socialinė ir profesinė kategorija							
Savarankiškai dirbantis asmuo	42	42	8	4	4	84	12
Vadovai	47	41	7	2	3	88	9
Kitos baltos apykaklės	42	42	10	3	3	84	13
Darbininkai	41	42	10	3	4	83	13
Namudiniai asmenys	38	39	11	4	8	77	15
Bedarbis	37	43	10	5	5	80	15
Išėjęs į pensiją	43	39	8	4	6	82	12
Studentai	44	40	9	3	4	84	12
Sunkumai apmokėti sąskaitas							
Didžiąją laiko dalį	42	36	11	5	5	78	16
Laikas nuo laiko	39	43	11	3	4	82	14
Beveik niekada/niekada	44	41	8	3	4	85	11
Apsvarstykite priklausymą							
Darbininkų klasė	44	38	8	3	7	82	11
Žemesnioji vidurinioji klasė	39	43	10	3	5	82	13
Vidurinė klasė	43	42	9	3	3	85	12
Vidurinioji klasė	44	40	11	3	2	84	14
Viršutinė klasė	46	36	10	7	1	82	17
Kalbos besimokančio asmens veikla							
Labai aktyvus	51	36	7	3	3	87	10
Aktyvus	44	41	10	3	2	85	13
Neaktyvus	40	42	10	3	5	82	13

3. Kalbinių įgūdžių gerinimas kaip politikos prioritetas

Trys ketvirtadaliai europiečių mano, kad kalbų įgūdžių gerinimas turėtų būti politikos prioritetas.

Respondentų buvo klausama, ar kalbų įgūdžių gerinimas turėtų būti politikos prioritetas.

Daugiau kaip trys ketvirtadaliai respondentų sutinka, kad tai, ar kalbų įgūdžių gerinimas turėtų būti politikos prioritetas (76 proc., -2 procentiniais punktais, palyginti su 2012 m.). Daugiau nei vienas iš trijų (35 %, + 1) visiškai sutinka. Vienas iš penkių (19 proc., + 2) nesutinka, o 5 proc. (=) visiškai nesutinka.

Dvylika šalių daugiau nei aštuonios iš dešimties sutinka, kad kalbų įgūdžių gerinimas turėtų būti politikos prioritetas. Aukščiausi rezultatai nustatyti Maltoje (92 proc.), Liuksemburge (89 proc.) ir Kipre (88 proc.). Respondentai mažiausiai sutinka su šiuo teiginiu Estijoje (60 proc.), Austrijoje ir Slovakijoje (po 64 proc.) ir Rumunijoje (65

Nyderlandai (51 proc.), Ispanija ir Liuksemburgas (po 50 proc.).

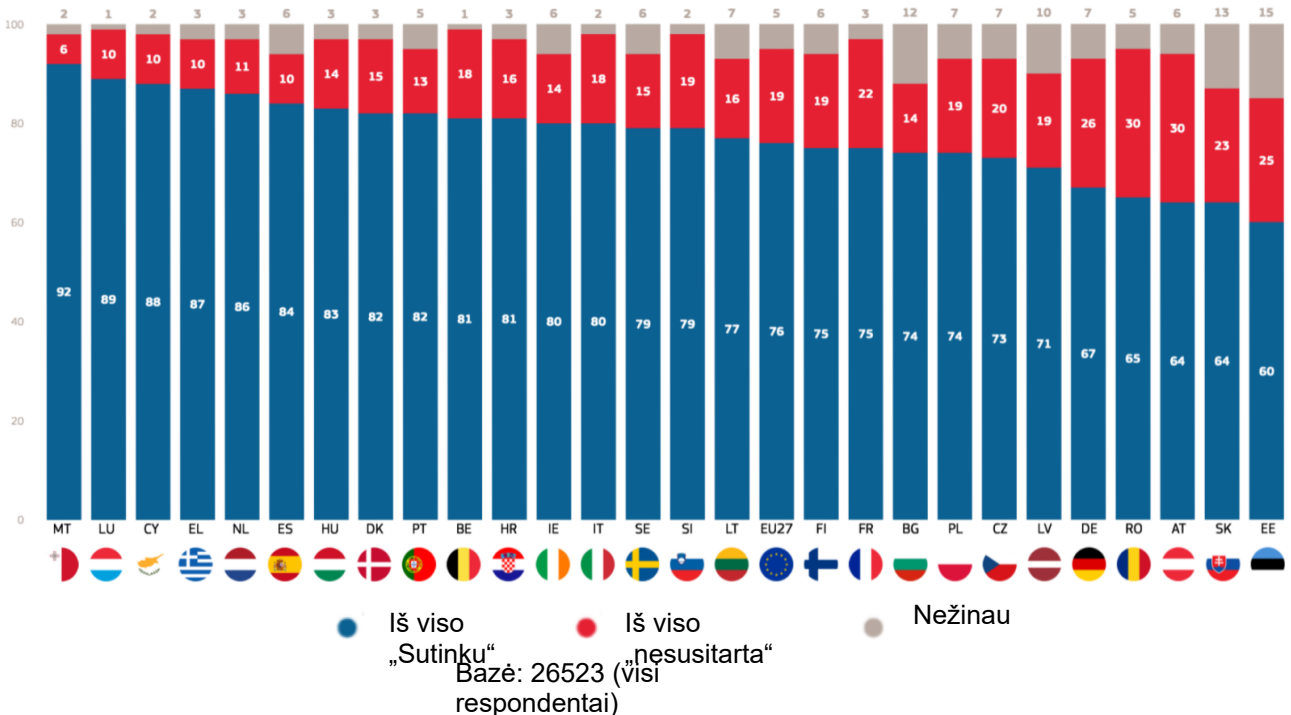
11 šalių respondentai labiau nei 2012 m. sutinka, kad kalbų įgūdžių gerinimas turėtų būti politikos prioritetas, o didžiausias padidėjimas užregistruotas Maltoje (92 proc., + 17), Latvijoje (71 proc., + 13) ir Portugalijoje (82 proc., + 10). Belgijos (81 proc., -7), Prancūzijos (75 proc., 7) ir Estijos (60 proc., 7 proc.) ir Estijos (60 proc., 7 proc.) yra gerokai mažiau linkusios taip galvoti.

QB7.5. Nurodykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių. (ES 27) (%)
Kalbų įgūdžių gerinimas turėtų būti politikos prioritetas

● Iš viso „Sutinku“ Bazė: 26523 (visi respondentai)
● Iš viso „nesusitarta“
● Nežinau

QB7.5. Nurodykite, kiek sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių. (%)
Kalbų įgūdžių gerinimas turėtų būti politikos prioritetas

proc.). Šešiose šalyse bent pusė visiškai sutinka: Malta (68 proc.), Kipras (66 proc.), Graikija (52 proc.),

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad:

- Jaunesni respondentai labiau linkę sutikti, kad kalbinių įgūdžių gerinimas turėtų būti politikos prioritetas: aštuoni iš dešimties (80 proc., + 2) 15–24 m. amžiaus respondentų sutinka, palyginti su 73 proc. 55 metų ir vyresnių respondentų.
- Tie, kurie toliau mokėsi sulaukę 20 metų, labiau linkę pritarti siūlomam teiginiui nei tie, kurie baigė mokyklą 15 metų ar jaunesni (82 proc., palyginti su 64 proc.). Kalbant apie tuos, kurie visiškai sutinka, proporcijos yra dar ryškesnės (41 proc., palyginti su 26 proc.).
- Kalbant apie socialines ir profesines kategorijas, labiausiai tikėtina, kad studentai (83 proc.) sutiks, kad kalbos įgūdžių gerinimas turėtų būti politikos prioritetas, palyginti su savarankiškai dirbančiais asmenimis (80 proc.), fizinį darbą dirbančiais darbuotojais (73 proc.), pensininkais (71 proc.) ir bedarbiais (68 proc.).
- Tie, kurie niekada nesusiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas, yra labiau linkę (78 proc.) pritarti siūlomam pareiškimui nei tie, kurie dažniausiai susiduria su tokiais sunkumais (68 proc.).
- Respondentai, kurie mano, kad priklauso aukštesnei arba aukštesnei viduriniajai klasei (abi 82 proc.), šiek tiek labiau linkę sutikti, kad kalbinių įgūdžių gerinimas turėtų būti politikos prioritetas, palyginti su 78 proc. vidurinėsios klasės ir 71 proc. dirbančiųjų.
- Aktyvių kalbų besimokantys asmenys dažniau (85 proc.) nei tie, kurie nėra aktyvūs (72 proc.), sutinka, kad kalbos įgūdžių gerinimas turėtų būti politikos prioritetas.

KB7.5 Prašome pasakyti, kiek sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių. Kalbų įgūdžių gerinimas turėtų būti politikos prioritetas (proc. – ES)

	Visiškai sutinku	Linkęs sutikti	Linkęs nesutikti	Visiškai nesutinku	Nežinau	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „nesusitarta“
ES 27	35	41	14	5	5	76	19
Lytis							
Vyras	34	42	15	5	4	76	20
Moteris	35	40	14	5	6	75	19
Amžius							
15–24	38	42	14	3	3	80	17
25–39	36	42	14	5	3	78	19
40–54	35	42	14	5	4	77	19
55 +	33	40	14	6	7	73	20
Išsilavinimas (pabaiga)							
15–	26	38	16	9	11	64	25
16–19	31	43	15	6	5	74	21
20+	41	41	12	3	3	82	15
Vis dar studijuoja	40	43	12	2	3	83	14
Socialinė ir profesinė kategorija							
Savarankiškai dirbantis asmuo	38	42	12	4	4	80	16
Vadovai	39	43	12	4	2	82	16
Kitos baltos apykaklės	35	44	14	4	3	79	18
Darbininkai	32	41	15	7	5	73	22
Namudiniai asmenys	31	38	16	7	8	69	23
Bedarbis	29	39	18	7	7	68	25
Išėjęs į pensiją	32	39	15	6	8	71	21
Studentai	40	43	12	2	3	83	14
Sunkumai apmokėti sąskaitas							
Didžiąją laiko dalį	33	35	16	10	6	68	26
Laikas nuo laiko	32	43	16	5	4	75	21
Beveik niekada/niekada	36	42	13	4	5	78	17
Apsvarstykite priklausymą							
Darbininkų klasė	33	38	13	7	9	71	20
Žemesnioji vidurinioji klasė	30	42	17	6	5	72	23
Vidurinė klasė	35	43	14	4	4	78	18
Vidurinioji klasė	42	40	12	4	2	82	16
Viršutinė klasė	43	39	14	3	1	82	17

IŠVADOS

Šioje apklausoje nagrinėjamos Europos perspektyvos ir veiksmai, susiję su daugiakalbyste – sritimi, kurią prižiūri Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros generalinis direktoratas. Tai leidžia palyginti su 2012 m. nustatytais faktais, nagrinėjant visuomenės požiūrio, elgesio ir nuomonių apie politiką raidą. Baigiamajame skyriuje apibendrinami mokslinių tyrimų rezultatai ir aptariamas poveikis Europos Komisijai.

1. Daugiakalbystė ES

ES kalbiniam kraštovaizdžiui būdinga įvairovė ir stiprus polinkis į daugiakalbystę. Vokiečių kalba yra dažniausia gimtoji kalba (19 proc.), lenkiant anglų kalbą, kuri dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš ES gerokai sumažėjo – nuo 13 proc. 2012 m. iki 2 proc. 2023 m. Prancūzų (15 proc.), italų (13 proc.), ispanų (9 proc.) ir lenkų (9 proc.) taip pat plačiai vartojamos gimtosios kalbos.

Maždaug šeši iš dešimties (59 proc.) europiečių gali kalbėti bent viena kita kalba nei gimtoji, t. y. palyginti su 56 proc. 2012 m. (+ 3). Apie 28 % (+ 1) gali kalbėtis bent dviem ir 11 % (+ 1) bent trimis kalbomis. Kalbant apie kalbinius gebėjimus, pažymėtina, kad anglų kalba vyrauja: beveik pusė europiečių (47 proc.) gali ja kalbėti pakankamai gerai, kad galėtų kalbėtis, šiek tiek daugiau (+ 5) palyginti su 2012 m. Mažiau respondentų moka prancūzų kalbą (11 proc., =), vokiečių (10 proc., -2), ispanų (7 proc., =), italų (3 proc., =) ir rusų (3 proc., -2). Palyginti su 2012 m., visose ES valstybėse narėse anglų kalba iš esmės auga kaip kalba, kuria respondentai kalba pakankamai gerai, kad galėtų kalbėtis, daugiausia Ispanijoje (38 proc., + 16), Čekijoje (41 proc., + 14) ir Graikijoje (41 proc., + 14).

Socialiniai ir demografiniai veiksniai atlieka labai svarbų vaidmenį mokant kalbą. Labiau tikėtina, kad moterys, jaunesni asmenys ir aukštąjį išsilavinimą turintys asmenys bus daugiakalbiai. Pavyzdžiui, 79 proc. (+ 5, palyginti su 2005 m. ir 2012 m.) 15–24 m. amžiaus asmenų gali kalbėti bent viena papildoma kalba, palyginti su 44 proc. vyresnių nei 55 m. amžiaus asmenų. Be to, vadovaujančias pareigas einantys ar aukštesnių socialinių klasių asmenys dažniau kalba ne gimtąja kalba, o kitomis kalbomis.

Taip pat matome, kad nuo 2012 m. padidėjo gebėjimas kalbėti dviem kalbomis, išskyrus gimtąją kalbą, ir pastebimai išaugo tokiose šalyse kaip Čekija (33 proc., + 11), Latvijoje (64 proc., + 10) ir Ispanijoje (28 proc., + 10). Pažymėtinas padidėjimas pastebimas ir Europos jaunimo kategorijoje, nes 15–24 metų amžiaus jaunuoliai, galintys kalbėti dviem papildomomis kalbomis, yra 39 proc., t. y. 2 procentiniais punktais daugiau nei 2012 m., o nuo 2005 m. – 28 procentiniais punktais. Nors anglų kalba yra dominuojanti, ji dar toli gražu nėra visuotinai vartojama

visose valstybėse narėse, o tokių šalių kaip Lenkija ir Rumunija sklandumas yra mažesnis.

Apskritai duomenys rodo didėjančią tendenciją mokytis kelių kalbų ir labiau pasitikėti tų kalbų mokėjimo lygiu, atsižvelgiant į ES politikos tikslus ir kultūrinės įvairovės tikslus. Tačiau nors anglų kalbos mokymosi pažanga pastebima, ypač tarp jaunimo, ji akivaizdžiai mažiau matoma kitoms kalboms.

2. Kalbų vartojimas skirtinguose kontekstuose

Didelė dalis europiečių kasdien vartoja pirmąją užsienio kalbą, o anglų kalba yra dominuojanti (20 proc.), vokiečių (4 proc.) ir prancūzų (3 proc.). Anglų kalba taip pat yra labiausiai paplitusi antroji užsienio kalba. 2012–2023 m. matome, kad anglų kalba (ne gimtoji kalba) vartojama beveik visose ES valstybėse narėse, visų pirma Airijoje (33 proc., + 21), Nyderlanduose (48 proc., + 21) ir Kipre (55 proc., + 20). Demografiškai vyrai dažniau nei moterys kasdien vartoja anglų kalbą (22 proc., palyginti su 17 proc.). Skirtingose amžiaus grupėse 15–24 metų amžiaus respondentai dažniau kasdien vartoja anglų kalbą (33 proc.), palyginti su vyresnio amžiaus respondентаis. Švietimo lygis taip pat turi įtakos naudojimui, o aukštąjį išsilavinimą turintys asmenys dažniau naudoja anglų kalbą.

ES reguliarius papildomų kalbų vartojimas labai skiriasi priklausomai nuo konteksto. Dažniausiai pirmoji papildoma kalba vartojama per atostogas užsienyje (50 proc.), vėliau internetu (44 proc.), žiūrint filmus ir (arba) televiziją arba klausantis radijo (39 proc.), bendraujant su draugais (35 proc.) ir skaitant naujienas (29 proc.). Beveik trys iš dešimties (28 proc.) savo pirmąją papildomą kalbą vartoja pokalbiuose darbe, o 22 proc. – su darbu susijusiam skaitymui. Įdomu tai, kad 17 % vartoja papildomą kalbą bendraudami su šeimos nariais.

Kalbant apie žiniasklaidos vartojimą, dauguma (53 proc.) pirmenybę teikia subtitrams, o ne užsienio filmams ir programoms, o tai ypač didelė Švedijoje ir Suomijoje (95 proc.). Tai buvo svarbus pokytis (11 procentinių punktų) nuo 2012 m., kai dauguma pageidavo dubliavimo. Jaunesnioji auditorija ir aukštąjį išsilavinimą turintys asmenys rodo didesnę polinkį į subtitruotą turinį.

3. Kalbų mokymasis: motyvai ir metodai

Europoje anglų kalba išsiskiria 77 proc. (+ 1), mano, kad tai labai svarbu asmeniniam tobulėjimui, po jos eina vokiečių (14 proc., -3), prancūzų (13 proc., -1) ir ispanų (12 proc., =). Moterys (23 proc., =) šiek tiek dažniau nei vyrai (20 proc., -2 proc.) niekada neišmoko kitos kalbos nei gimtoji. Jaunesni respondentai (15–24 m.) labiau linkę į kalbų mokymosi naudą: per pastaruosius dvejus metus

18 proc. (=) pradėjo mokytis naujos kalbos, palyginti su tik 2 proc. (-1) 55 metų ir vyresnių respondentų. Be to, labai išsilavinę asmenys yra septynis kartus labiau linkę mokytis naujos kalbos per pastaruosius dvejus metus, palyginti su mažiau išsilavinusiais asmenimis.

Konkrečioms šalims taikomos lengvatos skiriasi: anglų kalba ypač vertinama pagal asmeninį tobulėjimą Nyderlanduose (96 proc., =), Švedijoje (95 proc., -2) ir Danijoje (91 proc., -1), o jų svarba Liuksemburge (46 proc., +5), Bulgarijoje (57 proc., =) ir Vengrijoje (61 proc., -6 proc.) yra palyginti mažesnė. Vokiečių kalba vyrauja Slovėnijoje (49 proc.) ir Danijoje (43 proc.), Ispanijoje – Airijoje, Prancūzijoje (po 28 proc.) ir Nyderlanduose (21 proc.), nors ir ne tiek daug kaip anglų. Daugiausia Prancūzijoje (26 proc.), Vokietijoje ir Portugalijoje (po 20 proc.), išskyrus Liuksemburgą (62 proc.) ir Belgiją (40 proc.), kur ji yra oficiali kalba.

Demografiniai rodikliai yra svarbūs, nes vyrai (78 proc., +9) šiek tiek teikia pirmenybę anglų kalbai, o jaunesni europiečiai (15–24 m.) jam teikia pirmenybę (90 proc., +10). Aukštojo mokslo lygmenys atitinka pirmenybę įvairioms kalboms. Finansinis stabilumas ir aukštesnis socialinis statusas taip pat dera su tokiais kalbomis kaip anglų, vokiečių ir prancūzų. Apibendrinant galima pasakyti, kad nors anglų kalbos veda, kitos kalbos išlieka svarbios, kurioms įtaką daro tautybė, demografiniai ir socialiniai bei ekonominiai veiksniai. Pavyzdžiui, vadovai ir apykaklės darbuotojai labiau vertina vokiečių kalbą nei kitos profesinės kategorijos.

Europiečiai pabrėžia anglų kalbos (85 proc., -3) svarbą savo vaikų ateičiai, kuri įvairiose šalyse skiriasi. Anglų kalbos reikšmė šiuo atžvilgiu ypač pastebima Nyderlanduose 96 % (=), Švedijoje (96 %, -2), Graikijoje (94 %, +2), Suomijoje (94 %, +5) ir Slovėnijoje (93 %, =).

Naujos kalbos mokymosi nauda yra darbo galimybės (51 proc.) ir kultūrinis supratimas (45 proc.). Tačiau lengvatos kiekvienoje šalyje skiriasi. Pavyzdžiui, graikai ir lietuviai daugiausia dėmesio skiria darbui užsienyje (atitinkamai 84 proc. ir 75 proc.).

Kalbant apie kalbų mokymąsi, šiuo metu mokosi arba ketina pradėti mokytis 15 proc. (+1), o 48 proc. (+3) neketina pradėti mokytis. Susidomėjimas yra didesnis tarp vyrų ir jaunesnių žmonių. Nagrinėjant naujų kalbų mokymosi motyvus tampa aišku, kad motyvacija atlieka pagrindinį vaidmenį. Keturi iš dešimties respondentų (39 proc., +3) teigia, kad motyvacijos stoka atgraso juos nuo kitos kalbos mokymosi, o 28 proc. (=) laiko apribojimus nurodo kaip kliūtį. 25 % (+4) pripažįsta, kad kalbos nėra geros, o 20 % (-6) mano, kad mokymosi išlaidos yra kliūtis.

Šie veiksniai skiriasi priklausomai nuo šalies. Švedijoje 56 proc. (+4) motyvacijos stokoja, o Kipre išsiskiria 48 proc. (+13) laiko apribojimų. Čekija, Austrija ir Slovakija nurodo,

kad labiausiai save suvokiančių kalbų nepakankamumas siekia 32 proc. Graikija užima pirmąją vietą, kurioje kalbų mokymasis yra brangus (41 proc., +14), o Prancūzija mano, kad kalbos vartojimo galimybės yra nepakankamos (25 proc., +1).

Tiriant, kaip europiečiai įgyja naujų kalbos įgūdžių, vyrauja mokyklos pamokos – 47 proc. respondentų taip mokosi, nors nuo 2012 m. šis skaičius sumažėjo 21 proc. Kiti metodai atsilieka, o 20 % įsitraukia į savarankišką mokymąsi per televiziją, filmus ar radiją. Neformalus pokalbis su gimtakalbiais (17 proc.), savaiminiu mokymusi skaitymu (15 proc.) ir internetinėmis programėlėmis ar kursais (15 proc.).

Nacionaliniu mastu mokymasis mokykloje labiausiai paplitęs Lietuvoje (74 proc.), o Airija atsilieka nuo 29 proc. Savarankiškas mokymasis per žiniasklaidą labiausiai paplitęs Švedijoje ir Maltoje (54 proc.). Bendravimas su gimtąja kalba pastebimas Švedijoje (42 proc.), naudojant internetines programėles ar kursus yra populiarius Švedijoje ir Nyderlanduose (36 proc.), tačiau mažiau – Graikijoje (4 proc.).

Vertinant kalbos įgijimo metodų veiksmingumą, mokyklos pamokos išlaiko savo viršenybę, o 34 proc. respondentų mano, kad jie yra veiksmingiausi. Antroje pozicijoje 9 % mano, kad pokalbis su gimtąja kalba yra veiksmingiausias būdas, o 8 % pritaria įtraukiam mokymuisi dažnai lankantis atitinkamose šalyse. Kalbant apie šalis, respondentai Lietuvoje (50 proc.) ir Rumunijoje (45 proc.) mokyklų pamokos yra veiksmingiausios, o Graikijoje (13 proc.) ir Liuksemburge (18 proc.) – skeptiški. Neformalus pokalbis su vietiniais yra labai vertinamas Estijoje (15 proc.) ir Latvijoje (14 proc.).

Šeši iš (60 proc.) europiečių retai naudojami mašinomis, verčiančiomis dešimt jonų. Ir atvirkščiai, 20 % užsiima kelis kartus per mėnesį, 14 % kelis kartus per savaitę ir 6 % kasdien. Tarp šalių, kuriose mašininio vertimo paslaugomis naudojamos retai, yra Rumunija (73 proc.), Airija, Portugalija ir Lenkija (68 proc.). Liuksemburgo (33 proc.), Nyderlandų (36 proc.) ir Belgijos (37 proc.) nenoras yra mažiausias. 15–24 m. amžiaus (11 proc.) jaunesni asmenys du kartus dažniau vartos juos kasdien, palyginti su 40–54 m. (5 proc.) ir 55 m. ir vyresniais (2 proc.) asmenimis (2 proc.). Aktyvių kalbų besimokantys asmenys (13 proc.) kasdien dažniau naudojami mašininio vertimu nei neaktyvūs kolegos (3 proc.).

4. Piliiečių požiūris į daugiakalbystę

86 proc. (=) respondentų mano, kad visi Europos Sąjungos gyventojai turėtų mokėti bent vieną papildomą kalbą, o beveik pusė (48 proc., +2) reiškia tvirtą pritarimą. Be to, 69 proc. (-4) europiečių pritaria minčiai, kad asmenys ES turėtų kalbėti ne tik gimtąja kalba, bet ir daugiau nei viena kalba. Visų pirma, šiai perspektyvai

pritaria 32 proc. (-2) visiškai pritariama ir tik 28 proc. (+ 4) nepitaria. Idėjai, kad europiečiai turėtų mokėti kelias kalbas, dauguma pritaria kiekvienoje valstybėje narėje, išskyrus Suomiją (32 proc., -5 proc.) ir Vokietiją (49 proc., -8).

Kalbant apie demografinę analizę, jaunesni respondentai, visų pirma 15–24 metų amžiaus respondentai, labiau linkę (90 proc., + 5 proc.) sutikti, kad europiečiai turėtų kalbėti bent viena papildoma kalba. Be to, tie, kurie tęsė mokslus sulaukę 20 metų, yra labiau linkę (90 proc., + 1) pritari šiai perspektyvai, palyginti su mažiau išsilavinusiais kolegomis. Socialiniai ir ekonominiai veiksniai taip pat yra svarbūs: studentai (93 proc., + 3) ir aukštesnės klasės asmenys (79 proc.) labiau pritaria daugiakalbystei.

Didžioji dauguma (84 proc.) pritaria regioninių ir mažumų kalbų apsaugai. Malta (97 proc.), Portugalija (94 proc.), Kipras (92 proc.), Airija (92 proc.) ir Švedija (91 proc.) yra tarp šalių, kuriose daugiau kaip devyni iš dešimties respondentų pasisako už šių kalbų apsaugą.

Maždaug trys ketvirtadaliai europiečių (76 proc., -2) sutinka, kad prioritetas turėtų būti teikiamas kalbos įgūdžių gerinimui kaip politikos tikslui, o 35 proc. (-1) išreiškė tvirtą pritarimą.

Jaunesni respondentai, ypač 15–24 metų amžiaus respondentai, labiau linkę (80 proc., + 2) teikti pirmenybę kalbos įgūdžių gerinimui kaip politikos tikslui. Be to, asmenys, kurie mokėsi vyresni nei 20 metų amžiaus, yra labiau linkę (82 proc., =) pritari šiai idėjai, palyginti su tais, kurie baigė mokyklą 15 metų ar jaunesni. Kiti socialiniai ir ekonominiai veiksniai taip pat daro įtaką perspektyvoms, nes studentai (83 proc., + 1) ir aukštesnės vidurinės klasės respondentai (82 proc.) parodė didesnį pritarimą.

TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS

Nuo 2023 m. rugsėjo 29 d. iki spalio 19 d. Verianas Europos Komisijos Komunikacijos generalinio direktorato „Žiniasklaidos stebėsenos ir Eurobarometro“ skyriaus prašymu atliko „Eurobarometro“ apklausos 100.1 bangą.

Banga 100.1 apima atitinkamų Europos Sąjungos valstybių narių tautybių gyventojus, gyvenančius kiekvienoje iš 27 valstybių narių ir vyresnius nei 15 metų.

Bazinis imties modelis, taikomas visose šalyse, yra daugiapakopis, atsitiktinis (tikimybinis). Kiekvienoje šalyje imčių sąrašas pirmą kartą suskirstomas pagal NUTS regionus ir kiekviename regione pagal urbanistikos matą (DEGURBA). Kiekviename sluoksnyje atrinktų imties taškų skaičius atitinka 15+ sluoksnio tiriamąją visumą. Antrajame etape mėginių ėmimo vietos buvo parinktos tikimybė, proporcingai jų 0+ populiacijos dydžiui kiekviename sluoksnyje. Taigi imtys atspindi visą tiriamų šalių teritoriją pagal Eurostato NUTS II (arba lygiavertį) ir atitinkamų tautybių nuolatinių gyventojų pasiskirstymą pagal metropolines, miesto ir kaimo vietas⁴².

Kiekvienoje iš pasirinktų mėginių ėmimo vietų atsitiktine tvarka buvo parinkta pradinė koordinatė ir atvirkštinis geokodavimo įrankis, naudojamas arčiausiai koordinatės esančiam adresui nustatyti. Šis adresas buvo pradinis adresas atsitiktinių pasivaikščiojimų. Kiti adresai (kiekvienas devintasis adresas) buvo pasirinkti pagal standartines „atsitiktinio maršruto“ procedūras iš pradinio adreso. Kiekviename namų ūkyje respondentas buvo atrinktas atsitiktine tvarka. Atsitiktinės atrankos metodas priklausė nuo namų ūkio dydžio. Pavyzdžiui, namų ūkiams, turintiems du daugiau kaip 15 narių, scenarijus buvo naudojamas pasirinkti informatorių (atsakymą į tikrintojo anketą) arba kitą reikalavimus atitinkantį namų ūkio narį. Namų ūkiams, turintiems tris daugiau kaip 15 narių, scenarijus buvo naudojamas pasirinkti informatorių (1/3 laiko) arba du kitus reikalavimus atitinkančius namų ūkio narius (2/3 laiko). Kai buvo atrinkti kiti du nariai, interviu davėjui buvo liepta paprašyti jauniausio arba seniausio. Scenarijus atsitiktinai priskirtų atranką jauniausiam ar seniausiam su lygiomis tikimybėmis. Šis procesas tęsiasi keturiems 15+ namų ūkio nariams – atsitiktine tvarka prašant jauniausio, 2-ojo jauniausio ir seniausio. Namų ūkiams, turintiems penkis 15+ narių, grįžtame prie paskutinio gimtadienio taisyklės.

Jei nebuvo susisiepta su niekuo namų ūkyje arba jeigu pasirinktas respondentas nebuvo prieinamas (užimtas),

apklausėjas pakartotinai apsilankė tame pačiame namų ūkyje iki trijų papildomų kartų (iš viso keturi bandymai susisiekti). Apklausos dalyviai niekada nenurodė, kad apklausa iš anksto atliekama Europos Komisijos vardu; gavusios prašymą, jos gali pateikti šią informaciją po to, kai bus užbaigtas tyrimas.

Įdarbinimo etapas šiek tiek skyrėsi Nyderlanduose, Suomijoje ir Švedijoje. Dviejose pastarosiose šalyse iš adresų arba gyventojų registro kiekviename mėginių ėmimo punkte buvo atrinkta adresų imtis (Suomijoje atranka atliekama ne visose imties vietose, tačiau kai kuriose šalyse, kuriose, kaip tikimasi, atsakymų lygis gerės). Adresų parinkimas buvo atliktas atsitiktine tvarka. Tada su namų ūkiais susisiepta telefonu ir jie buvo įdarbinti dalyvauti apklausoje. Nyderlanduose naudojamas dviejų kadruų RDD pavyzdys (mobilieji ir fiksuotojo ryšio numeriai), nes nėra išsamaus gyventojų registro su telefono numeriais. Skaičių pasirinkimas abiejuose kadruose atliekamas atsitiktiniu būdu, kai kiekvienas skaičius gauna vienodą pasirinkimo tikimybę. Skirtingai nei Švedija ir Suomija, imtys nėra suskirstytos į grupes.

42 Miesto kaimo klasifikatorius pagal DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/ba-ckgground>)

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 540 „Europiečių ir jų kalbų“ 2023 m. rugsėjo-spalio mėn.

Šalys	Institūtų	Pokalbių skaičius	Darbo vietoje datos	Gyventojų skaičius	Proporcija ES 27		
BE	Belgium	MCM Belgium	1,011	28/09/2023	16/10/2023	9,615,450	2.5%
BG	Bulgaria	Kantar TNS BBSS	1,038	27/09/2023	15/10/2023	5,917,534	1.6%
CZ	Czechia	STEM/MARK	1,013	27/09/2023	18/10/2023	8,982,036	2.4%
DK	Denmark	Mantle Denmark (Kantar Public)	1,010	27/09/2023	16/10/2023	4,891,261	1.3%
DE	Germany	Mantle Germany (Kantar Public)	1,532	28/09/2023	19/10/2023	71,677,231	18.9%
EE	Estonia	Norstat Eesti	1,004	28/09/2023	17/10/2023	1,111,597	0.3%
IE	Ireland	B and A Research	1,015	27/09/2023	17/10/2023	4,005,909	1.1%
EL	Greece	Kantar Greece	1,014	28/09/2023	13/10/2023	9,167,896	2.4%
ES	Spain	Mantle Spain (Kantar Public)	1,009	26/09/2023	10/10/2023	40,639,381	10.7%
FR	France	MCM France	1,003	28/09/2023	16/10/2023	55,700,114	14.7%
HR	Croatia	Hendal	1,033	25/09/2023	15/10/2023	3,461,468	0.9%
IT	Italy	Testpoint Italia	1,047	25/09/2023	06/10/2023	51,599,668	13.6%
CY	Rep. Of Cyprus	CYMAR Market Research	504	28/09/2023	15/10/2023	752,304	0.2%
LV	Latvia	Kantar TNS Latvia	1,000	25/09/2023	16/10/2023	1,590,245	0.4%
LT	Lithuania	Norstat LT	1,017	28/09/2023	15/10/2023	2,373,312	0.6%
LU	Luxembourg	ILRES	508	27/09/2023	14/10/2023	533,335	0.1%
HU	Hungary	Kantar Hoffmann	1,020	27/09/2023	11/10/2023	8,313,539	2.2%
MT	Malta	MISCO International	510	28/09/2023	15/10/2023	446,788	0.1%
NL	Netherlands	Mantle Netherlands (Kantar Public)	1,036	28/09/2023	15/10/2023	14,763,684	3.9%
AT	Austria	Das Österreichische Gallup Ins.	1,012	27/09/2023	11/10/2023	7,647,176	2.0%
PL	Poland	Research Collective	1,015	26/09/2023	15/10/2023	31,982,941	8.4%
PT	Portugal	Intercampus SA	1,030	28/09/2023	15/10/2023	8,915,624	2.3%
RO	Romania	CSOP SRL	1,054	26/09/2023	13/10/2023	16,174,719	4.3%
SI	Slovenia	Mediana DOO	1,002	25/09/2023	15/10/2023	1,791,246	0.5%
SK	Slovakia	MNFORCE	1,008	27/09/2023	15/10/2023	4,591,487	1.2%
FI	Finland	Taloustutkimus Oy	1,004	27/09/2023	16/10/2023	4,672,932	1.2%
SE	Sweden	Mantle Sweden (Kantar Public)	1,074	26/09/2023	13/10/2023	8,541,497	2.2%
			26,523	25/09/2023	19/10/2023	379,864,254	100%

* Reikėtų pažymėti, kad dėl apvalinimo šioje lentelėje nurodytas bendras procentinis dydis gali viršyti 100 %.

Pokalbio būdas pagal šalį

Pokalbiai buvo vedami per tiesioginius pokalbius tiek fiziškai žmonių namuose, tiek nuotoliniu būdu atitinkama nacionaline kalba. Pokalbiai su nuotoliniu vaizdo ryšiu (internetas akis į akį arba CAVI, kompiuteriniai vaizdo pokalbiai, buvo atliekami tik Čekijoje, Danijoje, Maltoje ir Suomijoje).

	Šalys	CAPI pokalbių skaičius	CAVI apklausų skaičius	Iš viso apklausų
BE	Belgium	1,011		1,011
BG	Bulgaria	1,038		1,038
CZ	Czechia	844	169	1,013
DK	Denmark	863	147	1,010
DE	Germany	1,532		1,532
EE	Estonia	1,004		1,004
IE	Ireland	1,015		1,015
EL	Greece	1,014		1,014
ES	Spain	1,009		1,009
FR	France	1,003		1,003
HR	Croatia	1,033		1,033
IT	Italy	1,047		1,047
CY	Rep. Of Cyprus	504		504
LV	Latvia	1,000		1,000
LT	Lithuania	1,017		1,017
LU	Luxembourg	508		508
HU	Hungary	1,020		1,020
MT	Malta	362	148	510
NL	Netherlands	1,036		1,036
AT	Austria	1,012		1,012
PL	Poland	1,015		1,015
PT	Portugal	1,030		1,030
RO	Romania	1,054		1,054
SI	Slovenia	1,002		1,002
SK	Slovakia	1,008		1,008
FI	Finland	903	101	1,004
SE	Sweden	1,074		1,074
	TOTAL EU27	25,958	565	26,523

CAPI: Kompiuterinis asmeninis pokalbis
CAVI: Kompiuterinis vaizdo interviu

Atsakymų dažnis

Kiekvienos šalies atveju atliekamas atsakančios imties ir visatos (t. y. visos šalies populiacijos) palyginimas. Svoriai naudojami tam, kad atsakantis pavyzdys atitiktų visatą pagal lytį pagal amžių, regioną ir urbanizacijos laipsnį. Kalbant apie Europos įvėčius (t. y. ES vidurkį), koreguojami atskirų šalių svoriai, juos didinant arba mažinant, kad būtų atsižvelgta į jų vyresnių nei 15 gyventojų skaičių, palyginti su ES 15+ gyventojų skaičiumi.

Atsakymų rodikliai apskaičiuojami bendrą užbaigtų pokalbių skaičių padalijant iš visų aplankytojų adresų, išskyrus tuos, kurie neatitinka reikalavimų, bet įskaitant tuos, kurių tinkamumas nežinomas. EUROBAROMETER tyrimo 100.1 bangos atveju Verian apskaičiuotas 27 ES valstybių narių atsakymų lygis yra toks:

Šalys	Atsakymų dažnis	
BE	Belgium	40.3%
BG	Bulgaria	47.5%
CZ	Czechia	55.4%
DK	Denmark	35.6%
DE	Germany	24.5%
EE	Estonia	30.4%
IE	Ireland	35.5%
EL	Greece	29.9%
ES	Spain	35.1%
FR	France	36.7%
HR	Croatia	38.5%
IT	Italy	26.0%
CY	Rep. Of Cyprus	52.6%
LV	Latvia	37.1%
LT	Lithuania	44.4%
LU	Luxembourg	27.7%
HU	Hungary	61.1%
MT	Malta	54.5%
NL	Netherlands	63.8%
AT	Austria	38.9%
PL	Poland	40.6%
PT	Portugal	46.1%
RO	Romania	51.9%
SI	Slovenia	48.1%
SK	Slovakia	46.2%
FI	Finland	28.2%
SE	Sweden	77.6%

Klaidų ribos

Skaitytojams primenama, kad tyrimo rezultatai yra įverčiai, kurių tikslumas, kai viskas yra vienoda, priklauso nuo imties dydžio ir pastebėto procentinio dydžio. Su maždaug 1000 apklausų pavyzdžiais, realūs procentiniai dydžiai skiriasi šiomis patikimumo ribomis:

<u>Statistinės maržos dėl atrankos proceso</u>											
(95 % patikimumo lygis)											
<i>įvairūs imties dydžiai yra eilutėse</i>											<i>įvairūs stebimi rezultatai yra stulpeliuose</i>
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000 M.	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000 M.
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000
N = 9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

(Klausimynas čia nėra)

(Duomenų PRIEDAI čia nėra)

KOMENTARAI

(Pierre Dieumegard)

Ši „Eurobarometro“ apklausa apie kalbas jau dvylika metų! 2000–2012 m. paskelbtos kelios „Eurobarometro“ apklausos apie kalbas, tačiau nuo 2012 m. EBS386 nė viena nebuvo paskelbta.

Tačiau nuo 2012 m. Europa ir pasaulis labai pasikeitė ir galima būtų įsivaizduoti, kad europiečių žinios ir nuomonė apie kalbas taip pat galėjo pasikeisti.

Tačiau ši EBS540 „Eurobarometro“ apklausa dėl kalbų kelia nusivylimą.

Kaip įprasta, pranešimas spaudai yra labai teigiamas ir glostinantis Europos Sąjungos politikai.

„Kalbant apie užsienio kalbų mokėjimą, „Eurobarometro“ apklausa rodo, kad nuo paskutinės 2012 m. apklausos padaryta teigiama, nors ir nedidelė pažanga.“

Taip, tai labai kuklu.

– Pirmos užsienio kalbos atveju pažymime, kad atsakymo „galima kalbėti“ padidėjimas 3 procentiniais punktais – nuo 56 proc. iki 59 proc. Tokiu tempu užtruks daugiau nei kitą šimtmetį, kad pasiektų 90 %. Tai tikrai labai kuklus, kai jūs svarstote laiką ir pinigus, praleistus anglų kalbos mokymui visoje mokyklos sistemoje.

– Iškart po šio sakinio apie pirmąją užsienio kalbą sakoma, kad ES artėja prie savo tikslo – išmokti dar dvi kalbas. Ne, nes iki šiol nebuvo paminėta antroji kalba.

– Kitoje pastraipoje aiškiai nurodyta, kad antrosios užsienio kalbos pažanga yra labiau ribota: palyginti su 2012 m., pokalbis gali vykti tik 28 proc., t. y. vienu procentiniu punktu. Tokiu tempu užtruks beveik keturis šimtmečius, kol 50 proc. Europos gyventojų galės bendrauti dviem užsienio kalbomis.

– Reikėtų atkreipti dėmesį į teiginį „anglų kalba kalba beveik pusė europiečių (47 proc.) kaip užsienio kalba“. Tiesą sakant, 47 proc. europiečių teigia, kad jie pakankamai gerai kalba angliškai, kad galėtų kalbėtis (D48 klausimas), nors šio pokalbio lygis nežinomas. Tai atitinka 2023 m. „Eurydice“ apklausą, pagal kurią daugiau kaip 90 proc. jaunų europiečių mokosi anglų kalbos, o vis jaunesni: įprasta, kad po dešimties metų anglų kalbos mokymo didelė dalis jaunų europiečių teigia galintys bendrauti šia kalba. Tačiau mes neturėtume pamiršti Surveylang (2012): mokyklos pabaigoje tik 28 proc. mokinių anglų kalba pasiekia B2 lygį, kuris oficialiai yra tikėtinas.

– Pranešime spaudai minimas [EBPO tyrimas](#) apie tai, kaip penkiolikmečiai mokosi anglų kalbos, tačiau šis tyrimas apima tik penkias šalis (Suomiją, Graikiją, Izraelį, Nyderlandus ir Portugaliją), iš kurių tik keturios yra Europoje ir kuriose gyvena palyginti nedaug gyventojų (ne daugiau kaip 17 mln. gyventojų Nyderlanduose). Sunku ekstrapoliuoti dideles populiacijas turinčias šalis (Vokietiją, Prancūziją, Italiją, kurių gyventojų skaičius viršija 60 mln.).

Tekstas, grafika ir lentelės dažnai yra per mažos skiriamosios gebos, kad būtų galima naudoti

Kai kurios lentelės yra teksto forma, kurią galima lengvai nukopijuoti į statistinės analizės programinę įrangą, tačiau kitos yra rastro atvaizdo (pikselių lentelės), kurio negalima kopijuoti ir įklijuoti. Šios lentelės dažnai yra mažos skiriamosios gebos, o tai reiškia, kad jos negali būti naudojamos automatinio simbolių atpažinimo programinėje įrangoje.

Tai pasakytina ir apie grafikus, kuriuose legenda yra neįskaitoma. Pavyzdžiui, QB3 diagrama:

7) (%)

Tas pats pasakytina ir apie QB8 diagramą:

Klaidos kenkia dokumento patikimumui

Birželio pradžioje paskelbtoje prancūziškoje versijoje buvo įvairių spausdinimo klaidų, taip pat grafikų ir lentelių legendų klaidų ir skaitinių reikšmių klaidų. Šios klaidos buvo ištaisytos 2024 m. birželio 26 d. prieinamoje versijoje (galbūt po e. laiško, kurį išsiunčiau pranešime spaudai nurodytiems kontaktams).

Iš ankstesnės ataskaitos pašalinti opūs klausimai.

Priminimas apie 2012 m. ataskaitą

2012 m. „Eurobarometro“ apklausa Nr. 386 uždavė šiuos klausimus (EQ7): „Ar sutinkate su šiais teiginiais?“

„Visoms ES vartojamoms kalboms turėtų būti taikomos vienodos sąlygos“, 81 proc. teigiamų atsakymų („visiškai sutinku“ arba „ten sutiks“).

„Visi ES turėtų turėti galimybę kalbėti viena bendra kalba“: buvo 69 proc. teigiamų atsakymų.

– „Europos institucijos turėtų vartoti vieną kalbą, kad galėtų bendrauti su Europos piliečiais“: buvo labai nedidelė dauguma (51 proc. teigiamų atsakymų).

Čia yra paradoksas: Europos piliečiai nori, kad visos jų kalbos būtų gerbiamos ir su jomis būtų elgiamasi vienodai, o visi galėtų kalbėti viena bendra kalba. Kita vertus, jie tik nuosaikiai pritaria tam, kad Europos institucijos su jomis bendrautų viena kalba.

Šie europiečių pageidavimai neatitinka Europos institucijų praktikos, pagal kurią anglų kalba teikiama pirmenybė kaip vienintele oficialios komunikacijos kalba, neatsižvelgiant į kitas kalbas.

Jei pažvelgtume į šį paradoksą, paaiškėtų, kad jei norime patenkinti europiečių norus (bendra kalba, bet pagarba

skirtingoms kalboms), dabartinė anglų kalbos politika nėra tinkama. Reikalinga bendra kalba, kuri būtų teisinga, veiksminga, lengvai išmokstama ir tiksli: geriausia kalba yra tarptautinė esperanto kalba.

Kas naujo 2024 m. ataskaitoje

Nors 2000–2012 m. buvo pateikta keletas „Eurobarometro“ ataskaitų dėl kalbų, iki 2024 m. jų iš viso nebuvo.

Abiem atvejais (2012 ir 2024 m.) ataskaitos IV dalis skirta ES piliečių požiūriui į daugiakalbystę.

Teigiamų atsakymų į klausimą „kiekvienas ES turėtų mokėti ne tik savo gimtąją kalbą, bet ir bent viena kalba“ dalis nepasikeitė: 86 % (QB7.1). Tačiau pranešimo tekstas yra labai teigiamas ir susijęs su 17 šalių, kuriose ši dalis padidėjo, jau nekalbant apie tas, kuriose ji sumažėjo.

Teigiamų atsakymų į klausimą „Kiekvienas ES be gimtosios kalbos turėtų galėti kalbėti daugiau nei viena kalba“ dalis sumažėjo nuo 73 proc. iki 69 proc. (QB7.2). Todėl galime pasakyti, kad europiečiai mažiau pritaria ES oficialiai dviejų kalbų politikai, be gimtosios kalbos, nei 2012 m. Tačiau pranešimas yra labai teigiamas, jame kalbama apie 10 šalių, kuriose ši proporcija išaugo, greitai pereinant prie kitų šalių, kuriose ji sumažėjo.

Tada nekalbama apie ankstesnį paradoksą, norą turėti bendrą kalbą, bet vienodai traktuoti visas kalbas. Vietoj to, jame teigiama, kad „regioninės arba mažumų kalbos turėtų būti apsaugotos“: žinoma, dauguma apklaustųjų sutinka. Įdomu matyti, kad šalys, kurios labiausiai nori regioninių ir mažumų kalbų apsaugos (Malta ir Portugalija), neturi šios problemos. Priešingai, šalys, kurios to labiausiai nori (Bulgarija ir Rumunija), susiduria su šia problema.

Tačiau vis dar nesąžininga šalinti klausimus, kurie gali parodyti žmonių nepritarimą Europos Sąjungos institucijų vykdomai politikai.

Šiai ataskaitai paskelbti prireikė daug laiko. Viena vertus, tarp dviejų pranešimų ta pačia tema prireikė 12 metų. Antra, ši specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 540 paskelbta 2024 m. gegužės 21 d., o tyrimas vietoje atliktas 2023 m. rugsėjo-spalio mėn.: ataskaitai parengti prireikė 7 ar 8 mėnesių, o 2024 m. gegužės mėn. buvo paskelbta „Eurobarometro“ apklausa apie europiečių požiūrį į aplinką, 2024 m. kovo mėn. (tik du mėnesiai) atlikta apklausa. Galima manyti, kad kalbų tema yra ypač sudėtinga ir kad norint parengti teigiamą pranešimą prireikė kelių mėnesių.

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 540 „Europiečių ir jų kalbų“ 2023 m. rugsėjo-spalio mėn.